

การเสริมสร้างค่านิยม: การทบทวนองค์ความรู้และ
แนวทางการวิจัยด้านค่านิยมไทยในอนาคต
Strengthening of Social Value: An Extensive Review Literature
and Research Approach of Thai Values in the Future

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชญานิศวรร กุศลรัตนมณีพร และคณะ

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม
กระทรวงวัฒนธรรม
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยด้านค่านิยมในประเทศไทย อันนำไปสู่การจัดทำแผนด้านการวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมในประเทศไทย โดยเป็นการศึกษาเชิงบูรณาการ ทั้งนี้มีกรอบแนวคิด คือ ความรู้ชัดแจ้งหรือความรู้ที่เป็นวิทยากร ซึ่งเป็นการใช้ความรู้ที่เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เก็บรวบรวมไว้ในหนังสือ งานวิจัยและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทย จากแหล่งข้อมูลในประเทศไทย จำนวน ๖ แห่ง ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๕๔ รวมระยะเวลา ๕๐ ปี จากนั้นจึงใช้แนวคิดของ Milton Rokeach และ Gordon W. Allport and Leo Postman ในการวิเคราะห์จำแนก แบ่งหมวดหมู่ ประเภทและจัดกลุ่มเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทยในแต่ละช่วงระยะเวลา และความรู้ความรู้อื่นๆ หรือความรู้ที่ฝังลึกหรือความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาและประสบการณ์ เป็นความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคล อันเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆ ของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการโดยการสัมภาษณ์ระดับลึกและสัมภาษณ์เป็นกลุ่มกับบุคคลผู้ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิมีชื่อเสียงระดับประเทศที่ทำงานวิชาการและงานที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทย จำนวน ๑๔ ท่าน คัดเลือกโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และวิธีการลูกบอลหิมะ

ผลการศึกษา พบว่า ตลอดระยะเวลา ๕๐ ปี ที่ผ่านมา งานศึกษาและจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยที่รวบรวมได้มีทั้งสิ้น ๖๐๐ เอกสาร โดยเฉลี่ยมีงานศึกษาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเพียงปีละประมาณ ๑๒ เรื่อง เมื่อพิจารณาในแต่ละช่วง ๑๐ ปี พบว่า เนื้อหาหรือประเด็นต่างๆ ของเอกสารมีความหลากหลายค่อนข้างสูง และมีทิศทางที่ไม่ค่อยชัดเจน อย่างไรก็ตามเมื่อจำแนกเอกสาร ๗ กลุ่มพบว่า การศึกษาและเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมด้านสุนทรียศาสตร์และค่านิยมตามแนวการเมือง ในประเทศไทยมีอยู่จำนวนน้อยมาก ขณะที่การศึกษาและเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมด้านสังคม มีมากถึงร้อยละ ๓๗

แนวทางการศึกษาวิจัยด้านค่านิยมไทยในอนาคต ควรที่จะมุ่งในประเด็นที่ทันสมัย ถูกต้อง และต้องก้าวข้ามจุดยืนเดิมๆ โดยมีการศึกษาให้เป็นสหสาขาวิชามากขึ้น เน้นการศึกษาค่านิยมตามแนวทฤษฎีใช้หลักวิชาการเข้ามาร่วมด้วยและการคิดอย่างเป็นระบบ รวมถึงให้ความสำคัญต่อการได้มา การธำรงรักษาและการใช้อำนาจเหนือบุคคลอื่น เป็นต้น

Abstract

The purpose of this research was to study and reconsider documents that are relevant to research concerning Thai values which will lead to groundwork planning in the framework of education integration. The theory comes from the proven knowledge or science which involves empirical evidence that merges books, research and other documents related to Thai values in six sources in Thailand from ๑๙๖๑-๒๐๑๑. Afterwards, Milton Rokeach, Gordon W. Allport and Leo Postman's theories were used to analyze, group and categorize documents.

The result of this study demonstrated that for the last ๕๐ years a total of ๕๘๘ documents were produced. In addition, after categorizing into seven groups using Gordon W. Allport's and Leo Postman's methods, very few documents investigating values in terms of aesthetic and political effects were found while ๓๗% percent of all documents focused on Social issues.

The roadmap for research about Thai values in the future should emphasize modern, accurate subjects which go beyond the conservative ideas by combining different branches of knowledge into interdisciplinary fields. We should focus on value studies using theoretical and academic supports and systematic analysis while giving precedence to the values of achieving, caring and having power over others, and so on.

Keyword: Thai Value, and Policy

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีนั้นมาจากความช่วยเหลือทั้งกำลังกาย กำลังใจ กำลังความรู้ ความสามารถจากหลายๆ ฝ่าย อันรวมถึงกำลังทุน ซึ่งคณะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ที่มอบทุนในการทำวิจัยครั้งนี้ ยิ่งไปกว่านั้นต้องขอขอบพระคุณคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานทุกๆ ฝ่ายในการตรวจรับมอบให้ ค่าชี้แนะ คำแนะนำต่างๆ และช่วยประสานงาน ซึ่งทุกขั้นตอนล้วนส่งผลอันก่อให้เกิดประโยชน์และคุณค่าต่องานวิจัยอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.เกื้อ วงศ์บุญสินและศาสตราจารย์ ดร.พัชรารัตน์ วงศ์บุญสิน สำหรับความหวังดีและกำลังใจอันเต็มเปี่ยมไปด้วยความเมตตา ขอขอบคุณอาจารย์ ดร.สุรพล จรรย์กุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชลวิทย์ เจียรจิตต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พลับพลึง คงชนะ และอาจารย์ถวัลย์ ภูถวัลย์ ในแรงสนับสนุนและส่งเสริมในการทำงานวิจัยนี้

ตลอดเวลาในการทำงานวิจัยนี้คณะผู้วิจัยได้รับทั้งความสุข ความเบิกบานใจและความรู้ต่างๆ อันทรงคุณค่ายิ่งจากผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน และต้องขอกราบขอบพระคุณอย่างเป็นทางการอีกครั้งมา ณ ที่นี้

ขอบคุณกัลยาณมิตรซึ่งเป็นคณะผู้วิจัยทุกท่านที่ได้มาร่วมทำงาน ร่วมระดมสมอง นำเสนอความคิดดีๆ สร้างสรรค์ในการทำงานวิจัยขึ้นนี้อย่างเต็มที่

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ ๑ บทนำ	
หลักการและความเป็นมา	๑
วัตถุประสงค์	๕
คำถามวิจัย	๕
กรอบแนวคิด	๕
นิยามศัพท์	๖
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๖
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับองค์ความรู้และการจัดการความรู้	๗
แนวคิดค่านิยมของ Milton Rokeach	๑๔
ประเภทของค่านิยมตามทัศนคติของต่างชาติ	๑๖
แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมไทย	๑๙
แนวคิดเกี่ยวกับการเสริมสร้างค่านิยมไทย	๒๕
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๓๐
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๑
วิธีดำเนินการวิจัย	๓๑
การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๒
ข้อจำกัดในการวิจัย	๓๒
บทที่ ๔ องค์ความรู้ด้านค่านิยมไทยในทรรศนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	
นิยามความหมายของค่านิยมไทย	๓๓
สถานการณ์ของค่านิยมไทย	๔๐
แนวทางการส่งเสริมค่านิยมไทย	๔๓

	หน้า
บทที่ ๕ ผลการวิจัย	
การทบทวนองค์ความรู้และวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับค่านิยมในสังคมไทย ปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๕๔	๔๗
แนวทางการวิจัยด้านค่านิยมไทยในอนาคต	๕๖
บทที่ ๖ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๑๐๔
เอกสารอ้างอิง	๑๒๐
ภาคผนวก ๑ รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	๑๒๓
ภาคผนวก ๒ แนวคำถามในการสัมภาษณ์	๑๒๕
ภาคผนวก ๓ รายชื่อเอกสารตามประเภทต่างๆ	๑๒๖
ภาคผนวก ๔ บรรณานิต์สนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค่านิยมไทย คณะผู้วิจัย	๑๗๗ ๒๐๘

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๑	ร้อยละและจำนวนเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทยจำแนกตามปีที่พิมพ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๕๔	๔๘
ตารางที่ ๒	ร้อยละและจำนวนเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทยจำแนกในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๕๔	๕๐
ตารางที่ ๓	สัดส่วนประเภทของเอกสารที่เกี่ยวกับค่านิยมไทย ปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๕๔	๕๑
ตารางที่ ๔	จำนวนเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทยจำแนกตามประเภทและช่วง ๑๐ ปี	๕๒
ตารางที่ ๕	รายชื่อเอกสารที่รวบรวมไว้เกี่ยวกับค่านิยมไทยในการศึกษาครั้งนี้ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๕๔	๖๑

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ ๑	จำนวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยจำแนกตามประเภทต่างๆ ๗ ประเภท ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๙	๕๓
ภาพที่ ๒	จำนวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยจำแนกตามประเภทต่างๆ ๗ ประเภท ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๙	๕๔
ภาพที่ ๓	จำนวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยจำแนกตามประเภทต่างๆ ๗ ประเภท ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙	๕๔
ภาพที่ ๔	จำนวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยจำแนกตามประเภทต่างๆ ๗ ประเภท ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙	๕๕
ภาพที่ ๕	จำนวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยจำแนกตามประเภทต่างๆ ๗ ประเภท ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔	๕๕

บทที่ ๑ บทนำ

หลักการและความเป็นมา

คำว่า “ค่านิยม” (Value) คือ สิ่งที่บุคคลหรือสังคมยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจ และกำหนดการกระทำของตนเอง (ราชบัณฑิต, ๒๕๕๕) ค่านิยมเป็นตัวกำหนดสำคัญที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมของมนุษย์โดยตรงในฐานะที่เป็นตัวผลักดันให้พฤติกรรมโน้มเอียงในทางใดทางหนึ่ง (สุนทรী โคมิน และสนิท สมักรการ, ๒๕๒๒: ๑) เนื่องจากพฤติกรรมหรือการปฏิบัติตัวนั้นขึ้นอยู่กับค่านิยมที่แต่ละบุคคลยึดถือมาจากวัฒนธรรม สังคมแวดล้อม และประสบการณ์ของบุคคลนั้นๆ เป็นหลักสำคัญ ฉะนั้นค่านิยมจึงเป็นสิ่งที่บุคคลปรารถนาหรือสิ่งที่กลุ่มบุคคลในสังคมให้การยอมรับและยึดถือเป็นมาตรฐานการรับรู้และการตัดสินใจในกำหนดพฤติกรรมของตนเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของชีวิตหรือเป้าหมายของสังคม

โดยทั่วไปแล้วค่านิยมมักจะส่งผลต่อสังคม เพราะเป็นสิ่งที่สมาชิกในสังคมให้การยอมรับว่าเป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างแท้จริง เช่น ความกตัญญู ความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี เป็นต้น อย่างไรก็ตามค่านิยมบางอย่างก็ไม่ได้ก่อให้เกิดผลดี เช่น การขาดระเบียบวินัย ไร้ความสามัคคี นิยมความหรูหรา นิยมจัดเลี้ยงสังสรรค์ เป็นต้น ซึ่งค่านิยมเหล่านี้จะแปรเปลี่ยนไปตามความต้องการของแต่ละบุคคลเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคม (ณรงค์ เส็งประชา, ๒๕๓๑: ๗๓; ทศนีย์ ทองสว่าง, ๒๕๓๗: ๖๓) ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมก็มีส่วนทำให้เกิดค่านิยมใหม่ๆ ได้เช่นกัน หรืออาจกล่าวได้ว่าค่านิยมเป็นได้ทั้งเหตุและผลของการเปลี่ยนแปลงของสังคม (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ๒๕๕๑: ๑๘) ดังนั้นค่านิยมจึงมีความสำคัญต่อความเจริญหรือความเสื่อมของสังคม เพราะหากสังคมที่มีค่านิยมที่พึงประสงค์จะทำให้สังคมนั้นเจริญก้าวหน้า แต่หากสังคมใดที่มีค่านิยมไม่พึงประสงค์ย่อมเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

นับตั้งแต่ประเทศไทยเริ่มใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ทำให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งในเขตเมืองและชนบทอย่างทั่วถึง ซึ่งเป็นปัจจัยที่นำไปสู่การพัฒนาและการขยายตัวในระบบเศรษฐกิจและสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะความเจริญก้าวหน้าภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์หรือโลกไร้พรมแดน ทำให้เกิดการขยายตัวในระบบอุตสาหกรรม ระบบทุนนิยม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓: ๗๐) แต่ในท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ยังพบว่า ค่านิยมที่พึงประสงค์ที่สังคมไทยยังยึดถือปฏิบัติที่สำคัญ เช่น *ความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์* เพราะสถาบันพระมหากษัตริย์มีบทบาทในด้านพิธีการ ด้านสังคม และด้านชีวิตความเป็นอยู่ของประชากร รวมทั้งยังเป็นสถาบันสำคัญในการสร้างความสามัคคีและรักษาเอกราชของชาติไว้ ดังนั้นสถาบันพระมหากษัตริย์จึงเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทุกคน *การนับถือและให้ความสำคัญต่อ*

ศาสนา เนื่องจากสังคมไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ฉะนั้นศาสนาพุทธจึงมีอิทธิพลต่อการสร้างค่านิยมเกี่ยวกับการทำบุญ ความเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม และเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ สิ่งเหล่านี้จึงถือเป็นค่านิยมที่สำคัญของสังคมไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน **การเคารพผู้อาวุโส** นับว่าเป็นค่านิยมที่ทำให้การยกย่องผู้อาวุโสทั้งด้านวัยวุฒิและคุณวุฒิ หรืออีกลักษณะหนึ่งคือ การทำงานเป็นระยะเวลายาวนาน หรือแก่พรรษาว่าก็จะได้รับการยกย่องด้วย และ **ค่านิยมเรื่องการศึกษา** เนื่องจากคนไทยส่วนใหญ่ยังนิยมมีการศึกษาสูง ยกย่องให้การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตซึ่งจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต และเชื่อว่าการศึกษาเป็นหัวใจในการพัฒนาตนเองและประเทศชาติ อีกทั้งยังสามารถสร้างอาชีพและรายได้ที่มั่นคงอีกด้วย

ในขณะที่เดียวกันการพัฒนาประเทศไปสู่ความทันสมัย การเร่งขยายความเจริญทางเศรษฐกิจและการหลั่งไหลของวัฒนธรรมตะวันตกอย่างรวดเร็ว ได้ส่งผลกระทบต่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตทัศนคติ และค่านิยมของคนไทย ทำให้สังคมไทยปัจจุบันกำลังเผชิญกับปัญหาความไม่สมดุลทางความคิด ทัศนคติ คุณธรรม และจริยธรรม เนื่องจากความเจริญต่างๆ ได้เข้ามามีบทบาทและมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของประชากรให้เบี่ยงเบนไปจากค่านิยมดั้งเดิมที่มีมาตั้งแต่อดีต ซึ่งความรู้สึกนึกคิดนั้นส่งผลให้คุณค่าของค่านิยมบางเรื่องที่เคยดำรงอยู่ลดลงและกลายเป็นปัญหาสำคัญของสังคม เช่น **การยึดวัตถุนิยมและบริโภคนิยม** เป็นพฤติกรรมที่ให้ความสำคัญทางวัตถุจากกระแสทุนนิยม เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองเกินความจำเป็น การนิยมสินค้าต่างประเทศหรือการใช้ของราคาแพง ซึ่งจะเป็นผลให้เกิดช่องว่างทางสังคมและฐานะทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะกลุ่มคนที่รสนิยมสูงแต่รายได้ต่ำ ทำให้เกิดปัญหาการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยและเกิดภาวะหนี้สิน **ความเห็นแก่ตัวและการขาดระเบียบวินัย** เป็นพฤติกรรมที่นึกถึงประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ยึดถือการเอาตัวรอด ขาดการเสียสละเพื่อส่วนรวม การเอาตัวเอาเปรียบ ขาดระเบียบวินัยในตนเองและไม่ปฏิบัติตามวินัยของส่วนรวม และขาดจิตสำนึกในการอยู่ร่วมกันในสังคม **การมีเสรีภาพโดยปราศจากขอบเขต** โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นและเยาวชน เช่น การมีเสรีภาพทางเพศในกลุ่มวัยรุ่น อาจส่งผลให้เกิดปัญหาการทำแท้ง การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ **การเปิดรับข้อมูลโดยขาดการพิจารณาอย่างรอบคอบ** เพราะความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้ค่านิยมของสังคมเปลี่ยนไปตามความเจริญของยุคข้อมูลข่าวสารทำให้มีการใช้ประโยชน์ของข้อมูลในลักษณะฉาบฉวยโดยขาดการไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วน มีการผูกขาดทางความรู้และลิขสิทธิ์ความรู้ ทำให้การเรียนรู้ไม่เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะในวงกว้าง (สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓: ๗๔) และ **การนิยมภาษาต่างประเทศ** แม้ว่าปัจจุบันภาษาต่างประเทศจะมีความสำคัญมากต่อการศึกษาและการทำงาน แต่ยังมีคนไทยจำนวนไม่น้อยที่นิยมใช้ภาษาต่างประเทศปนกับภาษาไทย มีการใช้ภาษาไทยอย่างขาดความระมัดระวัง จึงก่อให้เกิดการวิบัติของภาษาและการสูญเสียเอกลักษณ์ของชาติ ดังนั้นหากค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์เหล่านี้ไม่ได้รับการแก้ไขหรือปลูกฝังอย่างถูกวิธีก็อาจจะกลายเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสังคมและประเทศในอนาคตได้

กระแสโลกาภิวัตน์จึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของสังคมไทย ซึ่งมีลักษณะเน้นวัตถุดตามรูปแบบของทุนนิยมมากกว่าการพัฒนาจิตใจ (อมรา พงศาพิชญ์, ๒๕๔๑: ๙๘) ประกอบกับสถาบันหลักของสังคมไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันขั้นพื้นฐานที่มีบทบาทสำคัญต่อการปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชน เพราะการพัฒนาที่มุ่งเน้นทางด้านเศรษฐกิจมากเกินไปทำให้สถาบันครอบครัวและชุมชนขาดความเข้มแข็ง ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวถูกละเลย ขาดความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง นอกจากนี้กระบวนการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะและความรู้ที่เป็นสากล ทำให้การเรียนรู้ภูมิปัญญาไทยถูกละเลย และขาดการเรียนรู้และการถ่ายทอดค่านิยมทางวัฒนธรรมที่ดีอันเป็นรากฐานของการพัฒนา (เสาวภา ไพทยวัฒน์, ๒๕๓๘: ๒๔๔) สิ่งเหล่านี้ล้วนนำไปสู่ปัญหาสังคมนานัปการ ได้แก่ ปัญหาความขัดแย้ง ปัญหาการบริโภคนิยม ปัญหาความยากจน ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการพนัน ปัญหายาเสพติด และการเกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๕: ออนไลน์) ซึ่งจากการสำรวจภาวะสังคม ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ของไตรมาสแรกพบว่า คดีอาญาที่เกิดจากปัญหายาเสพติดมีอัตราการเพิ่มสูงสุดในรอบ ๘ ปี นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงการพนันออนไลน์ได้ง่ายขึ้นขณะที่การควบคุมก็ทำได้ยากขึ้น และครอบครัวที่มีรายได้น้อยมีสัดส่วนใช้จ่ายฟุ่มเฟือยมากขึ้นและเสี่ยงต่อการเป็นหนี้เพิ่มขึ้นอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๖: ๘-๑๑) ปรากฏการณ์ของปัญหาสังคมดังกล่าวจึงถือว่าเป็นผลมาจากค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ ดังนั้นแนวทางแก้ไข ปัญหาที่สำคัญคือ การเสริมสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ให้กับประชากรอย่างทั่วถึง เพื่อให้เกิดการยอมรับ เป็นวิถีปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อให้การดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข เพราะการที่บุคคลจะตระหนักถึงคุณค่าของการประพฤติปฏิบัติใดๆ ย่อมขึ้นอยู่กับค่านิยมที่บุคคลนั้นได้ยึดถือ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ๒๕๕๑: ๑-๒) ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สังคมจะต้องเร่งสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ให้เป็นค่านิยมที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่พึงปรารถนามากที่สุดเพื่อสามารถแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างยั่งยืน

การปลูกฝังและการเสริมสร้างค่านิยมถือเป็นเรื่องทีละเอียดอ่อนและซับซ้อน เพราะเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กับทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ ความชอบ ความเข้าใจ และการเห็นคุณค่า ซึ่งเกิดขึ้นภายในจิตใจของแต่ละบุคคล และกลายเป็นค่านิยมอันนำไปสู่การเกิดเจตคติและการแสดงออก ในทางการปฏิบัติ ฉะนั้นการปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยมจึงจำเป็นต้องมุ่งพัฒนาทางด้านจิตใจเป็นสำคัญ โดยการส่งเสริมสถาบันทางสังคมขั้นพื้นฐานให้ทำหน้าที่ได้อย่างเข้มแข็ง ดังเช่น สถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันที่เล็กที่สุดในสังคมแต่มีความสำคัญมากในการอบรมสั่งสอนและปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้เด็กและเยาวชน โดยการสร้างความเข้าใจถึงแก่นแท้ของวัฒนธรรมและค่านิยมที่ดี เพื่อให้สามารถปรับตัวและมีพฤติกรรมสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และพ่อแม่หรือผู้อบรมเลี้ยงดูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีด้วย ส่วนสถาบันการศึกษานับเป็นแหล่งการศึกษาที่ให้การอบรมสั่งสอนให้ความรู้ ให้คิดเป็น ทำเป็น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่หลักสูตรการจัดการกระบวนการเรียนการสอนต้องเน้น

ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยมากขึ้น เพื่อเป็นการปลูกฝังทัศนคติ และจิตสำนึกที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคม และครูผู้สอนต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้วย นอกจากนี้ ควรส่งเสริมการพัฒนาในระดับชุมชน เพราะชุมชนมีบทบาทสำคัญในการควบคุมดูแลสมาชิกของ ชุมชนให้ประพฤติตนอยู่ในกฎระเบียบ โดยการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างองค์กรชุมชน ซึ่ง หากชุมชนมีความเข้มแข็งก็จะสามารถแก้ไขปัญหาสังคมได้เช่นกัน (เสาวภา โปทยวัฒน์, ๒๕๓๘: ๒๐๓) ดังนั้นสถาบันทางสังคมจึงมีความสำคัญในการปลูกฝังให้ทุกคนเริ่มใช้วิจักษณ์ญาณตั้งแต่ระดับ ครอบครัว บ้าน วัด โรงเรียนและชุมชน โดยต้องร่วมกันรณรงค์อบรมสั่งสอนทางจิตใจ และปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี จึงเป็นการเสริมสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นอย่างมั่นคงกับประชากรทั้ง ประเทศ จะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๙) ที่เน้น นโยบายในการเร่งรัดและฟื้นฟูสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาให้มีบทบาทในการสร้างค่านิยม จริยธรรม ความมีระเบียบ และการรักษาหน้าที่ของเด็กและเยาวชนของชาติ เพื่อเร่งสร้างประชากรให้มี คุณภาพด้วยความร่วมมือจากทุกฝ่ายแทนที่จะเป็นหน้าของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง นอกจากนี้แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับปัจจุบัน ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) ได้กำหนดแนวทางการ สร้างภูมิคุ้มกันของประเทศในด้านค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีงาม โดยการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และพัฒนาบทบาทของสถาบันทางสังคมให้เป็นสถาบันหลักในการพัฒนาความรู้ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามให้เอื้อต่อการพัฒนาคน สร้างค่านิยมให้คนไทยภูมิใจในวัฒนธรรมไทย และยอมรับความแตกต่างของความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อลดปัญหาความขัดแย้งทาง ความคิด และยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน (สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๕: ออนไลน์)

นอกจากนี้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นอย่าง ต่อเนื่อง โดยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้เสนอแนวทางสร้างเสริมค่านิยมพื้นฐานไว้ ๕ ประการ ได้แก่ ๑) การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ๒) การประหยัดและการ ออม ๓) ความมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย ๔) การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และ ๕) ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เพื่อเป็นแนวประพฤติและปฏิบัติของคนในสังคม (ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล, ๒๕๒๙: ๒) อีกทั้ง หลายหน่วยงานยังได้พยายามแก้ปัญหาโดยการทำวิจัยเพื่อหาสาเหตุ ศึกษาข้อมูล แนวโน้มและผลกระทบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ค่านิยมในสังคมไทย มีการนำไปปรับใช้ในการ แก้ไขปัญหา เช่น ในกรณีการติ่มสุรา การสูบบุหรี่ ได้มีการจัดโครงการรณรงค์ที่เห็นเป็นรูปธรรม เช่น โครงการเลิกเหล้าเข้าพรรษา เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามค่านิยมที่สำคัญบางประการก็ยังไม่ได้เกิดขึ้นใน จิตใจของประชากรอย่างแท้จริง ดังนั้นกระบวนการเสริมสร้างค่านิยมจำเป็นต้องใช้กลวิธีหลากหลาย แนวทางประกอบกัน ซึ่งควรเป็นกิจกรรมง่ายๆ ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้และมีความสัมพันธ์ กับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นที่จะช่วยแก้ปัญหาทั้งในระดับบุคคล สังคม และประเทศชาติได้ หรือส่งเสริมให้มี การปฏิบัติตามค่านิยมที่พึงประสงค์ตามโอกาสต่างๆ เช่น การบำเพ็ญประโยชน์ การเข้าวัดฟังเทศน์ การร่วมกิจกรรมชุมชน เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ๒๕๕๑: ๒๓) รวมทั้งมี

การดำเนินการและการประชาสัมพันธ์อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพราะหากประชากรในประเทศได้รับการปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ เช่น ความมีระเบียบวินัย การรักษาความสะอาด และการตรงต่อเวลา ประกอบกับค่านิยมบางอย่างที่ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ฝังแน่นเป็นคุณลักษณะเฉพาะของคนในสังคมหรือเป็นนิสัยประจำชาติ เช่น ความจงรักภักดี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเมตตากรุณา สิ่งเหล่านี้หากได้รับการส่งเสริมอย่างถูกวิธีหรือกระตุ้นให้เกิดขึ้นในจิตใจของประชากรทั่วประเทศอย่างแท้จริงแล้วย่อมจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งส่วนตนและส่วนรวม และประเทศชาติ

ด้วยเหตุนี้การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นในการศึกษาองค์ความรู้และทบทวนงานศึกษาวิจัยต่างๆ ที่ผ่านมาที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ แบบแผน และองค์ความรู้ของค่านิยมไทยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๕๔ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการวิจัยและการศึกษาด้านค่านิยม จิตสำนึก และภูมิปัญญาคนไทย อันนำไปสู่การเข้าใจสังคมไทยได้ดียิ่งขึ้น และเพื่อค้นหาแนวทางการวิจัยในอนาคตที่เกี่ยวกับค่านิยมไทยเพื่อพัฒนาวิธีการปลูกฝังค่านิยม คุณธรรมและจริยธรรมให้แก่ประชากรในสังคม และเป็นแนวทางการเสริมสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ให้กับประชากรได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึง เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชากรทุกเพศทุกวัย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมในสังคมไทย ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๕๔
๒. แสวงหาแนวทางการวิจัยด้านค่านิยมไทยในอนาคต

คำถามวิจัย

องค์ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมในสังคมไทย ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๕๔ เป็นอย่างไร และมีแนวทางในการวิจัยด้านค่านิยมไทยในอนาคตอย่างไร

กรอบแนวคิด

คณะผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในวิจัยเป็น ๒ ประเภท คือ “ความรู้ชัดแจ้งหรือความรู้ที่เป็นวิทยากร” และ “ความรู้แฝงเร้นหรือความรู้ฝังลึกหรือความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาและประสบการณ์” โดยรายละเอียดของแนวคิดเป็นดังนี้ คือ

๑. ความรู้ชัดแจ้งหรือความรู้ที่เป็นวิทยากร เป็นความรู้ที่เปิดเผยเก็บรวบรวมไว้ในหนังสือ งานวิจัยและเอกสารต่างๆ โดยคณะผู้วิจัยได้ศึกษา รวบรวม เอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทย ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๕๔ รวมระยะเวลา ๕๐ ปี เพื่อวิเคราะห์จำแนก แบ่งหมวดหมู่ ประเภทและจัดกลุ่มในแต่ละช่วงระยะเวลา เพื่อนำไปสู่งานวิจัยในอนาคต
๒. ความรู้แฝงเร้นหรือความรู้ฝังลึกหรือความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาและประสบการณ์ เป็นความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคล อันเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆ ของแต่ละ

บุคคล ทั้งนี้คณะวิจัยดำเนินการโดยการสัมภาษณ์ระดับลึกบุคคลผู้ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิมีชื่อเสียงระดับประเทศที่ทำงานวิชาการและงานที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทย

นิยามศัพท์

การทบทวนองค์ความรู้ คือ การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยในครั้งนี้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทย คำที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูลคือ “ค่านิยมไทย”

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้องค์ความรู้และประมวลความรู้เกี่ยวกับค่านิยมในสังคมไทย ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๕๔
๒. ได้ความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการเสริมสร้างค่านิยมไทย
๓. ได้แนวทางการวิจัยด้านการเสริมสร้างค่านิยมไทยในอนาคต
๔. ได้แนวทางการพัฒนางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทย

บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้เป็นการรวบรวม ประมวลองค์ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมในสังคมไทย ทั้งนี้การทบทวนแนวคิด ทฤษฎี องค์ความรู้และงานศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถแบ่งเป็น ๕ หัวข้อ ดังนี้ คือ

๑. แนวคิดเกี่ยวกับองค์ความรู้และการจัดการความรู้
๒. แนวคิดค่านิยมของ Milton Rokeach
๓. ประเภทของค่านิยมตามทัศนะของต่างชาติ
๔. แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมไทย
 - ความหมายของค่านิยม
 - ประเภทของค่านิยม
 - ค่านิยมไทยและผลกระทบต่อสังคม
๕. แนวคิดเกี่ยวกับการเสริมสร้างค่านิยมไทย
 - ความหมายการเสริมสร้างค่านิยม
 - การพัฒนาค่านิยม
 - รูปแบบและวิธีการ

๑. แนวคิดเกี่ยวกับองค์ความรู้และการจัดการความรู้

การศึกษาเกี่ยวกับองค์ความรู้และการจัดการความรู้ นั้น ควรทำความเข้าใจในรายละเอียด และข้อมูลต่างๆ อันประกอบไปด้วย ๑.๑ นิยามของความรู้และองค์ความรู้ ๑.๒ ระดับของความรู้และองค์ความรู้ ๑.๓ ประเภทของความรู้และองค์ความรู้ ๑.๔ การจัดการความรู้ และ ๑.๕ ที่มาของการจัดการความรู้

๑.๑ นิยามของความรู้และองค์ความรู้

ความรู้ คือ สิ่งที่สามารถนำไปใช้ จะไม่หมดหรือสึกหรอ แต่จะยิ่งงอกเงยหรืองอกงามขึ้น ความรู้คือ สารสนเทศที่นำไปสู่การปฏิบัติ ความรู้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับบริบทและกระตุ้นให้เกิดขึ้นโดยความต้องการ (วิจารณ์ พานิช, ๒๕๔๘)

ความรู้ เป็น สารสนเทศที่มีความหมายเป็นภูมิปัญญา ทั้งนี้ความรู้จัดว่ามีความสำคัญ โดยเป็นพลังอำนาจ เป็นผู้นำ ผู้ผลิต และสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการคิด พูด ทำ ทั้งนี้แหล่งที่มาของรู้นั้นมาจากหลายแหล่ง เช่น ความบังเอิญ การลองผิดลองถูก จากผู้รู้ จากผู้นำ จากขนบธรรมเนียม จากประสบการณ์ จากการค้นคว้า จากการอ่านและจากการวิจัย (สุธีระ ประเสริฐสรณ์, ๒๕๔๙)

ความรู้ตามนิยามของ Amrit Tiwana (๒๐๐๐) ได้ให้ความหมายว่า ความรู้เป็นสิ่งที่เกิดจากประสบการณ์ คุณค่าข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่ ผู้เชี่ยวชาญที่เข้าใจองค์และภาระที่ยังรู้ มีฝังลึกอยู่ในตัวคน และอยู่ในลักษณะที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำ มีกระบวนการการทำงานที่ชัดเจน

ไม่เพียงเท่านั้นความรู้ที่ Peter M. Senge (๒๐๐๖) ได้ให้นิยามไว้คือ อำนาจ ทั้งนี้การเรียนรู้สำคัญเกินกว่าที่จะละทิ้งหรือปล่อยโอกาสให้เสียไป

ในเชิงพุทธศาสตร์ ได้แบ่งความรู้เป็น แบบปริยัติ แบบปฏิบัติ และแบบปฏิเวธ (วรภัทร์ ภูเจริญ, ๒๕๕๗) กล่าวคือ

- ๑) ความรู้แบบปริยัติ คือ ความรู้หรือองค์ความรู้ในสมอง ไม่ได้ลงมือทำ รู้แบบเป็นเอกสารอ้างอิง
- ๒) ความรู้แบบปฏิบัติ คือ ความรู้หรือองค์ความรู้แบบลงมือทำ ทำได้ แต่อธิบายออกมาเป็นปริยัติไม่ได้ เขียนออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรให้เข้าใจไม่ได้ แต่ลงมือปฏิบัติเอง จึงจะรู้และเข้าใจ
- ๓) ความรู้แบบปฏิเวธ คือ ความรู้หรือองค์ความรู้ที่บุคคลบรรลุแล้ว เข้าใจองค์แล้ว เป็นปราชญ์ กูรู (Guru) เป็นผู้เชี่ยวชาญ สามารถสร้างองค์ความรู้แบบต่อยอดได้หมดความสงสัยแล้วนั่นเอง

Edward Sallis and Gary Jones (๒๐๐๒) กล่าวถึง ความรู้ ว่าหมายถึง การบูรณาการใน ส่วนของกระบวนการเรียนรู้ที่ซับซ้อนของความเป็นมนุษย์ ความรู้เป็นกุญแจแห่งการเข้าถึงความเป็นองค์กรที่สร้างและเพิ่มคุณค่าเพื่อผลิตขององค์กรและบริการขององค์กร ประกอบด้วยความหยั่งรู้ (In Sight) และความเข้าใจในการให้ความหมายของสารสนเทศและข้อมูลที่มีการจัดวางในองค์กร ความรู้เริ่มต้นในหัวใจของสาระวิชาความรู้และการประเมินและตีความตามกรอบแนวคิดที่ได้ให้ไว้โดยประสบการณ์ (Experience) คุณค่า (Value) วัฒนธรรม (Culture) และการเรียนรู้ (Learning) ในบริบทขององค์กร ความรู้จะอยู่ในลักษณะรูปแบบเอกสาร รวมทั้งกระบวนการ (Process) และแนวดำเนินการ (Procedure) ซึ่งสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

ขณะที่ Dave Snowden (๒๐๐๓) จากการสรุปและเรียบเรียงโดย พรทิพย์ กาญจนนิตย พัดนิลพันธุ์และนพรัตน์ ประสาทเขตการณ์ โดยเดฟ สโนว์เดน ได้ให้ความหมายของความรู้ว่า ความรู้เป็นวิธีการที่ใช้บอกกล่าว (Inform) ด้วยความเต็มใจ ไม่ใช่การสั่งการของผู้บังคับบัญชาชั้นสูงโดยเริ่มที่ข้อมูล สารสนเทศ ความรู้ และภูมิปัญญา

๑.๒ ระดับของความรู้และองค์ความรู้

ความรู้ที่มีอยู่ในขณะนี้ หากจำแนกเป็นระดับของความรู้ สามารถแบ่งออกได้เป็น ๔ ระดับ (วิจารณ์ พานิช, ๒๕๕๘) คือ

- ๑) ความรู้เชิงทฤษฎี (Know-What) เป็นความรู้เชิงข้อเท็จจริง รู้อะไร เป็นอะไร จะพบในผู้ที่สำเร็จการศึกษามาใหม่ๆ ที่มีความรู้โดยเฉพาะความรู้ที่จำมาได้จากความรู้ชัดแจ้งซึ่งได้จากการได้เรียนมาก แต่เวลาทำงาน ก็จะไม่มั่นใจ มักจะปรึกษารุ่นพี่ก่อน
- ๒) ความรู้เชิงทฤษฎีและเชิงบริบท (Know-How) เป็นความรู้เชื่อมโยงกับโลกของความเป็นจริง ภายใต้สภาพความเป็นจริงที่ซับซ้อนสามารถนำเอาความรู้ชัดแจ้งที่ได้มาประยุกต์ใช้ตามบริบทของตนเองได้ มักพบในคนที่ทำงานไปหลายๆ ปี จนเกิดความรู้ฝังลึกที่เป็นทักษะหรือประสบการณ์มากขึ้น
- ๓) ความรู้ในระดับที่อธิบายเหตุผล (Know-Why) เป็นความรู้เชิงเหตุผลระหว่างเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ ผลของประสบการณ์แก้ปัญหาที่ซับซ้อน และนำประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น เป็นผู้ทำงานมาระยะหนึ่งแล้วเกิดความรู้ฝังลึก สามารถถอดความรู้ฝังลึกของตนเองมาแลกเปลี่ยนกับผู้อื่นหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้พร้อมทั้งรับเอาความรู้จากผู้อื่นไปปรับใช้ในบริบทของตนเองได้
- ๔) ความรู้ในระดับคุณค่า ความเชื่อ (Care-Why) เป็นความรู้ในลักษณะของความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ที่ขับเคลื่อนมาจากภายในตนเองจะเป็นผู้ที่สามารถสกัด ประมวล วิเคราะห์ความรู้ที่ตนเองมีอยู่ กับความรู้ที่ตนเองได้รับมาสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ขึ้นมาได้ เช่น สร้างตัวแบบหรือทฤษฎีใหม่หรือนวัตกรรม ขึ้นมาใช้ในการทำงานได้

๑.๓ ประเภทของความรู้และองค์ความรู้

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงประเภทของความรู้ว่ามี ๒ ประเภทใหญ่ๆ คือ ความรู้ชัดแจ้งหรือความรู้ที่เป็นวิทยาการ (Explicit Knowledge) และความรู้แฝงเร้น หรือความรู้ฝังลึก หรือความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาและประสบการณ์ (Tacit Knowledge) (วรภัทร์ ภูเจริญ, ๒๕๔๗; วิจารย์ พานิช, ๒๕๔๘; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๔๙; Sallis and Jones, ๒๐๐๒)

๑. ความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge)

ความรู้ชัดแจ้ง หรือความรู้ที่เป็นวิทยาการ คือ ความรู้ที่เขียนอธิบายหรือถูกบันทึกไว้เป็นตัวอักษร เป็นความรู้ที่จับต้องได้เป็นหลักวิชา หลักการทฤษฎี ได้มาจากการศึกษาค้นคว้า เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า Critical Knowledge หรือ Codified หรือ Declarative Knowledge โดยเป็นการอธิบายความรู้อย่างเป็นทางการ (Formal Knowledge) ยกตัวอย่างความรู้แบบชัดแจ้ง ได้แก่ เอกสาร หนังสือ ตำรา สิ่งพิมพ์ฐานข้อมูล ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ บทเรียน E-learning จดหมายข่าว คู่มือ แนวทางการดำเนินการ (Procedure Manuals) สมการทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Equations) สิทธิบัตร (Patent) และรายงานเชิงเทคนิค (Technical Reports) เป็นต้น

ทั้งนี้ความรู้ชัดแจ้งเป็นความรู้ที่รวบรวมได้ง่าย จัดระบบและถ่ายโอนโดยใช้วิธีการดิจิทัล มีลักษณะเป็นวัตถุติบ (Objective) เป็นทฤษฎี สามารถแปลงเป็นรหัสในการถ่ายทอดโดยวิธีการที่เป็น

ทางการ ไม่จำเป็นต้องอาศัยการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อถ่ายทอดความรู้ เช่น นโยบายขององค์กร กระบวนการทำงาน ซอฟต์แวร์ เอกสาร และกลยุทธ์ เป้าหมายและความสามารถขององค์กร

๒. ความรู้แฝงเร้น หรือความรู้ฝังลึก หรือความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาและประสบการณ์ (Tacit Knowledge)

ความรู้แฝงเร้น หรือความรู้ฝังลึก หรือความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาและประสบการณ์ คือ ความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคน ไม่ได้ถอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร หรือบางครั้งก็ไม่สามารถถอดเป็นลายลักษณ์อักษรได้ มีรากฐานมาจากการกระทำและประสบการณ์ มีลักษณะเป็นความเชื่อ ทักษะ และเป็นอัตวิสัย (Subjective) ต้องการการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความชำนาญ มีลักษณะเป็นเรื่องส่วนบุคคล มีบริบทเฉพาะ (Context-specific) ความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในตัวของคน (Embedded Knowledge) หรือที่เรียกว่าความรู้ที่จับต้องไม่ได้ (Intangible) ซึ่งการเข้าถึงสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ต่างๆ ผ่านตัวบุคคลต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษจึงจะบรรลุผลให้เกิดความสำเร็จได้ ซึ่งมีหลายองค์กรจัดการกับความรู้แบบฝังลึก (Tacit Knowledge) อย่างง่ายๆ โดยผ่านการประชุม ใช้การพูดคุยและเล่าเรื่องเป็นฐาน (Storytelling and Community-based Forums) ซึ่งการประชุม (Forums) นี้จะเป็นการพูดคุยทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Discussions) หรือการส่งข้อความผ่านเว็บไซต์ (Posting on an organizational Website) เป็นส่วนใหญ่ และการถ่ายทอดไปยังทีมงาน ด้านวัฒนธรรม ด้านศาสนา ด้านประเพณีดั้งเดิมขององค์กร ดังนั้นความรู้ฝังลึกจึงเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า Personal Knowledge ซึ่งจะเป็นหัวใจของกระบวนการจัดการความรู้ ดังนั้นหนึ่งในประเภทของความรู้ฝังลึก บางครั้งจึงเรียกว่า Procedural Knowledge คือ ตัวที่ใช้ขับเคลื่อนในการเรียนรู้จากทักษะหรือประสบการณ์ หรือกล่าวได้ว่า ความรู้จากแนวทางการดำเนินการปฏิบัติทำให้เป็นทางการและสื่อสารยาก เช่น วิจารณ์ญาณ ความลับทางการค้า วัฒนธรรมองค์กร ทักษะ ความเชี่ยวชาญในเรื่องต่างๆ การเรียนรู้ขององค์กร ความสามารถในการชิมรสไวน์ หรือกระทั่งทักษะในการสังเกตเปลวควันจากปล่องโรงงานว่ามีปัญหาในกระบวนการผลิตหรือไม่ เป็นต้น

แนวคิดของความรู้แฝงเร้น หรือความรู้ฝังลึก หรือความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาและประสบการณ์ มาจากงานของนักปรัชญา ชื่อ โพลันยี (Polanyi, ๑๙๙๖) ซึ่งเป็นผู้เขียนเรื่อง “The Tacit Dimension in ๑๙๖๖” และ “Personal Knowledge” ในปี ๑๙๗๓ โดยสรุปเนื้อหาไว้ในหนังสือกล่าว ว่าความรู้แบบฝังลึกมีความแตกต่างจากความรู้แบบชัดแจ้ง แนวคิดของเขามีวลีที่ทุกคนรู้จักคือ “เรารู้มากกว่าที่เราสามารถบอกได้” ซึ่งหมายถึง การจะบอกให้คนอื่นรู้หรือการแบ่งปันความรู้ที่ฝังลึกในคนและฝังลึกในสังคมเป็นเรื่องยากที่จะสื่อสารให้คนอื่นทราบได้ สิ่งนี้เองรวมหรือเชื่อมโยงไปถึงการรู้สึกล่วงหน้า (Hunches) การหยั่งรู้ (Insight) ปัญญาญาณ (Intuitions) ความรู้สึก (Feeling) ภาพจินตนาการ (Imagery) และอารมณ์ (Emotion)

ทั้งนี้ความรู้ที่สำคัญส่วนใหญ่ มีลักษณะเป็นความรู้แฝงเร้นหรือความรู้ฝังลึก โดยอยู่ในคนทำงานและผู้เชี่ยวชาญในแต่ละเรื่อง จึงต้องอาศัยกลไกแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้คนได้พบกัน สร้าง

ความไว้วางใจกัน และถ่ายทอดความรู้ระหว่างกันและกันเป็นความรู้ที่ไม่สามารถอธิบายโดยใช้คำพูดได้

อนึ่งความรู้ยังมีลักษณะไม่ชัดแจ้งมากเท่าไร การถ่ายโอนความรู้ยิ่งกระทำได้ยากเท่านั้น ดังนั้นบางคนจึงเรียกความรู้ประเภทนี้ว่าเป็นความรู้แบบเหนียว (Sticky Knowledge) หรือความรู้แบบฝังอยู่ภายใน (Embedded Knowledge) ส่วนความรู้ชัดแจ้งมีการถ่ายโอนและแบ่งปันง่าย จึงมีชื่ออีกชื่อหนึ่งว่า ความรู้แบบรั่วไหลได้ง่าย (Leaky Knowledge) ความสัมพันธ์ของความรู้ทั้งสองประเภทเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ ต้องอาศัยซึ่งกันและกัน (Mutually Constituted) (Tsoukas, ๒๐๐๕) เนื่องจากความรู้ฝังลึกเป็นส่วนประกอบของความรู้ทั้งหมดและสามารถแปลงให้เป็นความรู้แบบชัดแจ้งโดยการสื่อสารด้วยคำพูด

๑.๔ การจัดการความรู้

ปัจจุบันโลกได้เข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy-KBE) งานต่างๆ จำเป็นต้องใช้ความรู้มาสร้างผลผลิตให้เกิดมูลค่าเพิ่มมากยิ่งขึ้น การจัดการความรู้เป็นคำกว้างๆ ที่มีความหมายครอบคลุมเทคนิค กลไกต่างๆ มากมาย เพื่อสนับสนุนให้การทำงานของแรงงานความรู้ (Knowledge Worker) มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กลไกดังกล่าวได้แก่ การรวบรวมความรู้ที่กระจัดกระจายอยู่ที่ต่างๆ มารวมไว้ที่เดียวกัน การสร้างบรรยากาศให้คนคิดค้น เรียนรู้ สร้างความรู้ใหม่ๆ ขึ้น การจัดระเบียบความรู้ในเอกสาร และทำสมุดหน้าเหลืองรวบรวมรายชื่อผู้มีความรู้ในด้านต่างๆ และที่สำคัญที่สุด คือ การสร้างช่องทาง และเงื่อนไขให้คนเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน เพื่อนำไปใช้พัฒนางานของตนให้สัมฤทธิ์ผล

การจัดการความรู้ (อังกฤษ: Knowledge management-KM) คือ การรวบรวม สร้าง จัดระเบียบ แลกเปลี่ยน และประยุกต์ใช้ความรู้ในองค์กร โดยพัฒนาระบบจาก ข้อมูลไปสู่สารสนเทศ เพื่อให้เกิด ความรู้และปัญญา

การจัดการความรู้ประกอบไปด้วยชุดของการปฏิบัติงานที่ถูกใช้โดยองค์กรต่างๆ เพื่อที่จะระบุ สร้าง แสดงและกระจายความรู้ เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้และการเรียนรู้ภายในองค์กร อันนำไปสู่การจัดการสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการธุรกิจที่ดี องค์กรขนาดใหญ่โดยส่วนมากจะมีการจัดสรรทรัพยากรสำหรับการจัดการองค์ความรู้ โดยมักจะเป็นส่วนหนึ่งของแผนกเทคโนโลยีสารสนเทศหรือแผนกการจัดการทรัพยากรมนุษย์

รูปแบบการจัดการองค์ความรู้โดยปกติจะถูกจัดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กรและ ประสงค์ที่จะได้ผลลัพธ์เฉพาะด้าน เช่น เพื่อแบ่งปันภูมิปัญญา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อความได้เปรียบทางการแข่งขันหรือเพื่อเพิ่มระดับนวัตกรรมให้สูงขึ้น (วรภัทร์ ภูเจริญ, ๒๕๔๗; วิจารย์พานิช, ๒๕๔๘)

๑.๕ ที่มาของการจัดการความรู้

การจัดการความรู้นั้นมีที่มาจากแนวความคิดทางด้านธุรกิจการบริหารจัดการองค์กรเป็นสำคัญ ทั้งนี้จากการที่โลกมีการเปลี่ยนแปลง ต้องมีการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งสิ่งใหม่ๆ และความเปลี่ยนแปลงที่เข้ามา ไม่สามารถใช้ความรู้เดิมที่มีอยู่มาแก้ปัญหาใหม่ๆ ได้

ประมาณทศวรรษที่ ๑๙๙๐ บางองค์กรที่ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจมีความพยายามปรับโครงสร้าง องค์กร การปรับรีระบบ (Reengineering) และลดกำลังคน ทำให้ความรู้ขององค์กรสูญหายไปกับพนักงานที่ลาออกหรือถูกให้ออก ซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์กรในภายหลัง โดยทำให้องค์กรขาดความสามารถในการสร้างนวัตกรรมทางด้านการผลิตสินค้าและบริการใหม่ๆ สู่ตลาด

จากผลการสอบถามผู้บริหารระดับสูงในต่างประเทศ ซึ่ง บดินทร์ วิจารณ์ (๒๕๕๐) ได้กล่าวว่า องค์กรความรู้ในองค์กรอยู่ในตัวคนที่มีประสบการณ์ ร้อยละ ๕๒ ที่เหลืออีก ร้อยละ ๔๒ ถูกจัดเก็บในรูปแบบของเอกสารและสื่ออื่นๆ หรือองค์ความรู้ที่สามารถหาได้จากภายนอก ด้วยเหตุผลนี้เองการลดค่าใช้จ่ายขององค์กร โดยการลดกำลังคนจึงไม่ได้เป็นทางออกที่ดีที่สุด องค์กรจึงหันมาให้ความสนใจการจัดการองค์ความรู้ในองค์กรมากขึ้น โดยเฉพาะความรู้ที่เป็นประสบการณ์ที่อยู่กับตัวพนักงาน ดังนั้น “การกระทำจึงสำคัญที่สุด” โดยวัดจากการนำสิ่งที่รู้ไปสู่การปฏิบัติให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และ การแข่งขันที่เกิดขึ้นซึ่งเรียกการกระทำนี้ว่า “ปัญญาปฏิบัติ”

ดังนั้นในการกำหนดช่วงหรือยุคของวิวัฒนาการของการจัดการความรู้ในองค์กร อาจมีมุมมองต่างกันแล้วแต่ทัศนะของผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิชาการ แต่ส่วนใหญ่หลักการแบ่งยุคมักอิงไปกับวิวัฒนาการระบบคอมพิวเตอร์ โดยแบ่งเป็น ๓ ยุค (พรทิพย์ กาญจนนิตย์ พัด นิลพันธุ์และนพรัตน์ ประสาทเขตการณ์, ๒๕๔๖; วิจารณ์ พานิช, ๒๕๔๘)

ในยุคแรกของการจัดการความรู้เกิดขึ้นเมื่อ ประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๑ หรือ เมื่อ ๓๕ ปีที่ผ่านมาแล้ว ซึ่งเชื่อว่าความรู้สามารถจัดการได้ แต่จะต้องมีการจัดการที่เป็นระบบ มีโครงสร้างตายตัว ในขณะนั้นการจัดการความรู้ใช้เฉพาะกับกระบวนการทางวิศวกรรมเครื่องจักรกลเท่านั้นซึ่งยุคนี้เน้นเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยช่วงแรกเน้นที่การจัดการนำระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายมาใช้ในการกับข้อมูล ทั้งนี้มีบริษัทซอฟต์แวร์หลายบริษัทแปลงชื่อซอฟต์แวร์ที่มีอยู่ให้มีชื่อไปในแนวทางการจัดการความรู้ ยุคนี้จึงเป็นยุคของตำแหน่ง CIO (Chief Information Officer) หลังจากนั้นเริ่มเห็นว่าการใช้ IT และเทคโนโลยี เป็นเครื่องมือหลักในการจัดการองค์ความรู้ในองค์กรไม่ประสบผลสำเร็จ การจัดการความรู้ขององค์กรยังไม่เกิดขึ้นอย่างจริงจัง อนึ่งในยุคแรกของการพัฒนาศาสตร์ด้านการจัดการความรู้นั้น ความรู้ส่วนใหญ่มาจากการจัดระบบและตีความสารสนเทศตามบริบทและสารสนเทศได้มาจากการประมวลข้อมูล แต่ไม่มีการความรู้ที่ได้ไปสู่การกระทำหรือการตัดสินใจ

ต่อมาประมาณต้นปี ค.ศ. ๑๙๙๕ หรือ พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้เริ่มเข้าสู่ยุคของการจัดการความรู้ในยุคที่ ๒ ซึ่งมุ่งเน้นที่ “คน” เป็นหลักและเป็นศูนย์กลางในการจัดองค์ความรู้ในองค์กรประกอบกับการใช้ IT เป็นเครื่องมือสนับสนุน โดยในยุคนี้มีตำแหน่ง CKO (Chief Knowledge Officer) เกิดขึ้น

นอกจากในยุคที่ ๒ มีการนำการจัดการความรู้มาใช้กับมนุษย์แล้ว ในช่วงเวลาดังกล่าวมีนักวิชาการชาวญี่ปุ่น ชื่อ โนนากะและทาเกอูชิได้เขียนหนังสือชื่อ The Knowledge Creating Company โดยเน้นการสร้างและการกระจายความรู้ในองค์กร ระหว่างความรู้ที่อยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge) กับความรู้ที่อยู่ในรูปแบบของสื่อ/เอกสารต่างๆ (Explicit Knowledge) ซึ่งอาจเรียกว่ายุคเช็กก็ ซึ่งใช้โมเดล SECI-Knowledge Conversion เป็นกรอบแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและขยายองค์ความรู้ในองค์กร ทั้งนี้โมเดลข้างต้นถือว่าเป็นที่รู้จักและใช้งานกันอย่างแพร่หลาย เห็นได้จากการเกิดขึ้นของรูปแบบ SECI Model (S=Socialization, E=Externalization, C=Combination และ I=Internalization) ซึ่งเป็นการนำความรู้ของมนุษย์มาสู่การบันทึกข้อมูลความรู้ ผ่านกระบวนการ เน้นวงจรระดับ ความรู้แบบฝังลึกและความรู้ที่เปิดเผย โดยเป็นการนำเอาความรู้ที่เปิดเผยชัดแจ้งมาปฏิบัติ (Internalization) นำเอาความรู้ที่ฝังลึกของตนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน (Socialization) สร้างความรู้ที่ชัดแจ้งจากความรู้ที่ฝังลึก (Externalization) และนำความรู้ที่ชัดแจ้งมาสังเคราะห์จัดหมวดหมู่หรือสร้างเป็นความรู้ที่ยกระดับขึ้น (Combination) (Nonaka I. and Takeuchi H, ๑๙๙๕; บดินทร์ วิจารณ์, ๒๕๕๐)

ต่อมาได้มีการพัฒนาจัดการความรู้เข้าสู่ในยุคที่ ๓ หรือในยุคปัจจุบัน ซึ่งมีการพัฒนาแนวความคิดที่ว่า องค์ความรู้ในระดับผู้เชี่ยวชาญที่ค่อนข้างจะเป็นนามธรรม (Abstract) นี้ สามารถถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ได้ในลักษณะเสวนา (Dialogue) กัน แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ผ่านทางชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice หรือ CoP) ซึ่งสมาชิกในชุมชนที่มีความรู้และประสบการณ์ที่คล้ายคลึงกัน มีเป้าหมายและความต้องการที่เหมือนกัน เมื่อเกิดความสัมพันธ์จากสมาชิกแต่ละ CoP จะก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนและถ่ายโอนองค์ความรู้กันอย่างเป็นธรรมชาติทั้งในรูปแบบฝังลึก (Tacit) และแบบชัดแจ้ง (Explicit) จึงเป็นการเน้นความรู้เชิงซ้อน (Complex Knowledge) และการจัดการความรู้ขององค์กร (Organic Knowledge Management) ที่มีการนำศาสตร์แห่งความซับซ้อน ทฤษฎีไร้ระเบียบ (Chaos Theory) ระบบที่ซับซ้อนและปรับตัวมาประยุกต์ใช้ ทั้งนี้การนำมาอธิบายความรู้โดยต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่า วัตถุประสงค์ของการจัดการความรู้ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาประสิทธิผล (Effectiveness) ของการตัดสินใจและการสร้างเงื่อนไขของนวัตกรรม ดังนั้นการจัดการความรู้จะไม่ใช้ภาษาของเครื่องคอมพิวเตอร์ แต่จะให้ความสำคัญกับพฤติกรรมของมนุษย์ และต้องใช้ประโยชน์จากมนุษย์ให้มากที่สุด ซึ่งบางครั้งระบบที่ตายตัวมีกฎเกณฑ์มากเกินไปก็ไม่เหมาะสม จึงเน้นการจัดการและแลกเปลี่ยนความรู้แบบฝังลึก (Tacit Knowledge) กล่าวคือ จากความรู้และประสบการณ์ของคน ซึ่งจะช่วยให้การทำงานและการแก้ไขปัญหาต่างๆ รวดเร็วขึ้น ดังนั้นในยุคที่ ๓ นี้ จึงเป็นยุคของการร่วมมือประสานงานกัน (Collaboration) โดยใช้

เครือข่าย ระบบสนับสนุนทางด้าน IT และซอฟต์แวร์ทางการประสานงานกัน (Collaboration) (บดินทร์ วิจารณ์, ๒๕๕๐)

การจัดการความรู้ในสามยุคค่อยๆ วิวัฒนาการมาจากองค์กรทางธุรกิจจนมาสู่องค์กรทางการศึกษา ซึ่งได้นำมาใช้ในประเทศไทย โดยเฉพาะในยุคแห่งการปฏิรูปการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๘) ในการบริหารจัดการสมัยใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคแห่งสังคมที่ใช้ความรู้เป็นฐาน (Knowledge-based society) มองความรู้ว่าเป็นทุนปัญญา หรือทุนความรู้สำหรับใช้สร้างคุณค่าและมูลค่า (Value) ให้เพิ่มขึ้น กล่าวได้ว่า การจัดการความรู้เป็นกระบวนการที่ใช้ทุนปัญญา นำไปสร้างคุณค่าและมูลค่าซึ่งอาจเป็นมูลค่าทางธุรกิจหรือคุณค่าทางสังคมก็ได้

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดในการรวบรวมและทบทวนองค์ความรู้ที่มีอยู่ ๒ ประเภทคือ “ความรู้ชัดแจ้งหรือความรู้ที่เป็นวิทยาการ” (Explicit Knowledge) ซึ่งเป็นความรู้ที่เปิดเผยเก็บรวบรวมไว้ในหนังสือ งานวิจัยและเอกสารต่างๆ กับ “ความรู้แฝงเร้นหรือความรู้ฝังลึกหรือความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาและประสบการณ์” (Tacit Knowledge) ซึ่งเป็นความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคล อันเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆ ของแต่ละบุคคล ทั้งนี้คณะวิจัยดำเนินการโดยการสัมภาษณ์ระดับลึกบุคคลผู้ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิมีชื่อเสียงระดับประเทศที่ทำงานวิชาการและงานที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทย

๒. แนวคิดค่านิยมของ Milton Rokeach

แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมที่เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางและมีการนำมาใช้อย่างแพร่หลาย โดยเป็นกรอบแนวคิดด้านค่านิยมที่ดีและสมบูรณ์แบบมากที่สุดเป็นแนวคิดของนักจิตวิทยาสังคมชาวอเมริกัน ชื่อ Milton Rokeach นอกจากเป็นนักคิดคนสำคัญด้านค่านิยมแล้ว Rokeach ได้สร้างเครื่องมือในการวัดค่านิยม ชื่อว่า The Rokeach Value Survey (RVS) เพื่อใช้ในการศึกษาค่านิยมทางวัฒนธรรมในระดับปัจเจกบุคคล โดยในประเทศไทยมีการนำมาใช้ครั้งแรกในงานศึกษาของสุนทรีย์ โคมิน และสนิท สมัครการ

ตามความคิดเห็นของ Rokeach ค่านิยม (Value) เป็นความเชื่อที่มีลักษณะค่อนข้างถาวร รวมถึงการมีความเชื่อว่ามีวิถีปฏิบัติบางอย่างหรือเป้าหมายบางอย่างนั้น เป็นสิ่งที่ตัวเองหรือสังคมเห็นสมควรที่จะยึดถือหรือปฏิบัติ ค่านิยมจึงเป็นสิ่งที่บุคคลนั้นได้ให้ความสำคัญกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และสิ่งนั้นมีคุณค่าพร้อมที่จะปฏิบัติตามความเชื่อนั้น

ค่านิยมของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ ประสบการณ์ของแต่ละบุคคลนั้นย่อมมีความแตกต่างกัน ดังนั้นค่านิยมที่เรายึดถือจึงแตกต่างกันไป แม้จะอยู่ในสังคมเดียวกัน อย่างไรก็ตามค่านิยมสามารถมีการเลียนแบบได้ เห็นได้จากการที่มีบางคนมีค่านิยมที่คล้ายตามคนอื่น โดยเฉพาะบุคคลที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อความเชื่อ ความศรัทธาของเขา นอกจากนี้แล้วค่านิยมมีลักษณะของการเปลี่ยนแปลงไปตามวุฒิภาวะและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ในขณะที่ระบบ

ค่านิยม (Value System) คือ การรวมกันของความเชื่อที่เกี่ยวกับวิถีทางในการประพฤติปฏิบัติ หรือ จุดหมายปลายของชีวิตให้เข้าเป็นระบบความเชื่อที่มีลักษณะคงทนถาวร ลดหลั่นกันไปตามลำดับความสำคัญ (Rokeach, ๑๙๗๓)

ในด้านธรรมชาติของค่านิยม Rokeach (๑๙๗๙) มีการสรุปลักษณะธรรมชาติของค่านิยมไว้ ๓ ประการ ดังต่อไปนี้ คือ

๑. ค่านิยมมีลักษณะยืนยงถาวร (Completely Stable)

โดยส่วนใหญ่ค่านิยมมีลักษณะคงที่และไม่มีการเปลี่ยนแปลง ทำให้มีความต่อเนื่องของวัฒนธรรม สังคมหรือบุคลิกภาพของกลุ่มคนในสังคม และทำให้คนกลุ่มหนึ่งแตกต่างไปจากกลุ่มคนในอีกสังคมหนึ่ง จนในที่สุดเกิดลักษณะประจำกลุ่มหรือประจำชาติเกิดขึ้น สาเหตุที่ค่านิยมมีลักษณะยืนยงเพราะตามกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์นั้น มนุษย์ได้ถูกสอนมาแต่เด็กเกี่ยวกับค่านิยมต่างๆ ในรูปของความแน่นอนอย่างเต็มที่ (Absolute, All-or-None Manner) เช่น ความซื่อสัตย์ ความมีน้ำใจ ดังนั้นกระบวนการเรียนรู้มาเป็นเวลานาน จะช่วยตอกย้ำให้ค่านิยมมีลักษณะคงทนถาวร ค่านิยมสามารถเปลี่ยนแปลงได้ประสบการณ์ในช่วงชีวิตของคนที่ผ่านมา ไม่ใช่การเกิดขึ้นตามอารมณ์ขึ้นลงของมนุษย์ ในลักษณะชั่วคราวช่วยยาม

๒. ค่านิยมมีลักษณะเปรียบเทียบระดับความสำคัญ (Relative Conception)

เมื่อเด็กโตขึ้นและมีประสบการณ์การเรียนรู้ทางสังคม (Socialization) มากขึ้น เขาจะเรียนรู้ว่าสถานการณ์ที่เขาประสบไม่ได้มีเฉพาะค่านิยมที่พ่อแม่ได้สั่งสอนไว้แต่ยังมีค่านิยมอื่นๆ อีกที่ปรากฏอยู่ และกลุ่มอื่นๆ ในสังคมให้ความสำคัญแก่ค่านิยมบางอย่างมากกว่า ซึ่งเด็กจะเรียนรู้สิ่งเหล่านี้ผ่านการสั่งสอนประกอบกับการสังเกตจากการกระทำที่เป็นบรรทัดฐาน (Norm) ของคนในสังคมนั้นๆ และเมื่อเขามีประสบการณ์กับคำว่าค่านิยมที่ไม่สอดคล้องกัน เขาก็จะจัดลำดับค่านิยมโดยอย่างไรก็ตามจะไม่แตกต่างจากคนในกลุ่มมากนัก

๓. ค่านิยมมีลักษณะเป็นความเชื่อ

ความเชื่อนั้นแบ่งได้เป็น ๓ ประเภท คือ ประเภทแรกเป็นความเชื่อแบบพรรณนาสถานการณ์ (Descriptive or Existential Beliefs) ซึ่งเป็นความเชื่อที่ถูกทดสอบได้จริง หรือ แท้ เช่น ฉันเชื่อว่าข้างนอกฝนกำลังตก ประเภทที่สอง คือ ความเชื่อแบบประเมินสถานการณ์ (Evaluative Beliefs) ซึ่งเป็นความเชื่อที่ประเมินสถานการณ์ต่างๆ ว่าดีหรือไม่ดี เช่น ฉันเชื่อว่าการออกกำลังกายเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ ประเภทที่สาม เป็นความเชื่อแบบพรรณนากำหนด (Descriptive or Perspective) เป็นความเชื่อที่บ่งบอกถึงวิถีทางปฏิบัติ (Means of Action) หรือจุดหมายปลายทาง (End of Action) อันเป็นที่ปรารถนาด้วยและเป็นความเชื่อที่มีทิศทางและเป้าหมายของการกระทำมากกว่าเชื่ออีก ๒ ชนิดแรก

นอกจากนี้แล้วตามความเห็นของ Rokeach ค่านิยมมีองค์ประกอบสำคัญอีก ๓ ประการ ดังนี้ คือ (Rokeach, ๑๙๗๓)

- ๑) ค่านิยมมีลักษณะเป็นความระลึกรู้ (Cognitive) ในความหมายที่ว่าบุคคลหนึ่งรู้ในทางที่ถูกของการประพฤติ หรือรับรู้ในเป้าหมายที่ถูกในชีวิตของเขา
- ๒) ค่านิยมมีลักษณะเป็นความรู้สึกสัมพันธ์ (Affective) ในความหมายที่บุคคลนั้นมีอารมณ์อ่อนไหวเกี่ยวข้องกับค่านิยมนั้นๆ คือ ชอบ เห็นด้วย สนับสนุน ค่านิยมหนึ่งๆ หรือเกลียด ไม่เห็นด้วย คัดค้าน อีกค่านิยมหนึ่ง
- ๓) ค่านิยมเป็นองค์ประกอบของพฤติกรรม (Behavioral) ในความหมายที่เป็นตัวแทรกซ้อนที่นำไปสู่พฤติกรรม เมื่อถูกกระตุ้นให้เกิดการกระทำขึ้น

๓. ประเภทของค่านิยมตามทัศนะของต่างชาติ

จากที่ Rokeach (๑๙๗๓) ได้กำหนดนิยามความหมายของค่านิยมไว้ตามข้างต้นที่กล่าวมาแล้วนั้น ได้นำไปสู่การกำหนดชนิดหรือประเภทของค่านิยมเป็น ๒ ลักษณะ คือ ค่านิยมวิถีทางในการประพฤติปฏิบัติ (Mode of Conduct) เป็นค่านิยมที่สะท้อนความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับแนวทางที่เขาจะบรรลุเป้าหมายสุดท้าย หรืออาจเรียกว่า ค่านิยมที่เป็นเครื่องมือ และค่านิยมจุดหมายปลายทางของชีวิต (End-state of Existence) เป็นค่านิยมที่แสดงความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับเป้าหมายสุดท้าย (End) ที่เขาต้องการ หรือค่านิยมขั้นปลาย

ความแตกต่างของค่านิยม ๒ ชุดนี้สำคัญมากในแง่แนวคิดทฤษฎีและในการวัด ๒ ประการ คือ จำนวนค่านิยมทั้งหมดของวิถีปฏิบัตินั้นไม่จำเป็นต้องเท่ากับจำนวนค่านิยมทั้งหมดของค่านิยมจุดหมายปลายทาง และค่านิยมทั้งสองมีหน้าที่ต่างกัน แต่สัมพันธ์กัน (Functional Relationship) ระบบย่อยของค่านิยมทั้งสองมีลักษณะดังต่อไปนี้

๑. ค่านิยมจุดหมายปลายทาง

มีศูนย์รวมทั้งสองแห่ง คือ ศูนย์รวมอยู่ที่ตัวบุคคล (Self-Centered) หรืออีกนัยหนึ่งอยู่ในตัวบุคคล (Intra-Personal) และอยู่ในสังคม (Society-Centered) หรือ อยู่ที่ภายนอกตัวบุคคล (Interpersonal) ตัวอย่างเช่น ค่านิยมจุดหมายปลายทาง “ความสงบสุขทางจิตใจ” เป็นค่านิยมที่จุดรวมภายในตัวบุคคล ซึ่งบุคคลแต่ละคนจัดลำดับความสำคัญของค่านิยมที่เน้นทางส่วนบุคคลและทางสังคม รวมถึงแสดงพฤติกรรมแตกต่างกัน การเพิ่มสำคัญของค่านิยมด้านสังคม (Social Values) จะนำไปสู่ค่านิยมด้านสังคมตัวอื่นๆ และจะนำไปสู่การลดความสำคัญของค่านิยมด้านส่วนบุคคล (Personal Values)

ค่านิยมจุดหมายปลายทาง ได้แก่

- ๑) ชีวิตที่สะดวกสบาย
- ๒) ชีวิตที่ตื่นเต้น
- ๓) ความรู้สึกว่าประสบความสำเร็จ
- ๔) ต้องการให้โลกมีสันติภาพ

- ๕) ต้องการให้โลกมีความสวยงาม
- ๖) ความเสมอภาค
- ๗) ความมั่นคงของครอบครัว
- ๘) เสรีภาพ
- ๙) ความสุข

๒. ค่านิยมวิถีปฏิบัติ

มีศูนย์รวมอยู่สองแห่งเช่นกัน คือ ส่วนจริยธรรม (Moral Values) และส่วนความสามารถ (Competence Values) หรือค่านิยมการสร้างตน (Self-Actualization) ที่เสริมให้เป็นตัวของตัวเอง เต็มที่อีกด้านหนึ่ง ค่านิยมที่เน้นส่วนจริยธรรม หมายถึง ค่านิยมวิถีปฏิบัติที่มีจุดรวมอยู่ที่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งหากค่านิยมเหล่านี้ถูกละเมิด บุคคลนั้นจะรู้สึกไม่สบายใจในการกระทำผิดนั้นๆ และสำนึกผิดด้วยมโนธรรมภายในใจ

ส่วนค่านิยมที่เน้นความสามารถของตัวบุคคลนั้นมีจุดรวมอยู่ที่ตัวเอง และดูจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคามไม่มีจริยธรรม การละเมิดค่านิยมประเภทหลังนี้จะทำให้บุคคลนั้นเกิดความรู้สึกอายที่ตนขาดความสามารถส่วนตัว ตัวอย่างเช่น การประพฤติอย่างซื่อสัตย์ทำให้บุคคลรู้สึกว่าเขาประพฤติตัวอย่างมีจริยธรรม ในขณะที่ถ้าบุคคลใช้สมองและปฏิบัติอย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีความเป็นตัวของตัวเอง เขาจะรู้สึกภาคภูมิใจในความสามารถและประสิทธิภาพของตน บุคคลอาจจะมีค่านิยมที่ขัดกันระหว่างค่านิยมทางจริยธรรม ๒ ค่านิยม (เช่น ประพฤติอย่าง “ซื่อสัตย์” กับ “เป็นที่รักใคร่เอ็นดู”) หรือค่านิยมจริยธรรมและค่านิยมส่วนความสามารถ (เช่น ประพฤติอย่าง “สุภาพอ่อนน้อม” กับ ประพฤติอย่าง “กล้าวิจารณ์ด้วยความรู้และเหตุผล”)

ค่านิยมวิถีปฏิบัติ ได้แก่

- ๑) ทะเยอทะยาน
- ๒) ใจกว้าง
- ๓) ความสามารถ
- ๔) ร่าเริง
- ๕) สะอาด ประณีต
- ๖) กล้าหาญ
- ๗) รู้จักการขอโทษผู้อื่น
- ๘) ช่วยเหลือ
- ๙) ซื่อสัตย์

ในความสัมพันธ์ระหว่างระบอบย่อยของค่านิยมสองชนิดอาจกล่าวได้ว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับหนึ่ง เช่น บุคคลที่ให้ความสำคัญแก่ค่านิยมจุดหมายปลายทางส่วนที่เป็นสังคมสูงจะให้ความสำคัญกับค่านิยมวิถีปฏิบัติในส่วนที่เป็นจริยธรรมสูงหรือไม่นั้นอาจจะเป็นไปได้เพราะมีสายใย

ร่วมที่แฝงไว้ในค่านิยมทั้ง ๒ ชุด แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ควรจะคาดหวังว่ามีความสัมพันธ์ง่าย ๆ แบบหนึ่งต่อหนึ่ง (Sample One-to-One Relationship) บุคคลหนึ่งซึ่งมีค่านิยมจุดหมายปลายทางที่เน้นด้านส่วนบุคคล (เช่น “ความสงบสุขทางจิตใจ” หรือ “ความภาคภูมิใจในตน” ฯลฯ) อาจจะทำให้ค่านิยมทางจริยธรรมสูง (เช่น “ความกตัญญู” หรือ “การรักษาน้ำใจกัน”) ก็เป็นไปได้ หรือบุคคลหนึ่งที่มีค่านิยมจุดปลายทางที่กระตือรือร้นไปทางสังคมมากกว่า (เช่น “ความกว้างขวางในสังคม”) ก็อาจจะให้ค่านิยมวิถีปฏิบัติส่วนที่เน้นความสามารถส่วนบุคคลก็ได้

อนึ่งธรรมชาติของค่านิยม เป็นสิ่งที่มีลักษณะสม่ำเสมอและคงที่ กล่าวคือ เปลี่ยนแปลงได้ยาก สิ่งนี้เองจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคลิกภาพของกลุ่มคนในสังคมหนึ่งแตกต่างจากอีกสังคมหนึ่ง ทำให้เกิดลักษณะประจำกลุ่มหรือลักษณะประจำชาติ เป็นค่านิยมที่บุคคลจัดว่าสำคัญมาก อีกทั้งค่านิยมที่มีความสำคัญหรือมีลักษณะประจำชาติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ยากกว่าค่านิยมที่มีความสำคัญน้อย สิ่งนี้จึงทำให้การเปลี่ยนแปลงค่านิยมจึงไม่ใช่เรื่องง่ายตามอารมณ์ของบุคคล จากที่กล่าวมานี้จึงนำไปสู่ค่านิยมที่มีลักษณะเปรียบเทียบระดับความสำคัญ ซึ่งเป็นการปลูกฝังค่านิยมให้แก่นักเรียนจากการอบรมและเรียนรู้ แต่ละคนจะได้รับการเน้นถึงความสำคัญของค่านิยมแตกต่างกัน เช่น บางสังคมให้ความสำคัญกับการตรงต่อเวลา ในขณะที่อีกสังคมหนึ่งเห็นว่าสำคัญ แต่ย้งรองๆ ลงไปกว่าความซื่อสัตย์ กตัญญู บุคคลเกิด การเปรียบเทียบระดับความสำคัญของค่านิยมต่างๆ จากประสบการณ์ที่เขาได้รับตั้งแต่วัยเด็ก ทำให้เกิดการเรียนรู้ ที่จะแยกแยะพวกค่านิยมที่ได้รับการสั่งสอนมาอย่างเต็มที่แล้ว จัดเป็นระดับสูงต่ำรวมเข้าเป็นระบบซึ่งมีการเรียงลำดับความสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

นักวิชาการต่างประเทศท่านอื่นได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับระบบค่านิยมและสังคม และทำการจำแนกค่านิยมออกเป็น ๖ ประเภท (Gordow W. Allport and Leo Postman, ๑๙๖๕) คือ

- ๑) ค่านิยมตามแนวทฤษฎี (Theoretical) หมายถึงค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับการหาความจริง (Truth) ที่สามารถพิสูจน์หรือตรวจสอบได้ตามหลักเหตุผล และการคิดอย่างเป็นระบบ
- ๒) ค่านิยมตามแนวเศรษฐกิจ (Economic) หมายถึงค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับการใช้ งานและผลประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งมักจะเป็นผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจหรือการสร้าง ความมั่นคง
- ๓) ค่านิยมตามแนวทางสุนทรียศาสตร์ (Aesthetic) หมายถึงค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับ ศิลปะ ความงาม รูปแบบ และการแสดงออกที่สอดคล้องกับสถานการณ์
- ๔) ค่านิยมตามแนวสังคม (Social) หมายถึงค่านิยมที่ให้ความสำคัญต่อความผูกพัน มนุษย์สัมพันธ์ และการอยู่ร่วมกันของส่วนรวม
- ๕) ค่านิยมตามแนวการเมือง (Political) หมายถึงค่านิยมที่ให้ความสำคัญต่อการได้มา การ ดำรงรักษา และการใช้อำนาจเหนือบุคคลอื่น ยกย่องความมีอิทธิพลและอำนาจ ไม่ว่าจะ ได้มาโดยชอบธรรมหรือก็ตาม

- ๖) ค่านิยมตามแนวศาสนา (Religious) หมายถึงค่านิยมที่ให้ความสำคัญต่อคุณธรรม จริยธรรม ความเชื่อ และศรัทธาของบุคคล ตลอดจนการศึกษาและประสบการณ์ เพื่อทำความเข้าใจและเป็นเอกภาพกับระบบธรรมชาติ

Geert Hofstede (๒๐๐๑) ได้ศึกษาค่านิยมทางวัฒนธรรมทำให้เห็นถึงวิถีทางของพฤติกรรมของมนุษย์ดังนั้นจึงได้จัดแบ่งค่านิยมเป็น ๔ ประเภทคือ

- ๑) Power distance ค่านิยมในการยอมรับอำนาจและสถานะทางสังคมของบุคคลที่มีตำแหน่งต่างกัน
- ๒) Individualism-Collectivism ค่านิยมที่เน้นความต้องการของบุคคลหรือความต้องการของกลุ่ม
- ๓) Masculinity-Femininity โดยที่ Masculinity คือค่านิยมของความกล้าแสดงออก ความเป็นอิสระ และความรับผิดชอบ Femininity คือค่านิยมของการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีมิตรสัมพันธ์ เปิดเผย เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- ๔) Uncertainty avoidance ค่านิยมที่หลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน ความคลุมเครือ

ค่านิยมตามแนวความคิดของสปรังเกอร์ (Sprangers อ้างถึงในจุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, ๒๕๕๓) แบ่งเป็น ๖ ด้าน คือ

- ๑) ค่านิยมทางด้านทฤษฎี เป็นค่านิยมด้านการแสวงหาความรู้
- ๒) ค่านิยมทางด้านเศรษฐกิจ เป็นค่านิยมที่กระตุ้นให้บุคคลสะสมเงินทองมีฐานะมั่นคง
- ๓) ค่านิยมทางการปกครอง ช่วยผลักดันให้บุคคลแสวงหาอำนาจทางการเมือง และสนใจการปกครองประเทศ
- ๔) ค่านิยมทางสังคม เป็นค่านิยมที่บุคคลสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่นและเข้าร่วมในสังคม
- ๕) ค่านิยมทางสุนทรียภาพ ช่วยให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในประสบการณ์ที่เกิดจากความซาบซึ้งในศิลปะและดนตรี
- ๖) ค่านิยมทางด้านศาสนา ทำให้บุคคลปรารถนาที่จะนับถือและศรัทธาในศาสนา

๔. แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมไทย

การวิจัยครั้งนี้ได้รวบรวมองค์ความรู้แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทย ในหัวข้อดังนี้ คือ

- ๔.๑ นิยามความหมายของค่านิยมไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยและสร้างแนวคำถามในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
- ๔.๒ ประเภทของค่านิยม
- ๔.๓ ค่านิยมไทยและผลกระทบต่อสังคม

๔.๑ ความหมาย

ค่านิยม คือ ความเชื่ออย่างหนึ่งซึ่งมีลักษณะถาวร เชื่อว่าวิถีปฏิบัติบางอย่างหรือเป้าหมายของชีวิตบางอย่างนั้น เป็นสิ่งที่ตัวเองหรือสังคมเห็นดีเห็นชอบสมควรที่จะยึดถือหรือปฏิบัติมากกว่าวิถีปฏิบัติหรือเป้าหมายชีวิตอย่างอื่น (สุนทรี โคมินและสนิท สมัครการ, ๒๕๒๒)

ค่านิยม คือ ทศนะของคนหรือสังคมที่มีต่อสิ่งของ ความคิด และเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความปรารถนา คุณค่าและความถูกต้องของสังคมนั้นๆ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ๒๕๕๑)

ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่คุณคลพอใจหรือเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า แล้วยอมรับไว้เป็นความเชื่อหรือความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ค่านิยมจะอยู่ในตัวบุคคลในรูปของความเชื่อตลอดไป จนกว่าจะพบกับค่านิยมใหม่ ซึ่งตนพอใจกว่าก็จะยอมรับไว้ เมื่อบุคคลประสบกับการเลือกหรือเผชิญกับเหตุการณ์ที่ต้องตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง บุคคลนั้นจะนำค่านิยมมาประกอบการตัดสินใจทุกครั้งไป ค่านิยมจึงเป็นเสมือนพื้นฐานแห่งการประพฤติ ปฏิบัติของบุคคลโดยตรง (Fraenkel J., ๑๙๗๗)

ค่านิยม คือ สิ่งที่สังคมหนึ่งๆ เห็นว่าเป็นสิ่งมีค่า น่ายกย่อง น่ากระทำหรือเห็นว่าถูกต้องและเป็นแนวทางที่คนในสังคมนั้นยึดถือไว้เพื่อประพฤติปฏิบัติ (สมบัติ มหารศและคณะ, ๒๕๔๐)

จากนิยามของค่านิยมข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าค่านิยมที่แท้นั้นเป็นค่านิยมที่ผ่านการเลือกมาอย่างดีและเมื่อเลือกแล้วก็ถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ นำไปสู่คุณลักษณะต่างๆ ดังนี้ (สุนทรี โคมินและสนิท สมัครการ, ๒๕๒๔) คือ

- ๑) ค่านิยมมีลักษณะเป็นความเชื่อ
- ๒) ค่านิยมมีลักษณะเป็นความระลึกรู้ในความหมายที่ว่าบุคคลหนึ่งรู้ในทางที่ถูกของการประพฤติงานหรือรู้ในเป้าหมายที่ถูกในชีวิตของเขาพยายามจะไฝหา
- ๓) ค่านิยมมีลักษณะเป็นความรู้สึกสัมพันธ์ ในความหมายที่ว่าบุคคลนั้นมีอารมณ์อ่อนไหวเกี่ยวข้องกับค่านิยมนั้น คือ ชอบค่านิยมนั้นหรือเกลียดไปเลย เห็นด้วยหรือสนับสนุนหรือไม่เห็นด้วยและคัดค้านค่านิยมนั้น
- ๔) ค่านิยมเป็นองค์ประกอบของพฤติกรรม โดยเป็นสิ่งที่นำไปสู่พฤติกรรม ดังนั้นค่านิยมจึงเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้มีการกระทำเกิดขึ้น

เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วค่านิยมจึงมีหน้าที่และความสำคัญต่อสังคมเป็นอย่างมาก (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ๒๕๕๑)อันได้แก่

- ๑) ค่านิยมนั้นเป็นเหมือนเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานซึ่งเป็นตัวนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติ อันทำหน้าที่เปรียบเสมือนเป็นทั้งบรรทัดฐาน สิ่งชี้้นำคนในสังคม
- ๒) ค่านิยมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของคนในสังคม

- ๓) ค่านิยมมีผลกระทบต่อความเจริญและความเสื่อมของสังคม ตลอดจนความมั่นคงของชาติ
- ๔) ค่านิยมมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมอย่างใกล้ชิด โดยค่านิยมบางอย่างเป็นแกนของวัฒนธรรม
- ๕) ค่านิยมบางอย่างมีผลมาจากสภาพแวดล้อมของสังคม ค่านิยมเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม

เมื่อเราได้ศึกษาถึง “ค่านิยม” ย่อมทำให้เราเข้าใจได้ว่าค่านิยมนั้น คือ ฐานความเชื่ออย่างหนึ่ง ซึ่งอาจจะถูกยึดถือไว้เพียงส่วนบุคคลหรืออาจจะเป็นค่านิยมที่ยึดถือของสมาชิกในสังคม อันเป็นการแสดงออกให้เห็นถึงจุดยืนที่ชัดเจนที่มีต่อสิ่งใดๆ ว่าดีหรือไม่ดี ชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยและนำมาเอามาเป็นบรรทัดฐานในการประพฤติปฏิบัติตน ซึ่งแน่นอนว่าค่านิยมของทุกคนที่เป็นปัจเจกบุคคลนั้นย่อมไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับการตัดสินใจและความปรารถนาส่วนบุคคล แต่หากว่าสิ่งที่ยึดถืออยู่นั้นถูกมองว่าเป็นสิ่งที่ดีหรือมีคุณประโยชน์ที่ยอมรับและนิยมกันโดยทั่วไป ก็จะกลายมาเป็นค่านิยมของสังคมได้ ซึ่งทำให้คนทั่วไปนำมาปฏิบัติยึดถือ จนค่านิยมบางอย่างนั้นอาจได้กลายกลืนไปเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมได้เช่นกัน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ผ่านช่วงเวลาต่างๆ ก็ย่อมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อค่านิยมบางอย่างได้ อาจจะมีค่านิยมใหม่ๆ เข้ามา ส่วนค่านิยมเก่าที่มีมาแต่เดิมนั้นอาจเลือนหายไป อย่างไรก็ตามค่านิยมเป็นสิ่งที่ส่งผลให้เกิดได้ทั้งการขับเคลื่อนให้สังคมเจริญก้าวหน้าไปรวมไปถึงสามารถทำให้สังคมถดถอยลงได้เช่นเดียวกัน

สำหรับค่านิยมของสังคมไทยเรานั้นมีอยู่ด้วยกันหลากหลายและยังมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดตามกาลเวลาและสภาพแวดล้อม ปัจจัยต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสัมพันธ์กับนานาชาติ การศึกษา กระแสโลกาภิวัตน์ ล้วนแล้วแต่เป็นสาเหตุที่ทำให้ค่านิยมเปลี่ยนแปลง เกิดขึ้น หรือถูกหลอมรวมและเสื่อมไป ทั้งนี้ค่านิยมต่างๆ ของสังคมไทยจากการรวบรวมงานค้นคว้าและงานวิจัยต่างๆ สามารถสรุปได้ดังนี้ (วิลเลียม เจ. คอลสเนอร์, ๒๕๓๙; รัชนิกร เศรษฐโร, ๒๕๓๒; สุนทรী โคมินและสนิท สมัครการ, ๒๕๒๒; สนิท สมัครการ, ๒๕๑๙) คือ

- ๑) ยึดมั่นในพระพุทธศาสนา
- ๒) เคารพเทิดทูลสถาบันพระมหากษัตริย์ สังคมไทยต่างกับสังคมชาติอื่น กษัตริย์ไทยเปรียบเสมือนสมมติเทพ คอยดูแลทุกข์สุขของประชาชน ทำนุบำรุงประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองในทุกๆด้าน จึงเป็นศูนย์รวมจิตใจพระองค์เป็นทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตคนไทยเป็นที่เคารพเทิดทูนของคนไทยเป็นอย่างยิ่ง
- ๓) นิยมความร่ำรวยและมีเกียรติ สังคมไทยในปัจจุบันให้ความสำคัญเรื่องความร่ำรวยและเงินทอง เพราะมีความเชื่อที่ว่าเงินทองสามารถบันดาลความสุขตอบสนองความต้องการของคนได้ (สนิท สมัครการ)
- ๔) นิยมอำนาจ สังคมไทยยกย่องผู้มีอำนาจ ให้ความสำคัญ และเกรงกลัวบารมี คนไม่มีอำนาจ คนในสังคมจะไม่เกรงใจ ดังนั้นคนไทยอยากจะเป็นคนที่มีอำนาจ เพื่อให้ได้รับ

การยกย่อง และเกรงกลัวจากคนในสังคม ซึ่งการแสวงหาอำนาจอาจจะทำในทางที่ไม่ถูกต้อง เช่น การใช้เงินซื้อเสียง และตำแหน่งต่างๆ เป็นต้น

- ๕) เคารพผู้อาวุโส ผู้อาวุโสหมายถึง ความอาวุโสด้านอายุ ตำแหน่งหน้าที่การงาน คุณวุฒิ ชาติสกุล การเคารพผู้อาวุโสได้รับการปลูกฝังสืบต่อกันมาจนเป็นวิถีชีวิตที่พึงปฏิบัติในสังคมไทย เช่น สถาบันครอบครัวจะอบรมสั่งสอนให้เคารพพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย สถาบันการศึกษาจะอบรมให้เคารพครู อาจารย์ รุ่นน้องเคารพรุ่นพี่ เป็นต้น
- ๖) รักสนุก กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของสังคมไทย มักสอดแทรกความสนุกสนานแฝงไว้ เช่น ประเพณีลงแขกเกี่ยวข้าว ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีโกนจุก ประเพณีรับน้องใหม่ งานฉลองวันเกิด เป็นต้น
- ๗) นิยมความหรูหรา คนไทยนิยมแสดงออกถึงความหรูหรา มีหน้ามีตาในสังคม เพื่อแสดงให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีสถานภาพทางสังคมสูง เช่น จัดงานใหญ่ แต่งกายด้วยของมีค่า มีเครื่องใช้ที่ทันสมัยและราคาแพง เป็นต้น
- ๘) นิยมเครื่องรางและโชคลาง เป็นค่านิยมเรื่องความเชื่อ และการนับถือผีสงเทวดามาก นิยมทำเครื่องราง ปะพรมน้ำมันเพื่อขจัดภัยต่างๆ เพื่อความสบายใจ และเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เมื่อประสบภัยจะมีการสะเดาะเคราะห์ และขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยในการทำกิจกรรมต่างๆ โดยการดูฤกษ์ยาม เช่น การเดินทาง การขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น
- ๙) นิยมการทำบุญสร้างวัด ปิดทองฝังลูกนิมิต คนไทยส่วนใหญ่เชื่อว่าการทำบุญจะส่งผลดีให้ตนทั้งชาตินี้ และชาติหน้า ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนไป คนทำบุญลดน้อยลง และการทำบุญเริ่มนิยมทำกันหลายรูปแบบ เช่น การเลี้ยงเด็กพิการ การสงเคราะห์เด็กกำพร้า การสร้างโรงเรียน เป็นต้น
- ๑๐) นิยมพูดหรือบอกเล่าเกินความเป็นจริง เป็นการสร้างบรรยากาศให้ตื่นเต้นมีรสชาติ สนุกสนาน และยกตนเองให้มีค่าขึ้นเพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งเสียหาย ดังนั้น สุภาจิตไทยจึงกล่าวไว้ว่า ลิบปากว่า ไม่เท่าตาเห็น ฟังหู ไว้หู เพื่อเตือนใจให้เห็นข้อเท็จจริงด้วยตนเอง
- ๑๑) มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนไทยทุกคนกล้าตัดสินใจและกล้าแสดงออกทางความคิดและการกระทำ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมที่จะเป็นผู้นำที่ดีได้
- ๑๒) ขอบแก่งแย่งชิงดีชิงเด่น ลักษณะกลัวการเสียเปรียบ กลัวสู้เพื่อนไม่ได้ เพื่อการอยู่รอด จึงต้องทำการแย่งชิงแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเอง
- ๑๓) นิยมการบริโภคนิยมบริโภคของแพง เลียบแบบอย่างตะวันตก รักความสะดวกสบาย ใช้จ่ายเกินตัวเป็นการนำไปสู่การมีหนี้สินมากขึ้น
- ๑๔) ชอบอิสระไม่ชอบอยู่ภายใต้อำนาจของใคร ไม่ชอบการมีเจ้านายหลายคน ในการทำงาน มักประกอบอาชีพอิสระ เปิดกิจการเป็นของตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้บัญญัติค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕ เพื่อเป็นหลักในการดำเนินชีวิตและพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ๒๕๒๖) คือ

- ๑) การพึ่งตนเอง การขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ การพึ่งตนเองคือการรู้จักหารายได้ หาทรัพย์สินไว้เลี้ยงตัวเองได้ โดยไม่เป็นภาระแก่คนอื่น ไม่ทอดทิ้งต่ออุปสรรคต่อความยากลำบาก ซึ่งจะทำให้เกิดการขยันหมั่นเพียรมีมานะอดทนสามารถฝ่าฟันอุปสรรคที่ขวางกั้น อันเป็นบ่อเกิดของความสำเร็จหรือปรับปรุงตนเองให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งก็เท่ากับสร้างคนให้มีความรับผิดชอบคือรู้จักหน้าที่ที่ตนเองต้องกระทำต้องปฏิบัติ เช่น เป็นครูความรับผิดชอบคือ การสอนนักเรียนให้มีความรู้และดูแลนักเรียนให้ดีที่สุด ความรับผิดชอบนี้รวมถึงการเคารพในกฎเกณฑ์ มีใจเป็นนักกีฬา กล้ารับผิดชอบ
- ๒) การประหยัดและการออม การประหยัดคือ การรู้จักใช้จ่ายในทางที่ถูกที่ควรการประหยัดเป็นการสอนคนให้มีความละเอียดรอบคอบ มีระเบียบวินัย มีความระมัดระวัง เช่น เสื้อผ้าเก่าขาดก็รู้จักนำมาปะชุนกินอาหารไม่หมดก็รู้จักอุ่นเก็บไว้กินในมือต่อไป เป็นต้น การประหยัดจึงเป็นการรู้จักใช้เงินและสิ่งของให้เป็นประโยชน์ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ การประหยัดจึงช่วยให้รู้จักวางแผนในการใช้เงินและสิ่งของให้คุ้มค่าและเหมาะสม ซึ่งก็เท่ากับเป็นการ ออม คือการรู้จักถนอม สงวน เก็บงำ เพื่อจะได้มีโอกาสเก็บสะสมให้มามากขึ้น
- ๓) การมีระเบียบวินัยและการเคารพกฎหมาย “การมีระเบียบวินัย” ได้แก่ การรู้จักทำตามกฎเกณฑ์ ไม่ฝ่าฝืนไม่เห็นแก่ความสบายเล็กๆ น้อยๆ หรือผลประโยชน์ของตนเองเป็นหลักจนขาดระเบียบ เช่น ทิ้งสิ่งของลงบนท้องถนนข้ามถนนในทางที่เขาไม่ให้ข้าม เป็นต้น ระเบียบวินัยจึงสร้างคนให้มีความประพฤติปฏิบัติไปตามกฎเกณฑ์ที่สังคมต้องการ ซึ่งกฎเกณฑ์นี้ ในสังคมใหญ่เรียกว่า “กฎหมาย” ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับในสังคมที่มีคนอยู่เป็นจำนวนมากและมาจากที่ต่างๆ กัน
- ๔) การปฏิบัติตามคุณธรรมของทางศาสนา ทุกศาสนาสอนคนให้มีเมตตากรุณาต่อกันและทำความดี มีจิตใจที่งดงามพฤติกรรมที่ประกอบด้วยคุณธรรมสุจริตทั้งกายวาจาและใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสนาพุทธสอนให้บุคคลละเว้นความชั่ว ประพฤติดี ทำใจให้บริสุทธิ์ ไม่ประมาท สอนในเรื่องชีวิตที่ไม่เที่ยงแท้แน่นอน มีการเปลี่ยนแปลง และความแตกดับของสังขาร ซึ่งช่วยให้คนเราเกิดความเข้าใจเรื่องของชีวิต การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนานอกจากจะเป็นประโยชน์แก่ชีวิตของแต่ละบุคคลแล้ว ยังเป็นประโยชน์แก่สังคมโดยรวม
- ๕) ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ชาติ หมายถึงกลุ่มคนที่มีเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมและความเป็นมาในประวัติศาสตร์อย่างเดียวกันชาติจึงเป็นสมบัติของส่วนรวม เราจึงต้องรักและยกย่องเทิดทูน เพราะความเสื่อมสลายของชาติหมายถึงความเสื่อมสลายของคนไทยทุกคน ความเจริญก้าวหน้าของชาติ หมายถึงความเจริญก้าวหน้าของทุกคน ศาสนา เป็น

สถาบันที่สอนคนให้เป็นคนดีโดยเฉพาะในสังคมไทยนี้เปิดโอกาสให้คนไทยเลือกนับถือศาสนาได้ตามความศรัทธาของคน มิได้มีความรังเกียจเด็ดฉันท้ พระมหากษัตริย์ เป็นสถาบันสูงสุดที่ทำให้คนไทยมีที่ยึดเหนี่ยวทางใจ เป็นที่เคารพเทิดทูนของคนไทยเป็นอย่างดียิ่งพระมหากษัตริย์ไทยจึงทรงเป็นมิ่งขวัญ และที่รักเคารพเทิดทูนของคนทั้งชาติ ฉะนั้นเราจึงควรจะรักเคารพยกย่องเทิดทูนปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ไม่ให้ใครมาทำลาย

๔.๒ ประเภท

ด้านนักวิชาการไทยได้มีการจำแนกค่านิยมออกเป็นประเภทต่างๆ เช่นกัน โดยค่านิยมเป็น “ระบบความชอบพิเศษ” เพราะสิ่งที่เราชอบมาก เราจะให้คุณค่ามากกว่าสิ่งที่เราไม่ชอบ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ

- ๑) ค่านิยมเฉพาะตัว (Individual Value) คือ ค่านิยมส่วนบุคคลเป็นการตัดสินใจเลือกในสิ่งหรือสถานการณ์ที่ตนต้องการหรือพอใจนั้นถือว่าเป็นค่านิยม (Value) ของบุคคล
- ๒) ค่านิยมของสังคม (Social Value) มีนักวิชาการได้แสดงทัศนะไว้แตกต่างกันดังนี้ ค่านิยมของสังคม คือ การรวมค่านิยมของคนส่วนใหญ่ในสังคม กล่าวคือ สมาชิกของสังคมส่วนใหญ่นิยมหรืออยากจะทำปฏิบัติตนในสถานการณ์นั้นๆ อย่างไร สิ่งหรือสถานการณ์นั้นๆ ก็กลายเป็นค่านิยมของสังคม ของสังคมนั้น ยกตัวอย่างเช่น ในสถานการณ์ที่ผิวเมียบตบตีกัน สมาชิกส่วนใหญ่ของสังคมอยากสอดรู้สอดเห็นถึงความเดือดร้อนของคนอื่นจึงได้ไปมุงดู การมุงดูก็เป็นค่านิยมของสังคมนั้น (สมบัติ มหารศและคณะ, ๒๕๔๐)

ไม่เพียงเท่านั้น “ค่านิยม” สามารถแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ ดังนี้คือ

- ๑) ค่านิยมในทางปฏิบัติ (Pragmatic values) เป็นหลักของศีลธรรมที่ตั้งอยู่บนรากฐานที่ว่าตนในสังคมต้องพึ่งพาอาศัยกัน ดังนั้นค่านิยมจึงประณาม สิ่งที่ทำให้เกิดความแตกแยกในสังคม เช่น การคดโกง การทำร้ายกัน และยกย่องพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่น ความขยันขันแข็ง ความซื่อสัตย์
- ๒) ค่านิยมอุดมคติ (Ideal values) ซึ่งมีความลึกซึ้งกว่าค่านิยมในทางปฏิบัติ เช่นศาสนาคริสต์สอนว่าให้คนรักเพื่อนบ้านเหมือนกับรักตนเอง ซึ่งน้อยคนที่จะปฏิบัติตามได้ แต่ค่านิยมระดับนี้ก็มีความสำคัญในการทำให้คนเห็นแก่ตัวน้อยลง

สำหรับศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี (๒๕๒๗) ซึ่งเป็นปูชนียบุคคลในด้านการศึกษาของไทย ได้จำแนกค่านิยมออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆ คือ ค่านิยมพื้นฐานกับค่านิยมวิชาชีพ

- ๑) ค่านิยมพื้นฐาน เป็นค่านิยมที่ทุกคนในสังคมนั้นๆ ต้องยึดถือปฏิบัติร่วมกันเพื่อก่อให้เกิดความผาสุกเกิดความเจริญมั่นคง สังคมได้รับการพัฒนาให้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เช่น ทุกคนในสังคมปฏิบัติตามกฎระเบียบ เคารพกฎหมาย มีมารยาทดีต่อกัน ไม่เบียดเบียนกัน ด้วยคำพูดหรือการกระทำใดๆ สังคมก็จะสงบสุข บ้านเมืองก็จะพัฒนาอย่างรวดเร็ว

ค่านิยมประเภทนี้ ประกอบด้วย ศีลธรรม คุณธรรม ธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และกฎหมายต่างๆ สำหรับปกครองบ้านเมือง

- ๒) ค่านิยมวิชาชีพ คือ ค่านิยมที่บุคคลในอาชีพหรือวิชาชีพนั้นจะต้องยึดถือปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการปฏิบัติงาน ทำให้งานวิชาชีพมีความเจริญก้าวหน้า สังคมให้ความศรัทธาเลื่อมใส ขณะเดียวกันผู้ปฏิบัติงานนั้น ๆ ก็ได้รับการพัฒนาให้เกิดความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ค่านิยมประเภทนี้ประกอบด้วยอุดมการณ์วิชาชีพ วินัยวิชาชีพ มารยาททางวิชาชีพ และพระราชบัญญัติวิชาชีพ

๔.๓ ค่านิยมไทยและผลกระทบต่อสังคม

โดยรวมแล้วค่านิยมของสังคมไทยเป็นสิ่งที่คนไทยสนใจ ปรรณนาจะได้ ปรรณนาจะเป็นหรือกลับกลายมาเป็น มีความสุขที่ได้เห็นได้ฟังได้เป็นเจ้าของ ดังนั้นค่านิยมในสังคมจึงเป็น “วิถีของการจัดรูปแบบความประพฤติ” ที่มีความหมายต่อบุคคล เป็นแบบฉบับของความความคิดที่มีคุณค่าสำหรับยึดถือในการปฏิบัติตัวของคนในสังคม

อาจกล่าวได้ว่าค่านิยมมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ค่านิยมบางอย่างได้สร้างแก่นของวัฒนธรรมนั่นเอง เช่น ค่านิยมเรื่องรักอิสระเสรีของสังคมไทย ทำให้คนไทยมีพฤติกรรมที่ “ทำอะไรตามใจคือไทยแท้” เพราะฉะนั้นค่านิยมจึงมีความสำคัญมากและมีผลกระทบต่อความเจริญหรือความเสื่อมของสังคม กล่าวคือ สังคมที่มีค่านิยมที่เหมาะสมและถูกต้อง เช่น ถ้าสังคมใดยึดถือค่านิยมเรื่องความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร ความเสียสละ หรือความสามัคคี สังคมนั้นย่อมจะเจริญก้าวหน้า

๕. แนวคิดเกี่ยวกับการเสริมสร้างค่านิยมไทย

ด้วยเหตุผลที่ค่านิยมมีความสำคัญและเป็นสิ่งหนึ่งที่ก่อให้เกิดการประพฤติปฏิบัติของคนในสังคม ดังนั้นหากสังคมใดมีคนในสังคมที่มีค่านิยมที่ดี เหมาะสมย่อมก่อให้เกิดการกระทำประพฤติปฏิบัติต่างๆ เหมาะสมตามไปด้วย

ปัจจุบันหลายหน่วยงานโดยเฉพาะหน่วยงานทางด้านสังคมวัฒนธรรมต่างมีความกังวลเกี่ยวกับค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปของคนไทยรวมไปถึงการรับเอาค่านิยมที่ไม่เหมาะสมมาใช้ในสังคม ดังนั้นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมไปในทางที่ดีและเหมาะสมจึงเป็นที่มาของการเสริมค่านิยมเดิมที่ดีที่เหมาะสมให้มากขึ้นและสร้างค่านิยมใหม่ที่ดียิ่งขึ้นที่เหมาะสมรวมไปถึงปรับเปลี่ยนค่านิยมที่ไม่ดีไม่เหมาะสมให้กลับกลายเป็นค่านิยมที่ดี

๕.๑ ความหมายการเสริมสร้างค่านิยม

การสร้างค่านิยมร่วม (Shared หรือ Common Value) ค่านิยมร่วมตามความหมายของนักวิชาการหลายคน เช่น ปีเตอร์ เจ. โรมีส, โรเบิร์ต เอช. วอเตอร์แมน และริชาร์ด ปาสคาล ได้ใช้เป็น

เป้าหมายของการปฏิบัติงานเป็นประจำจนกลายเป็นธรรมเนียมหรือเอกลักษณ์ของกลุ่มค่านิยมร่วมที่สำคัญประกอบด้วย (เสาวภา ไพทยวัฒน์, ๒๕๓๘)

- ๑) ค่านิยมทางอุดมการณ์หรือความคิด
- ๒) ค่านิยมทางด้านประเพณีหรือธรรมเนียมปฏิบัติ
- ๓) ค่านิยมทางด้านระบบหรือความต่อเนื่องขององค์ประกอบย่อย
- ๔) ค่านิยมทางด้านเครื่องมือหรือวัตถุที่ใช้ค่านิยมที่จะจูงใจให้คนทำงานและมีพลังขับให้สมาชิกทุกคนในการทำงานต้องเสริมสร้างให้ได้ครบทั้ง ๔ องค์ประกอบ เช่น

๔.๑ อุดมการณ์: คนทำงาน คือคนที่มีคุณค่าต่อสังคม

๔.๒ ธรรมเนียม: คนในองค์การมีการทำงานเป็นประจำจนเป็นพฤติกรรมปกติของคนในองค์การ ผู้ใดไม่ทำงานถือว่าเป็นพฤติกรรมไม่ปกติและไม่มีคุณค่า

๔.๓ ระบบ: คนทุกคนที่เป็นสมาชิกขององค์การต่างทำงานตามบทบาทหน้าที่กันทุกคน

๔.๔ ปราบกฎการณ์ (วัตถุ/ เครื่องมือ): พฤติกรรมที่เป็นสมาชิกขององค์การต่างทำงานตามบทบาทหน้าที่กันทุกคนการสร้างค่านิยมร่วมจึงถือเป็นวิธีการที่สำคัญในการเสริมแรงหรือเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคล ซึ่งตามปกติการเปลี่ยนแปลงเจตคติในทิศทางเดียวกันจะเปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่าการเปลี่ยนแปลงเจตคติในทิศทางที่สวนทางกัน เช่น ถ้ายอมรับค่านิยมร่วมว่าการทำงานเป็นสิ่งมีคุณค่ายิ่งเห็นสมาชิกในองค์การยึดมั่นในค่านิยม และมุ่งมั่นทำงานเป็นประจำก็จะยิ่งเพิ่มเจตคติในเชิงบวกต่อค่านิยมการทำงานมากขึ้น การเพิ่มค่านิยมให้มีปริมาณมาก ๆ จะทำให้คนเกิดความทะยานอยากที่จะมีพฤติกรรมไปในทิศทางเดียวกันกับค่านิยมร่วมมากขึ้นตามไป

ความต้องการของบุคคลเป็นบ่อเกิดของแรงจูงใจจะทำให้บุคคลมีพฤติกรรมการทำงานไปในทิศทางบวกหรือลบก็ได้ ตามปกติแรงจูงใจจะมีอยู่ ๓ ประเภท คือ ทางสรีระ ทางสังคม ทางจิตวิทยา (รวมจิตใต้สำนึกด้วย) การวัดแรงจูงใจเป็นสิ่งจำเป็นอันดับแรกเพื่อทราบว่า มีระดับแรงจูงใจอยู่ในระดับใด และสามารถเชื่อมโยงไปถึงความต้องการของบุคคล ดังนั้นการสร้างแรงจูงใจของบุคคลจึงมีขั้นตอนที่สำคัญ ๖ ขั้นตอน คือ

- ๑) รู้ความต้องการของบุคคล
- ๒) สร้างความพึงพอใจในงาน
- ๓) สร้างขวัญในการทำงาน
- ๔) การสร้างค่านิยมร่วม
- ๕) การสนองความต้องการทางด้านสรีระ
- ๖) การเสริมสร้างพลังอำนาจให้แก่บุคคลในองค์การ

๕.๒ การพัฒนาค่านิยม

ค่านิยมเกิดจากประสบการณ์และการประเมินค่าของบุคคล ขณะเดียวกันก็มาจากความเชื่อและเจตคติ ส่วนประกอบที่สำคัญของพฤติกรรมที่แสดงว่าเกิดค่านิยมขึ้น ได้แก่ การเกิดแรงจูงใจ ไม่ได้เกิดจากความต้องการที่เชื่อฟังหรือปฏิบัติตาม แต่เกิดจากความชอบที่เกิดในตัวบุคคลที่มีค่านิยมสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นตัวนำให้เกิดการปฏิบัติต่าง ๆ การเกิดค่านิยมมีพฤติกรรม ๓ อย่าง คือ

- ๑) การยอมรับค่านิยม พฤติกรรมในขั้นแรกนี้ เป็นการลงความคิดเห็นว่า เหตุการณ์ สิ่งของ การกระทำเป็นสิ่งที่มีความค่า บุคคลมีความเชื่อซึ่งมีมากน้อยแตกต่างกันไป ความเชื่อนี้เป็นการยอมรับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งพร้อมที่จะวัดและประเมินสิ่งนั้น
- ๒) ความชอบในค่านิยม พฤติกรรมความชอบแทรกอยู่ระหว่างการยอมรับ การเกิดค่านิยมและความรู้สึกถูกผูกมัดอยู่กับค่านิยมนั้น ความชอบนี้ประเมินจากทั้งตนเองและจากบุคคลข้างเคียงด้วยว่าเรามีค่านิยมในสิ่งนั้น
- ๓) การผูกมัด เป็นขั้นที่มีความเชื่อมั่นว่ายอมรับค่านิยม เช่น การเคารพผู้ใหญ่ การแสดงความอ่อนน้อม ซึ่งบ่งบอกว่าเรามีค่านิยมในสิ่งนั้น

ค่านิยมในแต่ละบุคคลแตกต่างกันไป บุคคลเดียวกันมีค่านิยมหลายๆ อย่าง เราสามารถจัดให้เป็นระบบ โดยการเข้ากลุ่มกัน สร้างแนวคิดเกี่ยวกับค่านิยม และจัดระบบค่านิยม เป็นการเรียงลำดับโดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของค่านิยมนั้น ซึ่งเป็นที่มาของการกำหนดปรัชญาชีวิตของเรา อาจเป็นเป้าหมายในอุดมการณ์ของชีวิตเป็นการแสดงลักษณะค่านิยม ความยึดถือ และพฤติกรรมต่อมาก็คือการปฏิบัติซึ่งสังเกตจากพฤติกรรมภายนอกในสถานการณ์หนึ่ง บางครั้งเป็นพฤติกรรมภายในที่ไม่ได้นำไปปฏิบัติก็ได้

ค่านิยมที่ผู้นำควรนิยม คือ ค่านิยมที่นักปราชญ์หรือบัณฑิตและสังคมส่วนใหญ่นิยมยกย่องว่าดี หากนำมา ประพฤติปฏิบัติแล้วจะนำความเจริญก้าวหน้ามาสู่ตนเองและชาติบ้านเมือง (ยนต์ ชุ่มจิต, ๒๕๕๐) ตัวอย่างเช่น

๑. การพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
๒. การประหยัดและอดออม
๓. การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
๔. การปฏิบัติตามศีล ๕ (หรือข้อกำหนดในศาสนาที่ตนนับถือ)
๕. ความซื่อสัตย์สุจริต
๖. ความยุติธรรม
๗. การรักษาสุขภาพอนามัยให้สมบูรณ์
๘. ความนิยมไทย
๙. การปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมไทย
๑๐. การหมั่นศึกษาหาความรู้ในวิชาชีพและความรู้ทั่วไป

๑๑. ความสันโดษ
๑๒. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
๑๓. ความสุภาพนอบน้อม
๑๔. การรักษาอุดมการณ์ในวิชาชีพ
๑๕. การยึดมั่นในคำสอนของศาสนา
๑๖. ความเสียสละ
๑๗. ความกตัญญูท่เวทีต่อผู้มีพระคุณและสิ่งแวดล้อมที่ให้ประโยชน์
๑๘. ความเมตตากรุณา
๑๙. ความกล้าหาญอย่างสมเหตุสมผล
๒๐. ความสามัคคี
๒๑. การยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๕.๓ รูปแบบและวิธีการ

การสร้างค่านิยมให้กับเยาวชน โดยให้เด็กหรือเยาวชนเป็นผู้ที่มีคุณค่า มีปัญญา เป็นผู้มีความคุณธรรมและสติปัญญาในทางที่ถูกต้องเหมาะสมนั้น สังคมไทยจะได้ผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่สำคัญที่สุดในการแตงแต่คุณธรรมความดีหรือสิ่งที่เลวร้ายให้กับเด็กได้ ดังนั้น การอบรมเยาวชนให้เป็นคนดีสามารถปฏิบัติได้ดังนี้

- ๑) สถาบันครอบครัวสามารถปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้เยาวชนได้ โดยพ่อแม่ ผู้อบรมเลี้ยงดูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกเพื่อให้เขาเติบโตมาอย่างมีคุณภาพทั้งร่างกายและจิตใจ
- ๒) สถาบันการศึกษา ให้การอบรมสั่งสอนในด้านความรู้ คิดเป็น ทำเป็น มีคุณธรรม จริยธรรม โดยครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีต่อศิษย์ เพื่อสร้างเขาให้เป็นคนดี
- ๓) การปลูกฝังทั้ง ๒ สถาบัน นอกจากจะอบรมสั่งสอนและเป็นแบบอย่างที่ดีแล้ว ควรปลูกฝังให้เยาวชนรู้จักใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหาด้วยเหตุผลแห่งความถูกต้อง เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติ ว่าสิ่งที่ตนได้ปฏิบัตินั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม

โดยสรุปแล้วการจัดประเภทของงานเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมในการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถแบ่งเป็น ๗ ประเภท คือ

๑. แนวทฤษฎี ได้แก่ ระบบการวิจัย การหาความจริง การคิดอย่างเป็นระบบ การพัฒนาประเทศ เป็นต้น
๒. แนวเศรษฐกิจ
๓. ด้านสุนทรียศาสตร์ ได้แก่ การศึกษาวรรณกรรมต่างๆ
๔. ด้านสังคม ได้แก่ สุขภาพ ภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เป็นต้น
๕. ด้านการเมือง ได้แก่ ความมั่นคง รักชาติ

๖. ด้านศาสนา ได้แก่ จริยธรรม คุณธรรม
๗. วิชาชีพหรือกลุ่มคน

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบูรณาการ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ จากรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปสู่แนวทางการศึกษาวิจัยด้านค่านิยมไทยในอนาคต

ในบทที่ ๓ ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์เป็นแนวทางหลัก โดยมีรายละเอียดทั้งสิ้น หัวข้อ ดังนี้ คือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการคัดเลือกด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคณะผู้วิจัยก่อน จากนั้นได้ใช้วิธีการลูกบอลหิมะ (Snowball Sampling) โดยการสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิต่อๆ กันไป

กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ทรงคุณวุฒิ สามารถจำแนกออกเป็นจำนวน ๒ กลุ่ม คือ

๑. ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มที่ ๑ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่กำหนดนิยามคำว่า “ค่านิยมไทย” จำนวน ๗ ท่าน โดยมีรายชื่อดังนี้
 - ๑.๑ ศาสตราจารย์พทยา สายหู
 - ๑.๒ ศาสตราจารย์จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ
 - ๑.๓ รองศาสตราจารย์ภิญโญ สุวรรณคีรี
 - ๑.๔ รองศาสตราจารย์พรรณราย ทรัพย์ประภา
 - ๑.๕ รองศาสตราจารย์ประณต นนทียกุล
 - ๑.๖ รองศาสตราจารย์วิวัฒน์ เตมียพันธ์
 - ๑.๗ อาจารย์เฝ้า สุวรรณศักดิ์ศรี
๒. ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มที่ ๒ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เสนอแนวทางในการวิจัยด้านค่านิยมในอนาคตและทิศทางการส่งเสริมค่านิยมไทย จำนวน ๑๐ ท่าน
 - ๒.๑ ศาสตราจารย์พระพรหมบัณฑิต
 - ๒.๒ ศาสตราจารย์อุทุมพร จามรราน
 - ๒.๓ ศาสตราจารย์จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ
 - ๒.๔ ศาสตราจารย์ปาริชาติ สถาปิตานนท์
 - ๒.๕ รองศาสตราจารย์ภิญโญ สุวรรณคีรี
 - ๒.๖ รองศาสตราจารย์วิวัฒน์ เตมียพันธ์
 - ๒.๗ รองศาสตราจารย์ไชยันต์ ไชยพร

- ๒.๘ รองศาสตราจารย์พรรณราย ทรัพย์ประภา
๒.๙ รองศาสตราจารย์ธเนศ วงศ์ยานนาวา
๒.๑๐ อาจารย์สุรักษ์ ศิวรักษ์
(หมายเหตุ) ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสองกลุ่มอาจเป็นท่านเดียวกันทั้งสองกลุ่มได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แนวคำถามเพื่อใช้สัมภาษณ์ระดับลึกผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องจากนั้นจึงนำมาประมวลเป็นแนวคำถาม เพื่อนำไปสู่การได้ข้อมูลที่ตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ (ดูภาคผนวก ๒)

ในด้านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัยนั้น โครงการนี้มีที่ปรึกษาโครงการเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบคุณภาพและความเหมาะสม

การทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมในประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๕๔ ในครั้งนี้ ดำเนินการรวบรวมเอกสารจากห้องสมุดต่างๆ รวม ๖ แห่ง อันได้แก่

๑. หอสมุดแห่งชาติ
๒. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
๓. กระทรวงวัฒนธรรม
๔. ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๕. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร
๖. สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถแบ่งเป็น ๖ ขั้นตอน โดยในขั้นตอนมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

๑. การให้ความหมายและกำหนดนิยามเกี่ยวกับคำว่า “ค่านิยมไทย” โดยการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับด้านวัฒนธรรมไทย อาทิ ศิลปินแห่งชาติ นักวิชาการ ข้าราชการ จำนวน ๗ ท่าน
๒. ด้านการรวบรวมองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทย ใช้วิธีการศึกษาจากสิ่งพิมพ์งานวิจัย เอกสารต่างๆ จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้ง ๖ แหล่ง โดยคำที่ใช้ในการสืบค้นคือคำว่า “ค่านิยมไทย” ระยะเวลา ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๕๔ (๕๐ ปี)
๓. วิเคราะห์เปรียบเทียบนิยามของค่านิยมไทยกับองค์ความรู้ต่างๆ ที่มีในสังคมไทย โดยใช้การวิเคราะห์จากเนื้อหา (Content Analysis)
๔. จำแนกเป็นกลุ่มหรือลักษณะของแต่ละเอกสาร จัดประเภทเป็นหมวดหมู่ต่างๆ จัดกลุ่มเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันตามปี พ.ศ. และในช่วงระยะเวลาต่างๆ เพื่อจัดทำเป็นข้อมูลในการนำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิวิเคราะห์

และแสดงความคิดเห็น โดยการจัดประเภทของงานเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมในการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถแบ่งเป็น ๗ ประเภท คือ

- ๑) แนวทฤษฎี ได้แก่ ระบบการวิจัย การหาความจริง การคิดอย่างเป็นระบบ การพัฒนาประเทศ เป็นต้น
 - ๒) แนวเศรษฐกิจ
 - ๓) ด้านสุนทรียศาสตร์ ได้แก่ การศึกษาวรรณกรรมต่างๆ
 - ๔) ด้านสังคม ได้แก่ สุขภาพ ภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เป็นต้น
 - ๕) ด้านการเมือง ได้แก่ ความมั่นคง รักชาติ
 - ๖) ด้านศาสนา ได้แก่ จริยธรรม คุณธรรม
 - ๗) วิชาชีพหรือกลุ่มคน
๕. สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑๐ ท่าน (โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งคัดเลือกโดยอาศัยความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มที่ ๑ ทั้งนี้รายละเอียดของการสัมภาษณ์เกี่ยวข้องกับแนวทางในการวิจัยด้านค่านิยมในอนาคตและทิศทางการส่งเสริมค่านิยมไทย
๖. เขียนรายงานและสรุปผลการศึกษา ให้ที่ปรึกษาพิจารณาและเผยแพร่

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทบทวนองค์ความรู้ต่างๆ เฉพาะในประเทศไทยและเอกสารที่เป็นภาษาไทยเท่านั้น คณะผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารต่างๆ เฉพาะที่สามารถค้นคว้าได้เท่านั้น ทั้งนี้หากเอกสารใดมีความซ้ำซ้อนกันหรือพบว่ามีมติพิพาทหลายครั้ง คณะผู้วิจัยยังคงไว้ซึ่งเอกสารนั้นๆ ด้วยเหตุผลเพื่อต้องการแสดงให้เห็นแนวโน้มและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมอย่างชัดเจน

บทที่ ๔ องค์ความรู้ด้านค่านิยมไทยในวรรณคดีของผู้ทรงคุณวุฒิ

ในบทนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นศิลปินแห่งชาติ นักวิชาการระดับชาติ โดยสามารถแบ่งเป็นหัวข้อใหญ่ได้ ๓ หัวข้อ คือ

๑. นิยามความหมายของค่านิยมไทย
๒. สถานการณ์ของค่านิยมไทย และ
๓. แนวทางการส่งเสริมค่านิยมไทย

นิยามความหมายของค่านิยมไทย

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้นิยามเกี่ยวกับค่านิยมไทยตามความคิดเห็นของแต่ละท่าน ทั้งนี้ในส่วนต้นผู้วิจัยได้ดำเนินการถอดความจากการสัมภาษณ์ และในส่วนท้ายผู้วิจัยได้สรุปนิยามของค่านิยมไทยตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านได้แสดงความคิดเห็น

“ค่านิยม มาจากคำว่า “ค่า” ซึ่งหมายถึง มีประโยชน์ มีคุณค่ามาก และคำว่า “นิยม” หมายถึง สิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ชื่นชมและชื่นชอบในสิ่งนั้นมากๆ ดังนั้นค่านิยมจึงเป็นคำรวม โดยหมายถึง สิ่งที่เราชื่นชมและชื่นชอบ ยึดถือปฏิบัติ เพราะมีประโยชน์และคุณค่าต่อตัวเองและการครองชีพ ค่านิยมจัดว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง นั่นก็เนื่องมาจาก หากเรามีค่านิยมแบบใดเราจะมีพฤติกรรมแบบนั้น ค่านิยมมีมากมายหลากหลายประเด็นหลายเรื่อง แล้วแต่เราจะจำแนกเป็นหัวข้อย่อยใดบ้าง ได้แก่ ค่านิยมด้านการเรียน ค่านิยมด้านการเมือง ค่านิยมด้านการนับถือศาสนา เป็นต้น ในการศึกษาวิจัยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมจำเป็นที่จะต้องทราบด้วยว่าศึกษาค่านิยมของใคร เช่น คนเมือง คนชนบท นิสิตนักศึกษา กลุ่มประชากรที่แตกต่างกันย่อมมีค่านิยมที่ไม่เหมือนกัน”

“ค่านิยมเป็นความคิดหรือความรู้สึกของแต่ละคน เป็นความคิดความเชื่อของแต่ละบุคคล ยกตัวอย่างในบ้านเดียวกัน ครอบครัวเดียวกัน เช่น พ่อ แม่ ลูก มีความคิดไม่เหมือนกัน หรือบ้านติดกันก็มีค่านิยมไม่เหมือนกัน เนื่องจากรายละเอียดของบ้านแต่ละหลังไม่เหมือนกัน เช่น บ้านที่มีคนในบ้านมีอาชีพข้าราชการค่านิยมก็เป็นแบบหนึ่ง บ้านที่มีคนในบ้านมีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวก็เป็นอีกแบบหนึ่ง เป็นต้น”

“การนิยามในสิ่งที่คิดว่ามีคุณค่าซึ่งอาจมีความเหมือนหรือแตกต่างกันไปในแต่ละระดับ ทั้งระดับบุคคล ระดับครอบครัว ระดับสังคม เป็นต้น ค่านิยมของบุคคลจะเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์เกิดเป็นความคิด การพูด และการกระทำของบุคคลในที่สุด ค่านิยมที่ถูกปลูกฝังในตนเองอาจเป็นสิ่งที่ดี ถูกต้อง ฟังปรารถนา หรือ ไม่ดี ไม่ถูกต้อง ไม่ฟังปรารถนาก็ได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากประสบการณ์ที่ได้รับ และเลือกที่จะรับเพื่อเป็นค่านิยมของตน อย่างไรก็ตามค่านิยมสามารถเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นกับปัจจัยต่างๆที่มากกระทบ อาทิ ประสบการณ์ใหม่ๆ ความรู้ใหม่ๆ เป็นต้น สำหรับค่านิยมของครอบครัวจะเกิด

จากการสังสมประสพการร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนค่านิยมระหว่างกันจนกระทั่งเกิดการยอมรับเป็นค่านิยมของครอบครัว ค่านิยมของสังคมจะเป็นลักษณะเช่นเดียวกันกับค่านิยมของครอบครัว กล่าวคือมีการสังสมประสพการร่วมระหว่างสมาชิกในสังคม มีการแลกเปลี่ยนค่านิยมจนกระทั่งเกิดเป็นค่านิยมร่วมของสังคมในที่สุด”

“ค่านิยมไทย” คือ จารีตประเพณีที่มีคุณค่า ที่คนไทยปรารถนายึดถือ และปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมสืบทอดต่อกันมา จากรุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบัน”

“สิ่งที่สังคมไทยยอมรับ ชื่นชอบ ยินดีและยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ในสิ่งที่เด่นเอกลักษณ์วัฒนธรรม ผลผลิตของสังคมจนเกิดเป็นความภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติเกิดการสืบทอดจนเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของคนในสังคม”

“คำว่า ค่านิยมไทย นั้น ขออธิบายแยกกันเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่เป็นคำว่า ค่านิยม โดยทั่วไป และ ส่วนที่เป็น ค่านิยมไทย ตามที่กำหนดมา

๑) ความหมายของ “ค่านิยม” โดยทั่วไป

คำว่า “ค่านิยม” นั้น ภาษาอังกฤษใช้ว่า “Value” ซึ่งถ้าพิจารณาตามรูปศัพท์ก็มีความหมายตรงตัวว่า คือ สิ่งที่เรายึดถือว่ามีคุณค่าและมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของตนเองทั้งในชีวิตส่วนตัวและในชีวิตสังคมที่ตนเองเป็นสมาชิก สิ่งต่างๆที่ว่านี้อาจหมายถึงสิ่งที่เป็นรูปธรรม สามารถจับต้องได้ เช่น บ้าน ที่ดิน แก้วแหวน เงินทอง รถยนต์ ฯลฯ รวมทั้งวัสดุทั้งหลายที่เป็นเครื่องอำนวยความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตของแต่ละคนที่มีความแตกต่างกันทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ หรือ อาจจะเป็นสิ่งที่เป็นามธรรม ไม่สามารถจับต้องได้ เช่น ตำแหน่งหน้าที่ อาชีพความมั่งคั่งร่ำรวย การมีอำนาจ ความตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์สุจริต ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา ชื่อเสียงเกียรติยศ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง การนับถือตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเองความเชื่อและความศรัทธาในการปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนเองนับถือ ฯลฯ

ส่วนมากเวลาที่เรากล่าวถึงค่านิยม เรามักจะนึกถึงค่านิยมที่เป็นทางบวก ซึ่งก็คือเมื่อยึดถือปฏิบัติแล้วเป็นคุณแก่ตนเอง ยกตัวอย่างเช่น นาย ก. เป็นคนซื่อสัตย์สุจริต มีรายได้ไม่มากนัก แต่ยึดถือความซื่อสัตย์สุจริต วันหนึ่งพบว่าผู้โดยสารลี้มของมีค่าไว้ในรถจึงพยายามหาเจ้าของจนพบและมอบคืนให้และไม่ขอรับเงินรางวัลใดๆทั้งสิ้น

ค่านิยมที่เป็นทางลบ ซึ่งเมื่อยึดถือปฏิบัติแล้วเป็นโทษมากกว่า แต่ตนเองไม่ตระหนักในโทษเหล่านั้น ยกตัวอย่างเช่นนาย ข.ผู้ซึ่งยึดถือความมั่งคั่งร่ำรวยเป็นหลักเป็นพ่อค้าข้าวที่มีรายได้สูงมากจากการค้าขายอยู่แล้วยังแอบนำข้าวคุณภาพไม่ดีมาปนลงไปอีกเพื่อให้ขายได้กำไรมากขึ้น

ค่านิยม เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ซึ่งพัฒนามาตั้งแต่วัยเด็กจากการอบรมเลี้ยงดูของสถาบันครอบครัวเป็นแห่งแรกซึ่งเป็นการถ่ายทอดด้วยการสั่งสอนโดยตรงหรือจากการเลียนแบบจาก

พฤติกรรมต่างๆที่เด็กรับรู้จากบิดามารดาและคนในครอบครัว ต่อมาก็คือจากสถาบันการศึกษา สถาบันการทำงาน และสถาบันทางสังคมอื่นๆ

ไม่เพียงเท่านั้นค่านิยมในสังคมเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดกันต่อๆมาเป็นระยะเวลายาวนานและเป็นมาตรฐานทางสังคมและวัฒนธรรมให้คนในสังคมได้ยึดถือปฏิบัติตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่านิยมทางด้านศาสนา

ค่านิยม มีทั้งค่านิยมส่วนตัวหรือส่วนบุคคลที่แต่ละคนยึดถือว่ามีคุณค่าเฉพาะของตนเองซึ่งอาจจะเหมือนกันหรือแตกต่างจากผู้อื่นก็ได้ ตัวอย่างเช่นค่านิยมที่มีต่อ เงิน คนบางคนมีฐานะค่อนข้างดีอยู่แล้ว แต่ยึดถือว่าการมีเงินมากๆคือสิ่งที่มีคุณค่าที่สุดในชีวิต อุตสาหกรรมตราการทำงานหนัก เพื่อให้ได้เงินมากๆ แต่ไม่ยอมใช้แม้แต่จะเพื่อการมีชีวิตที่มีคุณภาพ โดยนำไปฝากธนาคารไว้ทั้งหมด ยอมมีชีวิตอยู่อย่างอดๆอยากๆ สวมเสื้อผ้าเก่าๆขาดๆ บ้านช่องสกปรกรกรุงรัง แม้เจ็บไข้ได้ป่วยก็ไม่ยอมรักษาด้วยความเสียค่าใช้จ่าย หรือถ้าจำเป็นจริงๆก็จะไปรักษาด้วยการใช้บริการฟรีต่างๆที่มีเงินจ่ายค่ารักษาพยาบาลได้ จะเดินทางไปที่ไหนก็รอใช้บริการรถโดยสารประจำทางที่ไม่เสียเงิน แต่ทว่า มีความสุขที่ได้เห็นตัวเลขของยอดการฝากในสมุดธนาคารเพิ่มขึ้นทุกวัน โดยไม่เคยมีการถอนเงินเลยก็มี ในขณะที่คนบางคนนั้น เชื่อว่า เงินเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับตนเองก็จริง แต่มีเท่าไรก็ใช้หมด ถือว่า “เงินทองเป็นของนอกกาย ไม่ตายก็หาใหม่ได้”

ค่านิยมทางสังคม หมายถึงสิ่งที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยึดถือตรงกันว่ามีความสำคัญสำหรับคนส่วนใหญ่และเมื่อยึดถือและปฏิบัติตามแล้วได้รับการยอมรับและสามารถมีชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมนั้นๆได้อย่างเป็นปกติสุข และแต่ละสังคมก็มีความเหมือนกันหรือแตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น ในสมัยที่ไปเรียนที่ประเทศสหรัฐอเมริกา นั้น ได้ไปบ้านอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรึกษางานวิจัยในวันเสาร์โดยมีได้นัดหมายและไปถึงเวลาที่อาจารย์และภรรยา กำลังจะรับประทานอาหารกลางวัน ทั้งๆที่อาจารย์เป็นคนใจดีมาก ก็ยังถูกตำหนิตั้งๆว่าวันเสาร์เป็นวันหยุดของท่าน ท่านจะไม่ทำงานอะไรให้ และสังคมอเมริกันนั้น ถ้ามีใครไปบ้านเขาในช่วงเวลารับประทานอาหารโดยมิได้รับเชิญแล้วถือว่าการเสียมรรยาทอย่างร้ายแรงและเจ้าของบ้านจะไม่ทำอาหารมาเลี้ยงเนื่องจากครอบครัวเขาจะทำอาหารเฉพาะครอบครัวของเขาเองเท่านั้น เหตุการณ์เช่นนี้ มิได้แสดงว่าพวกเขาเป็นคนใจแคบใจดำหรือไม่มีน้ำใจ แต่เป็นค่านิยมของคนในสังคมของเขา ซึ่งมีใช่เป็นเรื่องผิดอะไร ส่วนในสังคมไทยนั้น ใครจะไปบ้านใครเมื่อไร ถ้าตรงกับเวลาอาหารมักจะได้รับการต้อนรับอย่างอ้อมหน้าสำราญด้วยความเต็มใจเสมอ แม้ว่าบางครั้งเขาเกรงใจ ก็ยังให้กุ๊กจ้อยทำให้ ตามค่านิยมว่า “เป็นธรรมเนียมไทยแท้แต่โบราณ ใครมาถึงเรือนชานต้องต้อนรับ” จึงได้เกิดการเรียนรู้ว่า ค่านิยมของเราและของเขาต่างกัน

ค่านิยม เป็นคุณลักษณะสำคัญที่จะกำกับการที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมใดๆก็ตามที่สอดคล้องกับค่านิยมที่ตนเองยึดถือ หรือไม่แสดงพฤติกรรมใดๆ ที่ขัดแย้งกับค่านิยมของตนเอง

สิ่งที่จัดว่าเป็นค่านิยมนั้น ในสิ่งเดียวกันนั้น อาจได้รับการยึดถือว่าเป็นค่านิยมของคนแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่ม หรืออาจจะไม่ได้รับการยึดถือว่าเป็นค่านิยมของผู้อื่นหรือกลุ่มอื่นได้ ไม่มีหลักเกณฑ์ใดๆกำหนดตายตัว ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าค่านิยมของชาวชนบท และชาวกรุงนั้นมีความแตกต่างกันไป และไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้ว่าค่านิยมของกลุ่มใดดีหรือไม่ดีกว่ากัน

ค่านิยมหลายๆ ประการมีการเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยตามกาลเวลาที่ผ่านไปและในพัฒนาการของมนุษย์ ในสังคมและของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ เป็นสังคมนิยมเช่นเดียวกับสิ่งอื่นๆ (นั่นคือ ใดๆในโลกล้วน อนิจจัง และเข้าข่าย เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป) แต่หลายประการก็ยังดำรงคงอยู่อย่างมั่นคง ค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นบางอย่างก่อให้เกิดความสับสนหรือความขัดแย้งขึ้นได้ ตัวอย่างเช่น ในอดีตที่ผ่านมาเป็นระยะเวลาช้านานนั้น คนไทยถูกปลูกฝังด้วยคำสอนทางศาสนาพุทธว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” แต่ปัจจุบัน เริ่มรู้สึกสับสนกับคำกล่าวที่ได้ยินบ่อยๆว่า “ทำดีได้ดี มีที่ไหน ทำชั่วได้ดีมีถมไป” เนื่องจากการสังเกตพฤติกรรมของคนกลุ่มหนึ่งในสังคมว่าทำชั่วอย่างเห็นได้ชัด เช่น เมาบ้านเมาเมือง ก็ยังได้รับแต่งตั้งให้เป็นใหญ่เป็นโตในบ้านเมือง หรือเป็นที่รู้จักทั่วไปว่าเป็นคนทุจริต คดโกง ร่ำรวยด้วยการคอร์รัปชันทางราชการก็ยังมีคนกราบไหว้ ยกย่องสรรเสริญ หรือในอดีตที่ผ่านมา ครูมีหน้าที่ “สั่งสอน” เด็กนักเรียน แต่ปัจจุบันนี้ถ้าสอนไม่ถูกใจเด็กหรือทำโทษเด็กเกรและกระทำผิดครูก็จะถูกเด็ก “สั่งสอน” เข้าบ้างด้วยการทำร้ายร่างกายครูก็มีตามที่เป็นข่าว แต่ครูบางคนก็ควรจะทบทวนบทบาทและพฤติกรรมของตนเองบ้างเหมือนกันว่าได้สั่งสอนอบรมด้วยวิธีการแสดงอำนาจที่ไม่เป็นธรรมต่อเด็กบ้างหรือไม่ หรือลงโทษเด็กด้วยความรุนแรงเกินกว่าเหตุบ้างหรือไม่ เช่นเดียวกัน ถ้าครูอบรมสั่งสอนเด็กๆด้วยความเมตตากรุณาอย่างแท้จริง เด็กคงไม่คิดโกรธแค้นอย่างรุนแรงฝังใจอยู่ และคิดจะแก้แค้น ตามค่านิยมที่เด็กถูกปลูกฝังมาอย่างต่อเนื่องยาวนานในสังคมว่า “แค้นนี้ต้องชำระ”

๒) ความหมายของ “ค่านิยมไทย”

คำว่า “ค่านิยมไทย” เมื่อดูตามรูปศัพท์แล้วอาจสื่อความหมายให้เข้าใจว่า “ในสังคมไทยมีอะไรบ้างเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่คนไทยยึดถือว่าเป็นค่านิยมประจำชาติหรือเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงความเป็นไทย” ก็ได้ หรือ “ในความเป็นไทยๆของคนไทยนั้นมีอะไรบ้างเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ” ดังนั้น ก็ได้ จึงขอตอบตามความเข้าใจว่าในความหมายแรกก่อนว่า “ในสังคมไทยมีอะไรบ้างเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่คนไทยยึดถือว่าเป็นค่านิยมประจำชาติหรือเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงความเป็นไทย”

กล่าวอย่างกว้างๆ ตามความคิดเห็นส่วนตัวจากการสังเกตพฤติกรรมต่างๆไปของคนไทยที่มีได้อ้างอิงหลักวิชาใดๆ ว่า ค่านิยมพื้นฐานที่คนไทยส่วนใหญ่ยึดถือมีอยู่สามประการ คือ “สนุก สะดวกสบาย” ซึ่งขออธิบายขยายความดังนี้

ค่านิยมพื้นฐาน ประการแรก คือ “สนุก” คนไทยมีค่านิยมของการรักสนุก ชื่นชอบการเล่นสนุกสนาน ไม่จริงจังอะไรนักกับเรื่องราวหรือสถานการณ์ต่างๆ โดยรับค่านิยมบางประการมาจากต่างประเทศ สังเกตได้ การจัดงานสนุกสนานตามเทศกาลต่างๆ เริ่มตั้งแต่ สงกรานต์ปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ตรุษจีน วาเลนไทน์ (ที่คนไทยพากันหลุมหลงว่าเป็นวันแห่งความรัก มีการจัดงานแต่งงานกันอย่าง

เอ็กเกริก มากมายหลายคู่ ทางราชการก็เองลงมาเล่นสนุกตามเขาไปด้วยการจัดให้มีการจดทะเบียนสมรสกันในที่ทำการสำนักเขตที่มีชื่อเป็นมงคลหน่อย เช่นเขตบางรักก็จะมีคนมาจดทะเบียนสมรสกันอย่างแน่นขนัด ในขณะที่เขตอื่นๆที่มีชื่อไม่เป็นมงคล เช่น บางพลัด บางจากก็จะมีใครสนใจจะมาจดทะเบียนสมรสตามเขตเหล่านี้ นอกจากนี้ บางแห่งก็จัดงานสนุกด้วยการให้คนจับคู่กันมาแข่งกันว่าคู่ใดจะสามารถยืนจูบหรือประกบปากกันและกันได) งานกาชาด สงกรานต์ เข้าพรรษา ออกพรรษา ฮัลโลวีน ลอยกระทง คริสตมาส ซึ่งยังไม่รวมถึง งานวัด งานประจำจังหวัด งานแสดงดนตรีที่ปัจจุบันใช้ว่าคอนเสิร์ต ฯลฯ ที่ยืนยันว่าคนไทยมีค่านิยมของการชอบเล่นสนุก

ค่านิยมเกี่ยวกับความสนุกที่คนไทยรับมาจากต่างประเทศในยุคปัจจุบันคือ เทศกาลวันวาเลนไทน์ ฮัลโลวีน และคริสตมาส

เทศกาลที่คนไทยรับมาและพากันลุ่มหลงกันมากและผิดเพี้ยนไปจากที่มาดั้งเดิมของชาวตะวันตกคือเทศกาลวันวาเลนไทน์ว่าเป็นวันแห่งความรัก เป็นที่น่าสังเกตว่า ในวันดังกล่าวนี้ มีการจัดงานแต่งงานกันอย่างเอ็กเกริกมากมายหลายคู่ ทางราชการเองก็ยังลงมาเล่นสนุกตามเขาไปด้วยการจัดให้มีการจดทะเบียนสมรสกันในที่ทำการสำนักเขตที่มีชื่อเป็นมงคลหน่อย เช่น เขตบางรัก เป็นต้น ก็จะมีคนมาจดทะเบียนสมรสกันอย่างแน่นขนัด ในขณะที่เขตอื่นๆ ที่มีชื่อไม่เป็นมงคล เช่น บางพลัด บางจาก ก็จะมีใครสนใจจะมาจดทะเบียนสมรสตามเขตเหล่านี้ ทั้งๆ ที่ชื่อเขตเหล่านี้ก็มีอยู่ในสังคมไทยมาตั้งนานแล้ว นอกจากนี้ บางแห่งก็จัดงานสนุกด้วยการให้คนจับคู่กัน (ว่าจะเป็นผู้ชายหรือคู่เพศเดียวกันก็ได้) มาแข่งกันว่าคู่ใดจะสามารถยืนจูบกันหรือประกบปากกันและกันได้ยาวนานที่สุด ที่แย่มากคือ ผู้สูงอายุคนหนึ่งยังลงมาเล่นสนุกไปกับเขาด้วย ซึ่งพฤติกรรมการจูบกันนี้ ในวัฒนธรรมไทยถือว่าเป็นพฤติกรรมส่วนตัวที่ควรกระทำในส่วนตัวมากกว่ามาแข่งขันจูบกันในที่สาธารณะเช่นนี้ และเป็นการจูบที่ผิดธรรมชาติ ผิดสุลักษณะเพราะพฤติกรรมการจูบนั้นใช้ระยะเวลาเพียงสั้นๆ คนปกติธรรมดาจะไม่มีใครบ้าจูบนานๆ อย่างนี้ แต่ก็ยังกระทำกันโดยเห็นว่าเป็นเรื่องสนุก นอกจากนั้นเด็กๆ วัยรุ่นที่ยังขอสตางค์พ่อแม่ให้อยู่ก็ยังซื้อดอกกุหลาบราคาแพงหรือช็อกโกแลตราคาแพงๆ ให้เพื่อน (โดยเฉพาะต่างเพศ) ที่คนที่ตนเองสนใจหรือรักใคร่ชอบพอ ทั้งที่ดอกกุหลาบราคาแพงเหล่านั้น ไม่ก็ชั่วโม่งก็เหี่ยวแล้วต้องทิ้งไป และช็อกโกแลตนั้นประเดี๋ยวเดียวก็กินหมด แต่เด็กๆ เหล่านี้ น้อยคนนักที่จะซื้อพวงมาลัยมาราบแม่ในวันคล้ายวันเกิดของตนเอง

ส่วนงานวันฮัลโลวีนนั้นเล่า คนไทยส่วนหนึ่งก็ยังรับเข้ามาเป็นงานสนุกของสังคมไทยต่างๆ ที่คนไทยกับความเชื่อเรื่องผีนางไม้เป็นค่านิยมของคนไทยมาช้านานแล้ว แต่ผีแบบไทยๆ มีไม่มากนักเท่าที่รู้จัก เช่น ผีกระสือ ผีกระหัง ผีนางตานี ผีนางตะเคียน ผีแม่นาคพระโขนง (ซึ่งทุกวันนี้ท่านได้รับการยกย่องว่าเป็น “ย่านาค” มีศาลอยู่ที่วัด มหาบุศย์ ในซอยอ่อนนุช สมัยก่อน เวลาที่นั่นรถผ่านวัดมหาบุศย์ซึ่งถนนในซอยยังมีดๆ และไม่มีบ้านเรือนและผู้คนมากเท่านี้ ยังรู้สึกหวาดๆ เลย เพราะเคยทราบว่ามีแม่นาคมีอ้วมมาก ญาติผู้ใหญ่เคยเล่าว่า ผีแม่นาคอยู่กินกับพ่อมาก โดยที่เขาไม่รู้ว่ามีแม่นาคนะเป็นผี วันหนึ่ง แม่นาคกำลังจะตำน้ำพริกอยู่ในครีว ได้ทำลูกมะนาวตกร่องลงไปใต้ถุน แม่นาค

ยังเอื้อมมือยาวๆ ลงไปเก็บมะนาวได้ ทุกวันนี้เรามีแตรกคูล่า มีมนุษย์ค้ำคาวดูตืด หรือแวมไพร์ นอกจากนั้น ทางภาคอีสานของเราก้ยังมีผีตาโขน แต่กลับไม่เป็นที่นิยม มีหน้าขำ ผีตาโขนของไทยยังพากันเต้นกั๊กนัมส์สไตล์แบบเกาหลีไปเสียอีกแล้ว ทั้ๆที่ไทยเรามี “เพลงม้าย่อง” หรือ “เพลงพม่ากลองยาว” “ให้เต้นได้อย่างสนุกสนานไม่แพ้กั๊กนัมส์ของเกาหลีเลย

งานเทศกาลคริสตมาส ซึ่งเกี่ยวข้องกับศาสนาคริสต์ ชาวพุทธก็ยังสามารถเล่นได้ มีการจัดแต่งต้นคริสตมาสใหญ่ๆ ประดับประดาไฟอย่างสวยงาม เชิญเจ้าใหญ่นายโตไปเปิดไฟ มีการแต่งตัวเป็นซานตาครอสตัวอ้วนๆ ส่งเสียงร้อง โฮ โฮ บ้าง ดูเอาเถิด เรื่องของศาสนายังเอามาทำเป็นเรื่องสนุกได้

นี่ยังไม่นับ ตรุษจีน อีกเทศกาลหนึ่งซึ่งมีการเฉลิมฉลองอย่างยิ่งใหญ่มากที่สุดในสังคมไทย มีการแต่งกายแบบชาวจีน การเชิดสิงโต เชิดมังกร ฯลฯ จนกระทั่งซักจะงงๆแล้วว่า ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทยนี้เป็นชาวไทยเชื้อสายจีนไปกันหมดแล้วหรือ และได้สังเกตว่า เกิดค่านิยมของการอวยพรกันเป็นภาษาจีนกันไปทั่วทุกหัวระแหง ปีหนึ่งจึงมีคำอวยพรกันสามภาษา ทั้งภาษาไทยในวันปีใหม่ ภาษาอังกฤษในวันคริสตมาสและวันปีใหม่ รวมทั้งภาษาจีนในวันตรุษจีน ในอนาคตข้างหน้า คงต้องเพิ่มภาษาอื่นๆของประเทศเพื่อนบ้านอีก ๙ ประเทศในฐานะที่เข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้วยกัน และค่านิยมของชาวจีนนั้นมักเน้นเรื่องความมั่งคั่งร่ำรวยเป็นหลักสำคัญ

แม้แต่เรื่องสำคัญมาก เช่น การเมือง ยังใช้ว่า “เล่นการเมือง” ดังนั้น สังคมไทยจึงเลือกแต่นักการเมืองที่เข้ามาเล่นการเมืองอย่างสนุกสนาน หาได้จริงจิงอะไรกันอย่างแท้จริงไม่ จึงเกิดค่านิยมว่า การบริหารชาติบ้านเมือง คือ “สมบัติผลัดกันชม” แบ่งๆกันไปบ้าง ตนเองยังเป็นไม่ได้ในช่วงระยะเวลานี้จะด้วยเหตุผลใดก็ตาม ก็ให้ภรรยาสามี หรือลูกๆเข้ามาทำงานแทนไปพลาๆก่อน เป็นการจอบที่ไว้ก่อน พอได้เวลาแล้วก็กลับมา หรือมีค่านิยมว่า “การเมืองนั้นไม่มีมิตรแท้หรือศัตรูถาวร” นักการเมืองส่วนใหญ่จึงเป็นนักแสดงที่สนุกกับเล่นละครกันไปก่อนตามสถานการณ์ที่ควรจะเป็นและผลประโยชน์ที่ควรจะได้หรือควรจะได้เสีย ศัตรูในวันนี้ อาจจะเป็นมิตรในวันหน้า หรือมิตรในวันนี้ อาจจะเป็นศัตรูกันในวันข้างหน้าก็ได้ หมุนเวียนเปลี่ยนไปได้เรื่อยๆ ดังนั้น จึง “เล่นเกม” กันไปก่อน

งานวัดหรืองานเทศกาลทางศาสนาก็ยังอดสำหรับมี “สวนสนุก” มากมายหลายอย่าง มีลิเก หมอลำ ประภควดนางงาม บางวัดนั้น ถ้าจะมีพระธรรมเทศนา ญาติโยมก็จะนิมนต์แกมสั่งพระว่าท่านต้องเทศน์สนุกๆหน่อยนะ เดี่ยวคนจะไม่ฟัง

ในสมัยที่ยังเป็นวิทยากรนั้น บางครั้งผู้จัดก็บอกว่า อาจารย์พูดสนุกๆหน่อยนะ เดี่ยวผู้ฟังจะหลับ ก็จะต้องเขาไปว่า ถ้าอย่างนั้นต้องไปเชิญคณะตลกมาเป็นวิทยากรแทนละอะ (และแอบคิดในใจว่า คนที่พูดอย่างนี้แสดงว่าไม่เคยรู้จักอาจารย์ว่าไม่เคยพูดให้ใครหลับเลย แต่ถ้าพวกเขาจะหลับก็ไม่ใช่ความผิดของอาจารย์)

การประชุมประทั่งทางการเมืองก็ยังมีการเล่นสนุกสนาน คนที่ไปร่วมชุมนุมกันมากขึ้น ส่วนมากก็ไปเพราะความสนุกที่ได้ฟังการอภิปรายด้วยถ้อยคำเผ็ดร้อนรุนแรง เวลาเกิดภัยพิบัติ เช่นไฟไหม้ ผู้คนก็พากันไปมุงดูและพากันเสียดายถ้าดับไฟได้เร็วเกิน หรือเวลาเห็นคนตีกัน ทำร้ายร่างกายกัน ก็พากันส่งเสียงเชียร์ด้วยความสนุก แทนที่เข้าช่วยห้ามปราม

คนไทยที่อ้างว่าเป็นชาวพุทธก็นำโถมาตีกัน มาต่อสู้อัน อย่างสนุกสนานและส่งเสียงเชียร์กันอย่างเมามัน ทั้งๆที่โถทั้งสองตัวที่มันสู้กันอย่างเอาเป็นเอาตายนะ ไม่ได้โกรธแค้นอะไรกันสักหน่อย นี่แค่ตัวอย่างของค่านิยมที่ว่าด้วยความสนุกก็ยกกล่าวออกไปได้มากมายจนเกือบจะลืมน่าจะพูดอะไร

ค่านิยมพื้นฐานประการที่ ๒ คือ “สะดวก” คนไทยชอบทำอะไรตามความสะดวกของตนเอง ไม่ชอบความยุ่งยาก จนกระทั่งมีสำนวนว่า “ทำได้ตามใจคือไทยแท้” ดังนั้นการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ ของสังคมจึงเป็นเรื่องที่ถูกปล่อยปละละเลยกันมาก คนไทยไม่ชอบทำอะไรที่ไม่สะดวก แต่ที่แยะมากๆ คือ เมื่อฝ่าฝืนกฎระเบียบแล้วยังไม่ได้รับโทษเสียอีก จึงดูเหมือนว่าได้รับรางวัลทางสังคมในการฝ่าฝืนระเบียบนั้นๆ จะเห็นได้จากการจราจรในท้องถนน การจอดรถในที่ห้ามจอด เช่น รถตู้ รถแท็กซี่ หรือรถประจำทางหลายคันนี้ก็อยากจอดรับส่งผู้โดยสารตรงไหนก็จอดให้ขึ้นลงตามสะดวก ตำรวจจราจรเห็นก็ไม่ว่าอะไร (ตำรวจบางคนได้แต่ส่ายหน้าหรือทำตาปริบๆ บอกว่ามันเป็นอย่างนี้ทุกวันจนซีเกียจจะจับแล้ว) รถจักรยานยนต์ก็ชอบขับขี่จักรยานยนต์สวนทางผู้อื่น เพราะสะดวกกว่าจะอ้อมขับไปตามที่ควรจะขับ การค้าขายตามทางเท้า การรับประทานอาหารข้างถนน การทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทาง (เคยเห็นคนขับรถเบนซ์ราคาหลายล้านบาทที่จ่ายเงินค่าผ่านด่านทางด่วน พอได้รับใบเสร็จก็โยนทิ้งตรงนั้นทันที ยังคิดตำหนิในใจว่า อุตสาหกรรมมีเงินซื้อรถราคาแพงขับได้ แต่ไม่ยกซื้อถังขยะเล็กๆ ไว้ใช้ในรถบ้าง เห็นถนนเป็นถังขยะ) หรือการไม่นิยมเข้าคิวรับบริการต่างๆ ฯลฯ นั้นเป็นสิ่งที่เป็นอย่างของค่านิยมของผู้ที่เห็นแก่ความสะดวกของตนเองเป็นหลัก พูดง่ายๆก็คือ “มั่งง่าย” นั่นแหละ

ประชาชนที่ไปติดต่อราชการ ถ้าต้องการความสะดวกในการรับบริการให้รวดเร็วกว่าผู้อื่นก็ต้องนำเงินไปให้ ซึ่งก่อให้เกิดช่องทางคอร์รัปชันในระบบราชการ คนที่ไม่มีเงินให้ก็ไม่ได้รับความสะดวกก็ต้องนั่งรอกันไป

มีตัวอย่างอยู่เรื่องหนึ่ง เล่ากันว่า ทางตำรวจจราจรได้ปรับพฤติกรรมคนที่ข้ามถนนโดยไม่ใช้ทางม้าลายหรือสะพานลอย ใหม่ๆ นั้น ถ้าใครข้ามถนนตามใจชอบ ตำรวจเรียกปรับเป็นเงินเพียง ๑๐ บาทเท่านั้น แลถนนยาวราช มักมีคนข้ามถนนส่งเดชแบบนี้มาก วันหนึ่งๆ ได้ค่าปรับหลายร้อยบาท วันหนึ่งปรากฏว่ามีอาชัมคนหนึ่งข้ามถนนมาโดยไม่ใช้ทางม้าลาย ตำรวจก็เรียกและสั่งให้เสียค่าปรับเป็นเงิน ๑๐ บาท อาชัมหยิบธนบัตรใบละ ๒๐ บาทให้ ตำรวจก็ทำท่าจะทอนเงินให้ ๑๐ บาท อาชัมพูดว่า “ลื้อไม่ต้องทอน เตียวอ้าวก็ข้ามกลับมาใหม่” อาชัมอธิบายเพิ่มเติมว่าทางม้าลายอยู่ใกล้สะพานลอยก็สูงมาก นับแล้วมีบันไดขึ้นลงรวมแล้วตั้ง ๗๐ ขั้น เดินขึ้นลงไม่ไหว ยอมเสียเงินแค่ ๒๐ บาทสะดวกดีกว่า

จะเห็นได้ว่าค่านิยมทางด้านความสะอาดนี้ส่งผลเสียให้คนไทยส่วนใหญ่มีปัญหาในทางวินัยในตนเองในหลายๆ เรื่องซึ่งค่อนข้างจะแก้ไขยาก

ค่านิยมพื้นฐานประการที่สามคือ “สบาย” นอกจากจะชอบ ความสนุก และความสะอาดแล้วคนไทยยังชอบความสบาย กระทั่งมีเพลงร้องกันติดปากว่า “สบาย สบาย ถูกใจก็คบกันไป” คนไทยหลายคนชอบทำอะไรตามสบาย ไม่ซีเรียสหรือจริงจังกับเรื่องอะไรมากนัก เช่น นักเรียนบางคนชอบเรียนตามสบาย จะมาสายหรือไม่มาก็ได้ จะนั่งหลับหรือนั่งคุยกันโดยไม่สนใจการสอนของครูก็ได้ นักศึกษาทั้งหญิงชายในสถาบันการศึกษาระดับสูงทั้งของรัฐและเอกชนแทบจะทั่วประเทศก็พากันแต่งเครื่องแบบนักศึกษากันตามสบาย ครูบาอาจารย์ก็สอนกันตามสบาย นักศึกษาที่ต้องทำวิทยานิพนธ์เพื่อรับปริญญาโทหรือปริญญาเอกก็พากันลอกงานเก่าๆ ของผู้อื่นกันตามสบาย ที่ร้ายไปกว่านั้น นักศึกษาบางคนที่สมัครเรียนในสถาบันต่างประเทศก็สามารถเรียนรับปริญญาอย่างสบายมาก กล่าวคือ นั่งอยู่ในประเทศนี้แหละ แต่ส่งงานที่ลอกจากคนอื่นส่งไปขอปริญญาจากต่างประเทศก็มี ครูบาอาจารย์ที่ต่างประเทศก็ไม่มีความรู้ หรือผู้หลักผู้ใหญ่บางคนอยากจะได้ปริญญาสูงๆ อย่างคนอื่นเขาบ้างก็ให้ลูกน้องหรือเลขานุการส่วนตัวเข้าไปนั่งเรียนแทนหรือร่วมเรียนด้วย รวมทั้งทำรายงาน ทำวิจัย ทำวิทยานิพนธ์ให้บ้าง พอถึงเวลาที่จะต้องสอบ บรรดาอาจารย์ทั้งหลายก็จัดการตัวให้ล่วงหน้าเพื่อช่วยเตรียมตัวให้บ้าง เป็นการสมรู้ร่วมคิดอย่างเห็นได้ชัดว่าผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง แต่มีการกระทำกันเช่นนี้กันอยู่ในมหาวิทยาลัยหลายแห่ง ไม่ต้องแอบทำกันด้วยซี หลายคนจึงได้รับปริญญาสูงๆ อย่างสบายมาก ครูบาอาจารย์ก็สบาย ไม่ต้องทำอะไรมากนักก็ได้รับเงินค่าตอบแทนกันอย่างเป็นกอบเป็นกำ บางทีอาจได้รับการปูนบำเหน็จรางวัลเป็นตำแหน่งสูงขึ้น หรืออามิสสินจ้างแบบอื่นๆ ก็มี อาจจะมีแต่อาจารย์ภายนอกเท่านั้นที่ไม่รู้โอหน้อเหนอะไร ห้องเรียนก็ต้องติดเครื่องปรับอากาศ พ่อแม่ก็เลี้ยงลูกให้ติดข้องกับความสบายคือไม่ต้องทำอะไร พ่อแม่จัดหาหรือดำเนินการให้เสร็จเรียบร้อยทุกอย่าง ในที่ทำงานก็เช่นเดียวกัน ต้องสร้างสิ่งแวดล้อมให้คนมีความสุขสบายในการทำงาน เช่น ที่ทำงานก็ต้องใหญ่โตโอโถง สะอาดสะอาด ติดเครื่องปรับอากาศให้คนทำงานหรือผู้มาใช้บริการมีความสุขสบาย ธนาคารหลายแห่ง มีน้ำหวาน น้ำเย็น ลูกกวาด ลูกอม บริการให้ลูกค้าเพื่อจูงใจให้มาใช้บริการในธนาคาร ดังนั้น ผู้บริหารที่เข้าใจค่านิยมเหล่านี้ก็ย่อมสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าหรือผู้มาใช้บริการได้เป็นอย่างดี

สถานการณ์ของค่านิยมไทย

สถานการณ์ของค่านิยมไทยในปัจจุบันมีความน่าเป็นห่วง เพราะคนไทยส่วนใหญ่กำลังละทิ้งรากเหง้าทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตนตลอดจนผลผลิตของของสังคมที่เกิดจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่แฝงไว้ด้วยศิลปวัฒนธรรมเฉพาะถิ่นทั้งดงาม ไม่ว่าจะเป็นภาษาและวรรณกรรม ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านทั้งด้านการแสดง ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนในสังคม การกิน การอยู่และอาชีพ

ขณะที่กระแสโลกาภิวัตน์กำลังถาโถมเข้าสู่สังคมไทยอย่างหนัก เกิดการเลียนแบบโดยขาดความยั้งคิดไตร่ตรองและเริ่มเสื่อมลงในสิ่งดีๆ ของสังคมไทยที่มีมาในอดีตไปอย่างน่าเสียดาย ขาดการสืบทอด ยกตัวอย่างค่านิยมหลายด้านที่น่าเป็นห่วง เช่น

- ๓) ด้านภาษาและวรรณกรรม คนไทยมีภาษาของตนเองมากกว่า ๗๐๐ ปี แม้ประเทศไทยจะมีคนหลายชาติหลายภาษาอยู่ร่วมแผ่นดินมาหลายร้อยปี แต่เราก็มีความกลมกลืนในการนำภาษาต่างชาติเหล่านั้นมาใช้ร่วมกับภาษาไทยไม่ว่าจะเป็น ฝรั่งเศส จีน แขก เขมร ทั้งนี้เรามีภาษาและวรรณกรรมที่สละสลวยงดงามไม่ว่าจะเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรอง แต่ปัจจุบันคนรุ่นใหม่กลับขาดความสามารถในการใช้ภาษาของตนเองไม่ว่าจะเป็นการพูด สำเนียงอักขระ หรือการเขียน การใช้ภาษานับวันจะผิดเพี้ยนมากขึ้น
- ๔) ด้านศิลปวัฒนธรรมการแสดงและดนตรี คนไทยมีศิลปวัฒนธรรมด้านการแสดงและดนตรีที่หลากหลาย มีเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละภาค เช่น เพลงพื้นบ้าน การรำ รำ เครื่องแต่งกาย เครื่องดนตรี ที่ไม่แพ้ชาติใดในโลก แต่คนไทยกลับละทิ้งและรับเอาวัฒนธรรมต่างชาติผ่านสื่อต่างๆ อย่างน่าเป็นห่วง บทเพลงของคนรุ่นใหม่จึงขาดความเอาใจใส่ในเนื้อร้องและทำนอง โดยฝืนเอาเนื้อร้องเข้าไปใส่ในทำนองของเพลงต่างชาติจนภาษาไทยวิบัติ ส่วนการแสดงพื้นบ้านก็ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสสังคมมากเกินไปจนพอดิจจนไม่หลงเหลือความเป็นศิลปที่งดงาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องแต่งกายของนักแสดงที่ยั่วยุกิเลสผู้ชม
- ๕) ด้านการแต่งกาย เรามีชุดไทยประจำชาติและชุดเสื้อผ้าประจำถิ่นที่บ่งบอกถึงความงดงามในวิถีชีวิตของคนไทยมาแต่อดีตและสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ผ้าไทยมีความงดงามด้านศิลปการทอ สีและลวดลายระดับโลก เรามีชุดแต่งกายในโอกาสต่างๆ มากมายแต่เรากลับไม่ช่วยกันแต่งและสวมใส่ ไม่ช่วยกันรักษา แต่กลับไปลอกเลียนแบบเอาแฟชั่นการแต่งกายจากต่างชาติต่างวัฒนธรรมบางครั้งเสี่ยงและล่อแหลมต่อการเกิดอาชญากรรมและปัญหาสังคมตามมา
- ๖) ด้านการใช้ผลิตภัณฑ์ของคนไทย เรามีผลผลิตสินค้าที่มีคุณภาพส่งไปจำหน่ายทั่วโลกมีคนต่างชาติยอมรับ แต่คนไทยเองกลับไม่นิยมใช้ แต่ละปีไทยต้องเสียดุลย์การค้าที่นำเข้าสินค้าจากต่างประเทศมากมายทั้งๆ ที่คนไทยก็ผลิตได้ ถ้าคนไทยหันมาใช้สินค้าไทยให้มากขึ้นจะทำให้เศรษฐกิจไทยก้าวไกลไปกว่านี้ มีคำกล่าวสนับสนุนประเด็นนี้ได้ชัดเจนที่สุดว่า “ยิ่งหลงไหลได้ปลื้มกับความเจริญของคนอื่นมากเพียงใด ก็ยิ่งหลงลืมรากเหง้าของตนเองไปมากเพียงนั้น บ้านเรามีมรดกทางธรรมชาติและอารยธรรมที่ล้ำค่าด้วยมือที่ขำของของหัตถศิลป์สืบทอดกันมา ก้อนดินที่เปลี่ยนเป็นเครื่องใช้ ไผ่ไหมและปุยฝ้ายจึงแปรไปเป็นแพรรณอันงดงาม หากเราช่วยกันอุดหนุนสินค้าพื้นบ้าน มรดกเหล่านี้ก็จะสืบสานอยู่”

๗) ด้านศิลปสถาปัตยกรรม เรามีสถาปัตยกรรมประจำชาติ ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ในแต่ละภูมิภาคที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตของคนไทยมาช้านานทั้งที่ เกี่ยวเนื่องกับวิถีชีวิตของคนทั่วไปแลเกี่ยวเนื่องกับสถาบันหลักของชาติ ที่มี ความงดงามและวิจิตรบรรจงเป็นที่ยอมรับของคนทั่วโลก เป็นสถาปัตยกรรมที่ เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศในแต่ละภูมิภาค แต่คนปัจจุบัน กลับไปเอาแบบอย่างสถาปัตยกรรมของคนตะวันตกจนไม่เหลือเอกลักษณ์ของ ตนเอง เรามีสถาปัตยกรรมแบบตะวันตกเต็มบ้านเต็มเมืองที่ไม่เหมาะสมกับ ภูมิอากาศที่ร้อนชื้นอย่างบ้านเราและต้องสิ้นเปลืองพลังงานมหาศาล สถาปัตยกรรมประจำชาติที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ไว้เริ่มทรุดโทรมไปตาม กาลเวลา ในอนาคตเราอาจไม่หลงเหลือสถาปัตยกรรมอันมีคุณค่าเหมือนในอดีต ไว้ให้คนรุ่นต่อไปได้ชื่นชมอีกแล้ว

ความน่าเป็นห่วงดังกล่าวข้างต้นเป็นเพียงบางส่วนที่ยกมาให้เห็นเป็นปัญหาเท่านั้น

สถานการณ์ “ค่านิยมไทย” อาจแยกออกเป็น ๓ ยุค ๑) ยุคเกษตรกรรม ๒) ยุคหลังยุคปฏิวัติ อุตสาหกรรม ๓) ยุคโลกาภิวัตน์หรือยุคดิจิทัล

๑) ยุคเกษตรกรรม “ค่านิยมไทย” เป็นยุคครอบครัวขยาย อันประกอบไปด้วยบุคคลต่อไปนี้ ทวด ปู่-ย่า ตา-ยาย พ่อ-แม่ ลูก หลาน เหลน อยู่ในครัวเรือนหรือบ้านเดียวกัน เป็น ครอบครัวใหญ่ร่วมกันประกอบอาชีพส่วนใหญ่ก็คือเกษตรกรรมโดยใช้แรงงานคนเป็น สำคัญ โดยมีพ่อบ้านเป็นใหญ่คอยสอดส่องดูแลทุกคน ให้อยู่ในจารีตประเพณีอันดีงาม และค่านิยมที่มีคุณค่าของสังคมในชุมชนนั้น ซึ่งเป็นชุมชนดั้งเดิม สังคมยุคเกษตรกรรมมี การพัฒนาแบบอ้าวช้าแบบค่อยเป็นค่อยไป ภายในครอบครัวและสังคมนับถือมีการ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน บ้านหนึ่งมีงานอีกบ้านก็ไปช่วย พ่อบ้านตนมีงาน บ้านอื่นก็มาช่วย ซึ่งชาวบ้าน เรียกว่า “ลงแขก” ค่านิยมเช่นนี้มีมาเป็นพันปี

๒) ยุคหลังปฏิวัติอุตสาหกรรม สถานการณ์ของค่านิยมเริ่มเปลี่ยนไป เป็นยุคที่ใช้เครื่องจักร แทนแรงงานคน เป็นยุคที่ชาวต่างชาติหลังไหลเข้ามาประเทศไทยค่อยข้างมาก ครอบครัว เริ่มเล็กลงลูกหลานเริ่มมีครอบครัวได้แยกไปตั้งครอบครัวใหม่เป็น ครอบครัวเดี่ยว มีพ่อ แม่ ลูก (๒คน) ค่านิยมก็เปลี่ยนแปลงไป ต่างคนก็ต่างมีอาชีพของตน การพึ่งพาอาศัยกันก็ น้อยลง จากครอบครัวที่มีอยู่ร่วมกันอย่างอบอุ่น เริ่มเป็นแบบตัวใครตัวมัน พ่อแม่แต่เดิม ที่เคยมีลูกเต็มบ้านหลานเต็มเมือง กลายมาเป็นอยู่อย่างโดดเดี่ยว

๓) ยุคโลกาภิวัตน์หรือยุคดิจิทัล เป็นยุคที่ค่านิยมไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน รู้ถึงที่นั้นอย่างรวดเร็ว เป็นยุคไร้พรมแดน ค่านิยมใหม่เข้ามา อย่างรวดเร็ว แบบอย่างทั้งดีและไม่ดี คนไทยเรารับมันได้ทั้งหมด เพราะประเทศไทยเรา วัฒนธรรมอ่อน ทำให้รับค่านิยมจากต่างชาติอย่างรวดเร็ว แม้แต่จีน อินเดีย ซึ่งเป็น

ประเทศที่วัฒนธรรมแข็ง ยังตอบรับค่านิยมแบบใหม่ๆ จากชาติมาใช้ทุกประเทศในปัจจุบันจึงมีค่านิยมที่ผสมกลมกลืนกันไป

สำหรับค่านิยมไทยในสถานการณ์ปัจจุบันจึงการผสมกันระหว่างค่านิยมดั้งเดิม ผสมกับค่านิยมใหม่ซึ่งมีทั้งดีและไม่ดี

“ปัจจุบันสังคมไทยมีค่านิยมยึดตนเองเป็นหลัก (individualism) มากกว่าการยึดสังคมนิยม (socialism) การคิดเอาแต่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม มีค่านิยมที่รักสนุก เชื่อข่าวลือ ชอบการพนันและอบายมุข ขาดความรับผิดชอบ ขาดความอดทน ขาดระเบียบวินัย ตามกระแส วัตถุนิยม ยอมรับคนมีอำนาจคนมีเงินมากกว่าคนดีมีคุณธรรม ทั้งนี้เนื่องมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางสังคม อาทิ การเกิดสังคมออนไลน์ การรับเอากระแสทุนนิยมเสรี การรับเอาค่านิยมและวัฒนธรรมจากสังคมอื่นมาโดยขาดการไตร่ตรอง เป็นต้น”

แนวทางการส่งเสริมค่านิยมไทย

เรื่องค่านิยมเป็นเรื่องที่กว้างขวางมาก ค่านิยมต่างๆ เป็นประเด็นที่ผูกกับศิลปะ วัฒนธรรม อะไรต่างๆ ทุกสายงานแล้วก็ทุกเรื่อง ค่านิยมไทยถ้าจะแยกก็ต้องเป็นเรื่องศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องค่านิยมศิลปวัฒนธรรม เช่นว่า ค่านิยมทางด้านจิตรกรรม ประติมากรรม ถ้าเดี๋ยวนี้ยังมีการสร้างงานทางด้านจิตรกรรม ประติมากรรมกันอยู่ตลอดเวลา บางค่านิยมมันเปลี่ยนไป อย่างเช่นว่า เมื่อก่อนเคยเป็น Realistic นิยมภาพเหมือน ภาพที่เขียนเหมือนจริง แต่ว่าค่านิยมก็ได้เปลี่ยนไปเป็น Modern เป็นจิตรกรรมแบบ Idealistic หรือว่าจะจะไปตามแบบ Cubism นั้นมันเป็นค่านิยมซึ่งอาจจะได้รับอิทธิพลมาจากประเทศทางยุโรปหรือกลางอเมริกา

สำหรับประติมากรรมก็เหมือนกัน เมื่อก่อนนี้ค่านิยมคือ หมายความว่า จะต้องเป็นช่างที่มีฝีมือ จะต้องศึกษา Anatomy ต้องแม่นยำเรื่องความเป็นจริงเป็นจริงที่ถูกต้องตามธรรมชาติทุกเรื่อง ไม่ว่าจะสร้างประติมากรรมอะไรต่างๆ แต่ว่ากาลเวลาผ่านไปมันก็มี อย่างเช่นว่ามีอิทธิพลของรอตต์ ซึ่งเป็นประติมากรรมในสหรัฐอเมริกาอะไรต่างๆ ที่มีชื่อเสียงอะไรต่างๆ นี้ เนื่องจากว่าการคมนาคมหรือว่าความสะดวกหนึ่งละ เรื่องของคอมพิวเตอร์หรือว่าเรื่องของการสื่อสารต่างๆ มันรวดเร็ว โดยเฉพาะเด็กที่กำลังเรียนศิลปวัฒนธรรมพวกนี้มักจะเอาเป็นแบบอย่างเพราะฉะนั้นมันก็เลยมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและอิทธิพลของสังคม

เมื่อกว่าถึงเรื่องจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรมก็เหมือนกันค่านิยมก็อาจจะเปลี่ยนแปลงไปตามเวลาเพราะว่าปริมาณของประชากรเพิ่มขึ้นมาก ยกตัวอย่างเช่น บ้านพักอาศัยของประเทศไทย ในสมัยก่อนมันมีไม่มากคนก็น้อย การสร้างเรือนสร้างบ้านสร้างด้วยไม้ก็จะมีเป็นธรรมดา ในการวัสดุที่เป็นไม้ พอปัจจุบันนี้ไม้ก็หายากตัดกันหมดป่า ไม่มีอะไรจะให้เหลือแล้วเรื่องสถาปัตยกรรม บ้านพักอาศัยที่เป็นแบบไม้เขาก็ใช้วัสดุอื่นมาทดแทน เปลี่ยนแปลงไปเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก เป็นโลหะ เป็นเหล็ก เป็นอะลูมิเนียม เพราะฉะนั้นไอ้ที่ว่าความเปลี่ยนแปลงไปค่านิยมมันก็เปลี่ยนแปลงไป

ตามกาลเวลา ค่านิยมของคนหนุ่มมากมีความต้องการที่พอกอาศัย ที่ในเมืองที่ก็น้อยคนก็มากขึ้นก็ต้อง ออกแบบสถาปัตยกรรมหรือที่พักอาศัยของคนต้องอยู่ซ้อนกันเป็นชั้นๆ เป็นการเปลี่ยนแปลงด้วยถูก บังคับจากกิจการงานหรือจากสังคมในปัจจุบันที่มันมีความจำเป็นที่จะต้องเป็นไปเหมือนกันทุกๆ ประเทศ จะมีที่พักอาศัยที่จะอยู่เป็นแฟลต เป็นคอนโดมิเนียมเพราะว่าที่ดินในเมืองน้อยลงๆ ค่านิยม ต่างๆ พวกนี้มันก็จะเห็นได้ว่ามันมีอิทธิพลจากต่างประเทศ อิทธิพลจากความเป็นอยู่ในสมัยปัจจุบัน เมื่อก่อนก็ไม่มีไฟฟ้าใช้ ใช้ตะเกียงน้ำมันใช้ตะเกียงเคียวนี้มีไฟฟ้าขึ้นมา เพราะฉะนั้นอุปกรณ์ความ เป็นอยู่ทั้งหลายต้องอาศัยไฟฟ้าตั้งมากมายมหาศาล รวมทั้งเรื่องของการใช้น้ำมันเบนซินหรือว่าแก๊ส หรือว่าอะไรต่างๆ ที่เข้ามาระยะหลังนี้มันก็ทำให้ค่านิยมมันเปลี่ยนไป มีบ้านก็ต้องมีทีวี ก็ต้องมีพัดลม มีตู้เย็น ต้องมีแอร์คอนดิชั่นต้องมีอะไรต่างๆ นี้ อันนี้มันเป็นเรื่องของความเปลี่ยนแปลงที่คนที่อยู่ใน เมืองจะต้องประสบกันโดยถ้วนหน้าเพราะว่ามันมีความจำเป็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งดินฟ้าอากาศที่ เปลี่ยนแปลงไปทุกๆ วันเป็นเหตุที่บังคับให้ค่านิยมต่างๆ มันเปลี่ยนแปลงไปด้วย เพราะฉะนั้นจะสังเกต ได้ว่าสังคมที่อยู่กันมาทุกวันนี้เนื่องจากประชากรเพิ่มขึ้นมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงของความเป็นอยู่ ต่างๆ หรือค่านิยมต่างๆ ยกตัวอย่าง คนในเมืองค่านิยมในการใช้รถยนต์มันก็เห็นว่ามันมีความจำเป็นที่ จะต้องใช้เพราะโดยหลักทฤษฎีผังเมืองแล้ว เมืองมันค่อนข้างจะขยายตัวรวดเร็ว ในปัจจุบันการ เชื่อมต่อหรือประสานงานกับคนที่อยู่ระยะไกลที่เข้ามาทำงานในเมืองมีความจำเป็นที่จะต้อง เปลี่ยนแปลงค่านิยมในการเดินทางคือจำเป็นต้องมีรถยนต์ ค่านิยมบางเรื่องเป็นค่านิยมที่มีความ จำเป็นที่ถูกบังคับโดยสังคมในยุคปัจจุบัน ในการที่จะใช้ชีวิตประจำวัน แล้วก็คิดว่าเราจะอยู่อย่าง แบบเดิมที่เดิยวมันก็อยู่ไม่ได้

ค่านิยมต่างๆ ที่ว่านี้มันจะต้องเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาไปตามกาลสมัยที่มันจะต้องถูกต้อง เช่นเดียวกับการแต่งเนื้อแต่งตัวหรืออะไรต่างๆ ที่เป็นค่านิยมอย่างเช่นว่า เราแต่งเนื้อแต่งตัวไปยัง ต่างประเทศก็ต้องใส่เสื้อนอกผูกเนคไทอะไรต่างๆ นี่ซึ่งโบราณเราก็ไม่มี แล้วเราก็ไปทำอย่างนั้น แบบ เราเป็นเมืองร้อน มันค่านิยมที่จำเป็น ลองดูผู้แทนในรัฐสภาหรือหรืออะไรต่างๆ ต้องใส่เสื้อนอกผูกเนค ไทถือว่าเป็นเรื่องสากลนิยมทั้งๆ ที่เราเป็นเมืองร้อนแล้วก็ร้อนตับแลบ ใส่เสื้อนอกเข้าไปอีกซึ่งคน โบราณเขาไม่ได้ทำ คนโบราณค่านิยมเขาไม่ได้เป็นอย่างนี้ เพราะฉะนั้นจะสังเกตเห็นได้ว่าค่านิยมนี้มัน ได้รับมาจากต่างประเทศหรือจากประเทศที่เราถือว่าเขาเป็นประเทศที่เจริญในทางวัตถุหรืออะไรต่างๆ เราก็ไปเอาเป็นแบบเป็นอย่างกันมาเนื่องจากว่าสื่อทั้งหลายแหล่มันรวดเร็วทันใจ เดียวนี้แม้กระทั่งพวก Teenage หรืออะไรก็ต่างๆ การแต่งเนื้อแต่งตัวเดี๋ยวนี้เมื่อก่อนไม่ได้เลย นุ่งกระโปรงเลยหัวเข้า หน่อยหนึ่งก็โดนผู้ใหญ่เขาตักเตือนก็โดนผู้ใหญ่เขาว่า เดียวนี้ขึ้นไปถึงไซด้นก็ยังไม่มีการเขาสนใจเลย นี้ คือค่านิยมของปัจจุบันคือจะดีจะเลวยังไงมันก็ทำกันอยู่อย่างนี้ ทีนี้ถ้าหากว่าคนไทยได้รับการศึกษา สูงๆ แล้วมีความคิดที่ถูกต้องจริงๆ คือเป็นตัวของตัวเองนี่แต่บางทีมันก็มีความจำเป็นเหมือนกันที่จะต้อง ตามเขาไปด้วย บางทีมันก็ไม่รู้จะทำอย่างไรเหมือนกันหรือเราจะเป็นแกะดำอยู่ในกลุ่มแกะขาว ยกตัวอย่างเช่น อาจารย์ภิญโญ บางทีก็ไม่เห็นด้วยกับการใส่เสื้อนอกแต่ว่าพอเอาเข้าจริงตัวเองก็ต้อง ทำด้วย ก็ต้องใส่เสื้อนอกเพราะว่าค่านิยมมันเป็นอย่างนั้นจะไปใส่เสื้อยืดหรือเสื้อกล้ามตัวเดียวหรือว่า

เสื่อแบบไทยตัวบางๆ ตัวนั้นก็ไม่ได้อีกอะไรต่างๆ นี้ เหมือนนี่ก็เป็นเรื่องของสังคมต่างๆ บางเรื่องราวก็อาจแยกแยะได้แต่บางเรื่องบางราวมันก็แยกแยะไม่ได้คือต้องเป็นไปตามที่โบราณว่าเข้าเมืองตาหลิวต้องหลิวตาตามเขาไปด้วย

บางเรื่องบางราวก็จำเป็นแต่ถ้าหากว่าไม่จำเป็นที่จะต้องทำหรือว่าอะไรที่มันถูกต้องเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยอะไรที่มันเป็นไทยที่ดั้งเดิม เช่น การเคารพเชื่อฟังหรือการให้เกียรติแก่ผู้ที่มีอาวุโสสูงกว่ามันก็เป็นค่านิยมเดิมที่ทำกันอย่างนั้น เจอผู้ใหญ่ต้องยกมือไหว้ เด็กเดี๋ยวนี้เจอผู้ใหญ่ไม่สนใจแม้กระทั่งนิสิตนักศึกษาเจอครูบาอาจารย์ยังเดินแทบจะชนอาจารย์ นี่มันเป็นค่านิยมตามแบบต่างประเทศซึ่งผู้ที่มีความอาวุโสเราจะต้องให้ความเคารพนับถือแทบจะไม่เหลือแล้วกับเด็กรุ่นใหม่ๆ แต่ก็ยังมีบ้างที่ได้รับการอบรมจากพ่อแม่ที่ดี ถ้าหากว่าดูตามทีเห็นแล้วพวกเด็กรุ่นใหม่ๆ ไม่ค่อยคิดถึงเรื่องการเชื่อฟังหรือว่าการให้เกียรติหรือว่าการเคารพผู้ใหญ่ เนื่องจากประเทศเราก็คือเป็นประเทศประชาธิปไตยอะไรๆ ก็เป็นประชาธิปไตยไปหมด ทั้งๆ ที่ว่าในสมัยเดิมจริงๆ ของเรามันไม่ใช่อย่างนั้น ประชาธิปไตยมันก็ต้องมีขอบเขตจำกัดเหมือนกันนี่จะเห็นว่าไม่ค่อยมีขอบเขตจำกัดในการคิดว่าเป็นประชาธิปไตย นี่ต้องพึงระวังไว้สำหรับเด็กรุ่นใหม่ๆ ค่านิยมมันเปลี่ยนไป บางทีบางเรื่องราวมันก็ดีแต่ว่าบางเรื่องราวที่มันไม่ดีก็ต้องชี้หน้าโดยเฉพาะเป็นผู้ใหญ่ก็อาจจะต้องชี้แนะให้เห็น โดยเฉพาะครูบาอาจารย์ว่าอะไรดีอะไรเลว อะไรที่มันถือว่าเป็นค่านิยมที่ดี ของใหม่ ทำใหม่ดีขึ้นมันก็ได้แต่ค่านิยมโดยเฉพาะประเทศไทยที่มีดีๆ อยู่แล้วมันก็ต้องรักษาเอาไว้ด้วย เช่น เรื่องอิทธิบาท 4 พรหมวิหาร 4 เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา โบราณเขาว่าไว้อย่างนั้นมันก็ต้องปฏิบัติตามธรรมของพระพุทธองค์ที่บ้านเมืองเราเป็นชาวพุทธ ถ้าหากว่าทุกคนยึดมั่นในเรื่องของพระพุทธศาสนาเรื่องธรรมของพระพุทธเจ้าบ้านเมืองก็จะดีขึ้น ค่านิยมต่างๆ ที่ว่ามานี้มันก็ต้องแยกแยะให้ดี อันไหนที่ดี อันไหนที่ไม่ดีก็ต้องแยกกันให้ชัดเจน อันที่ไม่ดีเราไม่ส่งเสริม มาสนับสนุนว่ามันเป็นค่านิยมถึงแม้ว่าคนหมู่มากจะเห็นว่ามันดีแต่ถ้าเราพิจารณาแล้วว่ามันไม่สมควรเราก็ไม่ต้องทำ ให้คนส่วนมากเขาทำเราก็ไม่จำเป็นต้องทำตาม อันไหนที่เราเห็นว่าดีแล้วก็ช่วยรักษาหรือช่วยทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมประเพณีต่างๆ ที่มันเป็นค่านิยมเดิมก็ควรจะรักษาไว้แต่สุดท้ายก็คิดว่าการเปลี่ยนแปลงสังคมของบ้านเรานี้มันเป็นไปด้วยความรวดเร็วเพราะอย่างนั้นมันก็ขึ้นอยู่กับเรื่องของการศึกษาของอนุชน ของครูบาอาจารย์ และของรัฐบาลด้วยที่จะต้องส่งเสริมเรื่องพวกค่านิยมต่างๆ นี่ต้องถูกเรื่องถูกราว

การพัฒนาค่านิยมของสังคมไทยย่อมขึ้นอยู่กับกำหนัดค่านิยมร่วมก่อนว่าค่านิยมใดเป็นค่านิยมที่พึงปรารถนาของสังคมไทย จากนั้นควรมีปลูกฝังค่านิยมดังกล่าวตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับครอบครัว แล้วขยายให้เป็นระดับสังคมในที่สุด และแนวทางการส่งเสริมค่านิยมของสังคมไทยสามารถดำเนินการได้ด้วยการดำเนินการดังต่อไปนี้

- ๑) การสั่งสอน อบรม ในระดับต่างๆ เช่น ระดับครอบครัว การศึกษาในทุกๆ ระดับ และระดับสังคม (socialization)
- ๒) ปลูกฝังผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น ละครทีวี บทความ เพลง เป็นต้น

- ๓) ปลุกฝังผ่านทางกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมของเด็กในการช่วยเหลือตนเอง รับผิดชอบตนเองในกิจกรรมชีวิตประจำวัน กิจกรรมสาธารณะประโยชน์ กิจกรรมการรณรงค์ต่างๆ เป็นต้น
- ๔) ปลุกฝังโดยการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่าง และยึดมั่นในสิ่งที่เป็นคุณความดีของผู้ใหญ่ และบุคคลที่เป็นผู้นำผู้บริหารประเทศ

แนวทางในการส่งเสริมค่านิยมไทย ที่ได้ฟังมาและอยากให้มีผลเสริมดังต่อไปนี้

- ๑) ส่งเสริมให้คนไทย ปฏิบัติตามกฎหมาย กติกา มารยาท รัฐธรรมนูญ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กติกา มารยาทกำหนดไว้อย่างไร ต้องทำอย่างนั้น ปากกับใจและการกระทำ ตรงกับ
- ๒) ส่งเสริมให้คนไทยต้องเคารพสิทธิของผู้อื่นและรักษาสิทธิของตน
- ๓) ส่งเสริมให้คนไทยตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อเฉพาะหน้าที่ของตนเป็นหัวใจสำคัญ ขณะเดียวกันต้องไม่ไปละเมิดสิทธิความรับผิดชอบต่อผู้อื่น
- ๔) ส่งเสริมคุณธรรมและหลักธรรมเป็นเรื่องที่ทำให้สังคมอยู่กันอย่างสงบสุข ความสมัครสมานสามัคคีนำไปสู่ความสำเร็จของหมู่คณะ
- ๕) ส่งเสริมด้านจริยธรรม การแสดงออกปฏิบัติในสิ่งที่ตั้งตามหลักศาสนาและค่านิยมไทย
- ๖) ส่งเสริมให้รักษาเอกลักษณ์ของความเป็นไทย ใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีเมตตากรุณาต่อกัน ให้อภัยแก่กันและกัน การมีสัมมาคารวะไม่หลงใหลวัฒนธรรมต่างชาติมองการณ์ไกล กล้าแสดงความคิดเห็น ทำงานเป็นทีม ยกย่องคนดี มีชีวิตที่พอเพียง สามารถลดละเลิกอบายมุขทั้งหลายได้

โดยสรุป ค่านิยมไทย คือสิ่งที่สังคมไทยเห็นสมควรที่จะยึดถือ หรือ ปฏิบัติให้มีความสำคัญ เป็นเครื่องมือ และบรรทัดฐาน นำไปสู่การประพฤติปฏิบัติของคนในสังคมโดยรวม สำหรับในส่วนของสถานการณ์ของค่านิยมไทย เราจะเห็นว่างานวิจัยชิ้นนี้มีความแตกต่างหลากหลายความเชื่อ ความคิด เมื่อผ่านกระบวนการวิเคราะห์แยกแยะตั้งประเด็น ใจความสำคัญ สามารถจำแนกสถานการณ์ของค่านิยมไทยในปัจจุบันเป็นหัวข้อดังนี้

1. ค่านิยมหลงลืมภูมิปัญญาท้องถิ่นและยึดถือวัฒนธรรมตะวันตก
2. ค่านิยมรักสนุก นิยมความสะดวกสบาย ไม่จริงจังกับเรื่องราวและสถานการณ์ต่างๆ
3. ค่านิยมหลงใหล เชื่อในกระแสวิทยาศาสตร์ ยึดติดวัตถุนิยม หลงลืมวิถีชีวิตที่หลงลืมกับธรรมชาติ

บทที่ ๕ ผลการวิจัย

ผลการวิจัยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ นำเสนอองค์ความรู้ ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อต่างๆ ๒ หัวข้อด้วยกัน คือ

๑. การทบทวนองค์ความรู้และวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับค่านิยมในสังคมไทย ปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๕๔
๒. แนวทางการวิจัยด้านค่านิยมไทยในอนาคต

การทบทวนองค์ความรู้และวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับค่านิยมในสังคมไทย ปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๕๔

การทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมในประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๕๔ ในครั้งนี้ ดำเนินการรวบรวมเอกสารจากห้องสมุดต่างๆ รวม ๖ แห่ง อันได้แก่

๑. หอสมุดแห่งชาติ
๒. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
๓. กระทรวงวัฒนธรรม
๔. ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๕. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร
๖. สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ทั้งนี้คำที่ใช้ในการสืบค้นจากห้องสมุดทั้ง ๖ แห่ง คือคำว่า “ค่านิยมไทย” ผลการศึกษาพบว่า เอกสารที่รวบรวมได้มีจำนวนทั้งสิ้น ๖๐๐ เอกสาร โดยสามารถจำแนกตามปีที่พิมพ์ได้ดังในตารางที่ ๑ สำหรับรายละเอียดเอกสารอันได้แก่รายชื่อเอกสารและผู้แต่งนั้น คณะผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ในตารางที่ ๕ ซึ่งอยู่ท้ายบทนี้ ขณะที่บรรณนิทัศน์ได้รวบรวมไว้ในภาคผนวกที่ ๔

เมื่อพิจารณาตารางที่ ๑ พบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ จนถึงกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๐๙ และปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ไม่มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเป็นช่วงที่มีการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมถึงเริ่มมีการใช้แผนดังกล่าว จึงทำให้งานเขียนและเอกสารส่วนใหญ่มุ่งประเด็นไปที่การพัฒนาเศรษฐกิจ สาธารณูปโภคและความกินดีอยู่ดีของประชากรไทย

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๒๙ และ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีจำนวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยสูงที่สุดตามลำดับ คือ ร้อยละ ๕.๕๐ (๓๓ เอกสาร) ร้อยละ ๔.๖๗ (๒๘ เอกสาร) และร้อยละ ๔.๕๐ (๒๗ เอกสาร) ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ ร้อยละและจำนวนเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทยจำแนกตามปีที่พิมพ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๕๔

ปี พ.ศ.	ร้อยละ	จำนวนเอกสาร
๒๕๐๔-๒๕๐๙	-	-
๒๕๑๐	๐.๓๓	๒
๒๕๑๑	๐.๑๗	๑
๒๕๑๒-๒๕๑๓	-	-
๒๕๑๔	๐.๓๓	๒
๒๕๑๕	๐.๓๓	๒
๒๕๑๖	๐.๕๐	๓
๒๕๑๗	๐.๕๐	๓
๒๕๑๘	๐.๘๓	๕
๒๕๑๙	๐.๕๐	๓
๒๕๒๐	๐.๖๗	๔
๒๕๒๑	๐.๓๓	๒
๒๕๒๒	๑.๓๓	๘
๒๕๒๓	๓.๑๗	๑๙
๒๕๒๔	๒.๓๓	๑๔
๒๕๒๕	๓.๘๓	๒๓
๒๕๒๖	๓.๓๓	๒๐
๒๕๒๗	๓.๕๐	๒๑
๒๕๒๘	๑.๘๓	๑๑
๒๕๒๙	๔.๖๗	๒๘
๒๕๓๐	๓.๓๓	๒๐
๒๕๓๑	๓.๓๓	๒๐
๒๕๓๒	๒.๕๐	๑๕
๒๕๓๓	๔.๐๐	๒๔
๒๕๓๔	๒.๖๗	๑๖
๒๕๓๕	๑.๖๗	๑๐
๒๕๓๖	๒.๖๗	๑๖
๒๕๓๗	๒.๖๗	๑๖
๒๕๓๘	๒.๖๗	๑๖

ปี พ.ศ.	ร้อยละ	จำนวนเอกสาร
๒๕๓๙	๒.๐๐	๑๒
๒๕๔๐	๒.๐๐	๑๒
๒๕๔๑	๒.๕๐	๑๕
๒๕๔๒	๔.๕๐	๒๗
๒๕๔๓	๓.๑๗	๑๙
๒๕๔๔	๒.๖๗	๑๖
๒๕๔๕	๓.๘๓	๒๓
๒๕๔๖	๕.๕๐	๓๓
๒๕๔๗	๒.๕๐	๑๕
๒๕๔๘	๓.๓๓	๒๐
๒๕๔๙	๔.๐๐	๒๔
๒๕๕๐	๓.๘๓	๒๓
๒๕๕๑	๒.๕๐	๑๕
๒๕๕๒	๐.๘๓	๕
๒๕๕๓	๑.๐๐	๖
๒๕๕๔	๑.๘๓	๑๑
รวม	๑๐๐.๐๐	๖๐๐

ข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นถึงลักษณะทั่วไปของข้อมูลเอกสาร ในภาพรวมของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยจากแหล่งข้อมูลทั้ง ๖ แหล่ง ตามปีที่จัดพิมพ์ขึ้นมา ประเด็นที่น่าสนใจที่ค้นพบคือ ไม่มีเอกสารเฉพาะเรื่องค่านิยมในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๔ จนกระทั่ง ปี พ.ศ. ๒๕๐๙ และ ปี ๒๕๑๒-๒๕๑๓

เมื่อนำข้อมูลจำนวนเอกสารที่ค้นพบในการศึกษามาจัดกลุ่มตามช่วงปี พ.ศ. เป็นช่วงระยะเวลา ๑๐ ปี พบว่า ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยถึง ๒๐๔ เล่ม คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๐๐ รองลงมาคือ ช่วง ปี พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙ มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยจำนวน ๑๖๕ เล่ม คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕๐ และ ช่วง ปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๙ มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยจำนวน ๑๕๐ เล่ม คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐ ขณะที่ในช่วงปีปัจจุบัน หรือ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔ และในช่วงอดีต ปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๙ มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยเพียงเล็กน้อย คือ ร้อยละ ๑๐.๐๐ และร้อยละ ๓.๕๐ ตามลำดับ (ตารางที่ ๒)

ตารางที่ ๒ ร้อยละและจำนวนเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทยจำแนกในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๕๔

ช่วงปี พ.ศ.	ร้อยละ	จำนวนเอกสาร
๒๕๑๐-๒๕๑๙	๓.๕๐	๒๑
๒๕๒๐-๒๕๒๙	๒๕.๐๐	๑๕๐
๒๕๓๐-๒๕๓๙	๒๗.๕๐	๑๖๕
๒๕๔๐-๒๕๔๙	๓๔.๐๐	๒๐๔
๒๕๕๐-๒๕๕๔	๑๐.๐๐	๖๐
รวม	๑๐๐.๐๐	๖๐๐

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตัดเอกสารที่ซ้ำซ้อน จากนั้นจึงจำแนกเป็นกลุ่มหรือลักษณะของแต่ละเอกสาร โดยจัดประเภทเป็นหมวดหมู่ต่างๆ จัดกลุ่มเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทย เพื่อจัดทำเป็นข้อมูลในการนำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น โดยการจัดประเภทของงานเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมในการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถแบ่งเป็น ๗ ประเภท คือ

- ๑) แนวทฤษฎี ได้แก่ ระบบการวิจัย การหาความจริง การคิดอย่างเป็นระบบ การพัฒนาประเทศ เป็นต้น
- ๒) แนวเศรษฐกิจ
- ๓) ด้านสุนทรียศาสตร์ ได้แก่ การศึกษาวรรณกรรมต่างๆ
- ๔) ด้านสังคม ได้แก่ สุขภาพ ภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เป็นต้น
- ๕) ด้านการเมือง ได้แก่ ความมั่นคง รักชาติ
- ๖) ด้านศาสนา ได้แก่ จริยธรรม คุณธรรม
- ๗) วิชาชีพหรือกลุ่มคน

ผลการศึกษาวิจัยในส่วนที่เป็นการจัดประเภทเอกสาร พบว่า จากเอกสารทั้งสิ้น ๖๐๐ เอกสาร มีเอกสารที่นำมาใช้ได้จำนวน ๕๘๐ เอกสาร

เมื่อจำแนกเป็นประเภทต่างๆ ทั้ง ๗ ประเภท พบว่า เอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทยประเภททางด้านสังคม อันได้แก่ สุขภาพ ภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ มีสัดส่วนสูงที่สุดคิดเป็น ร้อยละ ๓๗.๐๗ หรือ ๒๑๕ เอกสาร รองลงมาคือ เอกสารประเภททฤษฎี ได้แก่ ระบบการวิจัย การหาความจริง การคิดอย่างเป็นระบบ การพัฒนาประเทศ คิดเป็น ร้อยละ ๑๙.๒๑ หรือ ๑๑๒ เอกสาร และประเภทเอกสารที่มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ประเภทวิชาชีพหรืองานศึกษาด้านค่านิยมที่เกี่ยวกับกลุ่มหรือบุคคลต่างๆ คิดเป็น ร้อยละ ๑๘.๙๗ หรือ ๑๑๐ เอกสาร

ทั้งนี้จากข้อมูลการจัดประเภทเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมดังกล่าว พบว่า เอกสารประเภทศาสนา เอกสารด้านเศรษฐกิจ เอกสารด้านสุนทรียศาสตร์และเอกสารด้านการเมืองนั้น มีสัดส่วนไม่ถึงร้อยละ

๑๐ ของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม โดยเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมด้านสุนทรียศาสตร์และเอกสารด้านการเมือง มีเพียงร้อยละ ๕.๐๐ และ ร้อยละ ๔.๑๔ หรือคิดเป็นจำนวน ๒๙ เอกสารและ ๒๔ เอกสารตามลำดับ (ตารางที่ ๓)

ข้อมูลในส่วนนี้อาจสะท้อนให้เห็นถึงการขาดการศึกษาในส่วนที่เป็นด้านสุนทรียศาสตร์และด้านการเมืองในงานศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมของสังคมไทย

ตารางที่ ๓ สัดส่วนประเภทของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทย ปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๕๔

ประเภท	ร้อยละ	จำนวน
(๑) แนวทฤษฎี	๑๙.๓๑	๑๑๒
(๒) แนวเศรษฐกิจ	๕.๘๖	๓๔
(๓) ด้านสุนทรียศาสตร์	๕.๐๐	๒๙
(๔) ด้านสังคม	๓๗.๐๗	๒๑๕
(๕) ด้านการเมือง	๔.๑๔	๒๔
(๖) ด้านศาสนา	๙.๖๖	๕๖
(๗) วิชาชีพหรือกลุ่มคน	๑๘.๙๗	๑๑๐
รวม	๑๐๐.๐๐	๕๘๐

เมื่อนำข้อมูลที่จัดแบ่งตามประเภทของเอกสารของค่านิยมไทยตามข้างต้นในตารางที่ ๓ มาจำแนกตาม ปี พ.ศ. ในช่วงระยะเวลาต่างๆ ผลการศึกษาวิจัยเป็นไปดังตารางที่ ๔ ซึ่งพบว่า ในภาพรวมนั้นในช่วงเวลาแต่ละ ๑๐ ปี มีความแตกต่างกันของประเภทเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย

การวิเคราะห์เฉพาะกลุ่มประเภทเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย พบความน่าสนใจอยู่ไม่น้อย กล่าวคือ กลุ่มเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทยประเภทแนวคิดทฤษฎีนั้น ช่วงอดีตเริ่มแรกของการศึกษายังไม่แพร่หลายนัก แต่เมื่อเข้าสู่ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๙ พบว่ามีการศึกษาวิจัยในประเด็นนี้มากที่สุด จากนั้นภายหลังจากช่วงระยะเวลา ๑๐ ต่อมากลับพบว่า ประเด็นดังกล่าวมีแนวโน้มลดลงเกือบครึ่งหนึ่งและค่อยๆ ลดจำนวนของเอกสารลงไปเรื่อยๆ จนในปัจจุบันประเด็นการศึกษาและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมในด้านแนวคิดทฤษฎีมีเพียง ๗ เล่มเอกสารเท่านั้น

เอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทยประเภทเศรษฐกิจ พบว่า ในช่วง ปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๙ ไม่มีการศึกษาเลย ทว่าการศึกษาในประเด็นนี้มากที่สุดถึง ๑๖ เอกสาร กลับพบ ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจต้มยำกุ้งของไทยและค่าเงินบาทที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง ส่งผลต่องานการศึกษาวิจัยค่านิยมไทยในประเด็นที่ว่าด้วยเรื่องเศรษฐกิจกันมากขึ้น

ตารางที่ ๔ จำนวนเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทยจำแนกตามประเภทและช่วง ๑๐ ปี

ช่วงปี พ.ศ.	ทฤษฎี	เศรษฐกิจ	สุนทรียศาสตร์	สังคม	การเมือง	ศาสนา	วิชาชีพฯ
๒๕๑๐-๒๕๑๙	๒	๐	๒	๕	๒	๓	๗
๒๕๒๐-๒๕๒๙	๕๔	๙	๗	๒๔	๗	๗	๓๖
๒๕๓๐-๒๕๓๙	๒๘	๓	๕	๖๖	๑๐	๑๖	๒๗
๒๕๔๐-๒๕๔๙	๒๑	๑๖	๘	๙๐	๕	๒๖	๓๕
๒๕๕๐-๒๕๕๔	๗	๖	๗	๓๐	๐	๔	๕
รวม	๑๑๒	๓๔	๒๙	๒๑๕	๒๔	๕๖	๑๑๐

ในด้านสุนทรียศาสตร์นั้นช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ ยังคงเป็นช่วงเวลาที่มีการศึกษาในประเด็นดังกล่าวมากที่สุดเช่นกัน ขณะที่ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๙ และปี พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔ การศึกษาและงานเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมด้านสุนทรียศาสตร์มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ๗ เอกสาร

เมื่อพิจารณาเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทยในด้านสังคม ซึ่งนับว่าเป็นประเภทที่มีเอกสารมากที่สุด พบว่า ในด้านนี้ช่วง ปี พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ มีการศึกษากันมากถึง ๙๐ เล่มเอกสาร รองลงมาคือ ในช่วง ปี พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙ และ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔ ตามลำดับ

เอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทยประเภทการเมือง ซึ่งมีการศึกษาจำนวนน้อยที่สุดนั้น พบว่า ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙ มีการศึกษามากที่สุดถึง ๑๐ เอกสาร รองลงมาคือ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๙ มีจำนวน ๗ เอกสาร ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ มีจำนวน ๕ เอกสาร และในช่วง ปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๙ เพียง ๒ เอกสาร สำหรับในช่วงระยะเวลาปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔ ยังไม่พบเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมด้านการเมือง

สำหรับเอกสารประเภทค่านิยมด้านศาสนานั้น พบว่า ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ มีการศึกษามากที่สุด โดยมีจำนวนเอกสารทั้งสิ้น ๒๖ เอกสาร รองลงมา คือ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๙ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔ และ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๙ คิดเป็นเอกสารจำนวน ๑๖, ๗, ๔ และ ๓ ตามลำดับ

ประเด็นการศึกษาและงานเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมของกลุ่มบุคคล กลุ่มวิชาชีพต่างๆ พบว่า มีแนวโน้มการศึกษากันมากในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๔๙ กล่าวคือ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๙ มีการศึกษามากที่สุด ซึ่งพิจารณาจากเอกสารซึ่งมีมากถึง ๓๖ เอกสาร รองลงมาคือ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ ซึ่งมีเอกสารจำนวน ๓๕ เอกสาร ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙ มีจำนวนเอกสาร ๒๗ เอกสาร ทั้งนี้ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๙ และช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔ มีการศึกษาค่านิยมเกี่ยวกับกลุ่มบุคคลและวิชาชีพจำนวนน้อย พิจารณาจากจำนวนเอกสารซึ่งมีจำนวน ๗ เอกสาร และ ๕ เอกสาร ตามลำดับ (ตารางที่ ๔)

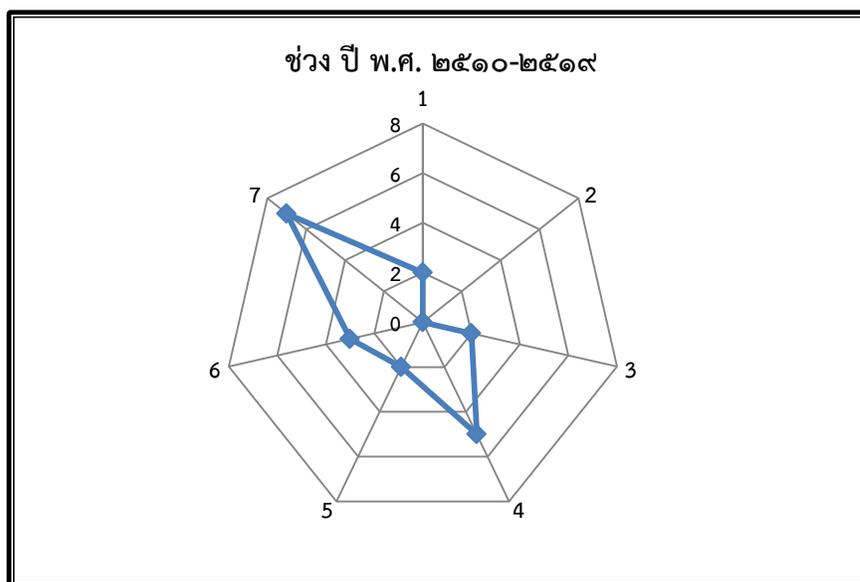
ข้อมูลที่ผ่านมาแสดงให้เห็นถึงการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับค่านิยมซึ่งจำแนกเป็นประเภทต่างๆ รวมทั้งสิ้น ๗ ประเภทในภาพรวม ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๕๔ จากนี้เป็นต้นไปคณะผู้วิจัยได้พิจารณาข้อมูลแต่ละช่วงเวลา ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีช่วงเวลารวมทั้งสิ้น ๕ ช่วงเวลาดังกล่าว คือ

- ๑) ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๙
- ๒) ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๙
- ๓) ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙
- ๔) ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙
- ๕) ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔

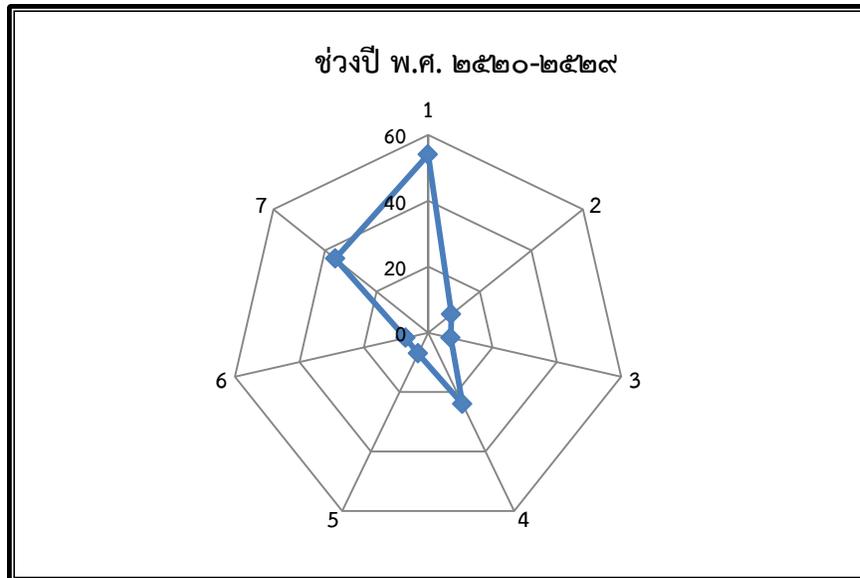
เมื่อพิจารณาเฉพาะช่วงเวลาจะพบว่าข้อมูลของเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยมีความแตกต่างและหลากหลาย อย่างไรก็ตามก็ตีกลับพบประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ คือ

ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๙ งานศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมไทยส่วนใหญ่มุ่งประเด็นไปที่การศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมของกลุ่มบุคคลหรือกลุ่มวิชาชีพต่างๆ รองลงมาคือการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคม สำหรับค่านิยมทางการเมืองยังไม่มีเอกสารที่เกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลานี้ (รูปที่ ๑ และตารางที่ ๔)

ภาพที่ ๑ จำนวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยจำแนกตามประเภทต่างๆ ๗ ประเภท ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๙

ภาพที่ ๒ จำนวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยจำแนกตามประเภทต่างๆ ๗ ประเภท ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๙

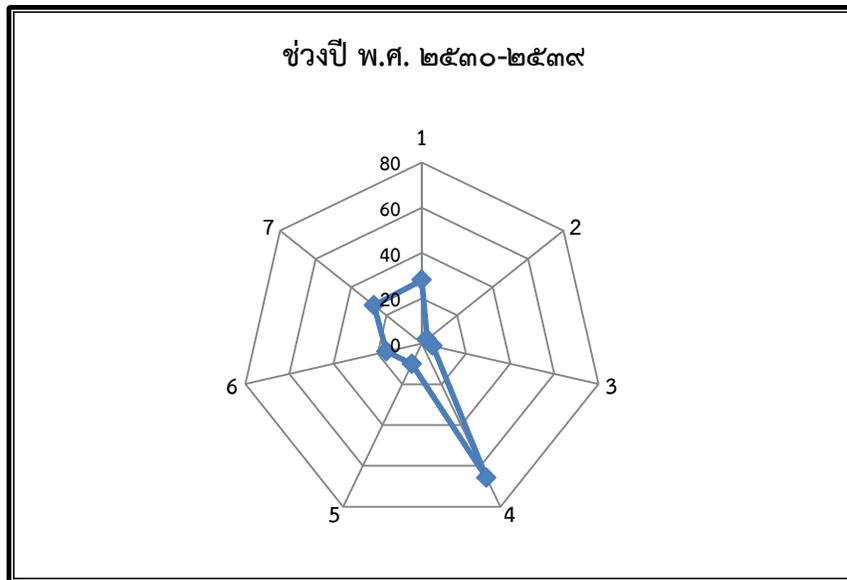
จากรูปที่ ๒ พบว่า ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๙ มีการศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมไทยในประเด็นด้าน ทฤษฎีแนวคิดต่างๆ กันมาก รองลงมาเป็นประเด็นที่เกี่ยวกับค่านิยมของกลุ่มบุคคลและวิชาชีพ ซึ่ง สะท้อนให้เห็นจากจำนวนเอกสารในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

เมื่อพิจารณาข้อมูลจะพบว่า มีการเปลี่ยนผ่านการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมไทยในประเด็น ของกลุ่มบุคคลและวิชาชีพเริ่มมีแนวโน้มลดลง ทว่ามีการศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมไทยในประเด็นด้าน ทฤษฎีแนวคิดต่างๆ มากขึ้นจากเมื่อทศวรรษที่แล้ว

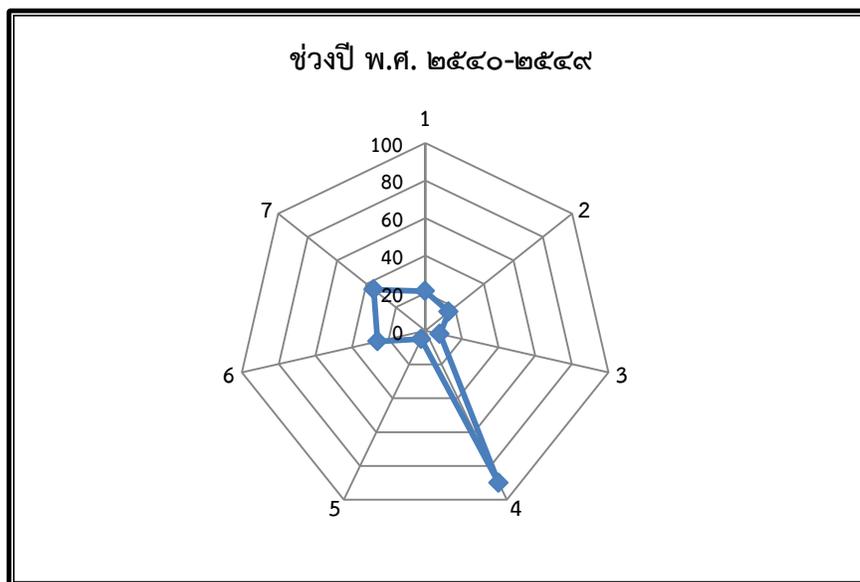
ภายหลังจากนั้นในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙ กลับพบว่ามี การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ค่านิยมไทยในประเด็นด้านสังคมมากขึ้น จากในอดีตที่มีการศึกษาเพียงเล็กน้อย สำหรับการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับค่านิยมไทยในประเด็นของกลุ่มบุคคลและวิชาชีพและการศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมไทยใน ประเด็นด้านทฤษฎีแนวคิดต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงโดยมีการศึกษาที่ลดลง สังเกตจากจำนวนเอกสาร ที่ลดน้อยลงนั่นเอง

ต่อมาในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ พบว่า แนวโน้มการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมไทยใน ประเด็นด้านสังคมยังคงมีจำนวนมากที่สุดและต่อเนื่องไปจนถึงช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔

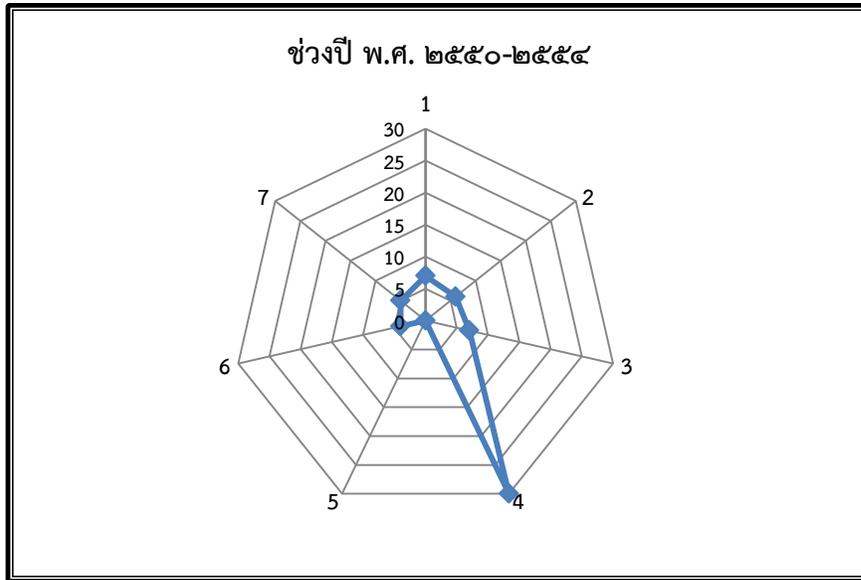
ภาพที่ ๓ จำนวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยจำแนกตามประเภทต่างๆ ๗ ประเภท ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙

ภาพที่ ๔ จำนวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยจำแนกตามประเภทต่างๆ ๗ ประเภท ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙

ภาพที่ ๕ จำนวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยจำแนกตามประเภทต่างๆ ๗ ประเภท ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔

แนวทางการวิจัยด้านค่านิยมไทยในอนาคต

รายละเอียดของแนวทางในการวิจัยด้านค่านิยมในอนาคตในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่างๆ จำนวน ๑๐ ท่าน แต่ละท่านได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ใครบ้างที่ควรจะทำวิจัยเรื่องค่านิยมไทย และกระบวนการนี้ควรทำเป็นระบบหรือไม่ อันนี้แหละคืออันที่น่าคิด แนนอนคะ ข้อมูลที่ภาครัฐออกมาทำวิจัยเรื่องค่านิยมไทยน่าจะเป็นคนละอย่างกับที่ธุรกิจบันเทิงทำวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมไทย หรืออาจจะต่างไปจากกลุ่มศาสนา หรือกลุ่มอะไรที่ทำเรื่องค่านิยมไทย เพราะฉะนั้นที่คิดว่าน่าที่จะคุยกันก่อนที่จะทำวิจัย ก็คือ คนที่มีอำนาจที่เกี่ยวข้องมองว่า มีการประชุมกัน หรือกัน และมองไปข้างหน้าว่าอะไรคือคุณค่า หรือค่านิยมที่พึงประสงค์ที่อยากเห็นคนไทยเป็น อยากเห็นสังคมไทยเป็น ตั้งแต่เกิด จนกระทั่งถึงแก่ เพราะว่ามันจะเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต ที่เราต้องยอมรับว่า วันนี้นั้นไม่มีของเก่าที่จะคงค้างอยู่ ถ้ามันไม่มีการจิ้น (จิตนาการ) ไปแล้ว บอกว่าเราจะส่งเสริมให้มันโดดเด่น หรืออาจจะมีการใหม่ที่เกิดขึ้นแล้ว ไม่ถูกใจบางกลุ่ม เพราะเราคิดว่ามันไม่ใช่ แต่ในขณะที่บางกลุ่ม อาจจะเรียกร้องอยากจะได้ อันนี้คือความท้าทายเพราะว่าวัฒนธรรมมันเป็นพลวัตที่เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ

เพราะฉะนั้นคิดว่าสิ่งที่สำคัญก่อนที่จะทำวิจัยกันอย่างจริงจัง หรือจะมาสร้างระบบในการวิจัยว่าด้วยเรื่องค่านิยมไทย ควรที่จะถามผู้อำนาจในการตัดสินใจ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคสังคม รวมทั้งภาคการศึกษา ว่าอยากเห็นใครเป็นยังไงในอนาคตตั้งแต่วัยเด็กจนกระทั่งถึงวัยชรา

และทั้งที่เป็นค่านิยมในระดับบุคคลกับค่านิยมที่เขาส่งเสริมกับบุคคลอื่นในระดับตัวต่อตัว ในระดับครอบครัว หรือในระดับกลุ่มในองค์กร ในสถานประกอบการ ในสถานศึกษา รวมไปถึงระดับกลุ่มสังคมที่เป็นชุมชนต่างๆ

แล้วหลังจากนั้นเราจะมาคุยกันว่าเราจะส่งเสริม วางแผนกันว่าจะทำอะไร อันไหนที่ควรอยู่ อันนี้ควรที่จะไป เพราะที่เป็นห่วงคือ สังคมไทยเป็นสังคมที่พูดเยอะ แต่กระบวนการที่ใครจะลุกขึ้นมาทำให้เป็นเรื่องเป็นราวไม่ค่อยเห็นชัด คืออาจจะเป็นตัวอย่าง ถ้าสื่อคงจะสนใจ คือสมมุติว่าไปเอาจากฐานที่เรามี ที่มีการศึกษาที่เสนอแนะมา คุณเคยอ่านหนังสือสมบัติผู้ดีไหม

สมบัติผู้ดีนั้นบอกถึงค่านิยมที่พึงประสงค์ของเราว่า กายกรรมเป็นยังไง วชิกรรมเป็นยังไง มโนกรรมเป็นยังไง แค่นี้สิ่งเหล่านั้นอะไรที่ล้ำสมัย อะไรยังคงจำเป็นที่จะต้องมียู่ หรืออะไรควรที่จะปรับเปลี่ยนไป แต่เราควรที่จะมีกลุ่มตรงนี้ แล้วทำให้กลุ่มนี้เห็นด้วย อาจจะมีการทำวิจัยว่าด้วยเรื่องของ มุมมองของคน

การศึกษาเพิ่มเติมในอนาคต คือมองว่าวันนี้วิถีของคนรุ่นใหม่ ไม่ว่าจะเป็นคนแก่ หรือแม้กระทั่งเด็กก็คือ โลกที่อยู่แต่กับไอทีอยู่กับเทคโนโลยี เรื่องที่ให้คุณค่ากับเทคโนโลยี หรือเรื่องของค่านิยมที่พึงประสงค์ในการใช้เทคโนโลยี อันนี้คือ visual community รูปแบบหนึ่ง อันนี้คิดว่าเป็นเรื่องที่จะเป็นกับอีกอันหนึ่งคือ มุมมองคุณค่าของค่านิยมเก่าๆ ที่มาจากฐานที่เคยถูกโปรโมทสมัยจอมพล ป. แล้วลองมานั่งดูกันว่าอะไรควร อะไรไม่ควร หรือถอดบทเรียนสมัยโน้นขึ้นมาก็น่าสนใจ

แล้วก็ยังมีส่วนส่งเสริมนิยมไทย เมื่อตอนสมัยป่าเปรม ที่มีการใส่เสื้อพระราชทาน รวมถึงสมัยปัจจุบันด้วย ก็สังคมมันเป็นพลวัต แต่ถามว่าวิจัยจำเป็นมั๊ย วิจัยจำเป็น เพียงแต่อย่าไม่ยอมให้วิจัยเพื่อวิจัย หรือลุกขึ้นมาทำวิจัยแล้วจบกัน อยากให้ลุกขึ้นมาว่าเราจะไปยังไง แล้ววิจัยมาในกระบวนการ Research and Development เพราะอย่างตัวเองมองดูหลายประเทศ หรือเอาแค่ในระดับประเทศ เราก่อน มีหลายองค์กรพยายามที่จะส่งเสริมค่านิยมของ Volunteer spirit คือการเป็นจิตอาสา ซึ่งถามว่าเป็นสิ่งที่ดีมั๊ย ก็เป็นสิ่งที่ดี เป็นสิ่งที่ยอมรับมาจากฐานเดิมของคนไทยมั๊ย โอเคใช่ ฐานเรื่องของการให้ ฐานเรื่องของการลงแขกช่วยเหลือเกื้อกูลคนอื่น อันนั้นอาจจะเป็นในเชิงมีอาชีพรายได้ หรือข้าว มันก็คือตะวันตกที่ผนวกกับฐานเดิมแล้วก็กำลังจะไปต่อ อันนี้เราจะโปรโมทกันมั๊ย หรือบางกลุ่มบอกว่าเรื่องของการให้ ก็จะเห็นกลุ่มภาคธุรกิจมาส่งเสริมเรื่องของการให้ เอามาทำเป็น CSR (Corporate Social Responsibility) องค์กรจะด้วยเข้าไป นี่คะใครควรทำหน้าที่ หรือเขาทำหน้าที่ เขาดีอยู่แล้ว หรือว่าเขาอยากเห็นภาพรวมภาพใหญ่เป็นยังไง หน่วยงานกลางที่จะมาเป็นตัวต่อจิ๊กซอร์ ประเด็นเยอะคะ

อีกอย่างที่ต้องถามกลับไปเนื่องจากงานนี้เป็นงานของกระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรมต้องการมีบทบาทอะไร มากน้อยแค่ไหน แล้วอยากเห็นอะไรที่คือความยั่งยืนที่วันข้างหน้า

เราเกษียณออกไปแล้วเราภูมิใจว่า อันนี้คืออันหนึ่งที่เรานุรักษ์ อันนี้คืออันหนึ่งที่เราเคยส่งเสริมให้มันเกิด ให้มันเติบโต คือคนของเขาเองน่าที่จะมี Voice ไม่ใช่ว่านักการเมืองมาก็ไปตามนั้น

ค่านิยม จริงๆ แล้วในความหมายจิตวิทยาแล้วมันก็คือเรื่องของ การ สิ่งที่คนในสังคมนั้นเขา ยึดถือปฏิบัติ ซึ่งจะไม่มีการไม่มีผิด คืออะไรก็ตามในด้านจิตวิทยาจะไม่มีการไม่มีผิด มีแต่ popular หรือ ไม่popular ถ้าค่านิยมในสังคมไทยมันก็คือ ค่านิยมที่เขายึดถือทำอะไร มันก็คือสิ่งที่คนในสังคมส่วนใหญ่ นิยม ก็ดีมาเป็นคุณค่า ซึ่งมันอาจจะเป็นคุณค่าทางลบก็ได้ ทางบวกก็ได้ เช่น สมมุติว่าค่านิยมใน สังคมไทยที่เขาสำรวจมาก็คือ corruption ไม่ใช่เรื่องน่าแปลก トラบใดที่นักการเมือง corruption และประชาชนได้ อันนี้ก็เป็นค่านิยมสังคมไทย โดยเขาเก็บข้อมูลจากเด็ก ซึ่งที่นี้ค่านิยมอย่างนี้เราก็ม่า ตั้งคำถามในเชิงอย่างนักวิชาการว่า เราจะปล่อยไว้อย่างนี้หรือ เพราะมันไม่ถูกไม่ควร ค่านิยมมันควร จะถูกควร แต่ว่ามันช่วยไม่ได้หากในสังคมนั้นเขามีค่านิยมแบบนั้น และคนส่วนใหญ่เป็นแบบนั้น คน ส่วนน้อยถ้าจะค้านให้ตั้งกลับมามันคงจะยาก บางเรื่องมันต้องทำ เพราะไม่อย่างนั้นประเทศมันลงเหว

ยิ่งตอนนี้มองว่าค่านิยมไทยในปัจจุบันส่วนใหญ่ก็จะมาจากคนส่วนใหญ่ในประเทศที่มองอะไร ต่ออะไรในเชิง วัตถุ สิ่งที่ทำมันขาดเหตุผล อธิบายไม่ได้ว่าทำไมถึงทำ และเพราะชอบ เหตุผลคือชอบ ก็ทำ และมาจากสื่อเพราะเราก็อาจต้องไปวิเคราะห์สื่อว่าทำให้เกิดค่านิยมอะไรบ้าง เพราะถ้าเราดูตัวนี้ เราก็ม่าจะพบเลยว่า ณ วันนี้ค่านิยมในเมืองไทยค่อนข้างหลายตัว ไม่ใช่เรื่องที่เมื่อ ๓๐ ปีที่แล้วมีแบบนี้ เดียวนี้ swing ไปแบบนี้ แล้วส่วนใหญ่จะติดลบ กับค่านิยมที่ไม่ค่อยดีต่อประเทศชาติสักเท่าไรใน ภาพรวม ที่นี้ก็ต้องพิจารณาว่าค่านิยมอะไรบ้าง ที่น่าจะได้จากผลสรุปตรงนั้น

เสนอแนะอันหนึ่งที่ สมศ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน) สำนักงานประเมินรับรองคุณภาพ เขาให้เด็กทั่วประเทศส่งไปรษณีย์บัตรเข้ามา พูด ถึงเรื่อง ความประพฤตินั้นถึงค่านิยมในสังคมไทย แล้วเด็กก็จะส่งเรื่องเข้ามาอธิบายว่า ถ้าเป็นเด็ก ประถมเขาทำอะไร ที่เขาเรียกว่าดีหรือไม่ดี และวัยรุ่นทำอะไร ที่เรียกว่าดีหรือไม่ดี แล้วก็คนโตทำอะไร ที่เรียกว่าดีหรือไม่ดี ตรงนี้เราได้มาแสนฉบับ แล้วตอนนี้เขากำลังให้เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ แล้วจะเข้าไปดูว่าที่ คุณวิเคราะห์กันมาแล้วมันคืออะไร แต่ตัวนี้จะเป็นประโยชน์กับเรามาก มันได้ definition operation definition มันได้เชิงพฤติกรรมเลยว่า สมมุติว่าเป็นคนดีในสายตาเด็กคือทำอะไรที่เรียกว่าเป็นคนดี ถ้าหากวัยรุ่นทำอะไรที่เรียกว่าเป็นคนดี เราจะเห็นค่านามทั้งหลายที่เป็นนามธรรม คุณธรรม จริยธรรม อะไรทั้งหลาย มันจะเห็นพฤติกรรมของเด็ก

แนวทางบอกได้เลยต้องเป็นการวิจัยนี้ต้อง qualitative ไม่ใช่ quantitative การวิจัยเชิง สำรวจบอกว่าอะไรคืออะไร มันไม่ค่อยจะได้ความเท่าไร เพราะฉะนั้นถ้าเป็นวิจัยน่าจะออกมาเป็น qualitative เข้าไปเจาะ คือ qualitative research จะมี definition อยู่สามคำ ๑. กลุ่มเล็ก ๒. ต่อเนื่อง และ ๓. ฝังตัว ที่จริงต้องไปฝังตัวมันถึงจะกลุ่มเล็กแล้วก็ต่อเนื่อง ในความหมายก็คือนักวิจัยต้อง เข้าไปอยู่ยาว ให้ได้คำตอบออกมา แล้วต้องทำ qualitative research เป็นหลัก

เนื่องจากวิจัยไปส่วนหนึ่งแล้วก็ต้องมีคำถามที่ basic ที่สุดเลยว่า เมืองไทยเรามีค่านิยมอะไร แล้วจำแนกเป็นอายุ จำแนกเป็นการศึกษา จำแนกเป็นพื้นที่ ในเมือง นอกเมือง คนอายุต่างๆ กัน การศึกษาต่างๆ กัน อาชีพต่างๆ กัน รายได้ต่างๆ กัน คือจะมีปัจจัยพวกนี้เป็นตัวที่ทำให้เห็นความต่างของคำตอบ

ทีนี้ถ้าสมมุติว่าเราได้ออกมาในเชิงพื้นที่ คิดว่าน่าจะวิจัยในเชิงพื้นที่ ยกตัวอย่างเช่น ตำบล หมู่บ้านหนึ่ง เขามีค่านิยมอะไร ตอนนี้เราค่อนข้างชัดว่าค่านิยมของเขาถูกกลบด้วยสื่อ ถ้าเราเข้าไปในอีสาน เราจะได้ค่านิยมในเชิงการเมืองแบบหนึ่ง ถ้าไปภาคใต้อีกอย่างหนึ่ง ถ้าค่านิยมต่อการเมือง ค่านิยมในเรื่องที่เกี่ยวกับการเมือง ค่านิยมคือ นิยมอะไร นิยมใคร มันก็จะเจอความต่างตรงนั้น เพราะฉะนั้นก็ต้องถามว่า ถ้าเราจะเข้าไปศึกษา qualitative เราจะได้คำตอบมานิดเดียว หมู่บ้านนี้เป็นยังไง แล้วเราทำตั้ง ๗๐,๐๐๐ หมู่บ้านก็ไม่เสร็จ มันก็ต้องถามว่าเชิงปริมาณทำได้มัย ได้ แต่มันจะได้คำตอบไม่ลึก เพราะฉะนั้นคำตอบแรกที่น่าจะทำคือ basic ที่สุดเลยคือ ในเมืองไทยมีค่านิยมอะไรบ้าง ทีนี้เราก็ต้องดึงตรงนี้ออกมา

ก่อนอื่นคงต้องรวบรวมให้ได้ว่าค่านิยมจากการสำรวจ ทำวิจัยเชิงสำรวจออกมาให้ได้ว่าตอนนี้มีค่านิยมอะไรบ้าง แล้วก็แยกประเภทตามตัวแปร จำแนกให้ได้ ถ้าลงลึกลงไปดูก็คือ ค่านิยมหนึ่งตัวที่อยู่ในพื้นที่มันเกิดมาได้ยังไง ถ้าพอเรารู้ที่เกิดของมัน เราก็จะสามารถเปลี่ยนยังไงให้มันเป็นค่านิยมที่ดี เพราะฉะนั้นก็จะเป็นการวิจัยค่อนข้างยาว โดยมีกระบวนการดังนี้ คือ

- ๑) เริ่มด้วยวิจัยเชิงสำรวจ ด้วยการเจาะพื้นที่
- ๒) แล้วเข้าไปทำ qualitative ก็จะได้สาเหตุชัดๆ ออกมา
- ๓) แนวทางที่จะปรับให้ค่านิยมเหล่านี้เป็นค่านิยมที่พึงประสงค์ เพราะตอนนี้เป็นค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ ทำยังไงให้เป็นพึงประสงค์ เพราะฉะนั้นงานวิจัยนี้ดิฉันมองว่าหลายปี ชั่วชีวิตคนละ

ปัญหาของเราที่เราเจอคือ การวิจัยพวกนี้มักไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ ก็คือ หนึ่งคนไม่ค่อยเข้าใจว่าการจะสร้างอะไรให้เกิดในตัวคน มันยาก เช่น ต้องการสร้างความซื่อสัตย์ให้เป็นค่านิยมที่พึงประสงค์หรือวินัยก็ได้ ตอนนี้เราชัดแล้วแหละ ว่าในโรงเรียนจะต้องสร้างอันแรกสุดคือ วินัย เมื่อไรเด็กมีวินัย เด็กก็จะมีอื่น และสุดท้ายเด็กก็จะเก่ง เพราะฉะนั้นที่นั่งคุยกัน โรงเรียนทางเลือก มีโรงเรียน อาจารย์อาจารย์ โรงเรียนประภาพรรณรุ่งอรุณ โรงเรียนเพลินพัฒนา โรงเรียนคุณพารณ โรงเรียนคุณมีชัย โรงเรียนของเกียรติวรรณ อมาตยกุล ทั้ง ๖ โรงเรียนที่เข้ามาคุย เราได้ข้อสรุปเลยตรงกันว่า “วินัย” แล้วสร้างให้ได้ พอได้แล้วจะได้อื่น แต่ทีนี้กระทรวงศึกษาเป็นต้นเหตุของความไม่รู้เรื่อง เวลาเขาทำหลักสูตรออกมา เขาต้องการหลักสูตรที่พึงประสงค์ ๑๓ ข้อ เราก็ตั้งคำถามว่า คุณทำไม่ได้หรอก คุณจะสร้างใครสักคนขึ้นมา มันตลอดชีวิตเขาอะ มันไม่ใช่การสอนแต่เป็นการสร้าง ที่กระทรวงศึกษาไม่เข้าใจว่าการสร้างคนมันใช้เวลาต่อเนื่อง เพราะฉะนั้นโรงเรียนก็จะมี ๑๓ ตัว ตั้งเป้าไว้เลยว่าต้องให้เด็กเป็นให้ได้ สุดท้ายมันก็ไม่ได้ซักคน เพราะว่าครูแต่ละคนก็ไม่เข้าใจว่าการสร้างเด็กคืออะไร

เพราะฉะนั้นตัวที่ ๑. สังคมเราไม่เข้าใจ คำว่าการสร้างคนให้ได้พึงประสงค์ จะสร้างอย่างไร ๒. เราไม่มีตัวอย่าง ของคนที่มีค่านิยมที่พึงประสงค์ เรามีแต่ตัวอย่างของคนที่มีค่านิยมเฉยๆ แต่ค่านิยมที่พึงประสงค์เราไม่มี เพราะฉะนั้นเด็กก็ไม่มีโมเดล พ่อเด็กไม่มีโมเดล เด็กก็ไม่สามารถลอกเลียนแบบ ๓. สภาพครอบครัวไม่มีค่านิยมอะไรทั้งสิ้น แล้วค่านิยมในครอบครัวจะถือว่าวัตถุเป็นหลัก เพราะฉะนั้นเด็กก็จะเอาค่านิยมวัตถุเป็นหลัก และตรงนี้ก็คืออันตรายประเทศ เมื่อไหร่เป็นวัตถุขึ้นมาเศรษฐกิจพอเพียงในหลวงก็ไม่ได้เกิด พ่อแม่ก็ต้องหาเงินซื้อเกมสให้ลูก คอมพิวเตอร์ ไอแพด ลูกก็ต้องมีเกมส์เล่น พ่อแม่ก็วิ่งหาเงิน โทหนอยก็ไปกวตวิชา คือค่านิยมของเราเป็นค่านิยมของคำว่าไม่พอดี แล้วก็เอาวัตถุเป็นหลัก แล้วพอมองว่าใครมีวัตถุ มีบ้านหุ มีรถหุ นี้เรียกว่าเป็นคนดีซึ่งคนละเรื่อง เรื่องพวกนี้มันพูดได้เยอะ แต่พอจับประเด็นแล้วถามว่าเราต้องทำอะไรบ้าง สรุปคือ

- ๑) ต้องสำรวจให้ได้
- ๒) จัดลำดับให้ได้ว่าจะทำอะไรก่อนหลัง
- ๓) ถ้าต้องการจะพัฒนากลุ่มไหน กลุ่มเด็ก เยาวชน หรือเอาหมู่บ้าน หรือตำบล
- ๔) ใช้เวลา

ค่านิยมสังคมในตอนนี้เรียกว่าเป็นค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ ถ้ามันพึงประสงค์ก็จะเป็นค่านิยมที่ดี คือค่านิยมไม่ได้แปลว่าบวกอย่างเดียว ลบก็ได้ คือขอให้มันมีค่าแต่ไม่ใช่ค่าในเชิงคุณค่าแต่ค่าในเชิงราคาซะมากกว่า มันมีสองคำ Value อีกคำหนึ่งคือ Price ค่านิยมของเราไม่ใช่คุณค่า แต่คือราคา เป็นมูลค่ามากกว่า ในความหมายนะ คือนิยมมูลค่า อาจจะเป็นคำตอบที่ตรง นิยมมูลค่ามากกว่านิยมคุณค่า คุณค่าต้องพึงประสงค์ต้องมีคุณค่าที่จะดำเนินชีวิตต่อไปแล้วเราจะได้เป็นคนดีมีประโยชน์ต่อสังคมมันไม่ใช่ มีแต่จะทำยังไงจะเดินหน้าจะเอาเปรียบเพื่อให้ได้เงินเดือนสูงๆ ทำยังไงจะทำงานน้อยๆจริงๆ แล้วในการทำวิจัยสิ่งเหล่านี้มันต้องชัด มันก็ต้องถาม ๔W๑H ให้ได้

โดยสรุป ควรจะมีการเพิ่มการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณให้มากขึ้น โดยเน้นการศึกษาด้าน Value Clarification ในกลุ่มต่างๆ ได้แก่

- ๑) นักเรียน นิสิต นักศึกษาและระดับอุดมศึกษา
- ๒) ครูอาจารย์
- ๓) ผู้นำชุมชน
- ๔) คนในชุมชน
- ๕) ข้าราชการ
- ๖) นักการเมือง
- ๗) พระสงฆ์ เป็นต้น

ตารางที่ ๕ รายชื่อเอกสารที่รวบรวมไว้เกี่ยวกับค่านิยมไทยในการศึกษาครั้งนี้ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๕๔

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑.	การเปรียบเทียบค่านิยมทางสังคมระหว่างผู้ใหญ่และหนุ่มสาว ในระดับการศึกษาสูงเกี่ยวกับครอบครัวและการสมรส	กัญญา แสงสุชาติ	๒๕๑๐
๒.	ค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในจังหวัดพระนครและธนบุรี	ยุพวรรณี สุขสมิติ	๒๕๑๐
๓.	การพัฒนาค่านิยมทางการบริหารราชการโดยอาศัยหลักการพุทธศาสนา	สมบุญรณ์ ไพรินทร์, บุญเย็น วอทอง	๒๕๑๑
๔.	การศึกษาค่านิยมที่สัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศจากวรรณกรรมที่วัยรุ่นสนใจ	ฉัฐมา อาจารย์รัฐ	๒๕๑๔
๕.	ค่านิยมของนักเรียนวิทยาลัยครูในจังหวัดพระนครและธนบุรี	พจนีย์ มณีสุวรรณ	๒๕๑๔
๖.	การเปลี่ยนแปลงค่านิยมเกี่ยวกับความมีอาวุโสในสังคมไทย	สุวัฒนา เอี่ยมอร พรรณ	๒๕๑๕
๗.	ค่านิยมของบิดา-มารดานักเรียนวัยรุ่นจากครอบครัวต่างระดับฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ	เบญจมาศ ภูติพันธ์ุ์	๒๕๑๕
๘.	รายงานการวิจัยเรื่องค่านิยมของญี่ปุ่นที่สะท้อนจากสุภาชิตกับคนญี่ปุ่นในสังคมปัจจุบัน	บารณี บุญทรง	๒๕๑๖
๙.	ค่านิยมในระบบอาวุโสของผู้ว่าราชการจังหวัดและรองผู้ว่าราชการจังหวัดในประเทศไทย	อุทัย บุญประเสริฐ ,สมพร แสงชัย	๒๕๑๖
๑๐.	หน่วยการสอนสังคมศึกษาเพื่อปลูกฝังค่านิยมแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น	ค้วน ขาวหนู	๒๕๑๖
๑๑.	ค่านิยมทางกิจการครอบครัวและหมู่บ้านของนักเรียนชาวเขาในจังหวัดตาก เชียงราย และน่าน	วิศิษฐ์ศักดิ์ ไทยทอง	๒๕๑๗
๑๒.	ค่านิยมทางศาสนาของนักเรียนชาวเขาในจังหวัดเชียงราย น่าน และตาก	รัตนภรณ์ เทียงพิัก	๒๕๑๗
๑๓.	ค่านิยมทางสังคมของนักเรียนชาวเขาในจังหวัดเชียงราย น่าน และตาก	มุกดา ทองงาม	๒๕๑๗
๑๔.	ค่านิยมของนักศึกษาชั้นนำบางกลุ่มที่มีบทบาทในทางการเมืองกับการพัฒนาทางการเมืองของไทย ภายหลังจากวันที่ ๑๔	อภิรัตน์ ธีญญูสิริ	๒๕๑๘
๑๕.	การเปลี่ยนแปลงค่านิยมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง	บุปผา สีมابرร์	๒๕๑๘
๑๖.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๑๘

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๗.	ทัศนะเกี่ยวกับค่านิยมทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ของนักศึกษาสังคมสงเคราะห์	จำเรียง กุระมะสุวรรณ	๒๕๑๘
๑๘.	มาเปลี่ยนค่านิยมต่ออิสลามกันเถิด	ปี, อัลบารุ	๒๕๑๘
๑๙.	การสำรวจค่านิยมของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชาติและหญิง	สมยศ กองเงิน	๒๕๑๙
๒๐.	แนวความคิดด้านค่านิยมในวรรณกรรมร้อยกรองของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จารุวรรณ จันทร์เกษ	๒๕๑๙
๒๑.	ค่านิยมกับความมั่นคงแห่งชาติ	เจือ เกตุขุญเฐียร	๒๕๑๙
๒๒.	เอกสารประกอบการสอนวิชาประถม ๓๒๑ การสอนค่านิยม	สมบัติ มหารศ	๒๕๒๐
๒๓.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๒๐
๒๔.	การสอนค่านิยม	พนัส หันนาคินทร์	๒๕๒๐
๒๕.	การวิเคราะห์ค่านิยมจากวรรณคดีสมัยรัตนโกสินทร์ (ช่วงรัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๓)	วิชาญ สว่างพงศ์	๒๕๒๐
๒๖.	การสอนค่านิยม	พนัส หันนาคินทร์	๒๕๒๑
๒๗.	ค่านิยมที่ควรคงไว้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม	๒๕๒๑
๒๘.	รายงานการวิจัยเรื่องค่านิยมและระบบค่านิยมไทย : เครื่องมือในการสำรวจวัด	สุนทรี โคมิน, สนิท สมัครการ	๒๕๒๒
๒๙.	การปลูกฝังค่านิยมแบบประชาธิปไตยในชุมชนคลองจั่นและสลัมคลองเตย	สุดา รัตนมาโร	๒๕๒๒
๓๐.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	วิระวรรณ อามระดิษ	๒๕๒๒
๓๑.	ค่านิยมทางสังคม ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับการติดยาเสพติดให้โทษ	มาณี สมธิสัมพันธ์... [และคนอื่นๆ]	๒๕๒๒
๓๒.	ค่านิยมในสำนวนไทย	เพ็ญแข วัจนสุนทร	๒๕๒๒
๓๓.	รายงานผลการศึกษาเรื่อง ค่านิยมในสังคมที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดพัทลุง	สำนักงานจังหวัดพัทลุง	๒๕๒๒
๓๔.	การสอนค่านิยม	พนัส หันนาคินทร์	๒๕๒๒
๓๕.	ผลของความสามารถคิดหาเหตุผลและค่านิยมด้านจริยธรรมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓-๔-๕ โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย	อำไพ อินฟ้าแสง	๒๕๒๒

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๓๖.	ค่านิยมทางการบริหารสำหรับพัฒนาองค์กรของไทย	มณูญ วงศ์นารี	๒๕๒๓
๓๗.	การปรับแบบสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงานของ Super เพื่อใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนประจำ	ร่ำไพ แสงเรือง	๒๕๒๓
๓๘.	การปรับแบบสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงานของโตแมลอี. ซุปเปอร์ เพื่อใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	ศรีสุรางค์ บรรหาร	๒๕๒๓
๓๙.	ค่านิยมในอาชีพเกษตรกรรมและการเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในเขตหนองจอก	อดิพุล เปี้ยทอง	๒๕๒๓
๔๐.	การปรับแบบสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงานของซุปเปอร์เพื่อใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนมัธยมประจำจังหวัดในภาคใต้ของประเทศไทย	ศรีโพยม ศรีพลอย	๒๕๒๓
๔๑.	การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะเด่นของความสนใจที่มีต่อแบบแผนค่านิยมด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปีการศึกษา ๒๕๒๐	ชยันถ นาคบุปผา	๒๕๒๓
๔๒.	ค่านิยมของนักศึกษาวิทยาลัยครูและนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร	สนอง ทิพย์สังวาลย์	๒๕๒๓
๔๓.	ค่านิยมของนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนกลางเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ปราณี สุขรัตน์ไชยกุล	๒๕๒๓
๔๔.	ค่านิยมต่อการมีบุตร และความคิดเห็นที่มีต่อภาวะเจริญพันธุ์ของคนชราที่ได้รับการสงเคราะห์จากรัฐ	เนาวรัตน์ พลายน้อย, ศุภวัลย์ พลายน้อย	๒๕๒๓
๔๕.	การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมเฉพาะเรื่องในทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ระหว่างนักศึกษาทางสังคมสงเคราะห์กับนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ	เพ็ญพักตร์ ทองแท้	๒๕๒๓
๔๖.	ค่านิยมในสำนวนไทย	เพ็ญแข วัจนสุนทร	๒๕๒๓
๔๗.	ค่านิยมและความคาดหวังของเยาวชนไทย : รายงานผลการวิจัย	ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา	๒๕๒๓
๔๘.	ค่านิยมของสตรีไทยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ	สภาสตรีแห่งชาติใน พระบรมราชินูปถัมภ์	๒๕๒๓
๔๙.	ค่านิยมทางสังคมและทัศนคติทางการเมืองของสมาชิกรัฐสภาไทย	อมร ราชณรงค์	๒๕๒๓
๕๐.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๒๓
๕๑.	การสอนค่านิยมและจริยธรรม	พนัส หันนาคินทร์	๒๕๒๓

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๕๒.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม : ครอบครัว : ศาสนา : ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๒๓
๕๓.	รายงานการสัมมนาเรื่อง ระบบค่านิยมไทย วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๒๓	การสัมมนาเรื่อง ระบบค่านิยมไทย	๒๕๒๓
๕๔.	รายงานการสัมมนาเรื่องระบบค่านิยมไทย	[ม.ป.พ.]	๒๕๒๓
๕๕.	การประยุกต์ค่านิยมพื้นฐานและจรรยาบรรณของงานสังคมสงเคราะห์ในหัวข้อวิชาจริยศึกษาและศีลธรรม หลักสูตรสำหรับฝึกและอบรมนักเรียนพลตำรวจโรงเรียนตำรวจนครบาล กรมตำรวจ	พงษ์อินทิรา ตันติวัฒนา	๒๕๒๔
๕๖.	การปรับแบบสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงานของซูเปอร์เพื่อใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเขตโรงเรียนประจำ	ประนอม ใจสนิท	๒๕๒๔
๕๗.	การปรับแบบสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงานของซูเปอร์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร	วันดี เศรษฐมาลย์	๒๕๒๔
๕๘.	การศึกษาความแตกต่างทางค่านิยมของชาวนาในท้องที่โครงการและนอกเขตโครงการชลประทานห้วยขวาง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี	ผดุง ชาวสำอางค์	๒๕๒๔
๕๙.	การศึกษาค่านิยมทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในเขตกรุงเทพมหานคร	สุมานีการ์ จันท์บรรเจิด	๒๕๒๔
๖๐.	ครูในฐานะผู้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาค่านิยม	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๒๕๒๔
๖๑.	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำกับค่านิยมทางวิทยาศาสตร์ของผู้นำเยาวชนชนภาคกลาง	เดชา พัวกาหลง	๒๕๒๔
๖๒.	ค่านิยมเกี่ยวกับการสมรสของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร	วาทีต อุตอามาตย์	๒๕๒๔
๖๓.	ค่านิยมทางการเมืองของครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่	นเรศ ปิยะพันธุ์	๒๕๒๔
๖๔.	ค่านิยมทางสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา ๑๑	สุพรรณิ ปานเจริญ	๒๕๒๔
๖๕.	เค้าโครงคู่มือปลูกฝังและสร้างค่านิยม	สำนักงาน คณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ	๒๕๒๔

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๖๖.	ผลของความสามารถคิดหาเหตุผลและค่านิยมด้านจริยธรรม ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓-๔-๕ โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย	อำไพ อินฟ้าแสง	๒๕๒๔
๖๗.	ยุทธศาสตร์การสอนเพื่อพัฒนาค่านิยม	นาตยา ภัทรแสงไทย	๒๕๒๔
๖๘.	รายงานการประชุมสัมมนาเรื่องการนำค่านิยมที่พึงประสงค์ไปสู่การปฏิบัติ	สำนักงานฯ	๒๕๒๔
๖๙.	การปรับแบบสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงานของซูเปอร์เพื่อใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	ศรีโพยม ศรีพลอย	๒๕๒๕
๗๐.	ครูกับการใช้สื่อมวลชนเพื่อพัฒนาค่านิยม	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	๒๕๒๕
๗๑.	แนะแนวปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน	เจ้าคณะภาค มหานิกาย	๒๕๒๕
๗๒.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร	ชฎาพร พัชรชัยเอียร	๒๕๒๕
๗๓.	รายงานการวิจัยค่านิยมของอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	นีออน กลิ่นรัตน์	๒๕๒๕
๗๔.	รายงานการวิจัยเรื่องบทบาทของสื่อมวลชนในการเผยแพร่และปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ต่อเยาวชนไทย	บำรุง สุขพรรณ	๒๕๒๕
๗๕.	ค่านิยมของนักศึกษาวิทยาลัยครูและนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมที่มีต่อสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรในภาคตะวันตก	ปราณีต ทรง ประศาสน์	๒๕๒๕
๗๖.	การประยุกต์ค่านิยมพื้นฐานและจรรยาบรรณของงานสังคมสงเคราะห์ในหัวข้อวิชาจริยศึกษาและศีลธรรม	พงษ์อินทิรา ตันติ วัฒนา	๒๕๒๕
๗๗.	ค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร	แพรวพรรณ เกิดโ คา	๒๕๒๕
๗๘.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา ๑	รุ่งนภา คงรอด	๒๕๒๕
๗๙.	ยุทธวิธีในการพิจารณาสร้างเสริมค่านิยม : ทฤษฎีและปฏิบัติ	วัชรีย์ ฐูธรรม	๒๕๒๕
๘๐.	การสร้างเสริมค่านิยมและเจตคติ	วินัย เกษมเศรษฐ์	๒๕๒๕
๘๑.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา ๗	วิโรจน์ เข้มเหล็ก	๒๕๒๕

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๘๒.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา ๕	วิศาล ศรีสำราญ	๒๕๒๕
๘๓.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร	ศิริวรรณ ทองมิตร	๒๕๒๕
๘๔.	ความสอดคล้องของค่านิยมทางสังคมตามการรับรู้ ที่ได้จากการอ่านหนังสืออ่านสำหรับเด็กกับค่านิยมทางสังคม ที่กำหนดในหลักสูตรประถมศึกษา	สดใส ตันติกัลยาภรณ์	๒๕๒๕
๘๕.	ค่านิยมของนักหนังสือพิมพ์ไทยรายวันที่มีต่อการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	สมบัติ บัวคักดี	๒๕๒๕
๘๖.	ค่านิยมของข้าราชการไทยควรเป็นอย่างไร	สมพร เทพสิทธิธา	๒๕๒๕
๘๗.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา ๑๒	สมโภชน์ สมบูรณ์	๒๕๒๕
๘๘.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา ๑๑	สวัสดี นภาภาส	๒๕๒๕
๘๙.	สังคมและวัฒนธรรมไทย:ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๒๕
๙๐.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา ๖	สุรัชย์ โคว์ตระกูล	๒๕๒๕
๙๑.	การทดลองใช้ชุดการสอนการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยมพื้นฐาน	หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา	๒๕๒๕
๙๒.	การสอนค่านิยมและจริยธรรม	พนัส หันนาคินทร์	๒๕๒๖
๙๓.	ประวัติวัดอัสสัมชัญวรวิหาร. พระราชดำรัสในพระราชพิธีบวงสรวงสมเด็จพระบรมมหากษัตริยาธิราชเจ้า. แน่แนวปฏิบัติตามคุณธรรม ๔ ประการ. คำปราศรัยของ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี. แน่แนวปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน. ระเบียบปฏิบัติของชาวพุทธ.	๖๘ การพิมพ์	๒๕๒๖
๙๔.	แน่แนวการปฏิบัติตามคุณธรรม ๔ ประการ และ การปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ	กรมการศาสนา	๒๕๒๖
๙๕.	รายงานผลการวิจัยเรื่องศึกษาค่านิยมการแต่งกายแบบไทยๆ ของสตรีในเมืองหลวง	เกษร ธิตะจारी	๒๕๒๖
๙๖.	บทบาทของครูตามการรับรู้ของตนเองในการเสริมสร้างค่านิยมและบุคลิกภาพประชาธิปไตยให้แก่ นักเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา ๖	ฉวีวรรณ กฤษสินชัย	๒๕๒๖

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๙๗.	รายงานการศึกษา เรื่อง บทบาทของสื่อมวลชนในการเผยแพร่ นวัตกรรมปลูกฝังความรักชาติ ความสามัคคี ส่งเสริมความสำนึก ความมีระเบียบวินัยและปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ต่อเยาวชน ไทย	บำรุง สุขพรรณ	๒๕๒๖
๙๘.	การศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่องการ ประหยัดและออม การมีระเบียบวินัยและการเคารพกฎหมายของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในเขตกรุงเทพมหานคร	ปิ่นสุวรรณ์ เตสยา นนท์	๒๕๒๖
๙๙.	การวิเคราะห์ค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคมไทย ในสมัย รัตนโกสินทร์ตอนต้น (พ.ศ.๒๓๒๕-๒๓๙๔) : ระบบเครือญาติ การ แต่งงานและครอบครัว	ปิยนถ บุนนาค	๒๕๒๖
๑๐๐.	การศึกษาพัฒนาการด้านการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมตาม คุณลักษณะค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่	ผุสดี จิระวัฒนกิจ	๒๕๒๖
๑๐๑.	การสอนค่านิยมและจริยธรรม	พนัส หันนาคินทร์	๒๕๒๖
๑๐๒.	ค่านิยมทางประชากรของสตรีย้ายถิ่น	เพ็ญแข ประจณปัจจ นีก	๒๕๒๖
๑๐๓.	ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับค่านิยม ที่มีอยู่ในหนังสือ เรียนภาษาไทย วิชาบังคับ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	รัตนา รัตนาสิน	๒๕๒๖
๑๐๔.	แนวทางการปฏิบัติตามคุณธรรม ๔ ประการและการปฏิบัติตาม ค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ.	โรงพิมพ์การศาสนา	๒๕๒๖
๑๐๕.	ยุทธวิธีในการพิจารณาสร้างเสริมค่านิยม : ทฤษฎีและปฏิบัติ	วัชร ฐธรรม	๒๕๒๖
๑๐๖.	การพัฒนาแบบวัดค่านิยมของตำรวจนครบาล	ศิริพงษ์ เศภาภาน	๒๕๒๖
๑๐๗.	ครูกับค่านิยม	สกุลรัตน์ กุมพาศ	๒๕๒๖
๑๐๘.	คู่มือปลูกฝังค่านิยม	สำนักงาน คณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ	๒๕๒๖
๑๐๙.	คู่มือปลูกฝังค่านิยม กลุ่มนักบริหาร กลุ่มสมาคมมูลนิธิ กลุ่ม สื่อมวลชนกลุ่มพัฒนากำลังคน	สำนักงาน คณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ	๒๕๒๖
๑๑๐.	คู่มือปลูกฝังค่านิยม กลุ่มนักวิชาการ	สำนักงาน คณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ	๒๕๒๖

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๑๑.	กลวิธีสอนสังคมศึกษา : การพัฒนาความคิดและค่านิยม	เอมจันทร์ สุวินทวงศ์	๒๕๒๖
๑๑๒.	การเทียบเคียงค่านิยมทางวิชาชีพทางบริการและทางราชการ ของนักศึกษาพยาบาลที่มีระยะเวลาของประสบการณ์การปฏิบัติ	นิภา คิดประเสริฐ	๒๕๒๗
๑๑๓.	คู่มือการจัดกิจกรรมแนะแนว ๑ คาบ / สัปดาห์ ชุดพัฒนาค่านิยม และเทคนิคในการปรับปรุงตนเองเพื่อการทำงานและการประกอบ อาชีพ โดยอาศัยหลักสัปปุริสธรรม สำหรับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และ ปีที่ ๖	กรมวิชาการ	๒๕๒๗
๑๑๔.	คู่มือการนำค่านิยมที่พึงประสงค์ไปสู่การปฏิบัติกลุ่มนักบริหาร	กลุ่มนักบริหาร	๒๕๒๗
๑๑๕.	รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาพื้นฐานความรู้ที่ศนคคค่านิยมและ การปฏิบัติตนของประชาชนชาวไทยในชนบทที่เกี่ยวข้องกับปัญหา สาธารณสุขสิ่งแวดล้อม	ทองปลิว ชมชื่น	๒๕๒๗
๑๑๖.	ค่านิยมทางสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมปลายในเขตจังหวัด ขอนแก่น	ทำเนียบ โสแสนน้อย	๒๕๒๗
๑๑๗.	การแพร่กระจายค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการของนักเรียนมัธยมปีที่ ๑ ในกรุงเทพมหานคร : ศึกษาบทบาทการสื่อสารในครอบครัว การสื่อสารในโรงเรียนและการสื่อสารมวลชน	ธารทิพย์ สมบูรณ์	๒๕๒๗
๑๑๘.	การเทียบเคียงค่านิยมทางวิชาชีพ ทางบริการ และทางราชการ ของนักศึกษาพยาบาลและที่มีระยะเวลาของประสบการณ์การ ปฏิบัติงาน ในคลินิกแตกต่างกัน	นิภา คิดประเสริฐ	๒๕๒๗
๑๑๙.	การรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานของนักศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษา	บุญศักดิ์ แววกักดี	๒๕๒๗
๑๒๐.	ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ทั่วไป จุดประสงค์รายวิชาและ เนื้อหาในหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาบังคับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรพุทธศักราช ๒๕๒๑ กับค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ	ประจักษ์ อินจันทร์	๒๕๒๗
๑๒๑.	บทบาทของผู้ปกครองตามการรับรู้ของตนเอง ในการปลูกฝัง ค่านิยมอันพึงประสงค์ ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง	พงษ์เทพ มั่นตรง	๒๕๒๗
๑๒๒.	ค่านิยมแบบพุทธ	พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยุทธ์ ปยุตโต)	๒๕๒๗
๑๒๓.	ค่านิยมแบบพุทธ	พระราชวรมุนี	๒๕๒๗
๑๒๔.	ค่านิยมแบบพุทธ	พระราชวรมุนี	๒๕๒๗
๑๒๕.	วิถีชีวิตและค่านิยมของชาวลานนาไทย	มณี พยอมยงค์	๒๕๒๗

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๒๖.	ค่านิยมของสังคมไทยที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ	ยอด บุญยะชัย, ภณินท์ทิพย์ สาตรา ภัย, วิมลวรรณ บุญ ยะเวช	๒๕๒๗
๑๒๗.	ค่านิยมของผู้วางแผนการศึกษาในจังหวัดลำปาง ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกปัญหาเพื่อการวางแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัด	ลดาวรรณ จันทานา นนท์	๒๕๒๗
๑๒๘.	การวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบค่านิยมในการเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในจังหวัดนครราชสีมา	สมถวิล ปีต้ายัง	๒๕๒๗
๑๒๙.	รายงานการสัมมนาเรื่องการเสริมสร้างทัศนคติ ค่านิยม และจริยธรรมของข้าราชการ	สำนักงาน คณะกรรมการ ข้าราชการพลเรือน	๒๕๒๗
๑๓๐.	การรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนทหารตำรวจ	อัจฉรา ถนัด หัตถกรรม	๒๕๒๗
๑๓๑.	การรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนทหารตำรวจ	อัจฉรา ถนัด หัตถกรรม	๒๕๒๗
๑๓๒.	การเสริมสร้างทัศนคติ ค่านิยมและจริยธรรมของข้าราชการ		๒๕๒๗
๑๓๓.	วิทยากรกับการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยม	สำนักงาน คณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ	๒๕๒๘
๑๓๔.	ค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดมหาสารคามและกาฬสินธุ์	ทิพย์ยา กิจวิจารณ์	๒๕๒๘
๑๓๕.	ค่านิยมของนักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมบริเวณสถานตากอากาศชะอำ	ปองจิต แจ่มจำรัส	๒๕๒๘
๑๓๖.	ค่านิยมในสำนวนไทย	เพ็ญแข วัจนสุนทร	๒๕๒๘
๑๓๗.	ค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร	แพรวพรรณ เกิดโ คา	๒๕๒๘
๑๓๘.	วิทยากรกับการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยม.	สำนักงาน คณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ	๒๕๒๘
๑๓๙.	ค่านิยมของผู้วางแผนการศึกษาในจังหวัดลำปาง ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกปัญหาเพื่อการวางแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัด	สุทัศน์ ขอบคำ	๒๕๒๘

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๔๐.	ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมในโรงเรียนมัธยมศึกษา	สุนิตตา สติถัยวรกุล	๒๕๒๘
๑๔๑.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๒๘
๑๔๒.	การศึกษากิจกรรมในการสร้างค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ให้แก่นักศึกษาวิทยาลัยครูมหาสารคาม	สุมาลย์ วงศ์เกษม	๒๕๒๘
๑๔๓.	ค่านิยมกับการยอมรับนวัตกรรม ทางเกษตรของเกษตรกรในเขตเกษตรก้าวหน้า	เสาวคนธ์ สุดสวาสดี	๒๕๒๘
๑๔๔.	ค่านิยมในการพัฒนาตนเองและสังคมของเยาวชนไทย	จินตนา สงค์ ประเสริฐ, พงศกร สุจิริตกุล	๒๕๒๙
๑๔๕.	รายงานวิจัย การทดลองเสริมสร้างลักษณะนิสัยในการทำงานเพื่อพัฒนาค่านิยมทางอาชีพของเยาวชน	กรมวิชาการ	๒๕๒๙
๑๔๖.	ลักษณะทางสังคมเศรษฐกิจวิธีปฏิบัติทางการบริหารงานบุคคลและค่านิยม ที่มุ่งพัฒนาประเทศของข้าราชการในหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบทยากจน : การทดสอบข้อเสนอบางประการในเชิง	กฤษณ์ วงษ์เวช	๒๕๒๙
๑๔๗.	การทดลองเสริมสร้างลักษณะนิสัยในการทำงานเพื่อพัฒนาค่านิยมทางอาชีพ ของเยาวชน	กองวิจัยทางการศึกษา	๒๕๒๙
๑๔๘.	การศึกษาค่านิยมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	จรรยา นวลนิรันดร์	๒๕๒๙
๑๔๙.	ค่านิยมที่เป็นเครื่องชี้แนวโน้มการต่อต้านสังคม ของเยาวชนกระทำผิดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง	จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย	๒๕๒๙
๑๕๐.	บทบาทของครูตามการรับรู้ของตนเองในการเสริมสร้างค่านิยมและบุคลิกภาพประชาธิปไตย ให้แก่นักเรียนประถมศึกษาเขตการศึกษา ๖	ฉวีวรรณ กฤษสินชัย	๒๕๒๙
๑๕๑.	การศึกษาค่านิยมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดบุรีรัมย์	ธนศักดิ์ อัครจุมณี	๒๕๒๙
๑๕๒.	รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาคุณสมบัติของค่านิยมพื้นฐานทางจริยธรรมของคนไทย	ธวัชชัย ชัยจิรฉายา กุล	๒๕๒๙
๑๕๓.	บทบาทของครูตามการรับรู้ของตนเองในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา	นภวรรณ มายะการ	๒๕๒๙

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๕๔.	การปลูกฝังค่านิยมทางทหารแก่เยาวชน	ประจวบ ชาญนรา	๒๕๒๙
๑๕๕.	การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อปลูกฝังค่านิยมในการอนุรักษ์ช้าง สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนบ้านท่าช้าง จังหวัดนครราชสีมา	ปานัญสิริ จันทศิริ	๒๕๒๙
๑๕๖.	กระบวนการเปลี่ยนแปลงการค่านิยมและทัศนคติของนายตำรวจ ชั้นสัญญาบัตร	พงษ์สันต์ คงตรีแก้ว	๒๕๒๙
๑๕๗.	รายงานวิจัยการทดลองเสริมสร้างลักษณะนิสัยในการทำงาน เพื่อ พัฒนาค่านิยมทางอาชีพของเยาวชน	พันธนิย์ วิหคโต	๒๕๒๙
๑๕๘.	การวิเคราะห์ค่านิยมที่มีอยู่ในหนังสือเรียนภาษาไทยวิชาบังคับ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๒๔	พิศมร วัฒนพานิช	๒๕๒๙
๑๕๙.	ค่านิยมของชาวชนบทไทย : ค่านิยมทางวัตถุกับค่านิยมทาง ประเพณี	เพ็ญแข ประจันปัจ จนิก	๒๕๒๙
๑๖๐.	การพัฒนาแบบทดสอบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพในจังหวัดนครราชสีมา	เพ็ญพรรณ ปิยารมย์	๒๕๒๙
๑๖๑.	โครงการวิจัยเรื่องการศึกษาทัศนคติและค่านิยมของสตรีไทย เกี่ยวกับการสมรส	ภัสสร ลิมานนท์	๒๕๒๙
๑๖๒.	การเปรียบเทียบบทบาทจริงและบทบาทที่คาดหวังของครู ในการ ปลูกฝังค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ แก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร	ศรีสุดา ลิขิตวงศ์	๒๕๒๙
๑๖๓.	การศึกษาค่านิยมทางสุขภาพของประชาชนพื้นที่ยากจนภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ , ประภาเพ็ญ สุวรรณ, สุรีย์ จันทรมณี	๒๕๒๙
๑๖๔.	ตัวแปรที่จำแนกกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขต กรุงเทพมหานครที่มีค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและออม แตกต่างกัน	สรารุณี ตูวินันท์	๒๕๒๙
๑๖๕.	รายงานการสัมมนานักวิชาการ เรื่อง การกำหนดค่านิยมสถิติ สาธารณสุข ครั้งที่ ๒	สำนักงาน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข	๒๕๒๙

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๖๖.	การพัฒนาแบบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	สุจารี คล้ายสังข์	๒๕๒๙
๑๖๗.	การวัดค่านิยมของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	สุนทรียา แสงสรรพ์	๒๕๒๙
๑๖๘.	ค่านิยมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร	สุภาพ สมณะ	๒๕๒๙
๑๖๙.	ความเชื่ออำนาจภายในภายนอกตนกับค่านิยมการพึ่งตนเอง	อรรณพ วงศ์วิชัย	๒๕๒๙
๑๗๐.	ค่านิยมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครปฐม	อัมพา ชยธวัช	๒๕๒๙
๑๗๑.	คุณลักษณะค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ	อานันต์ พงศ์ เสาวภาคย์	๒๕๒๙
๑๗๒.	การสร้างชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการสอนประชากรศึกษาด้วยกระบวนการกระจายค่านิยมครูระดับ	ธีระพงษ์ ศรีโพธิ์	๒๕๓๐
๑๗๓.	ค่านิยมที่ผิดพลาดของครูและชาวนา	มูลนิธิธรรมสันติ	๒๕๓๐
๑๗๔.	การศึกษาวิเคราะห์ค่านิยมทางศาสนาของหญิงโสเภณีในเขตกรุงเทพมหานคร	ชฎิล หมูประเสริฐ	๒๕๓๐
๑๗๕.	มติใหม่ของการบริหารงานบุคคลในภาครัฐบาล : การเมืองค่านิยมและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร	เชี่ยวชาญ อาศุวัฒน์ นกุล	๒๕๓๐
๑๗๖.	การสร้างชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการสอนประชากรศึกษา ด้วยกระบวนการกระจายค่านิยม สำหรับครูระดับประถมปีที่ ๕ และปีที่ ๖	ธีระพงษ์ ศรีโพธิ์	๒๕๓๐
๑๗๗.	การปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในทัศนะของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์	ประสาน เจริญพิทยา	๒๕๓๐
๑๗๘.	ค่านิยมของชาวชนบทไทย:ค่านิยมทางวัตถุกับค่านิยมทางระเบียบประเพณี	เพ็ญแข ประจันปัจจนิก, อ้อมเดือน สดมณี	๒๕๓๐
๑๗๙.	ความสัมพันธ์ระหว่างระบบค่านิยมส่วนบุคคลทางการบริหาร กับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลทั่วไปภาคเหนือ	รัจจา ศรีสุเทพ	๒๕๓๐
๑๘๐.	ค่านิยมที่ผิดพลาดของครูและชาวนา.	โรงพิมพ์มูลนิธิธรรมสันติ	๒๕๓๐
๑๘๑.	นามสกุลที่สะท้อนค่านิยมของคนไทยเชื้อสายจีน	วนิดา เจริญสุข	๒๕๓๐
๑๘๒.	ความแตกต่างทางค่านิยมของชาวนาในเขตและนอกเขตโครงการชลประทาน	ศิริพร สีนรุศิริ	๒๕๓๐

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๘๓.	การศึกษาเชิงวิจารณ์ เรื่อง การพัฒนาค่านิยมทางศาสนาและจริยธรรมในเด็กก่อนวัยเรียน ศึกษาเฉพาะกรณี : โรงเรียนยุวพุทธพิทยาศาสตร์ ยุวพุทธศึกษา สมาคม แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์	ศิริศักดิ์ เขตตานุรักษ์	๒๕๓๐
๑๘๔.	วิทยากรกับการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยม	สำนักงาน คณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ	๒๕๓๐
๑๘๕.	การประเมินความต้องการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาค่านิยมและลักษณะนิสัยในการทำงาน	สำนักงานศึกษาธิการ เขต ๒ ยะลา	๒๕๓๐
๑๘๖.	การศึกษาระบบเปรียบเทียบระบบค่านิยมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	สุรางค์ บัวพึ้ง	๒๕๓๐
๑๘๗.	การสำรวจค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการออกค่ายอาสาพัฒนาชนบทของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	เสงี่ยม จิตรศิลป์ เจริญ	๒๕๓๐
๑๘๘.	การเปรียบเทียบค่านิยมและความคาดหวังของผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัด ที่ได้รับการปรับปรุงและไม่ได้รับการปรับปรุง เขตกรุงเทพมหานคร	หทัยรัตน์ นอบน้อม	๒๕๓๐
๑๘๙.	การทดลองการสอนประชากรศึกษาโดยวิธีกระจายค่านิยมในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ม.๑)	อุบลรัตน์ ภูประสพ พร	๒๕๓๐
๑๙๐.	การวิเคราะห์ค่านิยมของสังคมไทยจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับประถมศึกษา	อุบลรัตน์ สุนทร ธรรมมาสน์	๒๕๓๐
๑๙๑.	วิทยากรกับการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยม		๒๕๓๐
๑๙๒.	การปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ของครูภาษาไทย ตามการรับรู้ของตนเอง ผู้บริหาร และนักเรียน	สุรีย์รัตน์ ไทยโพธิ์ศรี	๒๕๓๑
๑๙๓.	ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการกลายเป็นอุตสาหกรรมกับค่านิยมศึกษาเฉพาะกรณีประชากรในอำเภอประโคนชัย	ขรรค์ชัย พันธุมมา	๒๕๓๑
๑๙๔.	ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม และการดำเนินชีวิต ของชาวชนบทไทย ที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งไทย ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สอง จนถึงปัจจุบัน ตอนที่สอง รายงานผลการวิจัยภาคสนาม	จินตนา ดำรงค์เลิศ	๒๕๓๑
๑๙๕.	การศึกษาค่านิยมในการประหยัดพลังงาน ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เขตการศึกษา ๕	ฉัตรชัย เจียม อมรรัตน์	๒๕๓๑
๑๙๖.	ค่านิยมพื้นฐานเรื่องการพึ่งตนเองกับการอบรมเลี้ยงดู	โฉมสมร เหลือโกศล	๒๕๓๑

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๙๗.	ค่านิยมเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรป่าไม้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา จ.เพชรบูรณ์	ธานี เกสทอง	๒๕๓๑
๑๙๘.	การศึกษาค่านิยมมุ่งอนาคตของครูสังคมศึกษา	นาคยา ปิลาณานนท์	๒๕๓๑
๑๙๙.	ค่านิยมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอน การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนของครูโรงเรียนประถมศึกษา จ.จันทบุรี	พิกุล คำรอด	๒๕๓๑
๒๐๐.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมส่วนบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนกับพฤติกรรมการตัดสินใจและสั่งการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	พีรพงศ์ สุรเสน	๒๕๓๑
๒๐๑.	รายงานการวิจัยค่านิยมเชิงจริยธรรมในอาชีพของหญิงค้าประเวณี	วงศกร เจียมเผ่า	๒๕๓๑
๒๐๒.	ค่านิยมเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดของนักเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร	วาสนา โรจนศิริพงษ์	๒๕๓๑
๒๐๓.	การศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับจริยธรรม ค่านิยมประเพณีและวัฒนธรรมของครอบครัวไทยที่มีผลต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตร : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตกรุงเทพมหานคร	สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย	๒๕๓๑
๒๐๔.	การศึกษาค่านิยมทางประชากรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่มีการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันในเขตกรุงเทพมหานคร	สมควร สอนองอุทัย	๒๕๓๑
๒๐๕.	ความรู้และค่านิยมทางประชากรและประชากรศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา	สมควร สอนองอุทัย	๒๕๓๑
๒๐๖.	ค่านิยมและพฤติกรรมการควบคุมทางสังคมของชุมชนที่อยู่ใกล้และห่างไกล ศูนย์กลางความเจริญ ศึกษากรณีเมืองหลักเชียงใหม่	สมนึก ชัชวาลย์	๒๕๓๑
๒๐๗.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๓๑
๒๐๘.	การปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ของครูภาษาไทยตามการรับรู้ของตนเอง ผู้บริหาร และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา ๑	สุรียรัตน์ ไทยโพธิ์ศรี	๒๕๓๑
๒๐๙.	การศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับจริยธรรม ค่านิยม และประเพณี และวัฒนธรรมของครอบครัวไทยที่มีผลต่อการอบรมเลี้ยงดู	โสภา ชูพิกุลชัย, ชูชาติ พูลศิริ	๒๕๓๑
๒๑๐.	เพศที่ ๓ กับการเรียนรู้และค่านิยมทางเพศ	อโนทัย ปานมงคล	๒๕๓๑
๒๑๑.	ค่านิยมทางสุขภาพของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอ่างทอง	อำนวยการชัย ฉำรัช สิ้นธุ์	๒๕๓๑

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๒๑๒.	บทวิทยุ เพื่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีสำหรับเยาวชน	ประสิทธิ์ เทียมพิมพ์, พัชราภรณ์ ทวีกลี กรรม	๒๕๓๒
๒๑๓.	การศึกษาค่านิยมของนักเรียนในจังหวัดอุบลราชธานีที่มีต่อผู้สูงอายุ	จงเจิน บุญวัง	๒๕๓๒
๒๑๔.	ค่านิยมที่มุ่งพัฒนาประเทศของหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ ซึ่งรับผิดชอบการพัฒนาชนบท	ชาญชัย อมตศิริกุล	๒๕๓๒
๒๑๕.	ค่านิยมทางประชากรของชนกลุ่มน้อย : ศึกษาเฉพาะกรณีชาวมอญ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร	ปิยชาติ หอวัฒนกุล	๒๕๓๒
๒๑๖.	เปรียบเทียบค่านิยมทางสุขภาพ การมีส่วนร่วมและการใช้บริการสาธารณสุขมูลฐานของประชาชนไทยในหมู่บ้านชายแดน	ยุทธนา เวชโอสถ, บพิธ บัวมูล	๒๕๓๒
๒๑๗.	บทบาทของครูตามการรับรู้ของผู้เรียน และตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนระดับชั้นต้น ในโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์	ลัดดา วิชาคพันธ์	๒๕๓๒
๒๑๘.	ค่านิยมเชิงจริยธรรมในอาชีพ ของหญิงค้าประเวณี	วงศกร เจียมเผ่า, ขวัญวงศ์ เจริญวงศ์	๒๕๓๒
๒๑๙.	ค่านิยมของข้าราชการไทยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาชนบท : สาเหตุและแนวทางการแก้ไข	วิรัช วิรัชนิภาวรรณ	๒๕๓๒
๒๒๐.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมสำหรับครูไทย	ศศินันท์ บุญประสิทธิ์ , เสาวภา อำนวย	๒๕๓๒
๒๒๑.	ค่านิยมและพฤติกรรมการควบคุมทางสังคมของชุมชนที่อยู่ใกล้และห่างไกลศูนย์กลางความเจริญ:ศึกษากรณีเมืองหลักเชียงใหม่	สมนึก ชัชวาลย์	๒๕๓๒
๒๒๒.	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการสื่อสาร กับค่านิยมและทัศนคติสมัยใหม่ของสตรีในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	สุวรร ยูทธนา	๒๕๓๒
๒๒๓.	ค่านิยมทางสังคมและศาสนาต่อการแสดงลิเกในล้านนา	อรัญ ยูแบงค์	๒๕๓๒
๒๒๔.	การวัดค่านิยมของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษาและสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จังหวัดขอนแก่น	อุษณี รัตนวราห	๒๕๓๒
๒๒๕.	ยี่ห้อกับค่านิยมในการซื้อเสื้อผ้าของวัยรุ่น	ขวัญชัย กิจก้องขจร ชัย	๒๕๓๒
๒๒๖.	ค่านิยมของข้าราชการไทยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาชนบท : สาเหตุและแนวทางการแก้ไข	วิรัช วิรัชนิภาวรรณ	๒๕๓๒

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๒๒๗.	แบบฝึกหัดการปลูกฝังและส่งเสริมค่านิยมพื้นฐาน เรื่องความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา	กรมสามัญศึกษา. หน่วยศึกษานิเทศก์	๒๕๓๓
๒๒๘.	แบบฝึกหัดการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยมพื้นฐาน เรื่องความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน	กรมสามัญศึกษา. หน่วยศึกษานิเทศก์	๒๕๓๓
๒๒๙.	แบบฝึกหัดการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยมพื้นฐาน เรื่องความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน	กรมสามัญศึกษา. หน่วยศึกษานิเทศก์	๒๕๓๓
๒๓๐.	แบบฝึกหัดการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยมพื้นฐาน เรื่องการมีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียน	กรมสามัญศึกษา. หน่วยศึกษานิเทศก์	๒๕๓๓
๒๓๑.	ค่านิยมจุดหมายปลายทางและค่านิยมวิถีปฏิบัติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาภูมิหลังทางครอบครัวและการถ่ายทอดค่านิยมที่แตกต่างกัน	เกษม เกษมนุกิจกุล	๒๕๓๓
๒๓๑.	ค่านิยมทางการพยาบาลของอาจารย์พยาบาลในประเทศไทย	ไขแสง ชวศิริ	๒๕๓๓
๒๓๒.	วรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง:ชนบทรรมนิยมประเพณี ค่านิยมและการดำเนินชีวิตของชาวชนบทไทยที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่ง	จินตนา ดำรงค์เลิศ	๒๕๓๓
๒๓๓.	การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ กับค่านิยมที่ปรากฏในสำนวนไทย	จิราภรณ์ ภูเทศ	๒๕๓๓
๒๓๔.	ค่านิยม ปัจจัย และพฤติกรรมทางศาสนาความเชื่อในการเสี่ยงโชค เฉพาะกรณีการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	เฉลิมขวัญ ทองจันทร์	๒๕๓๓
๒๓๕.	การศึกษาค่านิยมทางประชากรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่มีการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน ในเขตกรุงเทพมหานคร	ชัยวัฒน์ วัชรมัย	๒๕๓๓
๒๓๖.	ค่านิยมของนิสิตนักศึกษาไทยที่เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	ทรรศิน สุขโต, สนิท สมัครการ	๒๕๓๓
๒๓๗.	การศึกษาเชิงวิเคราะห์ค่านิยมแบบพุทธและแนวการดำเนินชีวิตของชาวพุทธในปัจจุบัน : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี	บุญน้อม มุ่งงาม	๒๕๓๓
๒๓๘.	การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการของครู ผู้ปกครอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น	พันคำ มีโพทอง	๒๕๓๓
๒๓๙.	การเสริมสร้างค่านิยมทางการเมืองให้แก่นักเรียน ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร	ภิญโญ คล้ายบวร	๒๕๓๓
๒๔๐.	การศึกษาค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด	มยุรี เจริญทรัพย์	๒๕๓๓

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๒๔๑.	การพัฒนาค่านิยมด้านสิ่งแวดล้อมโดยใช้กระบวนการกระจายค่านิยมสำหรับนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๒ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต	ศิริพร ชีพประกิต	๒๕๓๓
๒๔๒.	ผลของการพัฒนาค่านิยมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยการใช้บทบาทสมมุติ	ศิริวรรณ เจริญจิตต์กุล	๒๕๓๓
๒๔๓.	การศึกษาค่านิยมต่อการมีบุตรของสตรีชาวเขาเผ่าม้ง และเผ่ากะเหรี่ยง ในจังหวัดเชียงใหม่	สมภาพ มณีเวช	๒๕๓๓
๒๔๔.	แนวทางการพัฒนาค่านิยมและคุณธรรมของเยาวชนในปัจจุบัน	สมาคมครูสังคมศึกษาแห่งประเทศไทย	๒๕๓๓
๒๔๕.	แนวทางการพัฒนาค่านิยมและคุณธรรมของเยาวชนในปัจจุบัน	สมาคมฯ	๒๕๓๓
๒๔๖.	การศึกษาค่านิยมประชาธิปไตย ของนักเรียนช่างฝีมือทหาร โรงเรียนช่างฝีมือทหาร	สัมฤทธิ์ ทองอินทร์	๒๕๓๓
๒๔๗.	การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนด้วยการทำค่านิยมให้กระจ่างและการบันทึกพฤติกรรมกรเรียนของตนเองในโรงเรียนเสียมทองพิทยาคม	สินสมุทร บุตรภักดี	๒๕๓๓
๒๔๘.	บัตรเครดิตกับการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของคนกรุง	อุดมพร ชันแก้ว	๒๕๓๓
๒๔๙.	การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการให้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของครูสังคมศึกษา กรุงเทพมหานคร	อุ้นจิต นาคนคร	๒๕๓๓
๒๕๐.	สังคมและวัฒนธรรมไทยค่านิยม : ครอบครัว : ศาสนา : ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๓๔
๒๕๑.	การเปรียบเทียบค่านิยมทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการสอนจริยธรรมโดยวิธีการทำค่านิยมให้กระจ่าง กับการสอนโดยวิธีการสอนแบบปกติ: วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย	กนกวรรณ สุวรรณปฏิกรณ์	๒๕๓๔
๒๕๒.	การศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่องการพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียรและความรับผิดชอบของ	กษิมาดา วิริยะ	๒๕๓๔
๒๕๓.	การศึกษาเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีภูมิหลังต่างกัน	ผาสุขสันต์ ไหมทิพย์	๒๕๓๔
๒๕๔.	อำนาจ ค่านิยม บทบาท สถานภาพ บรรทัดฐานทางสังคม	พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ	๒๕๓๔

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๒๕๕.	รายงานผลการวิจัยสมบูรณแบบโครงการศึกษาพฤติกรรม ค่านิยม และทัศนคติของกลุ่มบุคคลในช่วงอายุ๒๐-๓๐ ปี ในเขต กรุงเทพมหานคร	วัฒนา ณ ระนอง	๒๕๓๔
๒๕๖.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมพื้นฐานเรื่องความรักชาติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ในจังหวัดสมุทรปราการ	วิฑูรย์ บัวปลั่ง	๒๕๓๔
๒๕๗.	ผลของการพัฒนาค่านิยมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยการใช้บทบาทสมมุติ	ศิริวรรณ เจริญจิตต์กุล	๒๕๓๔
๒๕๘.	ค่านิยมในสังคมไทย : อุปสรรคต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย	สมพงษ์ ใหม่วิจิตร	๒๕๓๔
๒๕๙.	การศึกษาค่านิยมประชาธิปไตยของนักเรียนช่างฝีมือทหารโรงเรียนช่างฝีมือทหาร	สัมฤทธิ์ ทองอินทร์	๒๕๓๔
๒๖๐.	ค่านิยมทางสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา ๑๑	สุพรรณิ ปานเจริญ	๒๕๓๔
๒๖๑.	สังคมและวัฒนธรรมไทย: ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๓๔
๒๖๒.	การวิเคราะห์ละครโทรทัศน์ชุด "คู่กรรม" ในการถ่ายทอดความเชื่อและค่านิยมในสังคมไทย	อภิญา ศรีรัตนสมบัติ	๒๕๓๔
๒๖๓.	การวิเคราะห์ละครโทรทัศน์ชุด "คู่กรรม" ในการถ่ายทอดความเชื่อและค่านิยมในสังคมไทย	อภิญา ศรีรัตนสมบัติ	๒๕๓๔
๒๖๔.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมเกี่ยวกับการสูบบุหรี่และพฤติกรรม การสูบบุหรี่ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา	อรทัย ลิ่มตระกูล	๒๕๓๔
๒๖๕.	การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่เรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้วยเทคนิคการพยากรณ์แบบสร้างภาพอนาคต และแบบวิเคราะห์ค่านิยมในอนาคต	อัจฉนา เตียวกั้งवाल	๒๕๓๔
๒๖๖.	การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อปลูกฝังค่านิยมด้านสิ่งแวดล้อม แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ผ่องศรี หมั่นจำเริญ	๒๕๓๕
๒๖๗.	การเปรียบเทียบค่านิยมทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการสอนจริยธรรม	กนกวรรณ สุวรรณปฏิกรณ์	๒๕๓๕
๒๖๘.	รายงานการวิจัยเรื่องค่านิยมของสังคมที่มีต่อสตรีบางประเภทในเขตเมืองท่องเที่ยว: ศึกษาเฉพาะกรณีของเมือง	ถาวร เกียรติทับทิว ,พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์	๒๕๓๕

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๒๖๙.	ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เหตุผลทางจริยธรรม ในการปฏิบัติกรพยาบาล ค่านิยมทางวิชาชีพ และภูมิหลังกับพฤติกรรมจริยธรรม ในการปฏิบัติกรพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาล สังกัดก	นันทนา เมษ ประสาท	๒๕๓๕
๒๗๐.	การวิเคราะห์และจัดประเภทของเนื้อหาด้านการปลูกฝังค่านิยม ใน นิตยสารภาษาไทยที่เยาวชนชอบอ่าน	นันทนา เรียนดี	๒๕๓๕
๒๗๑.	ค่านิยมและระบบค่านิยมของอาจารย์และนักศึกษาในมหาวิทยาลัย	นืออน กลิ่นรัตน์	๒๕๓๕
๒๗๒.	การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อปลูกฝังค่านิยม ด้านสิ่งแวดล้อม แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนท่ามะกาปัญญสิริวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี	ผ่องศรี หมั่นจำเริญ	๒๕๓๕
๒๗๓.	ทัศนคติต่อค่านิยมเกี่ยวกับครอบครัวในสังคมไทย	มาลินี วงษ์สิทธิ์	๒๕๓๕
๒๗๔.	ค่านิยมในการสะสมพระพิมพ์ (พระเครื่อง)	รัศมี เตชะธาดากุล	๒๕๓๕
๒๗๕.	ค่านิยมเกี่ยวกับการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	อรรรรณ พงศ์ พุทธชาติ	๒๕๓๕
๒๗๖.	ค่านิยมของสตรีเกษตรกรต่องานพัฒนาสตรี ในจังหวัดเชียงใหม่	พัชรี คล้าจิตร	๒๕๓๖
๒๗๗.	ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลภายในครอบครัว และอิทธิพล ภายนอกครอบครัวต่อค่านิยมทางเพศ ของวัยรุ่นหญิงในอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์	จรรยา เศรษฐบุตร	๒๕๓๖
๒๗๘.	ผลของการให้การศึกษาด้วยวิธีการบวนการแสวงหาค่านิยมที่มีต่อ กระบวนการตัดสินใจทางจริยธรรม	จารีรัตน์ ปรกแก้ว	๒๕๓๖
๒๗๙.	ค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมในเรื่องเพศของนักเรียนวัยรุ่น ในเขต กรุงเทพมหานคร	ชูลีพร อินทรไพบูลย์	๒๕๓๖
๒๘๐.	ค่านิยมของสังคมที่มีต่อสตรีบางประเภทในเขตเมืองท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณีของเมืองสงขลา-หาดใหญ่-ภูเก็ต	ถาวร เกียรติทับทิว	๒๕๓๖
๒๘๑.	การแพร่กระจายค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ในกรุงเทพมหานคร: ศึกษาบทบาทการสื่อสารในครอบครัว...	ธารทิพย์ สมบูรณ์	๒๕๓๖
๒๘๒.	การสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดภาคใต้	ประยุทธ สุกก้อน ทอง	๒๕๓๖
๒๘๓.	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา ด้วยการสอน โดยกระบวนการของการทำค่านิยมให้กระจ่าง	ปรีดา วิทยากุล	๒๕๓๖
๒๘๔.	ค่านิยมของสตรีเกษตรกรต่องานพัฒนาสตรีในจังหวัดเชียงใหม่	พัชรี คล้าจิตร	๒๕๓๖

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๒๕๕.	อาชญากรรม: ความขัดแย้งของค่านิยมและความเชื่อในสังคมไทย	ภาวินี เพ็งศาสตร์	๒๕๓๖
๒๕๖.	ค่านิยมเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาวิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา	วาทีต อุตอามาตย์	๒๕๓๖
๒๕๗.	ค่านิยมในสังคมไทย:อุปสรรคต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย	สมพงษ์ ใหม่วิจิตร	๒๕๓๖
๒๕๘.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๓๖
๒๕๙.	ค่านิยมเกี่ยวกับการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม	โสภณา รอดชู	๒๕๓๖
๒๕๐.	ปัจจัยภายในและภายนอกวิทยาลัยครูที่มีส่วนปลูกฝังค่านิยม ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นครูของนักศึกษาครูชาติพันธุ์ไทยเขมร	อัจฉรา ภาณุรัตน์	๒๕๓๖
๒๕๑.	การศึกษาสภาพครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อค่านิยมในการพัฒนาตนเองและสังคมของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง	อาภรณ์ อินทรสุขุม	๒๕๓๖
๒๕๒.	การพัฒนาค่านิยมที่มีต่อวัฒนธรรมไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง "วัฒนธรรมไทย"	จรรูวรรณ บุญยรัตพันธุ์	๒๕๓๗
๒๕๓.	วัฒนธรรมและค่านิยมของครอบครัวผู้ป่วยจิตเวชในภาคเหนือที่มีผลต่อการเลือกวิธีการบำบัดรักษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่	กรองจิตต์ เมืองวุฒิ	๒๕๓๗
๒๕๔.	วัยรุ่นชายไทยกับการซื้อประเวณี : การศึกษาแนวทางการเปลี่ยนแปลงค่านิยมการซื้อประเวณี	กฤตยา อาชวนิจกุล	๒๕๓๗
๒๕๕.	การพัฒนาค่านิยมที่มีต่อวัฒนธรรมไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง "วัฒนธรรมไทย" สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ กรุงเทพมหานคร	จรรูวรรณ บุญยรัตพันธุ์	๒๕๓๗
๒๕๖.	การศึกษาค่านิยมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในจังหวัดนครราชสีมา	จรีภรณ์ เขาวังมะเรียง	๒๕๓๗
๒๕๗.	สื่อค่านิยมให้ลูกรัก	แซลา, แอโรลด์ เจ, บุชบา หลีหเจริญกุล	๒๕๓๗
๒๕๘.	การเปรียบเทียบค่านิยมประชาธิปไตยของนักเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนต่างสังกัด กรุงเทพมหานคร	บุญมาลี ตู๋ศิริธุมณี	๒๕๓๗
๒๕๙.	การพัฒนาแบบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับข้าราชการครูในจังหวัดสระแก้ว	เพชรรัชฎ์ แก้วสุวรรณ	๒๕๓๗

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๓๐๐.	ความสัมพันธ์ระหว่าง ความเชื่อด้านสุขภาพ ค่านิยมทางสุขภาพ กับพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของพนักงานบริการในสถานบริการ ในเขตจังหวัดราชบุรี	รุ่งศรี ยุ่งทอง	๒๕๓๗
๓๐๑.	ความรู้การรับข้อมูลข่าวสารและพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ : โครงการสำรวจประสิทธิผลของการสื่อสารเรื่องโรคเอดส์ต่อพฤติกรรมและค่านิยม พ.ศ.๒๕๓๖	วรชัย ทองไทย	๒๕๓๗
๓๐๒.	ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของคนตามทฤษฎีของสแปรงเจอร์ กับค่านิยมทางวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ	วีระวัฒน์ คนกาญจน์	๒๕๓๗
๓๐๓.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในกรุงเทพมหานคร	วุฒิพงษ์ ทองก้อน	๒๕๓๗
๓๐๔.	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และค่านิยมทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการประชาสัมพันธ์กับการสอนตามคู่มือครู	สนธยา รามัญอุดม	๒๕๓๗
๓๐๕.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในจังหวัดกาญจนบุรี	สมปอง ผ่องใส	๒๕๓๗
๓๐๖.	การพัฒนาแบบวัดค่านิยม เพื่อใช้กับพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนาของไทย	สุทิน พิทักษ์นรชน	๒๕๓๗
๓๐๗.	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและค่านิยมด้านสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยการสอนตามแนวคิดการพัฒนาแบบยั่งยืนกับการสอนตามแผนการสอนของกรมวิชาการ	สุรีย์ พลูหอม	๒๕๓๗
๓๐๘.	การคุ้มครองค่านิยมในเครื่องหมายการค้า	ดวงพร เลิศวงศ์ ชัชวาล	๒๕๓๘
๓๐๙.	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนและสื่อบุคคล กับการยอมรับค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่น	กรองทิพย์ จั่นแย้ม	๒๕๓๘
๓๑๐.	การประเมินหนังสือเรียน และหนังสืออ่านประกอบการเรียนเชิงถ่ายทอดค่านิยมเกี่ยวกับบทบาทหญิงชาย: รายงานการวิจัย คณะกรรมการส่งเสริม	คณะอนุกรรมการ การศึกษาอาชีพและ วัฒนธรรม	๒๕๓๘
๓๑๑.	การศึกษาค่านิยมของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลราชวิถี ที่มีต่อการบริการสุขภาพ ในสังคมไทยปัจจุบัน	จำนงค์ อังคนาวิตัลย์	๒๕๓๘

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๓๑๒.	ค่านิยมและทัศนคติทางเพศที่ปรากฏในนิตยสารผู้หญิง	จิตรภาพ ธรรมสาร สุนทร	๒๕๓๘
๓๑๓.	การทดลองใช้ทักษะกระบวนการในการสอนค่านิยมและจริยธรรม	ชัยพร วงศ์วรรณ, วสันต์ รังรองรัตน์, สิริลักษณ์ หาญ วัฒนานุกุล	๒๕๓๘
๓๑๔.	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับค่านิยมการสำส่อนทางเพศของเยาวชนชาย	ชาติ แจ่มนุช	๒๕๓๘
๓๑๕.	การคุ้มครองค่านิยมในเครื่องหมายการค้า	ดวงพร เลิศวงศ์ ชัชวาล	๒๕๓๘
๓๑๖.	การวิเคราะห์บทบาท และค่านิยมในสื่อพื้นบ้าน "ละครเสภาขุนช้างขุนแผน"	ธีรเดช ชื่นประภา นุสรณ์	๒๕๓๘
๓๑๗.	การประเมินหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบการเรียนเชิงถ่ายทอดค่านิยมเกี่ยวกับบทบาทชายหญิง	นิตา ชูโต...[และคน อื่นๆ]	๒๕๓๘
๓๑๘.	รายงานการวิจัยเรื่องโอกาสทางการศึกษาและการถ่ายทอดค่านิยมเกี่ยวกับบทบาทสตรีในโรงเรียน	ประดับ ศุภกิจ	๒๕๓๘
๓๑๙.	รายงานการวิจัยเรื่องพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชกับการส่งเสริมค่านิยมความเชื่อ	ประสิทธิ์ ดำรงชัย	๒๕๓๘
๓๒๐.	การศึกษาค่านิยมประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนครสวรรค์	พงษ์ประพันธ์ ติ ยะสัณู	๒๕๓๘
๓๒๑.	รายงานการวิจัยเรื่องการประเมินหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบการเรียน เชิงถ่ายทอดค่านิยมเกี่ยวกับบทบาทหญิงชาย	ม.ป.พ.	๒๕๓๘
๓๒๒.	โอกาสทางการศึกษาและการถ่ายทอดค่านิยมเกี่ยวกับบทบาทสตรีในโรงเรียน : รายงานการวิจัย	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ	๒๕๓๘
๓๒๓.	การเปรียบเทียบค่านิยมในการคบเพื่อนต่างประเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามเพศและสภาพครอบครัว	หอมจันทร์ ธรรม โคตร	๒๕๓๘
๓๒๔.	กระบวนการปลูกฝังค่านิยมและวิถีชีวิตประชาธิปไตยในสถาบันอุดมศึกษา	ดุชนิ สุทธรปรียาศรี, วรรณภา ปุณนโชติ	๒๕๓๙
๓๒๕.	การศึกษาค่านิยมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๑	ขวัญจิตต์ โกมุตแดง	๒๕๓๙

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๓๒๖.	วิกฤติทางวัฒนธรรม : กรณีการปรับเปลี่ยนค่านิยมของชุมชน	จิราลักษณ์ จงสถิต มัน	๒๕๓๙
๓๒๗.	การศึกษาสภาพการประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมขั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา เขต การศึกษา ๑๑	ทวี ศันสนีย์พันธุ์	๒๕๓๙
๓๒๘.	ทัศนคติต่อการเป็นหนี้ ค่านิยมทางวัตถุ และการเป็นหนี้ของครู โรงเรียนเอกชนในเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร	บุญชู ไตรรัตน์รังษี ,ทิพวรรณ กิตติวิบูลย์	๒๕๓๙
๓๒๙.	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์และค่านิยมทางเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๑ ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึกกระบวนการทางเทคโนโลยีกับ การสอนตามคู่มือ	เปรมวดี รักขาลี	๒๕๓๙
๓๓๐.	ค่านิยมเกี่ยวกับการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของทหาร: ศึกษาเฉพาะกรณี กรมทหารราบที่ ๖	พิศิษฐ์ ศรีสังข์,สากล จริยวิทยานนท์	๒๕๓๙
๓๓๑.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมวิชาชีพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับ ความสามารถในการตัดสินใจในปัญหาความขัดแย้งเชิงจริยธรรม ในการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล	ศรีประภา ปิยะศิริ ศิลป์	๒๕๓๙
๓๓๒.	การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างค่านิยมแก่นักเรียนหญิง ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เชียงราย	สมยศ แม่นแย้ม	๒๕๓๙
๓๓๓.	การปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของประชาชนในเขตชั้นนอก กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล : ด้านค่านิยมการดำรงชีวิต อาชีพ และแบบแผนการใช้จ่าย	สมฤดี พัฒนโสภณ	๒๕๓๙
๓๓๔.	ค่านิยมพื้นฐานด้านการพึ่งตนเองของนักศึกษา:กรณีศึกษาวิทยาลัย การสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี	เสาวภาคย์ ขำรักษา ,สุพรรณิ ไชยอำพร	๒๕๓๙
๓๓๕.	การพัฒนาค่านิยมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เพชรบุรี โดยใช้ บทเรียนเสริมหลักสูตร เรื่อง การอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้	อุไร ศิลปธรรม	๒๕๓๙
๓๓๖.	การดำเนินงานเกี่ยวกับงานพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามของโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา	โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา	๒๕๔๐
๓๓๗.	การศึกษาวิจัยค่านิยมการใช้ชีวิตของวัยรุ่นยุคโลกาภิวัตน์	กิตติพันธ์ ธรรม ประดิษฐ์	๒๕๔๐

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๓๓๘.	รายงานการวิจัยกระบวนการปลูกฝังค่านิยมและวิถีชีวิต ประชาธิปไตยในสถาบันอุดมศึกษา	ดุชนี สุทธิปราณีศรี ,วรรณภา ปุณณโชติ	๒๕๕๐
๓๓๙.	การศึกษาค่านิยมด้านความรับผิดชอบ ของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับการสร้างเสริมด้วยกระบวนการ ที่พัฒนาตามแนวคิดของไอเซ็นและแรทส์	นพดล ภาวนะวิเชียร	๒๕๕๐
๓๔๐.	ทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยมของผู้ค้าหาบเร่แผงลอย เกี่ยวกับ ปัญหาจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร	นฤมล วิศวรุ่งโรจน์	๒๕๕๐
๓๔๑.	การศึกษาเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของ นักเรียน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีภูมิหลังต่างกัน	ผาสุขสันต์ ไหมทิพย์	๒๕๕๐
๓๔๒.	ค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ตามการรับรู้ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร	พวงแก้ว ปานพรหมินทร์	๒๕๕๐
๓๔๓.	การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมเฉพาะเรื่องในทางวิชาชีพสังคม สงเคราะห์ระหว่างนักศึกษาทางสังคมสงเคราะห์กับนักสังคม สงเคราะห์วิชาชีพ	เพ็ญพักตร์ ทองแท้	๒๕๕๐
๓๔๔.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วม ทางการเมือง : กรณีพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน	ยุทธิพงษ์ วงศ์วัฒน์	๒๕๕๐
๓๔๕.	ค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตาม ทัศนะของครูผู้สอนจริยธรรม ในจังหวัดมหาสารคาม : รายงานการ วิจัยฉบับสมบูรณ์	สมบัติ มหารศ และ คนอื่น ๆ	๒๕๕๐
๓๔๖.	การพัฒนาแบบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ	สมปอง อมรสิทธิวงศ์	๒๕๕๐
๓๔๗.	พฤติกรรมที่เปิดรับข่าวสารกับค่านิยม ที่เอื้อต่อการพัฒนาของ ประชาชน ในชุมชนแออัด เขตกรุงเทพมหานคร	อรทัย เวชภูมิ	๒๕๕๐
๓๔๘.	ค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศและอำนาจแห่งตนในการ ควบคุมทางสุขภาพที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติด เชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัด นครศรีธรรมราช	กาญจนา ปฏิยุทธ์	๒๕๕๑
๓๔๙.	การนำเสนอเนื้อหาด้านส่งเสริมความรู้ความคิดสร้างสรรค์และ ปลูกฝังค่านิยมทางสังคม ในนิตยสารสำหรับเด็กและเยาวชน	จิตตราพร เรืองจรัส	๒๕๕๑
๓๕๐.	ความแตกต่างด้านค่านิยมทางสังคมและเศรษฐกิจ ระหว่างสตรีที่มี อาชีพเป็นโสเภณีภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จิรวัดน์ แนวจำปา	๒๕๕๑

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๓๕๑.	การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาค่านิยมทางพุทธศาสนาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา	ณัฐสุตา จตุราภากุล	๒๕๔๑
๓๕๒.	รายงานการวิจัยเรื่องรูปแบบความผูกพัน ค่านิยมทางวัตถุ และเจตคติต่อพฤติกรรมกรรมมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร	ณัฐสุตา เต้พันธ์	๒๕๔๑
๓๕๓.	สภาวะทางสังคมกับค่านิยมในปัจจุบัน	นิพนธ์ ถิ่นทวี	๒๕๔๑
๓๕๔.	ค่านิยมของเกษตรกรที่ทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืน : เปรียบเทียบระหว่างเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานของรัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์	ปิยะฉัตร มาลีถาวรกุล	๒๕๔๑
๓๕๕.	การผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง : ค่านิยมของหญิงตั้งครรภ์	พนา พวงมะลิ	๒๕๔๑
๓๕๖.	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ค่านิยมวิชาชีพและเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล กับการปฏิบัติ การพยาบาลในการศึกษาสิทธิประโยชน์ผู้ป่วย ของพยาบาลวิชาชีพ	พัชรีย์ ประเสริฐกิจ	๒๕๔๑
๓๕๗.	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านองค์กร และค่านิยมวิชาชีพกับการปฏิบัติกรพยาบาลในการรักษาสิทธิประโยชน์ผู้ป่วยของพยาบาลห้องผ่าตัด โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร	ภัทรภร สีสลวรรงค์	๒๕๔๑
๓๕๘.	ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมของนักเรียนวัยรุ่นในการเลือกคบกลุ่มเพื่อน:ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	ลัดดา วงศ์สุทธิรัตน์ ,สากรล จรรย์วิทยา นนท์	๒๕๔๑
๓๕๙.	ค่านิยมเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์: เปรียบเทียบเขตเมืองและชนบทในภาคใต้	ศรัณยา บุนนาค	๒๕๔๑
๓๖๐.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๔๑
๓๖๑.	พฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารด้านวัฒนธรรมไทย เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานของนักศึกษาสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	เสนห์ นครสันติภาพ	๒๕๔๑
๓๖๒.	ความแตกต่างระหว่างค่านิยมของคนไทยและคนญี่ปุ่นเข้าใจญี่ปุ่น โดยผ่านทางวัฒนธรรม ความคิด, ความเชื่อและศาสนา	อารตี อภิวงค์งาม	๒๕๔๑
๓๖๓.	การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมค่านิยมความมีอาวุโสของข้าราชการไทย	เกียรติศักดิ์ วจิศิริ	๒๕๔๒
๓๖๔.	วัฒนธรรมหรือค่านิยมในการใช้ชีวิตคู่ชายหญิงในสถาบันอุดมศึกษา	กนกวลี พจนปกรณ์	๒๕๔๒

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๓๖๕.	อิทธิพลของค่านิยมของครอบครัวที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของบุตร: กรณีศึกษาครอบครัวไทยเชื้อสายจีนเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร	กมลาศ สาลี	๒๕๔๒
๓๖๖.	พระเครื่อง [จุลสาร]: พิมพ์แท้-พิมพ์นิยม อยู่ที่ใจ -ราคาหรือความเชื่อ	จตุพร จินะราช	๒๕๔๒
๓๖๗.	ความรู้ความเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภาและค่านิยมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยเขตกรุงเทพมหานคร	จารุวรรณ สกุลคุ	๒๕๔๒
๓๖๘.	คุณค่าใหม่ของข้าราชการ: การปรับเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยม	จิระภา รัตนวิบูลย์	๒๕๔๒
๓๖๙.	ความคิดเชิงจริยศาสตร์และค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา	ชาติรี ศิริสวัสดิ์	๒๕๔๒
๓๗๐.	การศึกษาผลกระทบจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ที่มีต่อเจตคติ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมต่อการดำเนินชีวิตในสังคมของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	เชาว์ โรจนแสง, มนต์ ผกา เกียรติภักดีกุล, ญาดา มุมบ้านเช่า	๒๕๔๒
๓๗๑.	ค่านิยมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ในเขตโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคง	ณัฐวุฒิ จินารัตน์ ,สุรสิทธิ์ วชิรขจร	๒๕๔๒
๓๗๒.	การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ	ทิตินา แคมมณี	๒๕๔๒
๓๗๓.	ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนนายร้อยตำรวจ	ธรรมบุญ กิติกุล	๒๕๔๒
๓๗๔.	ความรักค่านิยมของคนรุ่นใหม่	บุญเลิศ จุลเกียรติ	๒๕๔๒
๓๗๕.	การศึกษาเจตคติเกี่ยวกับจริยธรรม ค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรมของครอบครัวที่มีผลต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตร : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตจังหวัดพิษณุโลกและสุโขทัย	ปรีชา สุกใส	๒๕๔๒
๓๗๖.	ความรู้ เจตคติ ค่านิยม ความเชื่อและการรับรู้ กับพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนในชุมชนแออัด เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร	ปิยวรรณ คำพันธุ์	๒๕๔๒
๓๗๗.	ผลของการปลูกฝังค่านิยมวิชาชีพต่อความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล	ผุสนีย์ แก้วมณี	๒๕๔๒
๓๗๘.	การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของค่านิยมความมีอาวุโสของข้าราชการไทย	เพียว ฤทธิแพทย์	๒๕๔๒
๓๗๙.	การพัฒนาความคิดเพื่อปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียง	พรชูลี อาชอรุ่ง	๒๕๔๒
๓๘๐.	ค่านิยมทางสังคมของเยาวชนเกี่ยวกับยาเสพติด	รุจิรี ภู่อาระ	๒๕๔๒

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๓๘๑.	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อค่านิยมพื้นฐานด้านการพึ่งตนเองของนักศึกษา:กรณีศึกษาวิทยาลัยการสาธิตสุโขทัย	วรรณิ นาคะโร,กรวิวีร์ ศรีกิจการ	๒๕๔๒
๓๘๒.	ค่านิยมทางจริยธรรมของเยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณี นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	วิโรจน์ นาคชาติ	๒๕๔๒
๓๘๓.	ค่านิยมทางการศึกษาของไทย : อดีต ปัจจุบัน อนาคต : รายงานการวิจัย	สมบูรณ์ ต้นยะ	๒๕๔๒
๓๘๔.	ความรู้สึกที่มีต่อค่านิยมของสังคมวัยรุ่นปัจจุบัน	สัญญาชัย สำเนียงล้ำ	๒๕๔๒
๓๘๕.	คุณค่าใหม่ของข้าราชการ : การปรับเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยม	สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	๒๕๔๒
๓๘๖.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม : ครอบครัว : ศาสนา : ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๔๒
๓๘๗.	โครงการนำร่อง การศึกษาและพัฒนาทักษะการคิดเพื่อปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ อำเภอลำพูน จังหวัดเพชรบุรี	สุวิมล ธนะผลเลิศ	๒๕๔๒
๓๘๘.	การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการพัฒนาค่านิยมวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ที่เรียนด้วยการสอนโดยการทำค่านิยมให้กระจ่าง และโดยวิธีสอนตามคู่มือการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา	อนัน ปันอินทร์	๒๕๔๒
๓๘๙.	ค่านิยมทางสังคมเกี่ยวกับการตัดสินใจทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราชและสุราษฎร์ธานี : กรณีศึกษา ค่านิยมพรรคการเมืองไทย	อิงคฤท ธันฉายา, วิโรจน์ พิทักษ์วงศ์, ศรัญญา ประเสริฐดำ	๒๕๔๒
๓๙๐.	การถ่ายทอดค่านิยมและทักษะในอาชีพของชุมชนชนบทภาคเหนือ	ถนอม ต๊ะหล้า	๒๕๔๓
๓๙๑.	การศึกษาการนำความรู้เรื่องค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ กรุงเทพมหานคร	เชาวลิต สุไลมานดี	๒๕๔๓
๓๙๒	ค่านิยมจุดหมายปลายทางและความพึงพอใจในงานของข้าราชการตำรวจ กองตำรวจสันติบาล ๒	ณรงค์ ลักษณะวิมล	๒๕๔๓
๓๙๓.	ค่านิยมและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำ ความผิดฐานฆ่าคนตาย : ศึกษากรณีผู้ต้องขังในจังหวัดนครศรีธรรมราช	ณัฐวิทย์ โอทอง	๒๕๔๓

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๓๙๔.	การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของค่านิยมในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กร ในระหว่างผู้บริหารระดับกลางกับผู้ปฏิบัติงานใหม่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	ดำรง พานทอง	๒๕๔๓
๓๙๕.	การศึกษาบทบาทของครูในการปลูกฝังค่านิยมเชิงจริยธรรมให้แก่ นักเรียนโรงเรียนคาทอลิกในกรุงเทพมหานคร	ธีระกุล สติรนาถ	๒๕๔๓
๓๙๖.	พฤติกรรมของมนุษย์ต่อค่านิยมในสังคมเมือง	นาวิน เบียดกลาง	๒๕๔๓
๓๙๗.	การศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในเขต กรุงเทพมหานคร	ประพิมพ์พร อ้นพาพรหม	๒๕๔๓
๓๙๘.	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ค่านิยมทางสุขภาพ และสภาพแวดล้อมในสถาบันกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของ นักศึกษาพยาบาล สถาบันการศึกษาพยาบาลเขตกรุงเทพมหานคร	ปาริชาติ สุขสวัสดิ์พิพร	๒๕๔๓
๓๙๙.	ความรู้ เจตคติ ค่านิยม ความเชื่อและการรับรู้ กับพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนในชุมชนแออัด เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร	ปิยวรรณ คำพันธ์ุ	๒๕๔๓
๔๐๐.	วาทวิเคราะห์บทละครของหลวงวิจิตรวาทการกับการสร้างค่านิยม	พรพรหม ทิพยมนตรี	๒๕๔๓
๔๐๑.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมทางวัตถุกับความพึงพอใจในชีวิต : การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผู้ปฏิบัติศาสนกิจตามแนวสันตือโศก ผู้เป็นสมาชิกสโมสรโรตารี และพนักงานทั่วไปในองค์กร	วิชรภรณ์ เพ็งจิตต์	๒๕๔๓
๔๐๒.	การศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ	สร้อยวลัย สุขดา	๒๕๔๓
๔๐๓.	การปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ และทัศนคติที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา	สุชินทร์ ปริดาสุริยชัย	๒๕๔๓
๔๐๔.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๔๓
๔๐๕.	ค่านิยมของสังคมไทยที่มีผลกระทบต่อการจัดการขององค์กรการบริหารส่วนตำบล:ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล	สุรัตน์ รื่นภิรมย์,วิชัย รูปขำดี	๒๕๔๓
๔๐๖.	ความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมต่อค่านิยมการปฏิบัติงาน	สุวัฒน์ โอภาสานนท์ ,วิชัย รูปขำดี	๒๕๔๓
๔๐๗.	ค่านิยมเกี่ยวกับภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีชาวเลจังหวัดสตูล	หิรัญญา ปะดุกา	๒๕๔๓
๔๐๘.	ค่านิยมเกี่ยวกับการทำงาน การถ่ายทอดการทำงานและลักษณะทางจิตสังคมของประชาชน	อ้อมเดือน สดมณี... [และคนอื่นๆ]	๒๕๔๓

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๔๐๙.	กระบวนการพัฒนาเจตคติและค่านิยมในการประกอบวิชาชีพการพยาบาล กรณีศึกษา: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	อวยพร ตันมยุขกุล... [และคนอื่นๆ]	๒๕๔๔
๔๑๐.	การเปลี่ยนแปลงของค่านิยมทางวัฒนธรรมและสังคมที่สะท้อนในการใช้ราชาศัพท์ในหนังสือพิมพ์ไทยตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ ถึงปัจจุบัน	ชาชี, โมเช่ อามี	๒๕๔๔
๔๑๑.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงาน เหตุผลเชิงจริยธรรม และจริยธรรมในการทำงาน : กรณีศึกษา ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงานใหญ่	โชคดี จันทร์ทวงศ์	๒๕๔๔
๔๑๒.	ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ความสามารถของตนเอง ค่านิยมในการทำงาน และการวางแผนอาชีพของพนักงานบริษัทจำหน่ายและให้บริการเครื่องใช้ไฟฟ้า	ดวงกมล หงส์รัตน์	๒๕๔๔
๔๑๓.	อยากเป็นดารา : ค่านิยมของวัยรุ่นสมัยโลกาภิวัตน์	ทิพธิดา ทิพย์คงคา	๒๕๔๔
๔๑๔.	ค่านิยมเกี่ยวกับการสมรสของดาราวัยรุ่นไทย	นิตยา รุ่งสกลิต	๒๕๔๔
๔๑๕.	ค่านิยมพื้นฐานการพึ่งตนเองของนักศึกษา:กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	บงกช ถวิลอิทธิพร,สุพรรณิ ไชยอำพร	๒๕๔๔
๔๑๖.	เนื้อหา และการสะท้อนค่านิยมในนิตยสารวัยรุ่น เธอกับฉัน เดอะบอย ฮาร์ท	พจนีย์ พจนะลาวัฒน์	๒๕๔๔
๔๑๗.	ค่านิยมทางเพศของนักศึกษาภาคปกติระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี	เพ็ญศรี เปลี่ยนขำ	๒๕๔๔
๔๑๘.	รายงานวิจัยเรื่องวัฒนธรรมและค่านิยมไทยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการในองค์การภาครัฐ	วิชัย รูปขำดี,สังคม คุณคนณาการสกุล	๒๕๔๔
๔๑๙.	ค่านิยมในการเลือกคู่สมรสของชายไทยมุสลิมในชุมชนมัสยิดมหานคร	วิทวัส ช่างคร	๒๕๔๔
๔๒๐.	พฤติกรรมและค่านิยมในการบริโภคข่าวสารจากสื่อในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจของนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร	วิโรจน์ ศิริเคารพ	๒๕๔๔
๔๒๑.	ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ ค่านิยมในวิถีปฏิบัติ และพฤติกรรมการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ในจังหวัดขอนแก่น	วุฒิศักดิ์ รองเมือง	๒๕๔๔
๔๒๒.	การเปรียบเทียบค่านิยมในการใช้สินค้าไทยกับสินค้าต่างประเทศ ในทัศนะของกลุ่มคนทำงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	สุพิร์ ลีมีไทย...[และคนอื่นๆ]	๒๕๔๔
๔๒๓.	วัฒนธรรมความงาม กรณีศึกษาค่านิยมการลดความอ้วนของนักศึกษา	สุภีพันธุ์ โตตาบ	๒๕๔๔

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๔๒๔.	รายงานการวิจัยเรื่อง ค่านิยมและทัศนคติของคนรุ่นใหม่	อนันต์ชัย คงจันทร์	๒๕๔๔
๔๒๕.	การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างเสริมค่านิยมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ให้นักเรียนและชุมชนด้วยโครงการอาชีพ	ชัยรินทร์ ชัยวิสิทธิ์	๒๕๔๕
๔๒๖.	อิทธิพลของค่านิยมทางจริยธรรม สิ่งจูงใจ การสนับสนุนทางสังคม ต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จังหวัดระยอง	กนกทอง สุวรรณบุลย์	๒๕๔๕
๔๒๗.	รายงานการวิจัยเรื่องวัฒนธรรมสภาพแวดล้อมและค่านิยมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ความดี และความสุขของผู้เรียน	กรมวิชาการ	๒๕๔๕
๔๒๘.	ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน บุคลิกภาพ และค่านิยม กับคุณภาพการให้บริการ	กฤษณา พิทักษ์	๒๕๔๕
๔๒๙.	การเสริมสร้างค่านิยมการพึ่งตนเองขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการส่งเสริมสุขภาพในชุมชน	จุฬารักษ์ โสตะ... [และคนอื่นๆ]	๒๕๔๕
๔๓๐.	การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับค่านิยมด้านการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการวิเคราะห์เชิงเส้น	ชนาธิป ชินะนาวิน	๒๕๔๕
๔๓๑.	ค่านิยมทางวิทยาศาสตร์ ในกระบวนการเมตะค็อกนิชัน	ประกายคำ เทศารินทร์	๒๕๔๕
๔๓๒.	การสอนพลศึกษากับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม : กรณีศึกษา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ประสพโชค โชคเหมาะ	๒๕๔๕
๔๓๓.	ค่านิยมด้านการประหยัดและออม ของสมาชิกธนาคารโรงเรียนกรณีศึกษา โรงเรียนโพธิสารพิทยากร	พนิตสุดา กุลมาตย์	๒๕๔๕
๔๓๔.	วัฒนธรรม สภาพแวดล้อมและค่านิยมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ความดีและความสุขของผู้เรียน : รายงานการวิจัย	พิกุล สีหาพงษ์	๒๕๔๕
๔๓๕.	รายงานการวิจัยเรื่องวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมและค่านิยมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ความดี และความสุขของผู้เรียน	พิกุล สีหาพงษ์, ยุวดี กังสดาล	๒๕๔๕
๔๓๖.	ค่านิยมและพฤติกรรมของนักพนันต่อบ่อนคาสิโนในต่างประเทศ : กรณีศึกษา : บ่อนคาสิโนสตาร์เวกัส เอนเตอร์เทนเมนท์ ต. ปอยเปต อ. โอวจไรว จังหวัด ปันเตียเมียนเจย ราชอาณาจักรกัมพูชา	พีรเดช เสถียรธีรกร	๒๕๔๕

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๔๓๗.	ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมตามโครงการเยาวชนคนดีศรีสุพรรณกับคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน	ไพโรจน์ ศรีรุ่งเรือง	๒๕๔๕
๔๓๘.	ค่านิยมทางวิทยาศาสตร์ในกระบวนการปฏิสัมพันธ์เชิงสังคม	วิลาวัลย์ เจริญตา	๒๕๔๕
๔๓๙.	การศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน กรุงเทพมหานคร	ศักดา สามูล	๒๕๔๕
๔๔๐.	ค่านิยมนาฏศิลป์ตะวันตกในประเทศไทย	ศิริส นิติทัศน์กุล	๒๕๔๕
๔๔๑.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน และพฤติกรรมการทำงานของหัวหน้างาน ในกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมสิ่งทอในเขตกรุงเทพมหานคร	สาริณี โตอรุณ	๒๕๔๕
๔๔๒.	การศึกษาการดำเนินงานการใช้หลักสูตรตามแนว โครงการบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในการสอนอาชีวศึกษาของสถานศึกษานำร่อง กรมอาชีวศึกษา	สุจิตรา โปร่งแสง	๒๕๔๕
๔๔๓.	ความคิดเห็นของข้าราชการกรมที่ดินส่วนกลางต่อแผนการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารบุคคล และแผนการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมและค่านิยม ตามแผนการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ	สุรพล ศรีวิโรจน์	๒๕๔๕
๔๔๔.	๒๐ วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม การเรียนรู้โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	สุวิทย์ มูลคำ	๒๕๔๕
๔๔๕.	ค่านิยมทางวิทยาศาสตร์ในกระบวนการกลุ่มย่อย	อนงค์นาฏ คุรุณรัมย์	๒๕๔๕
๔๔๖.	ค่านิยมของประชาชนที่เข้ามาใช้บริการในห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลสาขาปิ่นเกล้า กรุงเทพมหานครมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับอาหารชีวิต	อโนมา สอนบาลี	๒๕๔๕
๔๔๗.	ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่องาน ความคาดหวังในงานอาชีพ และการรับรู้ค่านิยมวิชาชีพกับความผูกพันต่อองค์กรของนักรังสีเทคนิค	เอนก สุวรรณบัณฑิต	๒๕๔๕
๔๔๘.	ค่านิยม วิสัยทัศน์ และพันธกิจ	Scott, Cynthia D.	๒๕๔๖
๔๔๙.	ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมของระบบราชการ (พ.ศ. ๒๕๔๖-พ.ศ.๒๕๕๐)	กรุงเทพฯ : สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ, ๒๕๔๖	๒๕๔๖

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๔๕๐.	การเปรียบเทียบค่านิยมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาสายพณิชยกรรมกับสายช่างอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพมหานคร	เกษร เสวตรนิสากร	๒๕๔๖
๔๕๑.	การศึกษาค่านิยมในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์	จันทร์เพ็ญ พลละคร	๒๕๔๖
๔๕๒.	กวดวิชา : ภาพสะท้อนค่านิยมเกี่ยวกับการศึกษาในสังคมไทย	จารุจิต สินธุ์ชัย	๒๕๔๖
๔๕๓.	กระบวนการสร้างค่านิยม เรื่องสัมมาวาจาเพื่อพัฒนาพฤติกรรม การใช้วาจาที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง จังหวัดราชบุรี	จิตรา ใจทัศน์กุล	๒๕๔๖
๔๕๔.	ความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองและค่านิยมที่มีต่อองค์ประกอบของการเรียนการสอนของศึกษานิเทศก์จังหวัด	ชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ	๒๕๔๖
๔๕๕.	การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาค่านิยมทางพุทธศาสนา ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา	ณัฐสุดา จตุราภากุล	๒๕๔๖
๔๕๖.	ค่านิยมการมีวินัยในตนเองของนักศึกษา : กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา จังหวัดนครศรีอยุธยา	ดวงใจ สุภาพิ่ง	๒๕๔๖
๔๕๗.	ค่านิยมตะวันตกต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นในสังคมไทย	ทัตทรวง ทรัพย์ประเสริฐ	๒๕๔๖
๔๕๘.	การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม:จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ	ทิตินา แคมมณี	๒๕๔๖
๔๕๙.	กิจกรรมการปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัยและประถมศึกษา	ทิตินา แคมมณี และ คนอื่นๆ	๒๕๔๖
๔๖๐.	กลัวอ้วน-ไม่กลัวตายค่านิยมเด็กไทย	นภาพร พานิชชาติ	๒๕๔๖
๔๖๑.	การพัฒนาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบโดยใช้กระบวนการสร้างค่านิยมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนวัดบ้านทิง จังหวัดสุพรรณบุรี	ปราณี อยู่ประสิทธิ์	๒๕๔๖
๔๖๒.	การศึกษาพัฒนาการด้านการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมตามคุณลักษณะค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา ๑	ผุสดี จิระวัฒน์กิจ	๒๕๔๖
๔๖๓.	ค่านิยมด้านการประหยัดและออม ของสมาชิกธนาคารโรงเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนโพธิสารพิทยากร	พนิตสุดา กุลมาตย์, กรวิวี ศรีกิจการ	๒๕๔๖

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๔๖๔.	โครงการนำร่อง : การศึกษาและพัฒนาทักษะการคิดเพื่อปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ กรณีศึกษาภาคตะวันตกและภาคเหนือตอนล่าง : ฉบับสังเขป	พรชูลี อาชวอำรุง	๒๕๕๖
๔๖๕.	ความสัมพันธ์ของอัตมโนทัศน์ในการทำงาน และค่านิยมในการทำงานที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานคนไทยและคนญี่ปุ่น : ศึกษากรณีบริษัทร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น	พิมลรัตน์ สมบูรณ์ธนผล	๒๕๕๖
๔๖๖.	ค่านิยมการบริโภคอาหารของครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี	มาลินี เก่งงาน	๒๕๕๖
๔๖๗.	แต่อนาคต : ค่านิยมอันทรงคุณค่าของชาวอเมริกันเชื้อสายแอฟริกา	แลคเนอร์, จอยซ์ เอ.	๒๕๕๖
๔๖๘.	การศึกษาค่านิยมเชิงซ้อนที่มีผลต่อความไม่เสมอภาคระหว่างบทบาทหญิงชายในสังคมไทย	วันทนีย์ วาสิกะสิน	๒๕๕๖
๔๖๙.	การศึกษาค่านิยมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีต่อการเลือกประกอบอาชีพอิสระ	วินิษฐา บุญไฟโรจน์	๒๕๕๖
๔๗๐.	ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในคุณลักษณะงานคุณภาพชีวิตในการทำงานและค่านิยมการบริการ ของพนักงานโรงแรม จังหวัดเชียงใหม่	ศิริพร พันธุ์ลี	๒๕๕๖
๔๗๑.	ค่านิยมของวัยรุ่นไทยเกี่ยวกับความรัก คู่ครอง และการแต่งงาน	ศิริพิชญ์ ฤกษ์ณะเศรณี	๒๕๕๖
๔๗๒.	ค่านิยม วิสัยทัศน์และพันธกิจ สำหรับการสร้างองค์การยุคใหม่	สก็อตต์, ซินเทีย ดี	๒๕๕๖
๔๗๓.	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพเดิมก่อนการดำรงตำแหน่ง และบุคลิกภาพแบบมาคือาเวลลีรูปแบบพฤติกรรมแก้ปัญหาความขัดแย้ง และค่านิยมในการทำงานของสมาชิกวุฒิสภาไทย	สาวิตรี แสงเงิน	๒๕๕๖
๔๗๔.	คู่มือ กระบวนทัศน์ วัฒนธรรมและค่านิยมของระบบราชการ	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	๒๕๕๖
๔๗๕.	ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมของระบบราชการ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - พ.ศ. ๒๕๕๐)	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	๒๕๕๖
๔๗๖.	การเปลี่ยนแปลงค่านิยมและบทบาทของการละเล่น กรณีศึกษา	สุนทรีย์ บางสวนหลวง	๒๕๕๖

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๔๗๗.	๒๐ วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม การเรียนรู้โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	สุวิทย์ มูลคำ	๒๕๔๖
๔๗๘.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงาน พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร และคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานปฏิบัติการบริษัทประกันชีวิต	อรอนงค์ วิเศษนคร	๒๕๔๖
๔๗๙.	การนำเสนอแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาค่านิยมสำหรับนิสิตนักศึกษาไทยมุสลิม ในสถาบันอุดมศึกษาจำกัดรับสมบูรณ์แบบ	อะห์มัด ยี่สุนทรง	๒๕๔๖
๔๘๐.	ค่านิยม ความเชื่อ เรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กในขวบปีแรก การศึกษาเชิงคุณภาพ	อำภาพร พัววิไล... [และคนอื่นๆ]	๒๕๔๖
๔๘๑.	การพัฒนาพฤติกรรมด้านความมีน้ำใจ โดยใช้กระบวนการสร้างค่านิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านดอนกลาง จังหวัดสุพรรณบุรี	เกรียงศักดิ์ โกลากุล	๒๕๔๗
๔๘๒.	ค่านิยมความเป็นไทยและการเรียนรู้เป็นทีมของผู้แทนจำหน่ายเวชภัณฑ์ยา บริษัทผู้นำเข้าและจำหน่ายยาต่างประเทศ ที่มีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร	ทวีพร ศรีสุขคำ	๒๕๔๗
๔๘๓.	การพัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จังหวัดจันทบุรี	เทวินทร์ พิศวง	๒๕๔๗
๔๘๔.	ค่านิยมและทัศนคติของพนักงานหลังการควมรวมและการซื้อกิจการ: กรณีศึกษาบริษัท ไทยเซลล์เอ็กซ์พลอเรชั่นแอนด์โปรดักชั่น จำกัด	ธีรชาติ นิลวรรณ	๒๕๔๗
๔๘๕.	งานของจิตตภาบาลในโรงเรียนคาทอลิกที่ส่งผลต่อคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	นิตยา โจสรร์คนุสนธิ์	๒๕๔๗
๔๘๖.	แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม	ประสิทธิ์ นวลศรี	๒๕๔๗
๔๘๗.	การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นจันทบุรี เพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนขลุงรัชดาภิเษก จังหวัดจันทบุรี	พุดชา นุสติ	๒๕๔๗
๔๘๘.	ความสัมพันธ์ระหว่างการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน ค่านิยมในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานควบคุมงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่	ภัทรจุฑ์ สิทธิศาสตร์	๒๕๔๗

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๔๘๙.	คุณธรรมและค่านิยมในสถานศึกษาปฐมวัย : เอกสารคำสอน รายวิชา ๒๗๐๓๑๐๒	มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์	๒๕๔๗
๔๙๐.	ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณภาพชีวิตการทำงาน ค่านิยม สร้างสรรค์ในการทำงานและพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีของ องค์การภายใต้การปฏิรูประบบราชการไทย กรณีศึกษา : ศูนย์ฝึก และอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๙ (จังหวัดสงขลา)	วัชรินทร์ หนูสมตน	๒๕๔๗
๔๙๑.	การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของ นักเรียนโดยผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครองโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี	วินัย พุ่มบุญทริก	๒๕๔๗
๔๙๒.	ค่านิยมของข้าราชการไทยในยุคปฏิรูประบบราชการไทย	วิรัช วิรัชนิภาวรรณ	๒๕๔๗
๔๙๓.	ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมของระบบราชการ	สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ	๒๕๔๗
๔๙๔.	ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร	สุพัตรา บุญญานุภาพ พงศ์	๒๕๔๗
๔๙๕.	"หนังสือวัดเกาะ" การสืบทอดและปรับเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยม ในสังคมไทย พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๕	สุรพงษ์ จันท์เกษม พงษ์	๒๕๔๗
๔๙๖.	วัตถุที่ห่อหุ้มจิตท่ามกลางกระแสค่านิยมแห่งยุคสมัย	กฤตยา พูลสวัสดิ์	๒๕๔๘
๔๙๗.	การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึง ประสงค์ แก่ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากลาง	กำแหง จิตตะมาก	๒๕๔๘
๔๙๘.	ความแตกต่างระหว่างเพศต่อค่านิยมในการทำงานของนิสิต นักศึกษาไทยในมหาวิทยาลัยรัฐบาล : รายงานการวิจัย	ฉัตรวิบูลย์ ณา เกียรติ	๒๕๔๘
๔๙๙.	การวัดค่านิยมและลักษณะการยอมรับนวัตกรรมของวัยรุ่นไทย	ฐิติพร ตั้งไตรธรรม	๒๕๔๘
๕๐๐.	การปลูกฝังค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยใช้กระบวนการตามแนวคิดของบลูม และแรทส์	เทพวาณี วินิจำธร	๒๕๔๘
๕๐๑.	การศึกษาการปฏิบัติตามค่านิยม ที่จำเป็นของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต ๒	ธีระ อังศุกร	๒๕๔๘

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๕๐๒.	การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์สำหรับ นักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี	บัวหลวง แสงสว่าง	๒๕๔๘
๕๐๓.	การศึกษาค่านิยมของสังคมไทยจากบทเพลงลูกทุ่ง	ประวิทย์ ศิริมงคล, ประเสริฐ รักไทยดี	๒๕๔๘
๕๐๔.	วรรณกรรมชิลิกกับสังคม : วิเคราะห์สภาพสังคม ค่านิยม และวิถีชีวิตคนเมืองในสมัยปัจจุบัน โดยผ่านนวนิยายเรื่อง ไดอารี่ของบริดเจ็ท โจนส์ รักของฉันพร้อมมันเนย และ นางมารสวมปราด้า	ปรารณา อึ้งชูศักดิ์	๒๕๔๘
๕๐๕.	ค่านิยมทางจริยธรรมของนักศึกษาครูชั้นปีที่ ๒ (หลักสูตร ๕ ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	ปัญญา ประดิษฐ์ บาทุกา	๒๕๔๘
๕๐๖.	ความรุนแรงในเด็กกับค่านิยมลูกผู้ชาย กรณีศึกษานักเรียนชายที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร	ปัทมา ชุตินา	๒๕๔๘
๕๐๗.	ค่านิยมการบริโภคสินค้าต่างประเทศของนักศึกษาใน กรุงเทพมหานคร	พิกุล แซ่ฮ้อ	๒๕๔๘
๕๐๘.	รายงานผลสำรวจภาพรวมกระบวนทัศน์ วัฒนธรรมและค่านิยมของข้าราชการไทยตามคุณสมบัติที่พึงประสงค์	พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต	๒๕๔๘
๕๐๙.	ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับค่านิยมเกี่ยวกับความงาม : การศึกษาวาทกรรมโฆษณาเครื่องสำอางในภาษาไทย	รัชนิษฐ์ พงศ์อุดม	๒๕๔๘
๕๑๐.	ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับค่านิยมเกี่ยวกับความงาม : การศึกษาวาทกรรมโฆษณาเครื่องสำอางในภาษาไทย	รัชนิษฐ์ พงศ์อุดม	๒๕๔๘
๕๑๑.	ค่านิยมของสังคมไทย : การวิเคราะห์เนื้อหาจากหนังสือสำหรับเด็ก ระดับประถมศึกษา	วชิราภรณ์ ไชยชาติ	๒๕๔๘
๕๑๒.	การศึกษาค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ ๓ โรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เขตการศึกษาที่ ๓	วิสินี มณีประสิทธิ์	๒๕๔๘
๕๑๓.	ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมในการบริโภคของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา:กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลจังหวัดอุบล	วีระสุดา สวัสดิ์, สากล จริยวิทยานนท์	๒๕๔๘
๕๑๔.	การสร้างแบบวัดค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ สำหรับนักศึกษา ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอบาลพลี จังหวัดสมุทรปราการ	ศิริธร เวียนศิริ	๒๕๔๘
๕๑๕.	การสื่อสารเพื่อเสริมสร้างค่านิยมหลัก"วิถีแห่งโตโยต้า (TOYOTA WAY)" : บริษัทโตโยต้ามอเตอร์	สุมาลี เกตุรานูวัฒน์, วิชัย อุตสาหจิต	๒๕๔๘

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๕๑๖.	อิทธิพลของการยอมรับค่านิยมความผอมในอุดมคติ และขนาดรูปร่างของนางแบบในงานโฆษณาต่อการเกิดความไม่พึงพอใจในรูปร่าง, ความภาคภูมิใจในรูปร่างตนเอง และการมีพฤติกรรมการกินที่ผิดปกติ	กรรณิการ์ ชื่นชูผล	๒๕๔๙
๕๑๗.	การศึกษาผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับยุทธศาสตร์การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยม : ระยะที่ ๑ จังหวัดน่านรองและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : รายงานฉบับสมบูรณ์	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	๒๕๔๙
๕๑๘.	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นต้นแบบบริโภคนิยม ของพ่อแม่และค่านิยมบริโภคนิยมของวัยรุ่น	จิรภัทร ขำญาติ	๒๕๔๙
๕๑๙.	ค่านิยมกับพฤติกรรมของเยาวชนในปัจจุบัน	ชัชวาล พงษ์ภักดี	๒๕๔๙
๕๒๐.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์การของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต ๓ ภาคเหนือ [ลพบุรี]	ธรรมรัตน์ ด้วงนคร	๒๕๔๙
๕๒๑.	การศึกษาค่านิยมของครู เกี่ยวกับการสอนคณิตศาสตร์ โดยใช้วิธีการแบบเปิด	ธัญญา กาศรุณ	๒๕๔๙
๕๒๒.	รูปแบบการสร้างค่านิยมสันติวิธีร่วมกับจริยธรรมในระบบการสอน : บทสรุปสำหรับผู้บริหาร การวิจัยเรื่อง	นงเยาว์ แข่งเพ็ญแข	๒๕๔๙
๕๒๓.	ค่านิยมในภาพยนตร์โฆษณา:ศึกษากรณีภาพยนตร์โฆษณาตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๔๖-๒๕๔๙	บุษบา ทองอุปการ ,พิชาย รัตนติลก ณ ภูเก็ต	๒๕๔๙
๕๒๔.	สื่ออเมริกันแสดงถึงค่านิยมเกี่ยวกับประชาธิปไตยหรือไม่ : กรณีจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย	ไพบร์ท ซีแมน สแมตลี	๒๕๔๙
๕๒๕.	การศึกษาค่านิยมความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมวิถีปฏิบัติและค่านิยมจุดหมายปลายทาง ของโรงพยาบาลราชวิถีกับการยอมรับการพัฒนา และรับรองคุณภาพโรงพยาบาล	ปานจิต รัตนศิลป์ กัลยาณู	๒๕๔๙
๕๒๖.	การศึกษาค่านิยมทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทย-เขมรเพื่อการพัฒนา:กรณีศึกษาชุมชนตำบลเทนมีย์ อำเภอเมือง	พระเสรี อุปถัมภ์ ,สนิท สมัครการ	๒๕๔๙
๕๒๗.	กิจกรรมการปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียง : สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัยและประถมศึกษา	เมธีทีปส์	๒๕๔๙
๕๒๘.	ความคิดเห็นและการปฏิบัติในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี	รัตนาภรณ์ ยุทธภักดิ์	๒๕๔๙

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๕๒๙.	โครงการ ค่านิยม ความคาดหวังของผู้สูงอายุและพหุวัย : รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์	วรรณลักษณ์ เมียนเกิด	๒๕๔๙
๕๓๐.	รายงานการวิจัยโครงการรณรงค์เผยแพร่ค่านิยมรักความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อจัดทำคู่มือข้าราชการและเจ้าหน้าที่	วิรินทร์ กิตติพิชัย	๒๕๔๙
๕๓๑.	โครงการรณรงค์เผยแพร่ค่านิยมรักความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อจัดทำคู่มือข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ : รายงานการวิจัย	วิรินทร์ กิตติพิชัยและคนอื่นๆ	๒๕๔๙
๕๓๒.	การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	แววมณี บุตรเรืองศักดิ์	๒๕๔๙
๕๓๓.	การศึกษาปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทยในรายการโทรทัศน์ "หลุมดำ"	สุชาภรณ์ ตั้งจิตสาธุกิจ	๒๕๔๙
๕๓๔.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงาน คุณภาพชีวิตการทำงาน และพฤติกรรมการทำงาน กรณีศึกษา: หัวหน้างานโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาคกลาง	สุนิสา แสงง้าว	๒๕๔๙
๕๓๕.	ค่านิยมสังคมบริโภคแบบฟุ่มเฟือย	สุรชัย ดอนประศรี	๒๕๔๙
๕๓๖.	ความสอดคล้องของค่านิยมส่วนบุคคลและค่านิยมขององค์กรกับผลที่มีต่อความพึงพอใจของพนักงาน	แสงทอง แสงแก้ว	๒๕๔๙
๕๓๗.	ค่านิยมของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณ	อมลวรรณ วีระธรรมโม, วิวัฒน์ ชัดติยะมาน	๒๕๔๙
๕๓๘.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมทางเพศพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดตรัง	อรุณี ชุนหบดี	๒๕๔๙
๕๓๙.	การศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ สำหรับนักเรียนโรงเรียนวิถีพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี	อำไพ คำรอด	๒๕๔๙
๕๔๐.	ความเข้ากันได้ของวัฒนธรรมองค์การเชิงค่านิยมกับวัฒนธรรมองค์การเชิงบรรทัดฐาน ของพนักงานส่วนตำบล จังหวัดนนทบุรี	แก่นเพชร ศรานนทวัฒน์	๒๕๕๐
๕๔๑.	การศึกษาปัจจัยและค่านิยมความต้องการศึกษาต่อ ของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อสถาบันการพลศึกษา	ไกรสิทธิ มานะศรี สุรียัน, ประสพ ศรีสมบูรณ์	๒๕๕๐

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๕๔๒.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงาน และบทบาทการบังคับบัญชา ของหัวหน้ากับพฤติกรรมการทำงาน : กรณีศึกษาหน่วยงานภาครัฐแห่งหนึ่ง	จารุมา ชูช่วง	๒๕๕๐
๕๔๓.	ค่านิยมความต้องการรับชมนาฏศิลป์ตะวันตกของวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน	จิตตภา แจ่มปฐม	๒๕๕๐
๕๔๔.	การศึกษาค่านิยมการใช้เทคโนโลยี ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น	จิราพร ชูเชิด	๒๕๕๐
๕๔๕.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงานต่อลักษณะขององค์การที่ต้องการทำงานของนักศึกษาชั้นปีที่ ๔	ทิวาพร วิวัฒน์เจริญกิจ	๒๕๕๐
๕๔๖.	กิจกรรมการปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา	ทิตินา แคมมณี	๒๕๕๐
๕๔๗.	ค่านิยมทางการศึกษาของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ในสถานศึกษาสอนศาสนาอิสลามควบคู่สามัญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี	ธีรวัฒน์ กำแพงเพชร	๒๕๕๐
๕๔๘.	อิทธิพลของสื่อนิตยสารหัวนอกภาษาไทยต่อค่านิยมความงามของผู้อ่าน	นนทชา แสงอรุณ	๒๕๕๐
๕๔๙.	ค่านิยมด้านการประหยัดและการออม ของสมาชิกธนาคารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร	นวรรตน์ ณ อยุธยา	๒๕๕๐
๕๕๐.	การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการการเรียนรู้นอกห้องเรียนและการกระจ่ายค่านิยมเพื่อเสริมสร้างความรู้และการปฏิบัติเพื่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร	นันทพัทธ์นันท์ เชื้อแก้ว	๒๕๕๐
๕๕๑.	การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนว ตามกระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่าย เพื่อพัฒนาการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนอรุณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	นิตยา กฤษเจริญ	๒๕๕๐
๕๕๒.	การนำ ๕ส มาประยุกต์ในองค์การภาครัฐของประเทศไทย : ความสำคัญของวัฒนธรรมองค์การและค่านิยม	บุษรินทร์ ศิริปิ่น	๒๕๕๐
๕๕๓.	ค่านิยมการจัดการกับผลการปฏิบัติงาน ของข้าราชการระดับสูงในราชการพลเรือนไทย	พงศภัค ตรีรัตนาศเรษฐ์	๒๕๕๐
๕๕๔.	การปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในกรุงเทพมหานคร	พนิดา ทรัพย์สาร	๒๕๕๐

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๕๕๕.	การปลูกฝังค่านิยมหลักขององค์กร: ทัศนศึกษาบริษัทโตโยต้า มอเตอร์ประเทศไทยจำกัด	ภัทราวดี ศรีสม ลักษณ์, วิชัย อุตสาห จิต	๒๕๕๐
๕๕๖.	ค่านิยมในการทำงานของคนไทยในทัศนะของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	วัชรพล ศุภจักร วัฒนา	๒๕๕๐
๕๕๗.	การนำเสนอภาพตัวแทนและค่านิยม "ความเป็นหญิงยุคใหม่" ใน นิตยสารคลีโอ ที่มีผลต่อทัศนคติของผู้อ่าน	ศศิภาญจน์ กสิวัฒน์	๒๕๕๐
๕๕๘.	แรงจูงใจ ค่านิยม ความเชื่อและการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อสร้าง ทัศนคติต่อวัตถุประสงค์จตุคามรามเทพ	สุชิตา อยู่คงศักดิ์	๒๕๕๐
๕๕๙.	การศึกษาค่านิยมการใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ ๒ ในเขตกรุงเทพมหานคร	สุนทรี บุญประสิทธิ์ พันธ์	๒๕๕๐
๕๖๐.	๒๐ วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม การ เรียนรู้โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	สุวิทย์ มูลคำ	๒๕๕๐
๕๖๑.	การศึกษาการนำค่านิยมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๓ กรุงเทพมหานคร	อาทิตย์ญา โพธิ์สวย	๒๕๕๐
๕๖๒.	รายงานการวิจัยเรื่องค่านิยมการรักษานวลสงวนตัวการมีก๊กและการ ใช้ชีวิตคู่แบบอยู่ก่อนแต่งของนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของ รัฐในจังหวัดสงขลา	อิสระ ทองสามสี	๒๕๕๐
๕๖๓.	ทัศนคติค่านิยมและการเห็นคุณค่าในตนเองที่สัมพันธ์ต่อการไม่สูบ บุหรี่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรในระดับปริญญาตรีวิทยา เขตพระราชวังสนามจันทร์และวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี	กุลนารี อีระพิบูลย์	๒๕๕๑
๕๖๔.	การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วย วิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้าง ค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับ นัก	ดริณภพ เพียรจัด	๒๕๕๑
๕๖๕.	การนำเสนอค่านิยมในคอลัมน์ "สดจากเยาวชน" ในหนังสือพิมพ์ ข่าวสด	ตวงรัตน์ คูหเจริญ	๒๕๕๑
๕๖๖.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงาน และคุณภาพชีวิตใน การทำงาน กับการรับรู้ความสำเร็จ ในงานของลูกจ้างชั่วคราวครู รายเดือน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเชียงราย เขต ๑- ๔	นาฏลดา ก่อเกิด	๒๕๕๑

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๕๖๗.	การรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนคาราวินวิทยาลัย อำเภอเมืองเชียงใหม่	ปนัดดา ปัญญา	๒๕๕๑
๕๖๘.	ค่านิยมเชิงวัฒนธรรมในโฆษณาวิทยุสารสตรี	พรพิมล เลิศวงศ์วีระชัย	๒๕๕๑
๕๖๙.	รายงานการวิจัยเรื่อง ค่านิยมการทำงานของคนไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ	๒๕๕๑
๕๗๐.	การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของค่านิยมและพฤติกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนมัธยมศึกษา	วรางคนาง ชูแก้ว	๒๕๕๑
๕๗๑.	การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาวิทยาศาสตร์ ด้วยการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้น	วิไลลักษณ์ ชาติวิเชียร	๒๕๕๑
๕๗๒.	การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาสังคมศึกษาด้วยวิธีสตอรี่ไลน์เพื่อสร้างค่านิยมด้านความพอประมาณตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ศรีวิมล สุรสันติวรการ	๒๕๕๑
๕๗๓.	ผลของการจัดโปรแกรมการทำค่านิยมให้กระจ่างต่อความสุขของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา	สารญา ธัญญเจริญ	๒๕๕๑
๕๗๔.	การรับรู้ ทักษะคติ ค่านิยม และพฤติกรรมการซื้อขายสินค้าปลอมตรา ยี่ห้อระดับหรุของผู้หญิงวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาสินค้ากระเป๋าสตรี	สุภัคคณิศร รุ่งเรือง	๒๕๕๑
๕๗๕.	การเสริมสร้างค่านิยมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา	สุเมธ งามกนก	๒๕๕๑
๕๗๖.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงานและความผูกพันกับองค์กร	สุรพงษ์ มีทุน	๒๕๕๑
๕๗๗.	แนวคิด ค่านิยมและการปฏิบัติของครูผู้สร้างวงดนตรีลูกทุ่ง : การศึกษาข้ามกรณีโรงเรียนที่ได้รับรางวัลวงดนตรีลูกทุ่งดีเด่น	อาจารย์ ไชยสิทธิ์นุชิต	๒๕๕๑
๕๗๘.	ค่านิยมในละครญี่ปุ่นสมัยใหม่ที่นำเสนอผ่านทางโทรทัศน์	ฉัตรวิ คุหาวิชานันท์	๒๕๕๒
๕๗๙.	ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และค่านิยมในการทำงานกับพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดี ขององค์การของครูโรงเรียนเอกชน ในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่	ณัฐฎิภา บุรณกุล	๒๕๕๒
๕๘๐.	การปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี	วราภรณ์ เทียงสุข	๒๕๕๒

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๕๘๑.	โครงการประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผาสื่อประสม เพื่อล้อเลียนค่านิยมความงามของหญิงไทยในปัจจุบัน	อัจฉรารัตน์ แสนแจ็ก	๒๕๕๒
๕๘๒.	การเปรียบเทียบค่านิยมทางจริยธรรม ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาชาวไทยกับชาวญี่ปุ่น	อิโต ยูโกะ	๒๕๕๒
๕๘๓.	ความต้องการขั้นพื้นฐานและค่านิยมบริโภคของข้าราชการตำรวจ : สถานีตำรวจภูธรแห่งหนึ่งในจังหวัดยะลา	ธนสิทธิ์ มัทยาท	๒๕๕๓
๕๘๔.	การสื่อสาร ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง และการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ของกลุ่มแฟนคลับ	ปริญชาติ จรุงจิตร ประชารมย์	๒๕๕๓
๕๘๕.	การวิเคราะห์และนำเสนอแนวทางพัฒนาค่านิยมทางภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น: การวิจัยแบบผสม	เยาวลักษณ์ หงษ์ หิรัญเรือง	๒๕๕๓
๕๘๖.	ค่านิยมและพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยในกลุ่มเยาวชนที่มีภาวะเปราะบาง : แนวโน้มอันตรายในสังคม	วิภา ด้านธำรงกุล	๒๕๕๓
๕๘๗.	ค่านิยมและทัศนคติของคนรุ่นใหม่ เจเนอเรชั่นแซด	สรเสริญ ปัญญาธิ วงศ์	๒๕๕๓
๕๘๘.	การศึกษาผลของความสอดคล้องระหว่างวัฒนธรรมองค์กรกับค่านิยม ที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานในบริษัท เพดเดอร์อัลเอ็กซ์เพรส (ประเทศไทย) จำกัด	เอกทัศน์ จันทร์มล	๒๕๕๓
๕๘๙.	การศึกษาและถอดภูมิปัญญาของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรมค่านิยมไทยในการดำเนินชีวิตอย่างสมดุลและยั่งยืน	จารุณี ชามาตย์... [และคนอื่น ๆ]	๒๕๕๔
๕๙๐.	โครงการออกแบบกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion graphic) เพื่อสะท้อนค่านิยม พฤติกรรมการเลียนแบบจากสื่อบันเทิง "เห็นช้างขี้ ขี้ตามช้าง"	ชลวิชัย ไรจน์จตุรกุล	๒๕๕๔
๕๙๑.	การพัฒนาแนวคิดและแนวปฏิบัติของครูผู้สอนเกี่ยวกับนวัตกรรม การเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรมและค่านิยมไทย สำหรับการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน	ทับทิม สุริยสุภาพงศ์ ...[และคนอื่น ๆ]	๒๕๕๔
๕๙๒.	ความสัมพันธ์ระหว่าง กลุ่มอาการ การจัดการตนเอง ค่านิยมด้านสุขภาพ ความ เข้มแข็งในการมองโลก และคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่ได้รับการขยายหลอดเลือดหัวใจ	นิตญา ฤทธิ์เพชร	๒๕๕๔

	รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๕๙๓.	รายงานการวิจัย เรื่อง ค่านิยมของญี่ปุ่นที่สะท้อนจากสุภาชิตกับคนญี่ปุ่นในสังคมปัจจุบัน	บารณี บุญทรง	๒๕๕๔
๕๙๔.	ความฉลาดทางอารมณ์ ค่านิยมในการทำงานและลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานบริการบนสายการบินไทย	ไพบุลย์ อินทิสันท์	๒๕๕๔
๕๙๕.	ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์วัฒนธรรมและค่านิยมในการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามแบบ I AM READY ของหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค สังกัดกระทรวงมหาดไทย	ภักดิ์ สีธิ	๒๕๕๔
๕๙๖.	การศึกษาสภาพบริบทของโรงเรียนและปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวข้อง เศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรมและค่านิยมไทย	วรกิต วัตเข้าหลาม... [และคนอื่นๆ]	๒๕๕๔
๕๙๗.	การออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรมและค่านิยมไทย สำหรับการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน	สุชาติ วัฒนชัย... [และคนอื่นๆ]	๒๕๕๔
๕๙๘.	การสังเคราะห์โมเดลต้นแบบของนวัตกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคุณธรรมและค่านิยมไทยสำหรับการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน	สุมาลี ชัยเจริญ... [และคนอื่น ๆ]	๒๕๕๔
๕๙๙.	การปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม	อารย์พงษ์ คำตัน	๒๕๕๔

บทที่ ๖

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของค่านิยมเกี่ยวกับค่านิยมในสังคมไทย ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๕๔ และแสวงหาแนวทางการวิจัยด้านค่านิยมไทยในอนาคต โดยเป็นการวิจัยเชิงบูรณาการ อาศัยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ จากรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปสู่แนวทางการศึกษาวิจัยด้านค่านิยมไทยในอนาคต

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการนำเสนอแนวคิด ทฤษฎีทางค่านิยมไทยในช่วง ๕๐ ปีที่ผ่านมาและแนวคิดที่ทรงคุณค่าของผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งถือว่าเป็นหัวอกหรือผู้นำทางความคิด เป็นผู้มีวิสัยทัศน์และแนวทางที่ชัดเจนในการชี้แนะทางค่านิยมที่พึงามให้ผู้คนในสังคมได้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

คณะผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎีของค่านิยม ของประเทศไทยและต่างประเทศและแนวคิดหลักการของผู้ทรงคุณวุฒิ มาทำการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ แยกแยะ กลั่นกรอง สารสำคัญของค่านิยมไทย มาหลอมรวมจนกระทั่งตกผลึก เป็นแนวทางที่สะท้อนของค่านิยมไทยในปัจจุบัน

โดยสรุปข้อค้นพบแรกเกี่ยวกับนิยามความหมายของค่านิยมนั้น พบว่า “ค่านิยมไทย” คือสิ่งที่สังคมไทยเห็นสมควรที่จะยึดถือ หรือ ปฏิบัติให้มีความสำคัญ เป็นเครื่องมือ และบรรทัดฐาน นำไปสู่การประพฤติปฏิบัติของคนในสังคมโดยรวม สำหรับในส่วนของสถานการณ์ของค่านิยมไทย เราจะเห็นว่าการวิจัยขึ้นนี้มี ความแตกต่างหลากหลายความเชื่อ ความคิด เมื่อผ่านกระบวนการวิเคราะห์แยกแยะถึงประเด็น ใจความสำคัญ สามารถจำแนกสถานการณ์ของค่านิยมไทยในปัจจุบันเป็นหัวข้อดังนี้

1. ค่านิยมหลงลืมภูมิปัญญาท้องถิ่นและยึดถือวัฒนธรรมตะวันตก
2. ค่านิยมรักสนุก นิยมความสะดวกสบาย ไม่จริงจังกับเรื่องราวและสถานการณ์ต่างๆ
3. ค่านิยมหลงใหล เชื่อในกระแสวิทยาศาสตร์ ยึดติดวัตถุนิยม หลงลืมวิถีชีวิตที่หลงลืมกับธรรมชาติ

จากการวิเคราะห์เอกสารที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยเป็นการรวบรวมเอกสาร โดยมีคำที่ใช้ในการสืบค้นจากห้องสมุดทั้ง ๖ แห่ง คือคำว่า “ค่านิยมไทย” ผลการศึกษาพบว่า เอกสารที่รวบรวมได้มีจำนวนทั้งสิ้น ๖๐๐ เอกสาร

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ จนถึงกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๐๙ และปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ไม่มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเป็นช่วงที่มีการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ

สังคมแห่งชาติ รวมถึงเริ่มมีการใช้แผนดังกล่าว จึงทำให้งานเขียนและเอกสารส่วนใหญ่มุ่งประเด็นไปที่ การพัฒนาเศรษฐกิจ สาธารณูปโภคและความกินดีอยู่ดีของประชากรไทย

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๒๙ และ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีจำนวนเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยสูงที่สุดตามลำดับ คือ ร้อยละ ๕.๕๐ (๓๓ เอกสาร) ร้อยละ ๔.๖๗ (๒๘ เอกสาร) และร้อยละ ๔.๕๐ (๒๗ เอกสาร) ตามลำดับ

เมื่อนำข้อมูลจำนวนเอกสารที่ค้นพบในการศึกษามาจัดกลุ่มตามช่วงปี พ.ศ. เป็นช่วง ระยะเวลา ๑๐ ปี พบว่า ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยถึง ๒๐๔ เล่ม คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๐๐ รองลงมาคือ ช่วง ปี พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙ มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทย จำนวน ๑๖๕ เล่ม คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕๐ และ ช่วง ปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๙ มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ ค่านิยมไทยจำนวน ๑๕๐ เล่ม คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐ ขณะที่ในช่วงปีปัจจุบัน หรือ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐- ๒๕๕๔ และในช่วงอดีต ปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๙ มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทยเพียงเล็กน้อย คือ ร้อยละ ๑๐.๐๐ และร้อยละ ๓.๕๐ ตามลำดับ

สำหรับการจำแนกเป็นกลุ่มหรือลักษณะของแต่ละเอกสาร โดยจัดประเภทเป็นหมวดหมู่ต่างๆ จัดกลุ่มเอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมไทย เพื่อจัดทำเป็นข้อมูลในการนำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็น โดยการจัดประเภทของงานเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สามารถแบ่งเป็น ๗ ประเภท คือ

- ๑) แนวทฤษฎี ได้แก่ ระบบการวิจัย การหาความจริง การคิดอย่างเป็นระบบ การพัฒนาประเทศ เป็นต้น
- ๒) แนวเศรษฐกิจ
- ๓) ด้านสุนทรียศาสตร์ ได้แก่ การศึกษาวรรณกรรมต่างๆ
- ๔) ด้านสังคม ได้แก่ สุขภาพ ภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เป็นต้น
- ๕) ด้านการเมือง ได้แก่ ความมั่นคง รักชาติ
- ๖) ด้านศาสนา ได้แก่ จริยธรรม คุณธรรม
- ๗) วิชาชีพหรือกลุ่มคน

ผลการศึกษาวิจัยในส่วนที่เป็นการจัดประเภทเอกสาร พบว่า จากเอกสารทั้งสิ้น ๖๐๐ เอกสาร มีเอกสารที่นำมาใช้ได้จำนวน ๕๘๐ เอกสาร

เมื่อจำแนกเป็นประเภทต่างๆ ทั้ง ๗ ประเภท พบว่า เอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทยประเภทงาน ด้านสังคม อันได้แก่ สุขภาพ ภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ มีสัดส่วนสูงที่สุดคิดเป็น ร้อยละ ๓๗.๐๗ หรือ ๒๑๕ เอกสาร รองลงมาคือ เอกสารประเภททฤษฎี ได้แก่ ระบบการวิจัย การหาความ จริง การคิดอย่างเป็นระบบ การพัฒนาประเทศ คิดเป็น ร้อยละ ๑๙.๒๑ หรือ ๑๑๒ เอกสาร และ

ประเภทเอกสารที่มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ประเภทวิชาชีพหรืองานศึกษาด้านค่านิยมที่เกี่ยวกับกลุ่มหรือบุคคลต่างๆ คิดเป็น ร้อยละ ๑๘.๙๗ หรือ ๑๑๐ เอกสาร

ทั้งนี้จากข้อมูลการจัดประเภทเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมดังกล่าว พบว่า เอกสารประเภทศาสนา เอกสารด้านเศรษฐกิจ เอกสารด้านสุนทรียศาสตร์และเอกสารด้านการเมืองนั้น มีสัดส่วนไม่ถึงร้อยละ ๑๐ ของเอกสารที่เกี่ยวกับค่านิยม โดยเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมด้านสุนทรียศาสตร์และเอกสารด้านการเมือง มีเพียงร้อยละ ๕.๐๐ และ ร้อยละ ๔.๑๔ หรือคิดเป็นจำนวน ๒๙ เอกสารและ ๒๔ เอกสารตามลำดับ

ข้อมูลในส่วนนี้อาจสะท้อนให้เห็นถึงการขาดการศึกษาในส่วนที่เป็นด้านสุนทรียศาสตร์และด้านการเมืองในงานศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมของสังคมไทย

เมื่อนำข้อมูลที่จัดแบ่งตามประเภทของเอกสารของค่านิยมไทย มาจำแนกตาม ปี พ.ศ. ในช่วงระยะเวลาต่างๆ พบว่า ในภาพรวมนั้นในช่วงเวลาแต่ละ ๑๐ ปี มีความแตกต่างกันของประเภทเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทย

อภิปรายผล

ในทางการศึกษาวิจัย ค้นคว้า แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสังคมไทยและการสัมพันธภาพของผู้ทรงคุณวุฒิได้พบมิติต่างๆ ของค่านิยมไทย การไหลบ่าของวัฒนธรรมตะวันตก หลงลืมนิยมปัญหาท้องถิ่น ค่านิยมพื้นฐาน และอุดมคติที่เป็นประโยชน์ ต่อผู้คนในสังคม ในหลากหลายประเด็น โดยแบ่งการอภิปรายผลเป็น ๓ ส่วน ได้แก่

๑. ความหมายของค่านิยมไทย
๒. สถานการณ์ของค่านิยมไทย
๓. แนวทางการส่งเสริมค่านิยมไทย

ความหมายของค่านิยมไทย

ในเบื้องต้นที่เราจะเข้าใจความหมายของค่านิยมไทย เราต้องพิจารณาศึกษาความหมายของค่านิยมทางสังคมซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิ ได้อรรถาธิบาย ค่านิยมทางสังคมไว้อย่างลึกซึ้งชัดเจนว่า ค่านิยมทางสังคม หมายถึง สิ่งที่คนส่วนใหญ่ในสังคมสังคมยึดถือตรงกันว่ามีคุณค่าสำหรับคนส่วนใหญ่ยึดถือปฏิบัติตาม ได้รับการยอมรับและสามารถมีชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข แต่ละสังคมก็มีความเหมือนและแตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น สมัยที่ไปเรียนที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เวลาไปบ้านอาจารย์ในเวลาที่ไม่ได้นัดหมาย ถือว่าเป็นการผิดมารยาทอย่างยิ่ง ในขณะที่คนไทยมีความยินดีที่มีแขกมาเยือนตรงกับค่านิยมที่ว่าเป็นธรรมเนียมไทยโดยแท้แต่โบราณ ใครมาถึงเรื่องชานต้องต้อนรับ จึงเกิดการเรียนรู้ว่าค่านิยมของเขาและเราต่างกัน

จากแนวคิดค่านิยมทางสังคม ซึ่งเน้นสิ่งที่คนในสังคมยึดและปฏิบัติโดยแต่ละสังคมก็ตระหนักถึงประโยชน์ที่เหมาะสมสอดคล้องกับผู้คนในสังคมนั้นๆ ตรงกับแนวคิดของ Rokeach ที่เห็นว่าค่านิยม (Value) เป็นความเชื่อที่มีลักษณะค่อนข้างถาวร รวมถึงการมีความเชื่อว่า วิธีปฏิบัติบางอย่างหรือเป้าหมายบางอย่าง เป็นสิ่งที่ตนเองและสังคมเห็นสมควร ที่จะยึดถือปฏิบัติ ค่านิยมจึงเป็นสิ่งที่บุคคลนั้นได้ให้ความสำคัญกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งและสิ่งนั้นมีคุณค่าที่จะปฏิบัติตามความเชื่อนั้น

ค่านิยมของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ ประสบการณ์ของแต่ละบุคคลนั้นย่อมมีความแตกต่างกัน ดังนั้นค่านิยมที่เรายึดถือจึงแตกต่างกันไป แม้จะอยู่สังคมเดียวกัน อย่างไรก็ตามค่านิยมสามารถมีการเปลี่ยนแปลงกันได้ เห็นได้จากการที่มีบางคนมีค่านิยมที่สอดคล้องกับคนอื่น โดยเฉพาะบุคคลที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อความเชื่อ ความศรัทธาของเรา นอกจากนี้แล้วค่านิยมมีลักษณะของการเปลี่ยนแปลงไปตามวุฒิภาวะ ประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ในขณะที่ระบบค่านิยม (Value System) คือ การรวมตัวของความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับวิถีทางในการประพฤติปฏิบัติหรือจุดหมายปลายทางของชีวิตให้เข้าเป็นระบบความเชื่อที่มีลักษณะคงทนถาวรลดหลั่นกันไปตามลำดับความสำคัญ (Rokeach, ๑๙๗๓)

ค่านิยมมีความสัมพันธ์โดยตรงกับความเชื่อของบุคคล ซึ่งมนุษย์เราถูกขัดเกลาหล่อหลอมจากการศึกษา ศาสนา จารีตประเพณีที่คนรุ่นก่อนได้วางกฎเกณฑ์กรอบแนวคิดไว้ จนกระทั่งกลืนกินเป็นวิถีความคิด กลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกับความเชื่อ ความคิด ความต้องการและค่านิยมของเรา ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าค่านิยมที่เป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่จะกำกับกับการที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมใดๆ ก็ตามที่สอดคล้องกับค่านิยมที่ตนเองยึดถือหรือไม่แสดงพฤติกรรมใดๆ ที่ขัดแย้งต่อค่านิยมของตนเอง ซึ่งสามารถเชื่อโยงให้เห็นภาพสะท้อนของค่านิยมไทย ว่าเป็นสิ่งที่สังคมไทยยอมรับ ชื่นชอบ ยินดี และยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ในสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ วัฒนธรรม ผลผลิตของสังคมจนเกิดเป็นความภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ เกิดการสืบทอดจนเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของคนในสังคม

สถานการณ์ของค่านิยม

เป็นการยากที่จะนำพาสังคมให้ก้าวไปสู่สังคมมหาสุข โดยขาดค่านิยมและแนวทางที่ถูกต้อง ชี้นำผู้คนในสังคมให้ดำรงชีวิต และประพฤติปฏิบัติไปในทิศทางที่เหมาะสม จากการศึกษาพบว่าสถานการณ์ของค่านิยมไทยที่น่าวิตกกังวลในขณะนี้ ได้แก่

๑. การหลงลืมภูมิปัญญาท้องถิ่นยึดถือวัฒนธรรมตะวันตก ถึงแม้ว่าการให้ความสำคัญกับค่านิยมตะวันตก จะทำให้ความสำเร็จด้านการพัฒนาวัตถุ แต่ได้มาด้วยราคาแพง และมีทั้งคุณและโทษ โทษสำคัญที่สุดของความสำเร็จทางเศรษฐกิจคือ กระตุ้นความโลภ การแข่งขัน ความรุนแรง และอัตราความนิยมขนานใหญ่ รวมทั้งในส่วนของสังคมที่ได้ชื่อว่า ประสบความสำเร็จในการเจริญรอยตามตะวันตกกล่าวคือผู้คนส่วนมากถูกบีบกันให้ดิ้นรนหาทรัพย์ อำนาจ ชื่อเสียง และความสุขอย่างไม่มีการสิ้นสุดอันเป็นเหตุให้อัตตาการฆ่าตัวตาย โรครทางจิตใจ ความเครียดและยาเสพติดเพิ่มสูงขึ้นตลอดเวลา

ยิ่งกว่านั้นเราต้องไม่ลืมว่าส่วนสังคมที่มั่งคั่งกว่านี้ มั่งคั่งด้วยการชูดรีดเอาเปรียบประชาชน ส่วนใหญ่ที่ด้อยโอกาสกว่าและชูดรีดเอาเปรียบธรรมชาติทั้งนี้ โดยอาศัย โครงสร้างอันอยุติธรรม ภายในแต่ละประเทศ และระหว่างประเทศเป็นปัจจัยเกื้อหนุน ทั้งยังทำให้สภาพแวดล้อมทาง ธรรมชาติเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็วในทุกหนทุกแห่งและช่องว่างระหว่างคนจนและคนรวยตลอดเวลา (ประชา ชุตานุกูวัต, ๒๕๔๗)

แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับผู้ทรงคุณวุฒิท่านหนึ่งให้ความเห็นว่าสถานการณ์ของค่านิยมไทย ในปัจจุบันมีความน่าเป็นห่วงเพราะคนไทยส่วนใหญ่กำลังละทิ้งรากเหง้าทางวัฒนธรรม ที่เป็นเป็น เอกลักษณะเฉพาะของตนตลอดจนผลผลิต ของสังคมที่เกิดจาก ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ที่แฝงด้วย ศิลปวัฒนธรรม เฉพาะถิ่นที่งดงาม ไม่ว่าจะเป็นภาษาและวรรณกรรม ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ทั้งด้าน การแสดง ประเพณีเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนในสังคม การกิน การอยู่และอาชีพ

ขณะที่กระแสโลกาภิวัตน์กำลังถาโถมเข้าสู่สังคมไทยอย่างหนักเลียนแบบโดยขาดความยั้งคิด ไตร่ตรองและเริ่มลืมเลือนในสิ่งดีๆ ของสังคมไทยที่มีอดีตไปอย่างน่าเสียดายขาดการสืบทอด ยกตัวอย่างค่านิยมหลายด้านที่น่าเป็นห่วง

- ๑) ด้านภาษาและวรรณกรรม คนไทยมีภาษาของตนเองมากกว่า ๗๐๐ ปี แม้ประเทศไทยจะมีคนหลายชาติหลายภาษาอยู่ร่วมแผ่นดินมาหลายร้อยปี แต่เราก็มีความ กลมกลืนในการนำภาษาต่างชาติเหล่านั้นมาใช้ร่วมกับภาษาไทย ไม่ว่าจะเป็น ฝรั่งเศส จีน เขมร ทั้งนี้เรามีภาษาและวรรณกรรมที่สละสลวยไม่ว่าจะเป็นร้อยแก้วหรือ ร้อยกรองแต่ปัจจุบันคนรุ่นใหม่กลับขาดความสามารถในการใช้ภาษาของตนไม่ว่าจะเป็น การพูด สำเนียง อักษร หรือการเขียน การใช้ภาษานับวันจะผิดเพี้ยนมากขึ้น
- ๒) ด้านศิลปวัฒนธรรมการแสดงและดนตรี คนไทยมีศิลปวัฒนธรรมด้านการแสดงและ ดนตรีที่หลากหลาย มีเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละภาค เช่นเพลงพื้นบ้าน การรำยรำ เครื่องแต่งกายเครื่องดนตรี แต่คนไทยกลับละทิ้งและรับเอาวัฒนธรรมต่างชาติผ่าน สื่อต่างๆอย่างน่าเป็นห่วง บทเพลงของคนรุ่นใหม่จึงขาดความเอาใจใส่ในเนื้อร้องและ ทำนองของเพลงต่างชาติจนภาษาไทยวิบัติส่วนการแสดงพื้นบ้านต้องปรับเปลี่ยนไป ตามกระแสสังคมมากขึ้นจนเกินพอดีจนไม่หลงเหลือความเป็นศิลปะที่งดงาม โดยเฉพาะอย่างเครื่องแต่งกายของนักแสดงที่ยั้วเกิเลสผู้ชม
- ๓) ด้านการแต่งกาย เรามีชุดประจำชาติและชุดเสื้อผ้าประจำถิ่นที่บ่งบอกถึงความ งดงามในชีวิตของคนไทยมาแต่อดีตและสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ผ้าไทยมีความงดงามด้านศิลปะการทอ สีและลวดลาย ระดับโลก เรามีชุด แต่งกายในโอกาสต่างๆมากมายแต่เรากลับไม่ช่วยกันแต่งและสวมใส่ ไม่ช่วยกันรักษา แต่กลับไปลอกเลียนแบบเอาแฟชั่นการแต่งกายจากต่างชาติต่างวัฒนธรรมบางครั้ง เสี่ยงและล่อแหลมต่อการเกิดอาชญากรรมและปัญหาสังคมตามมา

๔) ด้านการใช้ผลิตภัณฑ์ของคนไทย เรามีการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพส่งไปจำหน่ายทั่วโลกมีคนต่างชาติยอมรับ แต่คนไทยกลับไม่นิยมใช้ แต่ละปีคนไทยต้องเสียดุลการค้าที่นำเข้าสินค้ามาจากต่างประเทศมากมายทั้งๆที่คนไทยผลิตได้ถ้าคนไทยหันกลับมาใช้สินค้าไทยมากขึ้นจะทำให้เศรษฐกิจไทยก้าวไกลไปกว่านี้ มีคำกล่าวสนับสนุนประเด็นนี้ได้ชัดเจนที่สุดว่า “ยิ่งหลงใหลได้ปลื้มกับความเจริญของคนอื่นมากเพียงใด ก็ยิ่งหลงลืมรากเหง้าของตนเองไปมากเพียงนั้น บ้านเรามีมรดกทางธรรมชาติและอารยธรรมที่ล้ำค่าด้วยมือที่ขำของของหัตถศิลป์สืบทอดกันมาก่อนดินที่เปลี่ยนไปเป็นเครื่องใช้ ไยไหมและปุยฝ้ายจึงแปรผันไปเป็นแพรรณอันงดงาม หากเราช่วยกันอุดหนุนสินค้าพื้นบ้านมรดกเหล่านี้จะสืบสานอยู่”

๕) ด้านศิลปะสถาปัตยกรรมเรามีสถาปัตยกรรมประจำชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นในแต่ละภูมิภาคที่สอดคล้องไปกับการดำเนินชีวิตของคนไทยมาช้านานทั้งที่เกี่ยวเนื่องกับวิถีของคนทั่วไปและเกี่ยวเนื่องจากสถาบันหลักของชาติ ที่มีความงดงามและวิจิตรบรรจงที่ยอมรับของคนทั่วโลก เป็นสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศในแต่ละภูมิภาค แต่คนปัจจุบันกลับไปเอาสถาปัตยกรรมของคนตะวันตกจนไม่เหลือเอกลักษณ์ของตนเองเรามีสถาปัตยกรรมตะวันตกเต็มบ้านเต็มเมืองที่ไม่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศที่ร้อนชื้นอย่างบ้านเราและต้องสิ้นเปลืองพลังงานมหาศาลสถาปัตยกรรมประจำชาติที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ไว้เริ่มทรุดโทรมไปตามกาลเวลา ในอนาคตเราอาจไม่เหลือสถาปัตยกรรมอันมีค่าเหมือนในอดีตไว้ให้คนรุ่นต่อไปได้ชื่นชมอีกแล้ว

สถานการณ์ที่คนหลงใหลค่านิยมและจิตวิญญาณของตนเองพัฒนาและเติบโตตามประเทศตะวันตก หากเราวิเคราะห์ค่านิยมไทยและภูมิปัญญาที่ถูกกดทับไม่ตระหนักถึงความสำคัญและอาจสูญหายไปตามกาลเวลานั้นมีต้นสายปลายเหตุจากการไม่เห็นคุณค่าในตนเอง

ค่านิยมที่คงที่คงอยู่อย่างเหนียวแน่นต้องมีสำนึกมาจาก ผู้คนในสังคมมองเห็นอิทธิพลของรูปแบบของการดำเนินชีวิตที่คงอยู่อย่างมีคุณค่าและเป็นพลังก่อให้เกิดสิ่งที่เป็นประโยชน์ทั้งตนเองและสังคมทั้งในสภาวะปัจจุบันและอนาคต จึงจะปักหลักตำแหน่งที่แน่นอน ดั่งในด้านธรรมชาติของค่านิยมของ Rokeach ที่ให้ทัศนะว่า โดยส่วนใหญ่ค่านิยมยังคงอยู่ หากผู้คนให้ความสำคัญจะมีลักษณะยั่งยืนถาวร คงที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ทำให้มีความต่อเนื่องของวัฒนธรรม สังคมหรือบุคลิกภาพของกลุ่มคนในสังคมและทำให้คนกลุ่มแตกต่างกันไปจากกลุ่มคนอีกสังคมหนึ่ง จนในที่สุดเกิดเป็นลักษณะประจำกลุ่มหรือประจำชาติเกิดขึ้น สาเหตุที่ค่านิยมมีลักษณะยั่งยืน เพราะตามกระบวนการเรียนของมนุษย์นั้น มนุษย์ได้ถูกสอนมาตั้งแต่เด็กเกี่ยวกับค่านิยมต่างๆ ในรูปของความแน่นอนเต็มที่ เช่น ความซื่อสัตย์ ความมีน้ำใจ ดังนั้นกระบวนการเรียนรู้มาเป็นเวลานาน จะช่วยตอก

ย้าให้ค่านิยมมีลักษณะคงทนถาวร ค่านิยมสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ประสบการณ์ในช่วงชีวิตที่ผ่านมา ไม่ใช่การเกิดขึ้นตามอารมณ์ขึ้นลงของมนุษย์ในลักษณะชั่วคราวช่วยยาม

เมื่อเด็กโตขึ้นและมีประสบการณ์เรียนรู้ทางสังคมมากขึ้น เขาจะเรียนรู้ว่าสถานการณ์ที่เขาประสบไม่ได้มีเฉพาะค่านิยมที่พ่อแม่สั่งสอนไว้ ยังมีค่านิยมอื่นๆ ที่ปรากฏอยู่และกลุ่มอื่นๆ ในสังคมให้ความสำคัญแก่ค่านิยมบางอย่างมากกว่า ซึ่งเด็กจะเรียนรู้สิ่งเหล่านี้ผ่านการสั่งสอนประกอบกับการสังเกตจากการกระทำที่เป็นบรรทัดฐานของคนในสังคมนั้นและเมื่อเขามีประสบการณ์กับคำว่าค่านิยมที่ไม่สอดคล้องกันเขาก็จัดลำดับค่านิยมโดยจะไม่แตกต่างกันในกลุ่มมากนัก (Rokeach, ๑๙๗๙)

การที่คนไทยรู้สึกขาดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจในคุณค่าของค่านิยมที่ฝังงานของคนไทย หากวิเคราะห์อย่างลึกซึ้งเฉพาะลงไปถึงรากฐานความเชื่อจะพบว่า ลักษณะปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นความรู้สึกในบริบทของประเทศที่ด้อยพัฒนาที่ให้น้ำหนักหรือคุณค่าของค่านิยมประเทศพัฒนาแล้วหรือประเทศตะวันตกสูงส่งกว่าในประเทศของเรา และจำเป็นจะต้องทำประเทศของเราให้พัฒนาเติบโต เจริญรุ่งเรืองดังประเทศต้นแบบเหล่านั้น รวมทั้งเกิดทัศนคติความเชื่อว่าตนเองมีปมด้อย ตั้งแต่ชนชั้นนำได้แพร่ขยายไปสู่ประชาชนส่วนใหญ่อย่างใหญ่อย่างรวดเร็วจึง โดยระบบการศึกษาและสื่อสารมวลชน นี่เป็นกระบวนการถอนรากทางวัฒนธรรม ที่ทำให้คนทุกชั้นในสังคมต่างพารู้สึกว่าตัวเองไม่ดีพอ ปรากฏการณ์หนึ่งที่สะท้อนปมด้อยนี้ออกมาอย่างเด่นชัดก็คือ เราจะเห็นคนหนุ่มสาวตามเมืองใหญ่ของเอเชียในยุคนี้ เช่น โตเกียว นิวเดลี กรุงเทพฯ มะนิลา โซล ต่างพากันยอมเป็นสีแดง เหลือง เพื่อให้ดูเหมือนฝรั่ง ทั้งยังชอบนั่งกินอาหารตามร้าน Mc KFC และพิซซาฮัท ถ้ากินกาแฟต้อง Starbucks แม้โดยผิวเผินนั้นอาจเป็นเพียงสมัยนี้ อาจเป็นเพียงสมัยนิยมชั่วคราว แต่ถลึงไปเป็นภาพสะท้อนที่แจ่มชัดของอาการป่วยของสังคมเอเชีย สังคมที่ไม่สามารถทำให้ผู้คนภูมิใจในความเป็นตัวตนที่แท้จริงได้ แต่พยายามตะเกียกตะกายเป็นคนอื่น สังคมที่ป่วยเหล่านี้ ได้สร้างความแปลกแยกพื้นฐานให้สมาชิกของตน

อันที่จริงการแปลกแยกที่ว่านี้ เป็นด้านหนึ่งของการตกเป็นอาณานิคมอย่างลึกซึ้งที่เจ้าอาณานิคมไม่ได้เป็นรัฐอธิปไตยอีกต่อไป แต่กลายเป็นบริษัทยักษ์ใหญ่ทั้งหลายไม่กี่ร้อยบริษัทที่ครอบงำโลกทั้งโลก แม้ในสังคมตะวันตกเอง ผู้คนก็ต่างถูกวัฒนธรรมบริโศค ทำให้รู้สึกว่านตนเองไม่ดีพอ ถ้าดีพอจะต้องใส่เสื้อยี่ห้อนั้น ต้องขับรถยนต์ยี่ห้อนี้ พุดอีกแบบหนึ่ง การสร้างความแปลกแยกหรือก่อให้เกิดทุกข์ขึ้นในหมู่ประชาชน คือพลังขับเคลื่อนให้กระบวนการโลกาภิวัตน์ให้ดำเนินไปได้นั่นเอง สังคมใดก็ตามยอมไม่สามารถบรรลุถึงวุฒิภาวะได้ ถ้าสังคมนั้นปฏิเสธพื้นฐานรากเหง้าของตน สิ่งเหล่านี้ไม่ได้หมายความว่า ปัจเจกบุคคลต้องยึดติดกับบทบาทและหน้าที่โครงสร้างทางจารีตประเพณีอย่างตายตัว แต่หมายความว่าบุคคลหรือชุมชนใดก็ตาม ถ้าจะเติบโตในทางเป็นกุศลต้องปฏิเสธความคิดพื้นฐานที่ว่าน เชื่อชาติของเขา ชนชั้นของเขา ศาสนาของเขา เพศของเขา วัฒนธรรมของเขา อารยธรรมของเขา ต่ำต้อยด้อยค่ากว่าของคนอื่น ไม่ว่าเราจะเป็นใครหรือเป็นอะไรก็ตาม ต่อเมื่อเขาสามารถเอาชนะความแปลกแยกขั้นพื้นฐานที่ว่านี้ และกลับมาเคารพตนเองอย่างลึกซึ้งนั้น เราจึงพร้อมที่จะเลือก

หนทางสำหรับปัจจุบันและอนาคตอย่างมีวิจาร์ณญาณโดยเลือกสรรอย่างอิสระจากชุมทรัพย์ ทางภูมิปัญญาอันหลากหลาย โดยไม่ถูกรอบงำแหล่งใดแหล่งหนึ่ง (ประชา หุตานุวัตร, ๒๕๔๗) เราก็เกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาและค่านิยมอันดีงามของเราซึ่งผู้นำผู้ในสังคมให้ดำเนินชีวิตในทิศทางที่ถูกต้อง ในขณะที่กระแสโลกาภิวัตน์และค่านิยมตะวันตกที่ครอบงำภูมิต่างๆ ทั่วโลก กระแสค่านิยมอีกเรื่องหนึ่งที่มีความโดดเด่น ขยายขอบข่ายครอบคลุมวิถีความคิดและพฤติกรรมของคนไทย

๒. ค่านิยมรักสนุกนิยมความสะดวกสบายไม่จริงจังกับเรื่องราวและสถานการณ์ต่างๆ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ทัศนะและอธิบายสภาพความเป็นจริงในประเด็นนี้ได้ที่น่าสนใจว่า ค่านิยมพื้นฐานประการหนึ่งคือ ความสนุก คนไทยมีค่านิยมการรักสนุก ไม่จริงจังอะไรกับสิ่งต่างๆ โดยรับค่านิยมบางประการมาจากต่างประเทศ เทศกาลที่คนไทยรับมาและพากันลุ่มหลงกันมากและผิดเพี้ยนไปจากที่มาดั้งเดิมของชาวตะวันตก คือเทศกาลวาเลนไทน์ว่าเป็นวันแห่งความรัก เป็นที่น่าสังเกตว่าในวันดังกล่าวมีการจัดการแต่งงานกันอย่างเอิกเกริกมากมายหลายคู่ นอกจากนั้นเด็กๆ วัยรุ่นที่ยังคงขอสตางค์พ่อแม่ไปซื้อของขวัญหรือของขวัญราคาแพงๆ ให้เพื่อน โดยเฉพาะเพื่อนต่างเพศที่ตนสนใจหรือรักใคร่ชอบพอ เด็กเหล่านี้บ่อยครั้งก็จะซื้อพวงมาลัยมากราบแม่ในวันคล้ายวันเกิดของตน ส่วนงานวันฮัลโลวีน คนไทยส่วนหนึ่งก็ยอมรับเข้ามาเป็นงานสนุกของสังคมไทยทั้งๆ ที่คนไทยกับความเชื่อผีสังนางไม้เป็นค่านิยมของคนไทยมาช้านานแล้ว แต่ผีแบบไทยๆ มีไม่มากนัก เท่าที่รู้จัก เช่น ผีกระสือ ผีกระหัง ผีนางตานี ผีนางตะเคียน ผีแม่นาคพระโขนง แต่กลับไม่เป็นที่นิยม

งานเทศกาลคริสตมาส ซึ่งเกี่ยวข้องกับศาสนาคริสต์ ชาวพุทธก็ยังจัดงานเล่นสนุกได้ มีการจัดแต่งต้นคริสตมาสใหญ่ๆ ประดับประดาไฟอย่างสวยงาม เชิญเจ้าใหญ่นายโตไปเปิดไฟ มีการแต่งตัวเป็นซานตาคลอสตัวอ้วนๆ ส่งเสียงร้อง โฮ โฮ บ้าง ดูเอาเถิด เรื่องของศาสนายังเอามาทำเป็นเรื่องสนุกได้ นี่ยังไม่นับ ตรุษจีน อีกเทศกาลหนึ่งซึ่งมีการเฉลิมฉลองอย่างยิ่งใหญ่ที่สุดในสังคมไทย มีการแต่งกายแบบชาวจีน การเชิดสิงโต เชิดมังกร ฯลฯ จนกระทั่งชกจะงงๆ แล้วว่าประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทยนี้เป็นชาวไทยเชื้อสายจีนไปกันหมดแล้วหรือ น่าจะเพิ่มวันตรุษจีนเป็นวันหยุดราชการอีกสักหนึ่งวันก็คงจะไม่มีใครว่าอะไร และยังได้สังเกตว่าเกิดค่านิยมของการอวยพรกันเป็นภาษาจีนกันไปทั่วทุกหัวระแหง ปีหนึ่งจึงมีคำอวยพรกันสามภาษา ทั้งภาษาไทยในวันปีใหม่ ภาษาอังกฤษในวันคริสตมาสและวันปีใหม่ รวมทั้งภาษาจีนในวันตรุษจีน ในอนาคตข้างหน้า คงต้องเพิ่มภาษาอื่นๆ ของประเทศเพื่อนบ้านอีก ๙ ประเทศในฐานะที่เป็นประเทศในประชาคมอาเซียนด้วยกันและค่านิยมของชาวจีนนั้นมักเน้นเรื่องความมั่งคั่งร่ำรวยเป็นหลักสำคัญ

แม้แต่เรื่องสำคัญมาก เช่น การเมือง ยังใช้ว่า “เล่นการเมือง” ดังนั้น สังคมไทยจึงเลือกแต่นักการเมืองที่เข้ามาเล่นการเมืองอย่างสนุกสนาน หาได้จริงจังอะไรกันอย่างแท้จริงไม่ จึงเกิดค่านิยมว่า การบริหารชาติบ้านเมือง คือ “สมบัติผลัดกันชม” แบ่งๆ กันไปบ้าง ตนเองยังเป็นไม่ได้ในช่วงระยะเวลานี้จะด้วยเหตุผลใดก็ตาม ก็ให้ภรรยา สามี หรือลูกๆ เข้ามาทำงานแทนไปพลางๆ ก่อนเป็นการจอบที่ไว้ก่อน พอได้เวลาแล้วก็กลับมา หรือมีค่านิยมว่า “การเมืองนั้นไม่มีมิตรแท้หรือศัตรู

ถาวร” นักการเมืองส่วนใหญ่จึงเป็นนักแสดงที่สนุกกับเล่นละครกันไปก่อนตามสถานการณ์ที่ควรจะเป็นและผลประโยชน์ที่ควรจะได้หรือควรจะเสีย ศัตรูในวันนี้อาจจะเป็นมิตรในวันหน้า หรือมิตรในวันนี้อาจจะเป็นศัตรูกันในวันข้างหน้าก็ได้ ดังนั้นจึงต้องเล่นละครกันไปตามบทบาทที่ได้รับมา หมุนเวียนเปลี่ยนไปได้เรื่อยๆ ดังนั้น จึง “เล่นเกม” กันไปก่อน

งานวัดหรืองานเทศกาลทางศาสนาก็ยังอดสำหรับมี “สวนสนุก” มากมายหลายอย่าง อาทิ มีลิเก หมอลำ ประภคตนางงาม บางวัดนั้น ถ้าจะมีพระธรรมเทศนา ญาติโยมก็จะนิมนต์แกมสังฆะพระว่าท่านต้องเทศน์สนุกๆ หน่อยนะ เดี่ยวคนจะไม่ฟัง

การชุมนุมประท้วงทางการเมืองก็ยังมีการเล่นสนุกสนาน คนที่ไปร่วมชุมนุมกันมากๆ นั้นส่วนมากก็ไปเพราะความสนุกที่ได้ฟังการอภิปรายด้วยถ้อยคำเผ็ดร้อนรุนแรงเวลาเกิดภัยพิบัติ เช่น ไฟไหม้ ผู้คนก็พากันไปมุงดูและพากันเสียดายถ้าดับไฟได้เร็วเกินเวลา เห็นคนตีกัน ทำร้ายร่างกายกัน ก็พากันส่งเสียงเชียร์ด้วยความสนุก แทนที่เข้าช่วยห้ามปราม

มนุษย์เป็นสัตว์ที่มีจิตใจ เป็นสัตว์ที่มีเจตจำนง คือ สัตว์ที่ทำการมเป็น การคิดต้องอาศัยเจตจำนงทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นมนุษย์จึงเป็นสัตว์ที่มีสำนึกในคุณค่า คุณค่าอะไรที่เข้ามากับความรู้อันประสบการณ์ ปรากฏการณ์ที่เข้ามาสู่การรับรู้ของมนุษย์จะมีคุณภาพหรือคุณลักษณะพ่วงเข้ามาว่า มันทำให้รู้สึกสบายหรือไม่สบาย เมื่อสบายเรียกว่า สุขเวทนา ถ้าไม่สบายเรียก ทุกขเวทนา พอเกิดการรับรู้ประสบการณ์ที่สบาย กระบวนการทางจิตของมนุษย์จะดิ้นหน้า จากสบายก็ชอบใจ ถ้าไม่สบายก็ไม่ชอบใจด้วยเหตุนี้ การรับรู้จึงมีความถูกใจและไม่ถูกใจ และยินดียินร้ายมาประกอบติดตลอดเวลา และมนุษย์ก็สั่งสมความเคยชินนี้มาตั้งแต่เกิด เพราะฉะนั้นจึงล่องลอย พอรับรู้ประสบการณ์ ความรู้สึกก็พ่วงมาด้วย ว่าสบายหรือไม่สบายหรือเฉย แล้วตามติดมาทันทีด้วย ความถูกใจไม่ถูกใจ ไม่ชอบก็ชิง ไม่ยินดีก็ยินร้ายพอยินดียินร้าย ชอบใจไม่ชอบใจ ชอบหรือชิงแล้วก็คิดตามแนวความรู้สึกนั้น ภายใต้อิทธิพลของความรู้สึกนั้น ถ้าก็คิดอย่างหนึ่ง ไม่ชอบก็คิดอย่างหนึ่ง เพราะประสบการณ์จึงถูกปิดเป็นเอนเอียง และเกิดความลำเอียง ไม่รับรู้ข้อมูลตามความจริง (พระธรรมปิฎก, ๒๕๔๑)

เราจะพบว่าการมีเจตจำนงในการใช้ชีวิตที่เน้นความสุข สนุกสนาน ทำให้ปัจเจกบุคคลในสังคมดำเนินชีวิต โดยยึดความพอเพียงเป็นหลัก ส่งผลต่อบริบททางสังคมให้สังคมไทยมีลักษณะที่สบาย ไม่เร่งรีบ และเราจะเห็นว่าดังกล่าว ภาพลักษณ์ของผู้คนที่มีค่านิยมรักสนุกมีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก ความรักสนุกนิยมความสะดวกสบายเป็นผลมาจากการสะสมประสบการณ์ หล่อหลอมออกมาเป็นการดำเนินชีวิต งานศิลปะ งานประเพณี การจัดเลี้ยงสังสรรค์ ใหญ่โตรื่นรมย์ต่างๆ คนไทยมีคุณลักษณะที่ไม่ชอบความเคร่งเครียดจริงจัง กฎเกณฑ์ระเบียบที่เคร่งครัดต่างๆ คุณลักษณะดังกล่าวที่รับรู้จนกลายเป็นสัญลักษณ์ของคนไทยในเรื่องค่านิยมรักสนุก ไม่จำกัดเฉพาะบุคคล แต่กระจายไปยังวิถีการใช้ชีวิตของชุมชนที่มีอยู่ร่วมกัน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนรุ่นใหม่ในสังคมปัจจุบัน มีค่านิยมรักสนุก รักการใช้ชีวิตอิสระ อาจเป็นเพราะสังคมที่มีความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุ มีเครื่องทุ่นแรงและสิ่งต่างๆที่ผ่อนอำนวยความสะดวกสบาย ประกอบกับทรัพย์สินสมบัติที่คนรุ่นก่อนได้ทุ่มเทแรงงานสั่งสม หล่อเลี้ยงออกดอกออกผลจนเพียงพอ ทำให้คนรุ่นใหม่อยู่สุขสบาย ปลอดภัยตนเองจากภาระอันหนักอึ้งส่งผลให้สังคมยุคใหม่เป็นสังคมที่มีโครงสร้างค่อนข้างหละหลวม ยืดหยุ่นไม่ยึดกฎระเบียบมากนัก ซึ่งเป็นเรื่องธรรมชาติของการสั่งสมประสบการณ์ความคิดความเชื่อที่ปรับเปลี่ยนตามสภาพแวดล้อม ตรงกับแนวคิดของ Rokeach ที่ให้ทัศนะว่า

ค่านิยมเกิดจากความเชื่อ ซึ่งความเชื่อนั้น แบ่งเป็น ๓ ประเภท คือประเภทแรก เป็นความเชื่อแบบพรรณนาสถานการณ์ (Descriptive or Existential Beliefs) ซึ่งเป็นความเชื่อที่ถูกทดสอบได้จริง หรือเท็จเช่นฉันเชื่อว่าข้างนอกฝนกำลังตก ประเภทที่สอง คือ ความเชื่อแบบประเมินสถานการณ์ (Evaluation Beliefs) ซึ่งเป็นความเชื่อที่ประเมินสถานการณ์ต่างๆ ว่าดีหรือไม่ดี เช่น ฉันเชื่อว่าการออกกำลังกายเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ ประเภทที่สาม เป็นความเชื่อแบบพรรณนากำหนด (Descriptive or Perspective) เป็นความเชื่อที่บ่งบอกถึงวิถีทางปฏิบัติ (Means of Action) หรือจุดหมายปลายทาง (End of Action) อันเป็นที่ปรารถนาด้วยเป็นความเชื่อที่มีทิศทางและเป้าหมายของการกระทำมากกว่าเชื่ออีก ๒ ชนิดแรก

นอกจากนี้แล้วตามความคิดเห็นของ Rokeach ค่านิยมมีองค์ประกอบสำคัญอีก ๓ ประเภท คือ

๑. ค่านิยมมีลักษณะเป็นความระลึกรู้ (Cognitive) ในความหมายที่ว่าบุคคลหนึ่งรู้ในทางที่ถูกต้องของพฤติกรรม หรือรับรู้ในเป้าหมายที่ถูกในชีวิตของเขา
๒. ค่านิยมมีลักษณะเป็นความรู้สึกสัมพันธ์ (Affection) ในความหมายที่บุคคลนั้นมีอารมณ์อ่อนไหวเกี่ยวข้องกับค่านิยมนั้นๆคือ ชอบเห็นด้วย สนับสนุน ค่านิยมหนึ่งหรือเกลียด ไม่เห็นด้วย คัดค้าน หรือค่านิยมอีกอย่างหนึ่ง
๓. ค่านิยมเป็นองค์ประกอบของพฤติกรรม (Behavioral) ในความหมายที่เป็นตัวแทรกซ้อนที่นำไปสู่พฤติกรรมเมื่อถูกกระตุ้นให้เกิดการกระทำขึ้น (Rokeach, ๑๙๗๓)

ดังนั้นหากเราต้องการสร้าง สังคมที่มีกฎระเบียบวินัย มุ่งสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทำงานอย่างจริงจัง รู้จักเล่นสนุกสนานในสถานการณ์ที่เหมาะสม จึงต้องปลูกฝังความเชื่อ แนวคิด ความรัก ความมุ่งมั่นในการทำงานที่มีประสิทธิภาพส่งผลให้เกิดกลไกและพลังที่นำไปสู่สังคมที่น่าปรารถนา สร้างสรรค์ภูมิปัญญาแนวทางใหม่ในทางปฏิบัติและเปลี่ยนแปลง ความคิดและพฤติกรรมเดิมของผู้คนในสังคมนำไปสู่สังคมมหาสุขที่ยั่งยืน

๓. ค่านิยมความหลงใหลเชื่อถือวิทยาศาสตร์ ยึดติดวัตถุนิยมหลงลืมกับวิถีชีวิตกับธรรมชาติ ในยุคนี้เป็นยุค ของสังคมที่มีความเจริญก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ เป็นยุคที่คนไทยมี ค่านิยมเชื่อถือหลักการทางวิทยาศาสตร์ แสวงหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ละเลยการให้ ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นและจิตวิญญาณที่สูงส่งละกิเลสตัณหาไม่ยึดติดยึดกับวัตถุ

ค่านิยมดังกล่าวเป็นผลมาจากโลกทัศน์ที่ยึดประเทศตะวันตกเป็นศูนย์กลางแนวคิดเรื่องการ สร้างความทันสมัย หลักคิดที่ใช้วิทยาศาสตร์พิชิตธรรมชาติ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอันไร้ที่สิ้นสุด ความเติบโตของเศรษฐกิจที่ไร้ขีดจำกัด ค่านิยมการแข่งขัน ฯลฯ ทั้งที่เราอิทธิพลด้านวัฒนธรรมและคุณค่าที่มั่งคั่ง (ประชา หุตานุวัตร, ๒๕๔๗)

ทัศนะค่านิยมให้ความสำคัญกับกระบวนการพัฒนาแบบวิทยาศาสตร์ก่อให้เกิดผลเสีย ตามมามากมาย และนักวิชาการบางกลุ่มมองว่า เป็นทิศทางแห่งหายนะของมนุษยชาติ เป็นโลกแห่ง การบริโภค เป็นโลกซึ่งเศรษฐกิจ ตลาดเสรี เข้าไปทำลายทรัพยากรสภาพแวดล้อมไปทั่วโลก เป็นโลก ซึ่งเทคโนโลยีจะเข้ามาครอบงำทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตมนุษย์ในยุคปัจจุบัน พลังความก้าวหน้าของ มนุษย์ ซึ่งอยู่ในรูปเทคโนโลยี ไม่ได้เติบโตเพื่อตอบสนองต่อชีวิตมนุษย์อีกต่อไป แต่เป็นการตอบสนอง ต่อสัญชาตญาณความก้าวหน้าของมนุษย์เทคโนโลยีจึงกลายเป็นไปเพื่อเทคโนโลยีเองไม่ใช่เพื่อตัว มนุษย์ มันหลอกให้มนุษย์พึงพอใจกับสินค้าที่มนุษย์ผลิตขึ้นมา แทนที่จะใช้วิธีโดยตรงเช่นสมัยก่อน มัน กลับใช้เล่ห์เหลี่ยมอ้อมมาข้างนอก หลอกหลวงพลังแห่งความปรารถนาของเราให้หมกมุ่นอยู่แต่การเสพ สินค้า (ธีรยุทธ บุญมี, ๒๕๕๐)

แนวคิดค่านิยมในประเด็นดังกล่าวตรงกับที่ผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวไว้ว่า กระแสโลกาภิวัตน์ วิทยาศาสตร์นี้เป็นกระแสความเข้าใจ หรือเข้าใจสภาพสรรพสิ่ง แล้วยอมรับวิทยาศาสตร์อันนี้เป็นของ จริงเป็นของที่ตายตัว แล้วสังคมไทยในสมัยก่อนมองอุดมการณ์ในสังคม ไปในแนวทางที่มีอิทธิพลทาง ความเชื่อทางศาสนาอยู่เบื้องหลัง พอความเชื่ออยู่เบื้องหลังแล้ว จะมองสรรพสิ่งและทรัพยากร สอดคล้องกับคติความเชื่อ พอวิทยาศาสตร์เข้ามามันก็มาล้มล้างความเชื่อที่คอยควบคุมแนวคิดตาม แนวทางที่บรรพบุรุษให้หวั่นไหว เพราะฉะนั้น เราถาม ปฏิเสธได้ไหมเรายังมีความเชื่อที่มีวิทยาศาสตร์ เป็นเกณฑ์ของเราอยู่ แล้ววิทยาศาสตร์อยู่กับเราแล้วเราให้น้ำหนักอย่างไร กฎเกณฑ์ประเพณีดีชั่ว แต่วิทยาศาสตร์ไม่เคยพูดถึงความดีความชั่ว วิทยาศาสตร์พูดถึงสิ่งที่จับต้องได้ แล้วทดสอบด้วยการ ทดลอง สองชั่วมาด้วยกันนะ เพราะฉะนั้นค่านิยมของไทยก็คือ สิ่งที่คนไทยเห็นว่ามีคุณค่า เมื่อเห็นว่ามีคุณค่าแต่ละยุคอุดมการณ์ของสังคมประเมิน วางแนวทางว่าสังคมมีอุดมการณ์อย่างไร อุดมการณ์นั้น จะชี้ลักษณะของการมีคุณค่า

กระแสโลกาภิวัตน์ วิทยาศาสตร์นี้เป็นกระแสความเข้าใจ หรือเข้าใจสภาพสรรพสิ่ง แล้ว ยอมรับวิทยาศาสตร์อันนี้เป็นของจริงเป็นของที่ตายตัว แล้วสังคมไทยในสมัยก่อนมองอุดมการณ์ใน สังคม ไปในแนวทางที่มีอิทธิพลทางความเชื่อทางศาสนาอยู่เบื้องหลัง พอความเชื่ออยู่เบื้องหลังแล้วเนี่ย จะมองสรรพสิ่งและทรัพยากรสอดคล้องกับคติความเชื่อ พอวิทยาศาสตร์เข้ามามันก็มาล้มล้างความ

เชื่อที่คอยควบคุมแนวคิดตามแนวทางที่บรรพบุรุษให้หวั่นไหว เพราะฉะนั้น เราถาม ปฏิเสธได้ไหมเรายังมีความเชื่อที่มีวิทยาศาสตร์เป็นเกณฑ์ของเราอยู่ แล้ววิทยาศาสตร์อยู่กับเราแล้วเราให้น้ำหนักอย่างไร กฎเกณฑ์ประพดิดิษฐ์ แต่วิทยาศาสตร์ไม่เคยพูดเรื่องความดีความชั่ว วิทยาศาสตร์พูดถึงสิ่งที่จับต้องได้ แล้วทดสอบด้วยการทดลอง สองขั้วมาด้วยกันนะ เพราะฉะนั้นค่านิยมของไทยก็คือ สิ่งที่คุณไทยเห็นว่ามีคุณค่า เมื่อเห็นว่ามีคุณค่าแต่ละยุคอุดมการณ์ของสังคมประเมิน วางแนวทางว่าสังคมมีอุดมการณ์อย่างไร อุดมการณ์นั้นจะชี้ลักษณะของการมีคุณค่า ความจริง อะไรคือความจริง วิทยาศาสตร์เขาบอกคือความจริงแต่แล้วก็เปลี่ยนไปเรื่อยๆ เพราะว่าสมมติฐานในการใช้และการทดลองมันเปลี่ยนไป เพราะวิธีมันเปลี่ยนไป เพราะฉะนั้นความจริง ก็บอกว่าค่านิยมของไทยมันไม่ตายตัว เราจะจับค่านิยมไทยเราจะต้องดูตามประวัติศาสตร์ว่าแต่ละประวัติศาสตร์เขามีอุดมการณ์ของสังคมแถมรวมอะไร อย่างไร แล้วสมาชิกในสังคมร่วมกันรับอุดมการณ์นั้นแล้วสมาชิกของสังคมเกิดค่านิยมที่สอดคล้องกับอุดมการณ์อย่างไร แล้วอุดมการณ์ของสังคมมันมีความเชื่อที่มาจากศาสนาที่มีอิทธิพล นอกจากนั้นก็เรื่องของการจัดการของประเทศ สองตัวหลักๆ หนึ่ง ศาสนจักร กับอาณาจักร แล้วศาสนจักรและอาณาจักร ยุคไหนอยู่ด้วยกันอย่างประณีประนอม อยู่ได้อย่างสมดุล ยุคไหน ศาสนจักร กับอาณาจักร อาณาจักรคือการเมือง ก็คือการวางกฎเกณฑ์วางให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขมีการจัดสรรทรัพยากร สมัยก่อนคนนี่ต้องได้เท่านี้ แต่ตอนนี้สังคมมันเปลี่ยนไปแล้ว ลัทธิตะวันตกมันเข้ามาสร้างค่านิยมอันหนึ่งก็คือสิทธิความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน ไปจับดูสิว่ามันอยู่ตรงไหน มันผสมกันมาก สลับซับซ้อน มันเป็นผลปรากฏอะไรตรงนั้น เรานั่งอยู่ตรงนี้เรามีค่านิยมอะไร พออะไรไปแย่งชิงรณเมล์ เรามีค่านิยมพฤติกรรมอะไรที่ต้องช่วงชิงกัน แต่อยู่ตรงนี้อยู่แบบค่านิยมญาติ พี่น้องเราก็มี อยู่แบบรักกันสามัคคีกัน แต่พอหลุดไปการทำงานแย่งตำแหน่งกันแล้ว ที่ดีแล้วอะไรที่คิดว่าดี

พอพูดถึงตรงนี้ความมีน้ำใจคือการพยายามจะใช้ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของตนเองให้แก่ผู้อื่น แล้วค่านิยมของคนไทยทำไมต้องมี แนวคิดหรือความรู้สึกลึกซึ้งขึ้นมาของบุคคลนั้น แต่ถ้าความมีน้ำใจถ้าเรารู้ว่ามันมีประโยชน์มันก็นำพาประเทศไทย เหนือกว่าชาติอื่นๆ แต่ว่าจะต้องมีปัจจัยอื่นมาเสริม แต่ความมีน้ำใจเป็นค่านิยมของคนไทย ไม่รู้จะไรว่ามาอย่างนี้เพราะอะไร แต่ว่าคนต่างชาติเห็นแล้วคนต่างชาติเขาเห็นแล้วชอบใจ เพราะฉะนั้นความมีน้ำใจเล็กๆ มันมาจากแนวคิดทางศาสนาคือพรหมวิหาร ๔ แล้วคนสะสมมาอย่างนี้มาจากพรหมวิหาร ๔ แต่ไม่รู้ตัว ไปเห็นคนเฒ่าคนแก่ ช่วยเหลือกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน ตรงนี้มันกลายเป็นพฤติกรรมของสังคมไทยที่ได้รับค่านิยมที่อดีตสั่งสมกันเอาไว้ อันนี้เล่าเป็นนิทาน อาจารย์ไปคุยกับอาจารย์สมชัย อาจารย์แกนบถ้อมมาก แก่เปิดศูนย์ไทยญวนที่เสาไห้ แก่ก็เล่าให้ฟังว่า ตอนนั้นแกเป็นนักบริหารแล้วแกก็มาปกครองลูกน้องนักเรียนนักศึกษา มันก็แตกสามัคคี แก่ก็ไปหาหลวงพ่อดังหนึ่ง หลวงพ่อบอกว่า คุณนะมีแต่เมตตาคนอื่น แต่ไม่เมตตาตัวเองจะช่วยคนอื่น แต่ไม่เมตตาตนเองบ้าง แบบนี้เพราะปฏิบัติมา หลวงพ่อต่างๆ ที่เป็นเกจิอาจารย์ ที่ในสังคมยึด ถ้าสังคมทะเลาะเขาจะมีคำคมที่ ที่ตัวเองเห็นมาพูด ได้แต่ไปเมตตาคนอื่นไม่สงสารตัวเองหรือ ถึงครั้นรุ่นๆ อุเบกขา ๔ ตัวนี้ที่เป็นคำสอนแต่มาถึงนี้แล้วมาถึงอุดมการณ์ดีแล้ว ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว มัน

ต้องมีกาลเวลา ฉะนั้นคนที่ทำดีแล้วไม่เห็นว่าเป็นดีดี เพราะว่ากาลเวลามันบังไว้ เวลามันเป็นมิติหนึ่งที่ทำให้เห็นคลาดเคลื่อนไปแต่ว่าสังคมมีศึกสงครามแย่งทรัพยากร ก็ต้องมีหลายอุดมการณ์ที่จะสร้างค่านิยม หนึ่งกล้าหาญ ทกคนต้องกล้าหาญ ผู้ชายใช้ปะ แล้วพวกนี้มันบริหารจัดการมาจนถึงชีวิตปัจจุบัน คนสมัยก่อนเนี่ย เขาจัดเตรียมเสบียงคลังไว้เมื่อยามศึกสงคราม เตรียมไว้เลย ทรัพยากรที่มีมาภัยพิบัติที่มีมาเขามีการวางค่านิยมแต่ละอย่าง แล้วคนไทย นำท่วมคนไทยสามารถพัฒนาพันธุ์ข้าวที่สู้กับน้ำได้ ภาคกลางเนี่ย คุณค่าของเกษตรกรแล้วสามารถสร้างภูมิปัญญาทางเกษตรกรรม จนพัฒนาพันธุ์ข้าวได้หลายพันธุ์อันนี้อีกอุดมการณ์หนึ่งทางการเกษตร แล้วอุดมการณ์ทางการเกษตรสลายไป ความรู้สลายไปเพราะไปปรับแนวคิดเกษตรแบบใช้ปุ๋ย ปุ๋ยข้าวร่วมกับปุ๋ย เสียดุลการค้ำคะ ผลกระทบคือกระแสของธุรกิจที่มาจากต่างประเทศแล้วกระแสอันนั้นเราก็เห็นว่าจะทำให้ประเทศเราพัฒนา ก็เลยวางแผนการพัฒนาเศรษฐกิจเราไว้ แล้วแผนนั้นมันวางอยู่ระบบของการศึกษาที่เป็นตะวันตก แล้วภูมิปัจจัยที่เราสั่งสมมาที่อุดมการณ์ที่สังคมสร้างไว้ที่เราต้องเข้าใจวิธีการที่เราจะต้องใช้ทรัพยากรหายหมดนะ

สมัยก่อนไปฝั่งธนบุรี นนทบุรี พันธุ์พืชทั้งหลายหายหมด เพราะอะไร เพราะความรู้ที่เกษตรกรโบราณถ่ายทอดมา แล้วมันฝังเข้ามาในสำนึกของสมาชิกของสังคม พอการศึกษาเข้ามา ก็เรียนวิทยาศาสตร์ แต่ความรู้ที่ถูกต้องของเราหายไปไหนหมด แล้วความรู้อยู่กับชาวนาแต่ไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้แล้ว แล้วเราไม่เคยมองแบบนี้ แต่ก็มีคนมองกลับสู่ท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้านเกิดขึ้นเยอะ แล้วประชาชนชาวบ้านเขาเกิดมาพร้อมความมีน้ำใจ ชาวบ้านอยู่กันแบบนี้ แต่ก็เริ่มถูกกระทบจากกระแสแบบธุรกิจเข้ามาละ คือค่านิยมของคนไทยอันแรกดูความเป็นไทยแท้ๆ ว่าคนไทยมีค่านิยมอะไร แล้วค่านิยมนั้นมาจากอุดมการณ์ไหน แล้วมันส่งผลต่อพฤติกรรมการดำรงชีวิตต่อคนไทยแท้ๆ อย่างไร มีภูมิปัญญาอะไรที่แฝงอยู่ในนั้น แล้วสามารถมาเชื่อมต่อกับปัจจุบันได้ไหม เราไม่ปฏิเสธความเจริญก้าวหน้า แต่ว่าเราต้องรับรู้ความเจริญก้าวหน้าควบคู่กับสิ่งที่เรามีอยู่ ขนานกันไป อะไรที่เสื่อมไปดึงกลับมา เพราะอะไรทำไมเงินแดงถึงสนับสนุนการพัฒนาการฝั่งเข็ม เพราะเขารู้ว่านี่เป็นภูมิปัญญาของเขา แล้วสร้างค่านิยมขึ้นมาค่านิยมของการเป็นไทยแท้ๆ

วันนั้นอาจิว ฟังวิทยุ การคมนาคมทางน้ำเริ่มออกกฎเกณฑ์ให้ชาวบ้านริมทะเลเลิกการปลูกผักกะ เลิกการจับน้ำชายฝั่ง แล้วชาวบ้านบางคนก็บอกว่าการทำแบบนี้มันเป็นภูมิปัญญาของเราที่ลึกซึ้งนะ การหาเครื่องมือในการจัดการแล้วไม่ทำลายสภาพแวดล้อม ให้หายไปได้ใจ แล้วความรู้ประสบการณ์ตรงนี้ไปอยู่ที่ชาวบ้านนะ ความรู้นี้หายหมด ถูกความรู้ที่เป็นสากลเข้ามาแล้วต้องลึกๆเข้าไปต้องไปฟังพาคความรู้เขา เขาก็ไม่ให้หมดหรอก เพราะฉะนั้นการกลับไปสู่ความเหมาะสม การพึ่งพาตนเอง มันมาจากคติที่ว่าอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นแล้วอุดมคติของมันก็คือ ทำลายการพึ่งพาตนเองของทุกคนในโลกให้ไปพึ่งพามัน แล้วพอกลับไป ก็กลับไม่ได้แล้ว แต่ค่านิยมยังดึงออกมาไม่ได้ ถ้าดึงได้มันไม่ใช่เรื่องง่ายๆ นะ ค่านิยมของสังคมไทยแต่ละยุคมันมีของมันอยู่แล้วมาจากอิทธิพล ยิ่งเข้าสู่สังคมสากลค่านิยมไทยหายหมด ไปรับเอาโมเดลของตะวันตกมาเล่นโมเดลไทย แล้วตอนนี้อุดมคติ สิทธิมนุษยชนมาแรงมาก ไม่รู้ว่าวิวัฒนาการของความคิดนี้ของตะวันตกหรือของเราอย่างไร ไม่เห็น ของ

เรามีวิวัฒนาการของเรานะ วิวัฒนาการในการบริหารจัดการของแต่ละยุค จะเข้าสู่ความก้าวหน้า กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพราะฉะนั้นประวัติศาสตร์ เป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้เรามองเห็น ค่านิยมชัดเจนมากยิ่งขึ้น ถ้าเรามองประวัติศาสตร์แล้วดึงอุดมการณ์ของประวัติศาสตร์แต่ละยุคแล้ว อุดมการณ์นั้นนำไปพาประเทศประสบความสำเร็จ ผิดหวังอย่างไร แล้วอันนี้เป็นบทเรียนทั้งนั้น แล้วถ้า ศึกษาประวัติศาสตร์ให้ดีกว่า สิ่งที่ทำให้เกิดความอยู่ดีกินดีมันอย่างไร แล้วสังคมตรงนั้นมีอุดมการณ์ ใดอย่างไร แล้วทำไมอุดมการณ์ถึงเบี่ยงเบนหรือสูญสลายออกไป เพราะอิทธิพลอะไร

ปัจจุบันเนี่ย เราไม่มีความภูมิใจในความเป็นไทย ก็ไม่มีความภูมิใจอะไรที่เราจะยึด ที่เขามี เพราะว่าเขากลับมาสู่ภูมิปัญญาเดิม ฉันทลักษณ์เดิมแล้ว รู้ความสมัยใหม่ควบคู่ไปด้วย แต่ว่าจะชัดเจน ก็ต้องรู้ของใหม่และของเดิมชัดเจนเท่าเทียมกันนะ แล้วไม่ใช่ว่าอะไรดีอะไรเลว แล้วมาเห็นประโยชน์ อะไรอยู่ตรงไหน คุณค่ามันอยู่ตรงไหน

ดังนั้นเราควรปลูกฝังค่านิยมส่งเสริมให้ผู้คนในสังคมใช้สติปัญญาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมวิถีชีวิตแบบเดิมที่มองทุกอย่างด้านเดียว เราควรสร้างสังคมที่มีแบบคิดคู่ขนานสังคมที่มีความเจริญเติบโตทางวัตถุและเทคโนโลยี พร้อมกับสังคมที่ยังคงให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาดั้งเดิมและ ยังคงยังถือ วัฒนธรรม สังคมที่มีเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัยทำให้ผู้คนมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง พร้อมกับ โลกที่ให้ความสำคัญกับจิตใจ ยกกระดับพื้นฟูจิตวิญญาณให้สูงส่งและงดงาม

แนวทางพัฒนาค่านิยมของสังคมไทย

การพัฒนาค่านิยมของสังคมไทยย่อมขึ้นอยู่กับข้อกำหนดค่านิยมร่วมก่อนว่าค่านิยมใดเป็น ค่านิยมที่พึงปรารถนาของสังคมไทย จากนั้นควรมีปลูกฝังค่านิยมดังกล่าวตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับ ครอบครัว แล้วขยายให้เป็นระดับสังคมในที่สุด และแนวทางการส่งเสริมค่านิยมของสังคมไทยสามารถ ดำเนินการได้ด้วยการดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ส่งเสริมให้คนไทย ปฏิบัติตามกฎ กติกา มารยาท รัฐธรรมนูญ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กติกา มารยาทกำหนดไว้อย่างไร ต้องทำอย่างนั้น ปากกับใจและการกระทำ ตรงกับ
๒. ส่งเสริมให้คนไทยต้องเคารพสิทธิของผู้อื่นและรักษาสิทธิของตน
๓. ส่งเสริมให้คนไทยตระหนักถึงความรับผิดชอบโดยเฉพาะหน้าที่ของตนเป็นหัวใจสำคัญ ขณะเดียวกันต้องไม่ไปละเมิดสิทธิความรับผิดชอบของผู้อื่น
๔. ส่งเสริมคุณธรรมและหลักธรรมเป็นเรื่องที่ทำให้สังคมอยู่กันอย่างสงบสุข ความสมัคร สมานสามัคคีนำไปสู่ความสำเร็จของหมู่คณะ
๕. ส่งเสริมด้านจริยธรรม การแสดงออกปฏิบัติในสิ่งที่ตั้งงามตามหลักศาสนาและค่านิยมไทย
๖. ส่งเสริมให้รักษาเอกลักษณ์ของความเป็นไทย ใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง เอื้อเพื่อแผ้วแผ่ มิเมตตากฎณาต่อกัน ให้อภัยแก่กันและกัน การมีสัมมาคารวะไม่หลงใหลวัฒนธรรม

ต่างชาติดมองการณั้ไกล กล้าแสดงความคิดเห็น ทำงานเป็นทีม ยกย่องคนดี มีชีวิตที่พอเพียง สามารถดละเล็กอบายมุขทั้งหลายได้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ พบประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับค่านิยมไทยในหลายหลายด้านด้วยกัน ทั้งนี้คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งสามารถแบ่งเป็น ๒ ข้อเสนอแนะด้วยกันคือ

๑. ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

- ๑.๑ ควรสร้างสรรคั้ภูมิปัญญาส่งเสริมค่านิยมที่ละกิเลส ไม่ติดยึดวัตถุนิยม รู้เท่าทันธรรมชาติตามความจริงโดยส่งเสริมไปที่กลุ่มประชากรอย่างชัดเจนและกำหนดเป็นวาระหรือยุทธศาสตร์ของชาติ
- ๑.๒ ควรส่งเสริมค่านิยมให้ผู้คนในสังคมดำเนินชีวิตอยู่ในครรลองของคุณธรรมจริยธรรม และฝึกทำความดี อยู่เสมอตั้งใจมุ่งมั่น ปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์เพื่อประโยชน์ของผู้อื่นและประเทศชาติ
- ๑.๓ ควรส่งเสริมค่านิยมที่ตระหนักเห็นถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่หลงใหลยึดถือ วัฒนธรรมตะวันตก

๒. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

- ๒.๑ ควรมีการนำผลการวิจัยในส่วนที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางการวิจัยในครั้งนี้ไปศึกษาต่อยอด อันได้แก่
 - ๑) มีการทำวิจัยเชิงสำรวจ ด้วยการเจาะพื้นที่ เจาะกลุ่มประชากร เกี่ยวกับเรื่องค่านิยม
 - ๒) ทำการวิจัยต่อเนื่องโดยการศึกษาเชิงคุณภาพหรือเชิงมานุษยวิทยา เพื่อให้เกิดความลุ่มลึก ชัดเจน ซึ่งนำไปสู่การหาสาเหตุต่างๆ
 - ๓) มีการศึกษาหาแนวทางที่จะปรับให้ค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ในสังคมให้เป็นค่านิยมที่พึงประสงค์
- ๒.๒ ที่ผ่านมามีเอกสารและงานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งเน้นในการศึกษาเรื่องของค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบคำถามเกี่ยวกับค่านิยมที่พึงประสงค์ หรือค่านิยมวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดความสุขความเจริญแก่ประเทศชาติ ทั้งนี้อาจมีการศึกษาวิจัยหรือเกิดการตั้งคำถามเกี่ยวกับค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์หรือสิ่งที่ไม่ควรประพฤติปฏิบัติในสังคมไทย เพื่อให้ประชากรในสังคมได้รับรู้ถึงการกระทำที่ไม่ดีไม่ควรใช้เป็นแบบอย่าง เป็นต้น
- ๒.๓ ควรมีการทำงานวิจัยที่เน้นความเป็นสหวิชามากขึ้น รวมถึงแนวทางในการกำหนดนโยบายและการวางแผนต่างๆ เกี่ยวกับค่านิยม ควรที่จะอาศัยความร่วมมือจาก

หลายฝ่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนและชุมชน ร่วมมือกันในการจัดการ
และกำหนดความต้องการร่วมกัน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๔๘). **ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสากล**. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. (๒๕๕๓). **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรงค์ เส็งประชา. (๒๕๓๑). **พื้นฐานวัฒนธรรมไทย**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ทัศนีย์ ทองสว่าง. (๒๕๓๗). **สังคมไทย**. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรินต์ติ้ง เฮ้าส์.
- รัชชัย ชัยจิรฉายากุล. (๒๕๒๙). **รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาคุณสมบัติของค่านิยมพื้นฐานทางจริยธรรมของคนไทย**. นครปฐม: ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธีรยุทธ บุญมี. (๒๕๕๐). **สหวิทยาการมนุษยศาสตร์มิติแห่งมนุษย์**. พิมพ์ครั้งที่ ๕ สำนักพิมพ์ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- บดีนทร์ วิจารณ์. (๒๕๕๐). **การจัดการความรู้สู่ปัญญาปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- ประชา หุตานุวัตร. (๒๕๔๗). **จิตสำนึกใหม่แห่งเอเชีย**. กรุงเทพฯ: เพ็ญฟ้า.
- พนัส หันนาคินทร์. (๒๕๒๖). **การสอนค่านิยมและจริยธรรม**. โครงการตำรามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิชญ์โลก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิชเนศ. พิมพ์ครั้งที่ ๔.
- พรทิพย์ กาญจนนิตย พัด นิลพันธุ์และนพรัตน์ ประสาทเขตการณ์. (๒๕๔๖). **การจัดการความรู้: สู่วงจรคุณภาพที่เพิ่มพูน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก. (๒๕๔๙). **พุทธศาสนาในฐานะเป็นรากฐานของวิทยาศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (๒๕๕๐). **ความเป็นครู**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- ราชบัณฑิต. (๒๕๕๕). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๕**. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิต.
- รัชนิกร เศรษฐ์. (๒๕๓๒). **โครงสร้างสังคมและวัฒนธรรมไทย**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (๒๕๔๗). **องค์กรแห่งการเรียนรู้และการบริหารความรู้**. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- วิจารณ์ พานิช. (๒๕๔๘). **การจัดการความรู้ ฉบับนักปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- วิลเลียม เจ. คลอสเนอร์. (๒๕๓๙). **สะท้อนวัฒนธรรมไทย**. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ.
- สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (๒๕๕๓). **โครงการศึกษาวิจัยพลวัตการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของโลกที่มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สมบัติ มหารศและคณะ. (๒๕๔๐). **ค่านิยมที่ควรคงไว้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. ฝ่ายวิชาการ (ศูนย์เอกสารและตำรา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม.

- สนธิ สมัครการ. (๒๕๑๙). **มีเงินก็นับว่าน้อง มีทองก็นับว่าพี่ ระบบครอบครัวและเครือญาติของไทย**. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สาโรช บัวศรี. (๒๕๒๗). **จริยธรรมศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- สุพัตรา สุภาพ. (๒๕๓๖). **สังคมและวัฒนธรรมไทย: ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช. พิมพ์ครั้งที่ ๘.
- สุนทรী โคมิน และสนธิ สมัครการ. (๒๕๒๒). **ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย**. สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุนทรী โคมินและสนธิ สมัครการ. (๒๕๒๒). **รายงานวิจัยค่านิยมและระบบค่านิยมไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุนทรী โคมินและสนธิ สมัครการ. (๒๕๒๔). **ค่านิยมและระบบค่านิยมในสังคมไทย: เครื่องมือในการสำรวจวัด**. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๕). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙**. <http://www.sesa๑๐.go.th/sesa๑๐/data/dec๕๔/๑.pdf>. (๒๖ เมษายน ๒๕๕๕).
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๖). **ภาวะสังคมไทยไตรมาสหนึ่ง ปี ๒๕๕๖**. วารสารปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๒ เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๖.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (๒๕๒๖). **คู่มือปลูกฝังค่านิยม**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (๒๕๕๑). **วารสารวัฒนธรรมไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กระทรวงวัฒนธรรม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๔๙). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒**. ปทุมธานี: บริษัทสกายบุ๊กส์.
- เสาวภา ไพทยวัฒน์. (๒๕๓๘). **พื้นฐานวัฒนธรรมไทย: แนวทางอนุรักษ์และการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สุธีระ ประเสริฐสรพ์. (๒๕๔๙). **รู้จักวิจัย-ทำให้เป็น**. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา พงศาพิชญ์. (๒๕๔๑). **วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์: วิเคราะห์สังคมไทยแนวมานุษยวิทยา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. พิมพ์ครั้งที่ ๕.
- Amrit Tiwana. (๒๐๐๐). **The Essential Guide to Knowledge Management: E-Business and CRM Applications**. Prentice Hall; ๑ edition.
- Dave J. Snowden. (๒๐๐๓). "Managing for Serendipity: or why we should lay off 'best practice' in Knowledge Management" in **Journal of Knowledge Management**, May ๒๐๐๓.

- Edward Sallis and Gary Jones. (๒๐๐๒). **Knowledge Management in Education: Enhancing Learning & Education**. London, UK: Kogan Page.
- Geert Hofstede. (๒๐๐๑). **Culture's Consequences: Comparing Values, Behaviors, Institutions and Organizations Across Nations**. ๒nd Edition, Thousand Oaks CA: Sage Publications.
- Gordon W. Allport and Leo Postman. (๑๙๖๕). **Psychology of Rumor**. Russell & Russell Publishers.
- Nonaka I. and Takeuchi H. (๑๙๙๕). **The Knowledge-Creating Company**. Oxford University Press, New York.
- Peter M. Senge. (๒๐๐๖). **The Fifth Discipline: The Art & Practice of The Learning Organization**. Doubleday; Revised & Updated edition.
- Polanyi, M. (๑๙๙๖). **The Tacit Dimension**. University of Chicago Press.
- Rokeach, M. (๑๙๗๓). **The nature of human values**. New York: The Free. Press.
- Sallis and Jones. (๒๐๐๒). **Knowledge Management in Education: Enhancing Learning & Education**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก ๑
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิจัยในครั้งนี้กำหนดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิ ๒ กลุ่มด้วยกัน คือ กลุ่มที่ ๑ ผู้ทรงคุณวุฒิที่กำหนด
นิยามคำว่า “ค่านิยมไทย” จำนวน ๗ ท่าน กลุ่มที่ ๒ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เสนอแนวทางในการวิจัยด้าน
ค่านิยมในอนาคตและทิศทางการส่งเสริมค่านิยมไทย จำนวน ๑๐ ท่าน ดังมีรายนามดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มที่ ๑

	ผู้ทรงคุณวุฒิ	สังกัด
๑.	รองศาสตราจารย์ภิญโญ สุวรรณคีรี	ราชบัณฑิต, ศิลปินแห่งชาติ
๒.	ศาสตราจารย์พทยา สายหู	ข้าราชการบำนาญ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๓.	ศาสตราจารย์จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ	ข้าราชการ สถาบันพัฒนาบัณฑิต (นิด้า)
๔.	รองศาสตราจารย์พรณราย ททรัพย์ประภา	ข้าราชการบำนาญ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๕	รองศาสตราจารย์ประณต นนทียกุล	ที่ปรึกษากรรมการบริหารสมาชิกสภา คณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๖.	รองศาสตราจารย์วิวัฒน์ เตมียพันธ์	ผู้นุรักษ์มรดกไทยดีเด่นประเภทบุคคล ประจำปี ๒๕๔๐
๗.	อาจารย์เฒ่า สุวรรณศักดิ์ศรี	ข้าราชการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ศิลปินแห่งชาติ

ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มที่ ๒

	ผู้ทรงคุณวุฒิ	สังกัด
๒.๑	ศาสตราจารย์พระพรหมบัณฑิต	อธิการบดีมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
๒.๒	ศาสตราจารย์อุทุมพร จามรมาน	ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการแผ่นดิน
๒.๓	ศาสตราจารย์จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ	ข้าราชการ สถาบันพัฒนาบัณฑิต (นิด้า)
๒.๔	ศาสตราจารย์ปรีชาติ สถาปิตานนท์	คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒.๕	รองศาสตราจารย์ภิญโญ สุวรรณคีรี	ราชบัณฑิต, ศิลปินแห่งชาติ
๒.๖	รองศาสตราจารย์วิวัฒน์ เตมียพันธ์	ผู้นุรักษ์มรดกไทยดีเด่นประเภทบุคคล ประจำปี ๒๕๔๐
๒.๗	รองศาสตราจารย์ไชยันต์ ไชยพร	คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒.๘	รองศาสตราจารย์พรณราย ททรัพย์ประภา	ข้าราชการบำนาญ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	ผู้ทรงคุณวุฒิ	สังกัด
๒.๙	รองศาสตราจารย์ธเนศ วงศ์ยานนาวา	คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๒.๑๐	อาจารย์สุรักษ์ ศิวรักษ์	ราษฎรอาวุโส

ภาคผนวก ๒ แนวคำถามในการสัมภาษณ์

แนวคำถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการจัดทำขึ้นจากการทบทวนเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย โดยแนวคำถามใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบไปด้วยแนวคำถาม ๒ ช่วงด้วยกัน กล่าวคือ แนวคำถามในการสัมภาษณ์ช่วงแรก ใช้สำหรับถามเพื่อต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับนิยามและความหมายของค่านิยมไทย แนวคำถามในการสัมภาษณ์ช่วงหลัง ใช้สำหรับถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมไทยในอนาคต ดังมีรายละเอียดคือ

แนวคำถามในการสัมภาษณ์ช่วงแรก ประกอบไปด้วย ๓ คำถาม ดังนี้

๑. นิยามและความหมายของ “ค่านิยมไทย” ตามความคิดเห็นของท่าน
๒. ในความคิดเห็นของท่าน สถานการณ์ของ “ค่านิยมไทย” เป็นอย่างไร
๓. แนวทางในการส่งเสริมค่านิยมไทยควรเป็นอย่างไร

แนวคำถามในการสัมภาษณ์ช่วงหลัง ประกอบไปด้วย ๓ คำถาม ดังนี้

๑. ความคิดเห็นที่ท่านมีต่อเอกสารเกี่ยวกับค่านิยมไทยในแต่ละประเภท
๒. ความคิดเห็นของท่านต่อการทบทวนองค์ความรู้และวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับค่านิยมในสังคมไทย ปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๕๔ ในครั้งนี้เป็นอย่างไร ควรมีการเพิ่มเติมในส่วนใดของข้อมูลเหล่านี้
๓. เมื่อข้อมูลจากการทบทวนเป็นไปตามข้างต้นแล้ว ท่านคิดว่าแนวทางการวิจัยด้านค่านิยมไทยในอนาคตควรเป็นเช่นไร หรือควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับค่านิยมไทยอย่างไร แ่งใด ประเด็นใด

ภาคผนวก ๓
รายชื่อเอกสารตามประเภทต่างๆ

ประเภทที่ ๑ แนวทฤษฎี ได้แก่ ระบบการวิจัย การหาความจริง การคิดอย่างเป็นระบบ การพัฒนา
ประเทศ เป็นต้น มีจำนวน ๑๑๓ เล่ม

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑.	การศึกษาค่านิยมที่สัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศจาก วรรณกรรมที่วัยรุ่นสนใจ	ฉัฐมา อักษรรัฐ	๒๕๑๔
๒.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๑๘
๓.	เอกสารประกอบการสอนวิชาประถม ๓๒๑ การสอน ค่านิยม	สมบัติ มหารศ	๒๕๒๐
๔.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๒๐
๕.	การสอนค่านิยม	พนัส หันนาคินทร์	๒๕๒๐
๖.	การสอนค่านิยม	พนัส หันนาคินทร์	๒๕๒๑
๗.	รายงานการวิจัยเรื่องค่านิยมและระบบค่านิยมไทย : เครื่องมือในการสำรวจวัด	สุนทรี โคมิน, สนิท สมัครการ	๒๕๒๒
๘.	การสอนค่านิยม	พนัส หันนาคินทร์	๒๕๒๒
๙.	ผลของความสามารถคิดหาเหตุผลและค่านิยมด้าน จริยธรรมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปรับตัวของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓-๔-๕ โรงเรียนพระปฐม วิทยาลัย	อำไพ อินฟ้าแสง	๒๕๒๒
๑๐.	การปรับแบบสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงานของ Super เพื่อ ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียน ประจำ	รำไพ แสงเรือง	๒๕๒๓
๑๑.	การปรับแบบสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงานของโตแมลลี. ซูเปอร์ เพื่อใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	ศรีสุรางค์ บรรหาร	๒๕๒๓
๑๒.	การปรับแบบสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงานของซูเปอร์เพื่อ ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนมัธยม ประจำ จังหวัดในภาคใต้ของประเทศไทย	ศรีโพยม ศรีพลอย	๒๕๒๓
๑๓.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๒๓

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๔.	การสอนค่านิยมและจริยธรรม	พนัส หันนาคินทร์	๒๕๒๓
๑๕.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม : ครอบครัว : ศาสนา : ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๒๓
๑๖.	การปรับแบบสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงานของซูเปอร์เพื่อใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเขตโรงเรียนประจำ	ประนอม ใจสนิท	๒๕๒๔
๑๗.	การปรับแบบสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงานของซูเปอร์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร	วันดี เศรษฐมาลย์	๒๕๒๔
๑๘.	เค้าโครงคู่มือปลูกฝังและสร้างค่านิยม	สำนักงาน คณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ	๒๕๒๔
๑๙.	ผลของความสามารถคิดหาเหตุผลและค่านิยมด้านจริยธรรม ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓-๔-๕ โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย	อำไพ อินฟ้าแสง	๒๕๒๔
๒๐.	ยุทธศาสตร์การสอนเพื่อพัฒนาค่านิยม	นาตยา ภัทรแสงไทย	๒๕๒๔
๒๑.	รายงานการประชุมสัมมนาเรื่องการนำค่านิยมที่พึงประสงค์ไปสู่การปฏิบัติ	สำนักงานฯ	๒๕๒๔
๒๒.	การปรับแบบสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงานของซูเปอร์เพื่อใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	ศรีโพยม ศรีพลอย	๒๕๒๕
๒๓.	แนะแนวปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน	เจ้าคณะภาค มหานิกาย	๒๕๒๕
๒๔.	การประยุกต์ค่านิยมพื้นฐานและจรรยาบรรณของงานสังคมสงเคราะห์ในหัวข้อวิชาจริยศึกษาและศีลธรรม	พงษ์อินทรา ตันติ วัฒนา	๒๕๒๕
๒๕.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา ๑	รุ่งนภา คงรอด	๒๕๒๕
๒๖.	ยุทธวิธีในการพิจารณาสร้างเสริมค่านิยม : ทฤษฎีและปฏิบัติ	วัชรวิ ฐวธรรม	๒๕๒๕
๒๗.	การสร้างเสริมค่านิยมและเจตคติ	วินัย เกษมเศรษฐ์	๒๕๒๕
๒๘.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา ๗	วิโรจน์ เข้มเหล็ก	๒๕๒๕

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๒๙.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา ๕	วิศาล ศรีสำราญ	๒๕๒๕
๓๐.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร	ศิริวรรณ ทองมิตร	๒๕๒๕
๓๑.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา ๑๒	สมโภชน์ สมบูรณ์	๒๕๒๕
๓๒.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา ๑๑	สวัสดิ์ นภากาศ	๒๕๒๕
๓๓.	สังคมและวัฒนธรรมไทย:ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๒๕
๓๔.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา ๖	สุรัชย์ โค้วตระกูล	๒๕๒๕
๓๕.	การทดลองใช้ชุดการสอนการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยมพื้นฐาน	หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา	๒๕๒๕
๓๖.	การสอนค่านิยมและจริยธรรม	พนัส หันนาคินทร์	๒๕๒๖
๓๗.	แนวทางการปฏิบัติตามคุณธรรม ๔ ประการ และ การปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ	กรมการศาสนา	๒๕๒๖
๓๘.	การสอนค่านิยมและจริยธรรม	พนัส หันนาคินทร์	๒๕๒๖
๓๙.	แนวทางการปฏิบัติตามคุณธรรม ๔ ประการและการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ.	โรงพิมพ์การศาสนา	๒๕๒๖
๔๐.	ยุทธวิธีในการพิจารณาสร้างเสริมค่านิยม : ทฤษฎีและปฏิบัติ	วัชร ฐวธรรม	๒๕๒๖
๔๑.	การพัฒนาแบบวัดค่านิยมของตำรวจนครบาล	ศิริพงษ์ เศาภายน	๒๕๒๖
๔๒.	คู่มือปลูกฝังค่านิยม	สำนักงาน คณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ	๒๕๒๖
๔๓.	กลวิธีสอนสังคมศึกษา : การพัฒนาความคิดและค่านิยม	एमจันทร์ สุวินทวงศ์	๒๕๒๖
๔๔.	คู่มือการจัดกิจกรรมแนะแนว ๑ คาบ / สัปดาห์ ชุดพัฒนาค่านิยมและเทคนิคในการปรับปรุงตนเองเพื่อการทำงานและการประกอบอาชีพ โดยอาศัยหลักสัปปุริสธรรมสำหรับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และปีที่ ๖	กรมวิชาการ	๒๕๒๗

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๔๕.	คู่มือการนำค่านิยมที่พึงประสงค์ไปสู่การปฏิบัติกลุ่มนักบริหาร	กลุ่มนักบริหาร	๒๕๒๗
๔๖.	ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ทั่วไป จุดประสงค์รายวิชาและเนื้อหาในหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาบังคับ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรพุทธศักราช ๒๕๒๑ กับ ค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ	ประจักษ์ อินจันทร์	๒๕๒๗
๔๗.	วิทยากรกับการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยม	สำนักงาน คณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ	๒๕๒๘
๔๘.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๒๘
๔๙.	ลักษณะทางสังคมเศรษฐกิจวิถีปฏิบัติทางการบริหารงานบุคคลและค่านิยม ที่มุ่งพัฒนาประเทศของข้าราชการในหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบทยากจน : การทดสอบข้อเสนอบางประการในเชิง	กฤษณ์ วงษ์เวช	๒๕๒๙
๕๐.	การทดลองเสริมสร้างลักษณะนิสัยในการทำงานเพื่อพัฒนาค่านิยมทางอาชีพ ของเยาวชน	กองวิจัยทางการศึกษา	๒๕๒๙
๕๑.	การปลูกฝังค่านิยมทางทหารแก่เยาวชน	ประจวบ ชาญนรา	๒๕๒๙
๕๒.	การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อปลูกฝังค่านิยมในการอนุรักษ์ช้าง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนบ้านท่าช้าง จังหวัดนครราชสีมา	ปานัญสิริ จันทร์ศิริ	๒๕๒๙
๕๓.	การพัฒนาแบบทดสอบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในจังหวัดนครราชสีมา	เพ็ญพรรณ ปิยามย์	๒๕๒๙
๕๔.	การเปรียบเทียบบทบาทจริงและบทบาทที่คาดหวังของครูในการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ แก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร	ศรีสุดา ลิขิตวงศ์	๒๕๒๙
๕๕.	การพัฒนาแบบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	สุจารี คล้ายสังข์	๒๕๒๙
๕๖.	คุณลักษณะค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ	อานันต์ พงศ์ เสาวภาคย์	๒๕๒๙

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๕๗.	การสร้างชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพ การสอนประชากรศึกษาด้วยกระบวนการกระจายค่านิยม ครูระดับ	ธีระพงษ์ ศรีโพธิ์	๒๕๓๐
๕๘.	การสร้างชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพ การสอนประชากรศึกษา ด้วยกระบวนการกระจายค่านิยม สำหรับครูระดับประถมปีที่ ๕ และปีที่ ๖	ธีระพงษ์ ศรีโพธิ์	๒๕๓๐
๕๙.	วิทยากรกับการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยม	สำนักงาน คณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ	๒๕๓๐
๖๐.	การทดลองการสอนประชากรศึกษาโดยวิธีกระจายค่านิยม ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ม.๑)	อุบลรัตน์ ภูประสพพร	๒๕๓๐
๖๑.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๓๑
๖๒.	บทวิทยุ เพื่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ ดีสำหรับเยาวชน	ประสิทธิ์ เทียมพิมพ์, พัชราภรณ์ ทวีกลี กรรม	๒๕๓๒
๖๓.	ค่านิยมที่มุ่งพัฒนาประเทศของหัวหน้าส่วนราชการระดับ อำเภอ ซึ่งรับผิดชอบการพัฒนาชนบท	ชาญชัย อมตศิริกุล	๒๕๓๒
๖๔.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมสำหรับครูไทย	ศศินันท์ บุญประสิทธิ์, เสาวภา อำนวย	๒๕๓๒
๖๕.	แบบฝึกหัดการปลูกฝังและส่งเสริมค่านิยมพื้นฐาน เรื่อง ความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา	กรมสามัญศึกษา. หน่วยศึกษานิเทศก์	๒๕๓๓
๖๖.	แบบฝึกหัดการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยมพื้นฐาน เรื่อง ความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน	กรมสามัญศึกษา. หน่วยศึกษานิเทศก์	๒๕๓๓
๖๗.	แบบฝึกหัดการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยมพื้นฐาน เรื่อง ความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน	กรมสามัญศึกษา. หน่วยศึกษานิเทศก์	๒๕๓๓
๖๘.	แบบฝึกหัดการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยมพื้นฐาน เรื่อง การมีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียน	กรมสามัญศึกษา. หน่วยศึกษานิเทศก์	๒๕๓๓
๖๙.	ค่านิยมจุดหมายปลายทางและค่านิยมวิถีปฏิบัติของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับ การศึกษามูลนิธิหลังทางครอบครัวและการถ่ายทอดค่านิยมที่ แตกต่างกัน	เกษม เกษมนุกิจกุล	๒๕๓๓

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๗๐.	การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ กับ ค่านิยมที่ปรากฏในสำนวนไทย	จิราภรณ์ ภูเทศ	๒๕๓๓
๗๑.	สังคมและวัฒนธรรมไทยค่านิยม : ครอบครัว : ศาสนา : ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๓๔
๗๒.	อำนาจ ค่านิยม บทบาท สถานภาพ บรรทัดฐานทางสังคม	พิชิต พิทักษ์เทพ สมบัติ	๒๕๓๔
๗๓.	สังคมและวัฒนธรรมไทย: ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๓๔
๗๔.	การวิเคราะห์ละครโทรทัศน์ชุด "คู่กรรม" ในการถ่ายทอด ความเชื่อและค่านิยมในสังคมไทย	อภิญา ศรีรัตนสม บุญ	๒๕๓๔
๗๕.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๓๖
๗๖.	สื่อค่านิยมให้ลูกรัก	แซลา, แฮโรลด์ เจ, บุษบา หลีหเจริญกุล	๒๕๓๗
๗๗.	ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของคนตามทฤษฎีของสแปงเจอร์กับค่านิยมทางวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ	วีระวัฒน์ คนกาญจน์	๒๕๓๗
๗๘.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในกรุงเทพมหานคร	วุฒิพงษ์ ทองก้อน	๒๕๓๗
๗๙.	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และค่านิยมทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการประชาสัมพันธ์กับการสอนตามคู่มือครู	สนธยา รามัญอุดม	๒๕๓๗
๘๐.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมทางวิทยาศาสตร์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในจังหวัดกาญจนบุรี	สมปอง ผ่องใส	๒๕๓๗
๘๑.	การประเมินหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบการ เรียนเชิงถ่ายทอดค่านิยมเกี่ยวกับบทบาทชายหญิง	นิตา ชูโต...[และคน อื่นๆ]	๒๕๓๘
๘๒.	การศึกษาค่านิยมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศของครู มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๑	ขวัญจิตต์ โกมุตแดง	๒๕๓๙
๘๓.	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์และค่านิยมทางเทคโนโลยีของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึก กระบวนการทางเทคโนโลยีกับการสอนตามคู่มือ	เปรมวดี รักขวลี	๒๕๓๙

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๘๔.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมวิชาชีพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับความสามารถในการตัดสินใจในปัญหาความขัดแย้งเชิงจริยธรรม ในการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล	ศรีประภา ปิยะศิริศิลป์	๒๕๓๙
๘๕.	ค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร	พวงแก้ว ปานพรหมินทร์	๒๕๔๐
๘๖.	การพัฒนาแบบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ	สมปอง อมรสิทธิวงศ์	๒๕๔๐
๘๗.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๔๑
๘๘.	ความคิดเชิงจริยศาสตร์และค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา	ชาตรี ศิริสวัสดิ์	๒๕๔๒
๘๙.	การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของค่านิยมความมีอาวูโสของข้าราชการไทย	เพียว ฤทธิแพทย์	๒๕๔๒
๙๐.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม : ครอบครัว : ศาสนา : ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๔๒
๙๑.	การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการพัฒนาค่านิยมวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ที่เรียนด้วยการสอนโดยการทำค่านิยมให้กระจ่าง และโดยวิธีสอนตามคู่มือการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา	อนัน ปันอินทร์	๒๕๔๒
๙๒.	การศึกษาการนำความรู้เรื่องค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ กรุงเทพมหานคร	เขาวลิต สุโลมานดี	๒๕๔๓
๙๓.	สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี	สุพัตรา สุภาพ	๒๕๔๓
๙๔.	ค่านิยม วิสัยทัศน์ และพันธกิจ	Scott, Cynthia D.	๒๕๔๖
๙๕.	การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม:จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ	ทีศนา แคมมณี	๒๕๔๖
๙๖.	แต่อนาคต : ค่านิยมอันทรงคุณค่าของชาวอเมริกันเชื้อสายแอฟริกา	แลดเนอร์, จอยซ์ เอ.	๒๕๔๖

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๙๗.	ค่านิยม วิสัยทัศน์และพันธกิจ สำหรับการสร้างองค์การยุคใหม่	สกี้ออตต์, ซินเทีย ดี	๒๕๔๖
๙๘.	คู่มือ กระบวนทัศน์ วัฒนธรรมและค่านิยมของระบบราชการ	สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ	๒๕๔๖
๙๙.	ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมของระบบราชการ (พ.ศ. ๒๕๔๖ - พ.ศ. ๒๕๕๐)	สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ	๒๕๔๖
๑๐๐.	๒๐ วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม การเรียนรู้โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	สุวิทย์ มูลคำ	๒๕๔๖
๑๐๑.	คุณธรรมและค่านิยมในสถานศึกษาปฐมวัย : เอกสารคำสอนรายวิชา ๒๗๐๓๑๐๒	มณีนีรัตน์ สุขโชติรัตน์	๒๕๔๗
๑๐๒.	วัตถุที่ห่อหุ้มจิตท่ามกลางกระแสค่านิยมแห่งยุคสมัย	กฤตยา พูลสวัสดิ์	๒๕๔๘
๑๐๓.	การสร้างแบบวัดค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ สำหรับ นักศึกษาศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอบาลพลี จังหวัดสมุทรปราการ	ศิริธร เวียนศิริ	๒๕๔๘
๑๐๔.	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมวิถีปฏิบัติและค่านิยมจุดหมายปลายทาง ของโรงพยาบาลราชวิถีกับการยอมรับการพัฒนา และรับรองคุณภาพโรงพยาบาล	ปานจิต รัตนศิลป์ กัลชาญู	๒๕๔๙
๑๐๕.	การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	แววมณี บุตรเรือง ศักดิ์	๒๕๔๙
๑๐๖.	การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของค่านิยมและพฤติกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนมัธยมศึกษา	วรางคนาง ชูแก้ว	๒๕๕๑
๑๐๗.	การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาวิทยาศาสตร์ ด้วยการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้น	วิไลลักษณ์ ขาติวิเชียร	๒๕๕๑
๑๐๘.	การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาสังคมศึกษาด้วยวิธีสตอรี่ไลน์เพื่อสร้างค่านิยมด้านความพอประมาณตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ศรีวิมล สุรสันติวรการ	๒๕๕๑

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๐๙	ผลของการจัดโปรแกรมการทำค่านิยมให้กระจ่างต่อ ความสุขของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา	สารญา ธัญญเจริญ	๒๕๕๑
๑๑๐.	ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และค่านิยมใน การทำงานกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดี ขององค์การ ของครูโรงเรียนเอกชน ในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่	ณัฐธิดา บุรณกุล	๒๕๕๒
๑๑๑.	การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี	วราภรณ์ เทียงสุข	๒๕๕๒
๑๑๒.	ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับการปรับเปลี่ยน กระบวนทัศน์ วัฒนธรรมและค่านิยมในการทำงานของ เจ้าหน้าที่ของรัฐตามแบบ I AM READY ของหน่วยงาน ราชการบริหารส่วนภูมิภาค สังกัดกระทรวงมหาดไทย	ภัครวัศ สีธิ	๒๕๕๔
๑๑๓.	ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับค่านิยม ทางเพศของนักศึกษา วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี	กฤษณา ราชู	๒๕๕๕

ประเภทที่ ๒ แนวเศรษฐกิจ มีจำนวน ๓๖ เล่ม

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑.	รายงานผลการศึกษาเรื่อง ค่านิยมในสังคมที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดพัทลุง	สำนักงานจังหวัดพัทลุง	๒๕๒๒
๒.	ค่านิยมในอาชีพเกษตรกรรมและการเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในเขตหนองจอก	อดิพุล เปี้ยทอง	๒๕๒๓
๓.	ค่านิยมของสตรีไทยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ	สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์	๒๕๒๓
๔.	การวิเคราะห์องค์ประกอบค่านิยมในการเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในจังหวัดนครราชสีมา	สมถวิล ปิตายัง	๒๕๒๗
๕.	ค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดมหาสารคามและกาฬสินธุ์	ทิพยา กิจวิจารณ์	๒๕๒๘
๖.	ค่านิยมของผู้วางแผนการศึกษาในจังหวัดลำปาง ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกปัญหาเพื่อการวางแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัด	สุทัศน์ ขอบคำ	๒๕๒๘
๗.	ค่านิยมกับการยอมรับนวัตกรรม ทางการเกษตรของเกษตรกรในเขตเกษตรก้าวหน้า	เสาวคนธ์ สุดสวาสดิ์	๒๕๒๘
๘.	รายงานวิจัย การทดลองเสริมสร้างลักษณะนิสัยในการทำงานเพื่อพัฒนาค่านิยมทางอาชีพของเยาวชน	กรมวิชาการ	๒๕๒๙
๙.	รายงานวิจัยการทดลองเสริมสร้างลักษณะนิสัยในการทำงาน เพื่อพัฒนาค่านิยมทางอาชีพของเยาวชน	พันธณีย์ วิหคโต	๒๕๒๙
๑๐.	ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการกลายเป็นอุตสาหกรรมกับค่านิยมศึกษาเฉพาะกรณีประชากรในอำเภอประโคนชัย	ขรรค์ชัย พันธูมา	๒๕๓๑
๑๑.	บัตรเครดิตกับการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของคนกรุง	อุดมพร ชันแก้ว	๒๕๓๓
๑๒.	การคุ้มครองค่านิยมในเครื่องหมายการค้า	ดวงพร เลิศวงศ์ ชัชวาล	๒๕๓๘
๑๓.	ความแตกต่างด้านค่านิยมทางสังคมและเศรษฐกิจ ระหว่างสตรีที่มีอาชีพเป็นโสเภณีภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จิรวัดณ์ แนวจำปา	๒๕๔๑

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๔.	การศึกษาผลกระทบจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ที่มีต่อเจตคติ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมต่อการดำเนินชีวิตในสังคมของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	เชาว์ โรจนแสง, มนต์ ผกา เกียรติภักดิ์กุล, ญาดา มุมบ้านเช่า	๒๕๔๒
๑๕.	การพัฒนาความคิดเพื่อปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียง	พรชูลี อาชวอรุณ	๒๕๔๒
๑๖.	โครงการนำร่อง การศึกษาและพัฒนาทักษะการคิดเพื่อปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริกรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ อำเภอลำลูกกา จังหวัด	สุวิมล ธนะผลเลิศ	๒๕๔๒
๑๗.	การถ่ายทอดค่านิยมและทักษะในอาชีพของชุมชนชนบทภาคเหนือ	ถนอม ตีะหล้า	๒๕๔๓
๑๘.	การเปรียบเทียบค่านิยมในการใช้สินค้าไทยกับสินค้าต่างประเทศ ในทัศนะของกลุ่มคนทำงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	สุพีร์ ลิ้มไทย...[และคนอื่นๆ]	๒๕๔๔
๑๙.	การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างเสริมค่านิยมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ให้นักเรียนและชุมชนด้วยโครงการอาชีพ	ชัยรินทร์ ชัยวิสิทธิ์	๒๕๔๕
๒๐.	กิจกรรมการปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัยและประถมศึกษา	ทีศนา แคมมณี และคนอื่นๆ	๒๕๔๖
๒๑.	ค่านิยมด้านการประหยัดและออม ของสมาชิกธนาคารโรงเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนโพธิสารพิทยากร	พนิตสุดา กุลมาตย์, กรวีร์ ศรีกิจการ	๒๕๔๖
๒๒.	โครงการนำร่อง : การศึกษาและพัฒนาทักษะการคิดเพื่อปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริกรณีศึกษาภาคตะวันตกและภาคเหนือตอนล่าง : ฉบับสังเขป	พรชูลี อาชวอรุณ	๒๕๔๖
๒๓.	การศึกษาค่านิยมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีต่อการเลือกประกอบอาชีพอิสระ	วินิชรา บุญไพโรจน์	๒๕๔๖
๒๔.	ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในคุณลักษณะงานคุณภาพชีวิตในการทำงานและค่านิยมการบริการ ของพนักงานโรงแรม จังหวัดเชียงใหม่	ศิริพร พันธูลี	๒๕๔๖

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๒๕.	การปลูกฝังค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยใช้กระบวนการตามแนวคิดของบลูมและแรทส์	เทพวาทณี วินิจจำจร	๒๕๔๘
๒๖.	ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับค่านิยมเกี่ยวกับความงาม : การศึกษาวาทกรรมโฆษณาเครื่องสำอางในภาษาไทย	รัชนิษฐ์ พงศ์อุดม	๒๕๔๘
๒๗.	กิจกรรมการปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียง : สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัยและประถมศึกษา	เมธีทิปส์	๒๕๔๙
๒๘.	ค่านิยมสังคมบริโภคแบบฟุ่มเฟือย	สุรัชย์ ดอนประศรี	๒๕๔๙
๒๙.	กิจกรรมการปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา	ทิตนา แคมมณี	๒๕๕๐
๓๐.	การเสริมสร้างค่านิยมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา	สุเมธ งามกนก	๒๕๕๑
๓๑.	การศึกษาและถอดภูมิปัญญาของชุมชนที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรมค่านิยมไทยในการดำเนินชีวิตอย่างสมดุลและยั่งยืน	จารุณี ชามาตย์... [และคนอื่น ๆ]	๒๕๕๔
๓๒.	การพัฒนาแนวคิดและแนวปฏิบัติของครูผู้สอนเกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรมและค่านิยมไทย สำหรับการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน	ทับทิม สุริยสุภาพงศ์ ...[และคนอื่น ๆ]	๒๕๕๔
๓๓.	การศึกษาสภาพบริบทของโรงเรียนและปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรมและค่านิยมไทย	วรกิต วัดเข้าหลาม... [และคนอื่น ๆ]	๒๕๕๔
๓๔.	การออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรมและค่านิยมไทย สำหรับการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน	สุชาติ วัฒนชัย...[และ คนอื่น ๆ]	๒๕๕๔
๓๕.	กิจกรรมการปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา	ทิตนา แคมมณี	๒๕๕๐
๓๖.	การเสริมสร้างค่านิยมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา	สุเมธ งามกนก	๒๕๕๑

ประเภทที่ ๓ ด้านสุนทรียศาสตร์ ได้แก่ การศึกษาวรรณกรรมต่างๆ มีจำนวน ๒๙ เล่ม

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑.	รายงานการวิจัยเรื่องค่านิยมของญี่ปุ่นที่สะท้อนจาก สุภาษิตกับคนญี่ปุ่นในสังคมปัจจุบัน	บารณี บุญทรง	๒๕๑๖
๒.	แนวความคิดด้านค่านิยมในวรรณกรรมร้อยกรองของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	จารุวรรณ จันทร์เกษ	๒๕๑๙
๓.	การวิเคราะห์ค่านิยมจากวรรณคดีสมัยรัตนโกสินทร์ (ช่วง รัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๓)	วิชาญ สว่างพงศ์	๒๕๒๐
๔.	ค่านิยมในสำนวนไทย	เพ็ญแข วัจนสุนทร	๒๕๒๒
๕.	ค่านิยมในสำนวนไทย	เพ็ญแข วัจนสุนทร	๒๕๒๓
๖.	ประวัติวัดอัมพรสวรรค์วรวิหาร. พระราชดำรัสในพระราช พิธีบวงสรวงสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า. แนะ แนวปฏิบัติตามคุณธรรม ๔ ประการ. คำปราศรัยของ พล เอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี. แนะแนวปฏิบัติ ตามค่านิยมพื้นฐาน. ระเบียบปฏิบัติของชาวพุทธ.	๖๘ การพิมพ์	๒๕๒๖
๗.	รายงานผลการวิจัยเรื่องศึกษาค่านิยมการแต่งกายแบบ ไทยๆ ของสตรีในเมืองหลวง	เกษร ธิตะจारी	๒๕๒๖
๘.	ค่านิยมในสำนวนไทย	เพ็ญแข วัจนสุนทร	๒๕๒๘
๙.	การวิเคราะห์ค่านิยมที่มีอยู่ในหนังสือเรียนภาษาไทยวิชา บังคับ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๒๔	พิศมร วัฒนพานิช	๒๕๒๙
๑๐.	ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม และการดำเนินชีวิต ของ ชาวชนบทไทย ที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งไทย ตั้งแต่หลัง สงครามโลกครั้งที่สอง จนถึงปัจจุบัน ตอนที่สอง รายงาน ผลการวิจัยภาคสนาม	จินตนา ดำรงค์เลิศ	๒๕๓๑
๑๑.	วรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง:ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม และการดำเนินชีวิตของชาวชนบทไทยที่ปรากฏในเพลง ลูกทุ่ง	จินตนา ดำรงค์เลิศ	๒๕๓๓
๑๒.	การวิเคราะห์และจัดประเภทของเนื้อหาด้านการปลูกฝัง ค่านิยม ในนิตยสารภาษาไทยที่เยาวชนชอบอ่าน	นันทนา เรียนดี	๒๕๓๕
๑๓.	ค่านิยมและทัศนคติทางเพศที่ปรากฏในนิตยสารผู้หญิง	จิตราพร ธรรมสาร สุนทร	๒๕๓๘

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๔.	การวิเคราะห์บทบาท และค่านิยมในสื่อพื้นบ้าน "ละครเสภาขุนช้างขุนแผน"	ธีรเดช ชื่นประภา นุสรณ์	๒๕๓๘
๑๕.	การนำเสนอเนื้อหาด้านส่งเสริมความรู้ความคิดสร้างสรรค์ และปลูกฝังค่านิยมทางสังคม ในนิตยสารสำหรับเด็กและเยาวชน	จิตตราพร เรืองจรัส	๒๕๔๑
๑๖.	วาทวิเคราะห์บทละครของหลวงวิจิตรวาทการกับการสร้างค่านิยม	พรพรหม ทิพยมนตรี	๒๕๔๓
๑๗.	เนื้อหา และการสะท้อนค่านิยมในนิตยสารวัยรุ่น เธอกับฉัน เดอะบอย ฮาร์ท	พจนีย์ พจนะลาวัลย์	๒๕๔๔
๑๘.	ค่านิยมนาฏศิลป์ตะวันตกในประเทศไทย	ศิริส นิตทัศนกุล	๒๕๔๕
๑๙.	"หนังสือวัดเกาะ" การสืบทอดและปรับเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยมในสังคมไทย พ.ศ. ๒๔๖๕-๒๕๓๕	สุรพงษ์ จันทร์เกษม พงษ์	๒๕๔๗
๒๐.	การศึกษาค่านิยมของสังคมไทยจากบทเพลงลูกทุ่ง	ประวิทย์ ศิริมงคล, ประเสริฐ รักไทยดี	๒๕๔๘
๒๑.	วรรณกรรมชิลิกับสังคม : วิเคราะห์สภาพสังคม ค่านิยม และวิถีชีวิตคนเมืองในสมัยปัจจุบัน โดยผ่านนวนิยายเรื่องไดอารี่ของบริดเจ็ท โจนส์ รักของฉันพร้อมมันเนย และนางมารสวมปราด้า	ปรารณา อึ้งชูศักดิ์	๒๕๔๘
๒๒.	ค่านิยมในภาพยนตร์โฆษณา:ศึกษากรณีภาพยนตร์โฆษณา ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๔๖-๒๕๔๙	บุษบา ทองอุปการ ,พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต	๒๕๔๙
๒๓.	ค่านิยมความต้องการรับชมนาฏศิลป์ตะวันตกของวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน	จิตตาภา แจ่มปฐม	๒๕๕๐
๒๔.	แนวคิด ค่านิยมและการปฏิบัติของครูผู้สร้างวงดนตรีลูกทุ่ง : การศึกษาข้ามกรณีโรงเรียนที่ได้รับรางวัลวงดนตรีลูกทุ่งดีเด่น	อาจารย์ ไชยสิทธิ์นุชิต	๒๕๕๑
๒๕.	ค่านิยมในละครญี่ปุ่นสมัยใหม่ที่น่าเสนอผ่านทางโทรทัศน์	ฉัตรวิ คุหาวิชานันท์	๒๕๕๒
๒๖.	โครงการประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผาสื่อประสม เพื่อสื่อเปลี่ยนค่านิยมความงามของหญิงไทยในปัจจุบัน	อัจฉรารัตน์ แสนแจ็ก	๒๕๕๒
๒๗.	การสื่อสาร ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง และการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุด มาสค์ไรเดอร์ของกลุ่มแฟนคลับ	ปริญชาติ จรุงจิตร ประชารมย์	๒๕๕๓

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๒๘.	โครงการออกแบบกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion graphic) เพื่อสะท้อนค่านิยม พฤติกรรมการเลียนแบบจากสภาวะจิต "เห็นช้างขี้ ขี้ตามช้าง"	ชลวิชัย โจรจน์จตุรกุล	๒๕๕๔
๒๙.	รายงานการวิจัย เรื่อง ค่านิยมของญี่ปุ่นที่สะท้อนจากสภาวะจิตกับคนญี่ปุ่นในสังคมปัจจุบัน	บารณี บุญทรง	๒๕๕๔

ประเภทที่ ๔ ด้านสังคม ได้แก่ สุขภาพ ภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เป็นต้น
มีจำนวน ๒๑๕ เล่ม

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑.	การเปรียบเทียบค่านิยมทางสังคมระหว่างผู้ใหญ่และหนุ่มสาว ในระดับการศึกษาสูงเกี่ยวกับครอบครัวและการสมรส	กัญญา แสงสุชาติ	๒๕๑๐
๒.	ค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในจังหวัดพระนครและธนบุรี	ยุพรรณี สุขสมิติ	๒๕๑๐
๓.	การเปลี่ยนแปลงค่านิยมเกี่ยวกับความมีอาวุโสในสังคมไทย	สุวัฒนา เอี่ยมอรพรรณ	๒๕๑๕
๔.	ค่านิยมทางสังคมของนักเรียนชาวเขาในจังหวัดเชียงราย น่านและตาก	มุกดา ทองงาม	๒๕๑๗
๕.	การเปลี่ยนแปลงค่านิยมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง	บุปผา สีมابرพรพ์	๒๕๑๘
๖.	ค่านิยมที่ควรคงไว้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม	๒๕๒๑
๗.	ค่านิยมทางสังคม ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับการติดยาเสพติดให้โทษ	มาณี สมितिสัมพันธ์... [และคนอื่นๆ]	๒๕๒๒
๘.	ค่านิยมต่อการมีบุตร และความคิดเห็นที่มีต่อภาวะเจริญพันธุ์ของคนชราที่ได้รับการสงเคราะห์จากรัฐ	เนาวรัตน์ พลายน้อย, ศุภวัลย์ พลายน้อย	๒๕๒๓
๙.	การประยุกต์ค่านิยมพื้นฐานและจรรยาบรรณของงานสังคมสงเคราะห์ในหัวข้อวิชาจริยศึกษาและศีลธรรมหลักสูตรสำหรับฝึกและอบรมนักเรียนพลตำรวจ โรงเรียนตำรวจนครบาล กรมตำรวจ	พงษ์อินทิรา ตันติวัฒนา	๒๕๒๔
๑๐.	ค่านิยมเกี่ยวกับการสมรสของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร	วาทีต อุตอามาตย์	๒๕๒๔
๑๑.	ค่านิยมทางสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา ๑๑	สุพรรณณี ปานเจริญ	๒๕๒๔

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๒.	ความสอดคล้องของค่านิยมทางสังคมตามการรับรู้ ที่เด็กได้จากการอ่านหนังสืออ่านสำหรับเด็กกับค่านิยมทางสังคม ที่กำหนดในหลักสูตรประถมศึกษา	สดใส ตันติภักยาภรณ์	๒๕๒๕
๑๓.	รายงานการศึกษา เรื่อง บทบาทของสื่อมวลชนในการเผยแพร่นวัตกรรมปลูกฝังความรักชาติ ความสามัคคี ส่งเสริมความสำนึก ความมีระเบียบวินัยและปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ต่อเยาวชนไทย	บำรุง สุขพรรณ	๒๕๒๖
๑๔.	การศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน เรื่องการประหยัดและออม การมีระเบียบวินัยและการเคารพกฎหมายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในเขตกรุงเทพมหานคร	ปิ่นสุวรรณ เตสยานนท์	๒๕๒๖
๑๕.	การวิเคราะห์ค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคมไทย ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (พ.ศ.๒๓๒๕-๒๓๙๔) : ระบบเครือญาติ การแต่งงานและครอบครัว	ปิยนารถ บุนนาค	๒๕๒๖
๑๖.	ค่านิยมทางประชากรของสตรีย้ายถิ่น	เพ็ญแข ประจวบจักษ์	๒๕๒๖
๑๗.	รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาพื้นฐานความรู้ทัศนคติ ค่านิยมและการปฏิบัติตนของประชาชนชาวไทยในชนบทที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม	ทองปลิว ชมชื่น	๒๕๒๗
๑๘.	ค่านิยมทางสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมปลายในเขตจังหวัดขอนแก่น	ทำเนียบ โสแสนน้อย	๒๕๒๗
๑๙.	การแพร่กระจายค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการของนักเรียนมัธยมปีที่ ๑ ในกรุงเทพมหานคร : ศึกษาบทบาทการสื่อสารในครอบครัว การสื่อสารในโรงเรียน และการสื่อสารมวลชน	ธารทิพย์ สมบูรณ์	๒๕๒๗
๒๐.	ค่านิยมของผู้วางแผนการศึกษาในจังหวัดลำปาง ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกปัญหาเพื่อการวางแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัด	สดาวรรณ จันทานนท์	๒๕๒๗
๒๑.	ค่านิยมของนักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมบริเวณสถานตากอากาศชะอำ	ปองจิต แจ่มจำรัส	๒๕๒๘

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๒๒.	ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมในโรงเรียนมัธยมศึกษา	สุนิตตา สติชัยวรกุล	๒๕๒๘
๒๓.	ค่านิยมในการพัฒนาตนเองและสังคมของเยาวชนไทย	จินตนา สงค์ประเสริฐ , พงศกร สุจริตกุล	๒๕๒๙
๒๔.	ค่านิยมที่เป็นเครื่องชี้แนวโน้มการต่อต้านสังคม ของเยาวชนกระทำผิดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง	จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย	๒๕๒๙
๒๕.	โครงการวิจัยเรื่องการศึกษาทัศนคติและค่านิยมของสตรีไทยเกี่ยวกับการสมรส	ภััสสร ลิมานนท์	๒๕๒๙
๒๖.	การศึกษาค่านิยมทางสุขภาพของประชาชนพื้นที่ยากจนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	สมจิตต์ สุพรรณทัศน์, ประภาเพ็ญ สุวรรณ, สุรีย์ จันทรมณี	๒๕๒๙
๒๗.	ตัวแปรที่จำแนกกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานครที่มีค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและออมแตกต่างกัน	สรารุณี ตูวินันท์	๒๕๒๙
๒๘.	รายงานการสัมมนานักวิชาการ เรื่อง การกำหนดค่านิยมสถิติสาธารณสุข ครั้งที่ ๒	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	๒๕๒๙
๒๙.	ความเชื่ออำนาจภายในภายนอกตนกับค่านิยมการพึ่งตนเอง	อรรรณพ วงศ์วิชัย	๒๕๒๙
๓๐.	นามสกุลที่สะท้อนค่านิยมของคนไทยเชื้อสายจีน	วนิดา เจริญสุข	๒๕๓๐
๓๑.	การประเมินความต้องการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาค่านิยม และลักษณะนิสัยในการทำงาน	สำนักงานศึกษาธิการเขต ๒ ยะลา	๒๕๓๐
๓๒.	การสำรวจค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการออกค่ายอาสาพัฒนาชนบทของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	เสงี่ยม จิตรศิลป์เจริญ	๒๕๓๐
๓๓.	การเปรียบเทียบค่านิยมและความคาดหวังของผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัด ที่ได้รับการปรับปรุงและไม่ได้รับการปรับปรุง เขตกรุงเทพมหานคร	หทัยรัตน์ นอบน้อม	๒๕๓๐
๓๔.	การวิเคราะห์ค่านิยมของสังคมไทยจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กระดับประถมศึกษา	อุบลรัตน์ สุนทรธรรมาสัน	๒๕๓๐
๓๕.	การศึกษาค่านิยมในการประหยัดพลังงาน ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เขตการศึกษา ๕	ฉัตรชัย เจียมอมรรัตน์	๒๕๓๑

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๓๖.	ค่านิยมพื้นฐานเรื่องการพึ่งตนเองกับการอบรมเลี้ยงดู	โฉมสมร เหลือโกศล	๒๕๓๑
๓๗.	ค่านิยมเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรป่าไม้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา จ.เพชรบูรณ์	ธานี เกสทอง	๒๕๓๑
๓๘.	ค่านิยมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอน การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนของครูโรงเรียนประถมศึกษา จ.จันทบุรี	พิกุล คำรอด	๒๕๓๑
๓๙.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมส่วนบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนกับพฤติกรรมการตัดสินใจและสั่งการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	พีรพงศ์ สุรเสน	๒๕๓๑
๔๐.	ค่านิยมเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดของนักเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร	วาสนา โรจนศิริพงษ์	๒๕๓๑
๔๑.	การศึกษาค่านิยมทางประชากรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่มีการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันในเขตกรุงเทพมหานคร	สมควร สมองอุทัย	๒๕๓๑
๔๒.	ความรู้และค่านิยมทางประชากรและประชากรศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา	สมควร สมองอุทัย	๒๕๓๑
๔๓.	ค่านิยมและพฤติกรรมการควบคุมทางสังคมของชุมชนที่อยู่ใกล้และห่างไกล ศูนย์กลางความเจริญ ศึกษากรณีเมืองหลักเชียงใหม่	สมนึก ชัชวาลย์	๒๕๓๑
๔๔.	เพศที่ ๓ กับการเรียนรู้และค่านิยมทางเพศ	อโนทัย ปานมงคล	๒๕๓๑
๔๕.	ค่านิยมทางสุขภาพของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอ่างทอง	อำนวยการชัย ฉ่ำรักษ์สินธุ์	๒๕๓๑
๔๖.	เปรียบเทียบค่านิยมทางสุขภาพ การมีส่วนร่วมและการใช้บริการสาธารณสุขมูลฐานของประชาชนไทยในหมู่บ้านชายแดน	ยุทธนา เวชโอสถ, บพิธ บัวมูล	๒๕๓๒
๔๗.	บทบาทของครูตามการรับรู้ของผู้เรียน และตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนระดับชั้นต้น ในโรงเรียนพุทธศาสนาวินิตย	ลัดดา วิภาคพันธุ์	๒๕๓๒

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๔๘.	ค่านิยมและพฤติกรรมกรรมการควบคุมทางสังคมของชุมชนที่อยู่ใกล้และห่างไกลศูนย์กลางความเจริญ:ศึกษารณณ์เมืองหลักเชียงใหม่	สมนึก ชัชวาลย์	๒๕๓๒
๔๙.	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการสื่อสาร กับค่านิยมและทัศนคติสมัยใหม่ของสตรีในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	สุวรร ยูทธนา	๒๕๓๒
๕๐.	ยี่ห้อกับค่านิยมในการซื้อเสื้อผ้าของวัยรุ่น	ขวัญชัย กิจก้องขจรชัย	๒๕๓๒
๕๑.	การศึกษาค่านิยมทางประชากรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่มีการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน ในเขตกรุงเทพมหานคร	ชัยวัฒน์ วัชรมัย	๒๕๓๓
๕๒.	การพัฒนาค่านิยมด้านสิ่งแวดล้อมโดยใช้กระบวนการกระจายค่านิยมสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๒ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต	ศิริพร ชีพประกิต	๒๕๓๓
๕๓.	ผลของการพัฒนาค่านิยมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยการใช้บทบาทสมมุติ	ศิริวรรณ เจริญจิตต์กุล	๒๕๓๓
๕๔.	การศึกษาค่านิยมต่อการมีบุตรของสตรีชาวเขาเผ่าม้งและเผ่ากะเหรี่ยง ในจังหวัดเชียงใหม่	สมภาพ มณีเวช	๒๕๓๓
๕๕.	การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนด้วยการทำค่านิยมให้กระจ่างและการบันทึกพฤติกรรมกรเรียนของตนเองในโรงเรียนเสียมทองพิทยาคม	สินสมุทร บุตรภักดี	๒๕๓๓
๕๖.	การศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน เรื่องการพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียรและความรับผิดชอบของ	กษิมาดา วิริยะ	๒๕๓๔
๕๗.	ผลของการพัฒนาค่านิยมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยการใช้บทบาทสมมุติ	ศิริวรรณ เจริญจิตต์กุล	๒๕๓๔

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๕๘.	ค่านิยมทางสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา ๑๑	สุพรรณณี ปานเจริญ	๒๕๓๔
๕๙.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมเกี่ยวกับการสูบบุหรี่และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา	อรทัย ลิ้มตระกูล	๒๕๓๔
๖๐.	การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่เรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้วยเทคนิคการพยากรณ์แบบสร้างภาพอนาคต และแบบวิเคราะห์ค่านิยมในอนาคต	อัจฉนา เทียวกังวล	๒๕๓๔
๖๑.	การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อปลูกฝังค่านิยมด้านสิ่งแวดล้อม แก่นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ผ่องศรี หมั่นจำเริญ	๒๕๓๕
๖๒.	รายงานการวิจัยเรื่องค่านิยมของสังคมที่มีต่อสตรีบางประเภทในเขตเมืองท่องเที่ยว: ศึกษาเฉพาะกรณีของเมือง	ถาวร เกียรติทับทิว, พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์	๒๕๓๕
๖๓.	การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อปลูกฝังค่านิยมด้านสิ่งแวดล้อม แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนท่ามะกาปัญญสิริวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี	ผ่องศรี หมั่นจำเริญ	๒๕๓๕
๖๔.	ทัศนคติต่อค่านิยมเกี่ยวกับครอบครัวในสังคมไทย	มาลินี วงษ์สิทธิ์	๒๕๓๕
๖๕.	ค่านิยมในการสะสมพระพิมพ์ (พระเครื่อง)	รัศมี เตชะธาดากุล	๒๕๓๕
๖๖.	ค่านิยมเกี่ยวกับการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	อรรวรรณ พงศ์พุทธชาติ	๒๕๓๕
๖๗.	ค่านิยมของสตรีเกษตรกรต่องานพัฒนาสตรี ในจังหวัดเชียงใหม่	พัชรี คล้าจิตร	๒๕๓๖
๖๘.	ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลภายในครอบครัว และอิทธิพลภายนอกครอบครัวต่อค่านิยมทางเพศ ของวัยรุ่นหญิงในอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์	จรรยา เศรษฐบุตร	๒๕๓๖
๖๙.	ค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมในเรื่องเพศของนักเรียนวัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร	ชุลีพร อินทรไพบูลย์	๒๕๓๖
๗๐.	ค่านิยมของสังคมที่มีต่อสตรีบางประเภทในเขตเมืองท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณีของเมืองสงขลา-หาดใหญ่-ภูเก็ต	ถาวร เกียรติทับทิว	๒๕๓๖

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๗๑.	การแพร่กระจายค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ของนักเรียนมัธยมปีที่ ๑ ในกรุงเทพมหานคร: ศึกษาบทบาทการสื่อสารในครอบครัว...	ธารทิพย์ สมบูรณ์	๒๕๓๖
๗๒.	การสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดภาคใต้	ประยุทธ์ สุกก้อนทอง	๒๕๓๖
๗๓.	การศึกษาค้นคว้าสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยการสอน โดยกระบวนการของการทำค่านิยมให้กระจ่าง	ปรีดา วิทยากุล	๒๕๓๖
๗๔.	ค่านิยมของสตรีเกษตรกรต่องานพัฒนาสตรีในจังหวัดเชียงใหม่	พัชรี คล้าจิตร	๒๕๓๖
๗๕.	อาชญากรรม: ความขัดแย้งของค่านิยมและความเชื่อในสังคมไทย	ภาวิณี เฟิงศาสตร์	๒๕๓๖
๗๖.	ค่านิยมเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาวิทยาลัยครู ฉะเชิงเทรา	วาทีต อุตอามาตย์	๒๕๓๖
๗๗.	ค่านิยมเกี่ยวกับการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม	โสภณา รอดชู	๒๕๓๖
๗๘.	การศึกษาศาภาพครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อค่านิยมในการพัฒนาตนเองและสังคมของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง	อาภรณ์ อินทรสุขุม	๒๕๓๖
๗๙.	การพัฒนาค่านิยมที่มีต่อวัฒนธรรมไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง "วัฒนธรรมไทย"	จารุวรรณ บุญยรัตพันธุ์	๒๕๓๗
๘๐.	วัยรุ่นชายไทยกับการซื้อประเวณี : การศึกษาแนวทางการเปลี่ยนแปลงค่านิยมการซื้อประเวณี	กฤตยา อาชวานิจกุล	๒๕๓๗
๘๑.	ความสัมพันธ์ระหว่าง ความเชื่อด้านสุขภาพ ค่านิยมทางสุขภาพ กับพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของพนักงานบริการในสถานเริงรมย์ ในเขตจังหวัดราชบุรี	รุ่งศรี ยุ่งทอง	๒๕๓๗

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๘๒.	ความรู้การรับข้อมูลข่าวสารและพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ : โครงการสำรวจประสิทธิผลของการสื่อสารเรื่องโรคเอดส์ต่อพฤติกรรมและค่านิยม พ.ศ.๒๕๓๖	วรชัย ทองไทย	๒๕๓๗
๘๓.	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและค่านิยมด้านสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยการสอนตามแนวคิดการพัฒนาแบบยั่งยืนกับการสอนตามแผนการสอนของกรมวิชาการ	สุรีย์ พลุหอม	๒๕๓๗
๘๔.	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกาเปิดรับสื่อมวลชนและสื่อบุคคล กับการยอมรับค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่น	กรองทิพย์ จันแยม	๒๕๓๘
๘๕.	การประเมินหนังสือเรียน และหนังสืออ่านประกอบการเรียน เชิงถ่ายทอดค่านิยมเกี่ยวกับบทบาทหญิงชาย : รายงานการวิจัย คณะกรรมการส่งเสริมและปร	คณะอนุกรรมการการศึกษาอาชีพและวัฒนธรรม	๒๕๓๘
๘๖.	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับค่านิยมการสำส่อนทางเพศของเยาวชนชาย	ชาติ แจ่มนุช	๒๕๓๘
๘๗.	รายงานการวิจัยเรื่องโอกาสทางการศึกษาและการถ่ายทอดค่านิยมเกี่ยวกับบทบาทสตรีในโรงเรียน	ประดับ ศุภกิจ	๒๕๓๘
๘๘.	รายงานการวิจัยเรื่องพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชกับการส่งเสริมค่านิยมความเชื่อ	ประสิทธิ์ ดำรงชัย	๒๕๓๘
๘๙.	รายงานการวิจัยเรื่องการประเมินหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบการเรียน เชิงถ่ายทอดค่านิยมเกี่ยวกับบทบาทหญิงชาย	ม.ป.พ.	๒๕๓๘
๙๐.	การเปรียบเทียบค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามเพศและสภาพครอบครัว	หอมจันทร์ ธรรมโคตร	๒๕๓๘
๙๑.	วิกฤติทางวัฒนธรรม : กรณีการปรับเปลี่ยนค่านิยมของชุมชน	จิราลักษณ์ จงสถิตมัน	๒๕๓๙

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๙๒.	ทัศนคติต่อการเป็นหนี้ ค่านิยมทางวัตถุ และการเป็นหนี้ของครูโรงเรียนเอกชนในเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร	บุญชู ไตรรัตน์รังษี ,ทิพวรรณ กิตติวิบูลย์	๒๕๓๙
๙๓.	ค่านิยมเกี่ยวกับการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของทหาร:ศึกษาเฉพาะกรณี กรมทหารราบที่ ๖	พิศิษฐ์ ศรีสังข์,สากร จรรย์วิทยานนท์	๒๕๓๙
๙๔.	การปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของประชาชนในเขตชั้นนอก กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล : ด้านค่านิยมการดำรงชีวิต อาชีพและแบบแผนการใช้จ่าย	สมฤดี พัฒนโสภณ	๒๕๓๙
๙๕.	การพัฒนาค่านิยมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เพชรบุรี โดยใช้บทเรียนเสริมหลักสูตร เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	อุไร ศิลปธรรม	๒๕๓๙
๙๖.	การศึกษาค่านิยมด้านความรับผิดชอบ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับการสร้างเสริมด้วยกระบวนการ ที่พัฒนาตามแนวคิดของไอเซ็นและแรทส์	นพดล ภาวนะวิเชียร	๒๕๔๐
๙๗.	ทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยมของผู้ค้าหอบเร่แผงลอยเกี่ยวกับปัญหาจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร	นฤมล วิศวรุ่งโรจน์	๒๕๔๐
๙๘.	การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมเฉพาะเรื่องในทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ระหว่างนักศึกษาทางสังคมสงเคราะห์กับนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ	เพ็ญพักตร์ ทองแท้	๒๕๔๐
๙๙.	พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับค่านิยม ที่เอื้อต่อการพัฒนาของประชาชน ในชุมชนแออัด เขต กรุงเทพมหานคร	อรทัย เวชภูมิ	๒๕๔๐
๑๐๐.	ค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศและอำนาจแห่งตน ในการควบคุมทางสุขภาพที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัด นครศรีธรรมราช	กาญจนา ปฏิยุทธ์	๒๕๔๑
๑๐๑.	รายงานการวิจัยเรื่องรูปแบบความผูกพัน ค่านิยมทางวัตถุ และเจตคติต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร	ณัฐสุดา เต้พันธ์	๒๕๔๑

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๐๒.	สภาวะทางสังคมกับค่านิยมในปัจจุบัน	นิพนธ์ ถินทวี	๒๕๔๑
๑๐๓.	การผ่าตัดตลอดทางหน้าห้อง : ค่านิยมของหญิง ตั้งครรรภ์	พนา พวงมะลิ	๒๕๔๑
๑๐๔.	ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมของนักเรียนวัยรุ่นในการเลือก คบกลุ่มเพื่อน:ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนชั้น มัธยมศึกษา	ลัดดา วงศ์สุทธิรัตน์ ,สากรล จรรย์วิทยา นนท์	๒๕๔๑
๑๐๕	ค่านิยมเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ : เปรียบเทียบเขตเมือง และชนบทในภาคใต้	ศรัณยา บุณนาค	๒๕๔๑
๑๐๖.	พฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสารด้านวัฒนธรรมไทย เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	เสนห์ นครสันติภาพ	๒๕๔๑
๑๐๗.	วัฒนธรรมหรือค่านิยมในการใช้ชีวิตคู่ชายหญิงใน สถาบันอุดมศึกษา	กนกวลี พจนปกรณ์	๒๕๔๒
๑๐๘.	อิทธิพลของค่านิยมของครอบครัวที่มีผลต่อความ สัมฤทธิ์ทางการศึกษาของบุตร : กรณีศึกษาครอบครัว ไทยเชื้อสายจีนเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร	กมลาศ สาลี	๒๕๔๒
๑๐๙.	ค่านิยมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของ คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ในเขตโครงการพัฒนา เพื่อความมั่นคง	ณัฐวุฒิ จินารัตน์ ,สุรสิทธิ์ วชิรขจร	๒๕๔๒
๑๑๐.	ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนนาย ร้อยตำรวจ	ธรรมบุญ กิติกุล	๒๕๔๒
๑๑๑.	ความรักค่านิยมของคนรุ่นใหม่	บุญเลิศ จุลเกียรติ	๒๕๔๒
๑๑๒.	ความรู้ เจตคติ ค่านิยม ความเชื่อและการรับรู้ กับ พฤติกรรมสุขภาพของประชาชนในชุมชนแออัด เขต บางรัก กรุงเทพมหานคร	ปิยวรรณ คำพันธุ์	๒๕๔๒
๑๑๓.	ค่านิยมทางสังคมของเยาวชนเกี่ยวกับยาเสพติด	รุจิรี ภูสาระ	๒๕๔๒
๑๑๔.	ค่านิยมทางการศึกษาของไทย : อดีต ปัจจุบัน อนาคต : รายงานการวิจัย	สมบูรณ์ ต้นยะ	๒๕๔๒
๑๑๕.	ค่านิยมและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์กับการ กระทำความผิดฐานฆ่าคนตาย : ศึกษากรณีผู้ต้องขังใน จังหวัดนครศรีธรรมราช	ณัฐวิทย์ โอทอง	๒๕๔๓

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๑๖.	การศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร	ประพิมพ์พร อ้นพา พรหม	๒๕๔๓
๑๑๗.	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ค่านิยมทาง สุขภาพ และสภาพแวดล้อมในสถาบันกับพฤติกรรม ส่งเสริมสุขภาพของนักศึกษาพยาบาล สถาบันการศึกษาพยาบาลเขตกรุงเทพมหานคร	ปาริชาติ สุขสวัสดิ์พิพร	๒๕๔๓
๑๑๘.	ความรู้ เจตคติ ค่านิยม ความเชื่อและการรับรู้ กับ พฤติกรรมสุขภาพของประชาชนในชุมชนแออัด เขต บางรัก กรุงเทพมหานคร	ปิยวรรณ คำพันธุ์	๒๕๔๓
๑๑๙.	การศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยของรัฐ	สร้อยวลัย สุขดา	๒๕๔๓
๑๒๐.	การปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ และทัศนคติที่มีผลต่อ การทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา	สุชินทร์ ปรีดาสุริยชัย	๒๕๔๓
๑๒๑.	ค่านิยมของสังคมไทยที่มีผลกระทบต่อการจัดการของ องค์การบริหารส่วนตำบล:ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การ บริหารส่วนตำบล	สุรัตน์ รื่นภิรมย์, วิชัย รูปำดี	๒๕๔๓
๑๒๒.	ค่านิยมเกี่ยวกับภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีชาวเลจังหวัด สตูล	หิรัญญา ปะดุกา	๒๕๔๓
๑๒๓.	ค่านิยมเกี่ยวกับการทำงาน การถ่ายทอดการทำงาน และลักษณะทางจิตสังคมของประชาชน	อ้อมเดือน สดมณี... [และคนอื่นๆ]	๒๕๔๓
๑๒๔.	การเปลี่ยนแปลงของค่านิยมทางวัฒนธรรมและสังคมที่ สะท้อนในการใช้ราชาศัพท์ในหนังสือพิมพ์ไทยตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ ถึงปัจจุบัน	ขาซี, โมเซ่ อามี	๒๕๔๔
๑๒๕.	อยากเป็นดารา : ค่านิยมของวัยรุ่นสมัยโลกาภิวัตน์	ทิพธิดา ทิพย์คงคา	๒๕๔๔
๑๒๖.	ค่านิยมเกี่ยวกับการสมรสของดาราวัยรุ่นไทย	นิตยา รุ่งสถิต	๒๕๔๔
๑๒๗.	ค่านิยมพื้นฐานการพึ่งตนเองของนักศึกษา:กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	บงกช ถวิลอิทธิพร, สุ พรรณณี ไชยอำพร	๒๕๔๔
๑๒๘.	ค่านิยมทางเพศของนักศึกษาภาคปกติระดับปริญญา ตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี	เพ็ญศรี เปลี่ยนขำ	๒๕๔๔

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๒๙.	รายงานวิจัยเรื่องวัฒนธรรมและค่านิยมไทยที่ส่งผล กระทบต่อการบริหารจัดการในองค์การภาครัฐ	วิชัย รูปขำดี,สังคม คุณคณากรสกุล	๒๕๔๔
๑๓๐.	ค่านิยมในการเลือกคู่สมรสของชายไทยมุสลิมในชุมชน มัสยิดมหานาค	วิทวัส ช่างศร	๒๕๔๔
๑๓๑.	พฤติกรรมและค่านิยมในการบริโภคข่าวสารจากสื่อ ในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจของนิสิตนักศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร	วิโรจน์ ศิริเคารพ	๒๕๔๔
๑๓๒.	วัฒนธรรมความงาม กรณีศึกษาค่านิยมการลดความ อ้วนของนักศึกษา	สุภีพันธุ์ โตตาบ	๒๕๔๔
๑๓๓.	รายงานการวิจัยเรื่องวัฒนธรรมสภาพแวดล้อมและ ค่านิยมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ความดี และความสุสุขของ ผู้เรียน	กรมวิชาการ	๒๕๔๕
๑๓๔.	ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน บุคลิกภาพ และค่านิยม กับ คุณภาพการให้บริการ	กฤษณา พิทักษ์	๒๕๔๕
๑๓๕.	การเสริมสร้างค่านิยมการพึ่งตนเองขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในการส่งเสริมสุขภาพในชุมชน	จุฬารัตน์ โสตะ... [และคนอื่นๆ]	๒๕๔๕
๑๓๖.	การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับค่านิยมด้านการประหยัด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ในเขต กรุงเทพมหานคร โดยการวิเคราะห์เชิงเส้น	ชนาธิป ชินะนาวิน	๒๕๔๕
๑๓๗.	ค่านิยมทางวิทยาศาสตร์ ในกระบวนการเมตะค็อกนิ ชั้น	ประกายคำ เทศาริ นทร์	๒๕๔๕
๑๓๘.	ค่านิยมด้านการประหยัดและออม ของสมาชิกธนาคาร โรงเรียน กรณีศึกษา โรงเรียนโพธิสารพิทยากร	พนิตสุดา กุลมาตย์	๒๕๔๕
๑๓๙.	วัฒนธรรม สภาพแวดล้อมและค่านิยมที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ความดี และความสุสุขของผู้เรียน : รายงานการ วิจัย	พิกุล สีหาพงษ์	๒๕๔๕
๑๔๐.	รายงานการวิจัยเรื่องวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมและ ค่านิยมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ความดี และความสุสุขของ ผู้เรียน	พิกุล สีหาพงษ์,ยุวดี กังสดาล	๒๕๔๕

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๔๑.	ค่านิยมและพฤติกรรมของนักพนันต่อบ่อนคาสีโนในต่างประเทศ : กรณีศึกษา : บ่อนคาสีโนสตาร์เวกัส เอนเตอร์เทนเมนท์ ต. ปอยเปต อ. โขวจโรว จังหวัด ปันเตียเมียนเจย ราชอาณาจักรกัมพูชา	พีรเดช เสถียรธีรกร	๒๕๔๕
๑๔๒.	ค่านิยมทางวิทยาศาสตร์ในกระบวนการปฏิสัมพันธ์เชิงสังคม	วิลาวัลย์ เจริญตา	๒๕๔๕
๑๔๓.	การศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน กรุงเทพมหานคร	ศักดา สามูล	๒๕๔๕
๑๔๔.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงาน แรงจูงใจในการทำงานความพึงพอใจในการทำงาน และพฤติกรรมการทำงานของหัวหน้างาน ในกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมสิ่งทอในเขตกรุงเทพมหานคร	สาริณี โตอรุณ	๒๕๔๕
๑๔๕.	ความคิดเห็นของข้าราชการกรมที่ดินส่วนกลางต่อแผนการเปลี่ยนระบบบริหารบุคคล และแผนการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมและค่านิยม ตามแผนการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ	สุรพล ศรีวิโรจน์	๒๕๔๕
๑๔๖.	ค่านิยมทางวิทยาศาสตร์ในกระบวนการกลุ่มย่อย	อนงค์นาฏ คุรุณรัมย์	๒๕๔๕
๑๔๗.	ค่านิยมของประชาชนที่เข้ามาใช้บริการในห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลสาขาปิ่นเกล้า กรุงเทพมหานครเกี่ยวกับอาหารชีวจิต	อโนมา สอนบาลี	๒๕๔๕
๑๔๘.	การศึกษาค่านิยมในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา	จันทร์เพ็ญ พลละคร	๒๕๔๖
๑๔๙.	กวดวิชา : ภาพสะท้อนค่านิยมเกี่ยวกับการศึกษาในสังคมไทย	จารุจิต สิ้นธุ์ชัย	๒๕๔๖
๑๕๐.	กระบวนการสร้างค่านิยม เรื่องสัมมาวาจาเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการใช้วาจาที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง จังหวัดราชบุรี	จิตรา ใจทัศน์กุล	๒๕๔๖

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๕๑.	ความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้แนะตนเองและ ค่านิยมที่มีต่อองค์ประกอบของการเรียนการสอนของ ศึกษาธิการจังหวัด	ชัยฤทธิ์ โภธิสุวรรณ	๒๕๔๖
๑๕๒.	ค่านิยมการมีวินัยในตนเองของนักศึกษา : กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา จังหวัดนครศรี อยุธยา	ดวงใจ สุภาพัง	๒๕๔๖
๑๕๓.	ค่านิยมตะวันตกต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นในสังคมไทย	ทัตทรวง ทรัพย์ ประเสริฐ	๒๕๔๖
๑๕๔.	กลัวอ้วน-ไม่กลัวตายค่านิยมเด็กไทย	นภาพร พานิชชาติ	๒๕๔๖
๑๕๕.	การพัฒนาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบโดยใช้ กระบวนการสร้างค่านิยมสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนวัดบ้านทิง จังหวัด สุพรรณบุรี	ปราณี อยู่ประสิทธิ์	๒๕๔๖
๑๕๖.	การศึกษาพัฒนาการด้านการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ตามคุณลักษณะค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๕ สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัด ในเขตการศึกษา ๑	ผุสดี จิระวัฒน์กิจ	๒๕๔๖
๑๕๗.	ค่านิยมการบริโภคอาหารของครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี	มาลินี เก่งงาน	๒๕๔๖
๑๕๘.	การศึกษาค่านิยมเชิงซ้อนที่มีผลต่อความไม่เสมอภาค ระหว่างบทบาทหญิงชายในสังคมไทย	วันทนี วาสิกะสิน	๒๕๔๖
๑๕๙.	ค่านิยมของวัยรุ่นไทยเกี่ยวกับความรัก คู่ครอง และ การแต่งงาน	ศิริพิชญ์ กฤษณะ เศรณี	๒๕๔๖
๑๖๐.	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพเดิมก่อนการดำรงตำแหน่ง และบุคลิกภาพแบบมาคือาเวลลิสรูปแบบพฤติกรรม แก้ปัญหาความขัดแย้ง และค่านิยมในการทำงานของ สมาชิกวุฒิสภาไทย	สาวิตรี แสงเงิน	๒๕๔๖
๑๖๑.	การเปลี่ยนแปลงค่านิยมและบทบาทของการละเล่น กรณีศึกษา	สุนทรีย์ บางสวน หลวง	๒๕๔๖

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๖๒.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงาน พฤติกรรม การเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร และคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานปฏิบัติการบริษัทประกันชีวิต	อรอนงค์ วิเศษนคร	๒๕๔๖
๑๖๓.	การนำเสนอแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาค่านิยมสำหรับ นิสิตนักศึกษาไทยมุสลิม ในสถาบันอุดมศึกษาจำกัดรับ สมบูรณ์แบบ	อะหมัด ยี่สุนทร	๒๕๔๖
๑๖๔.	ค่านิยม ความเชื่อ เรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กในขวบปี แรก การศึกษาเชิงคุณภาพ	อำภาพร พัววิไล... [และคนอื่นๆ]	๒๕๔๖
๑๖๕.	การพัฒนาพฤติกรรมด้านความมีน้ำใจ โดยใช้ กระบวนการสร้างค่านิยม สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านดอนกลาง จังหวัด สุพรรณบุรี	เกรียงศักดิ์ โกลากุล	๒๕๔๗
๑๖๖.	ค่านิยมความเป็นไทยและการเรียนรู้เป็นทีมของผู้แทน จำหน่ายเวชภัณฑ์ยา บริษัทผู้นำเข้าและจำหน่ายยาต่างประเทศ ที่มี สำนักงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร	ทวิพร ศรีสุขคำ	๒๕๔๗
๑๖๗.	ค่านิยมและทัศนคติของพนักงานหลังการควบรวมและ การซื้อกิจการ: กรณีศึกษาบริษัท ไทยเซลล์เอ็กซ์พลอเรชั่น แอนด์โปรดักชั่น จำกัด	ธีรชาติ นิลวรรณ	๒๕๔๗
๑๖๘.	การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น จันทบุรี เพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนชลุราษฎร์ตากิเชก จังหวัด จันทบุรี	พุดชา นุสติ	๒๕๔๗
๑๖๙.	ความสัมพันธ์ระหว่างการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน ค่านิยมในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของ พนักงานควบคุมงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่	ภัทรรุธ สิทธิศาสตร์	๒๕๔๗
๑๗๐.	ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณภาพชีวิตการทำงาน ค่านิยมสร้างสรรค์ในการทำงานและพฤติกรรม การเป็น สมาชิกที่ดีขององค์กรภายใต้การปฏิรูประบบราชการ ไทย กรณีศึกษา : ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๙ (จังหวัดสงขลา)	วัชรินทร์ หนูสมตน	๒๕๔๗

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๗๑.	ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร	สุพัตรา บุญญานุกภาพพงศ์	๒๕๔๗
๑๗๒.	ความแตกต่างระหว่างเพศต่อค่านิยมในการทำงานของนิสิตนักศึกษาไทยในมหาวิทยาลัยรัฐบาล : รายงานการวิจัย	ฉัตรวิบูลย์ ฉาวเกียรติ	๒๕๔๘
๑๗๓.	ความรุนแรงในเด็กกับค่านิยมลูกผู้ชาย กรณีศึกษานักเรียนชายที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	ปัทมา ชุตติมา	๒๕๔๘
๑๗๔.	ค่านิยมการบริโภคสินค้าต่างประเทศของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร	พิกุล แซ่ฮ้อ	๒๕๔๘
๑๗๕.	ค่านิยมของสังคมไทย : การวิเคราะห์เนื้อหาจากหนังสือสำหรับเด็กระดับประถมศึกษา	วชิราภรณ์ ไชยชาติ	๒๕๔๘
๑๗๖.	ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมในการบริโภคของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา:กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลจังหวัดอุบล	วีระสุดา สวัสดิ์, สากล จรรย์วิทยานนท์	๒๕๔๘
๑๗๗.	อิทธิพลของการยอมรับค่านิยมความผอมในอุดมคติและขนาดรูปร่างของนางแบบในงานโฆษณาต่อการเกิดความไม่พึงพอใจในรูปร่าง, ความภาคภูมิใจในรูปร่างตนเอง และการมีพฤติกรรมการกินที่ผิดปกติ	กรรณิการ์ ชื่นชูผล	๒๕๔๙
๑๗๘.	การศึกษาผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับยุทธศาสตร์การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน วัฒนธรรม และค่านิยม : ระยะที่ ๑ จังหวัดน่านรองและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : รายงานฉบับสมบูรณ์	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๒๕๔๙
๑๗๙.	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นต้นแบบบริโภคนิยม ของพ่อแม่และค่านิยมบริโภคนิยมของวัยรุ่น	จิรภัทร ขำญาติ	๒๕๔๙
๑๘๐.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๓ ภาคเหนือ [ลพบุรี]	ธรรมรัตน์ ด้วงนคร	๒๕๔๙
๑๘๑.	รายงานการวิจัยโครงการรณรงค์เผยแพร่ค่านิยมรักความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อจัดทำคู่มือข้าราชการและเจ้าหน้าที่	วิรินทร์ กิตติพิชัย	๒๕๔๙

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๘๒.	การศึกษาปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทยในรายการโทรทัศน์ "หลุมดำ"	สุชาภรณ์ ตั้งจิตสาธุกิจ	๒๕๔๙
๑๘๓.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงาน คุณภาพชีวิตการทำงาน และพฤติกรรมการทำงาน กรณีศึกษา : หัวหน้างานโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาคกลาง	สุนิสา แสงง้าว	๒๕๔๙
๑๘๔.	ความสอดคล้องของค่านิยมส่วนบุคคลและค่านิยมขององค์การกับผลที่มีต่อความพึงพอใจของพนักงาน	แสงทอง แสงแก้ว	๒๕๔๙
๑๘๕.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมทางเพศพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและ ความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดตรัง	อรุณี ชุนหบดี	๒๕๔๙
๑๘๖.	ความเข้ากันได้ของวัฒนธรรมองค์การเชิงค่านิยมกับวัฒนธรรมองค์การเชิงบรรทัดฐาน ของพนักงานส่วนตำบล จังหวัดนนทบุรี	แก่นเพชร ศรานนวัฒน์	๒๕๕๐
๑๘๗.	การศึกษาปัจจัยและค่านิยมความต้องการศึกษาต่อของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อสถาบันการพลศึกษา	ไกรสิทธิ์ มานะศรี สุรียัน, ประสพ ศรีสมบูรณ์	๒๕๕๐
๑๘๘.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงาน และ บทบาทการบังคับบัญชา ของหัวหน้ากับพฤติกรรมการทำงาน : กรณีศึกษาหน่วยงานภาครัฐแห่งหนึ่ง	จารุมา ชูช่วง	๒๕๕๐
๑๘๙.	การศึกษาค่านิยมการใช้เทคโนโลยี ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น	จิราพร ชูเชิด	๒๕๕๐
๑๙๐.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงานต่อลักษณะขององค์การที่ต้องการทำงานของนักศึกษาชั้นปีที่ ๔	ทิวาพร วิวัฒน์เจริญกิจ	๒๕๕๐
๑๙๑.	ค่านิยมทางการศึกษาของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ในสถานศึกษาสอนศาสนาอิสลามควบคู่สามัญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี	ธีรวัฒน์ กำแพงเพชร	๒๕๕๐
๑๙๒.	อิทธิพลของสื่อนิตยสารหัวนอกภาษาไทยต่อค่านิยมความงามของผู้อ่าน	นนทชา แสงอรุณ	๒๕๕๐

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๙๓.	ค่านิยมด้านการประหยัดและการออม ของสมาชิก ธนาคารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขต กรุงเทพมหานคร	นวรรตน์ ณ อยุธยา	๒๕๕๐
๑๙๔.	การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการการ เรียนรู้ในห้องเรียนและการกระจ่างค่านิยมเพื่อ เสริมสร้างความรู้และการปฏิบัติเพื่อสิ่งแวดล้อมของ นักเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร	นันท์พัทธนันท์ เชื้อ แก้ว	๒๕๕๐
๑๙๕.	การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนว ตามกระบวนการทำ ค่านิยมให้กระจ่าง เพื่อพัฒนาการประหยัดของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนอรุณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	นิตยา กฤษเจริญ	๒๕๕๐
๑๙๖.	การนำ ๕ส มาประยุกต์ในองค์การภาครัฐของประเทศ ไทย : ความสำคัญของวัฒนธรรมองค์การและค่านิยม	บุษรินทร์ ศิริปิ่น	๒๕๕๐
๑๙๗.	ค่านิยมการจัดการกับผลการปฏิบัติงาน ของ ข้าราชการระดับสูงในราชการพลเรือนไทย	พงศภัค ตริรัตน์ เศรษฐ์	๒๕๕๐
๑๙๘.	ค่านิยมในการทำงานของคนไทยในทัศนะของสมาชิก สถานิติบัญญัติแห่งชาติ	วัชรพล ศุภจักรวัฒนา	๒๕๕๐
๑๙๙.	การนำเสนอภาพตัวแทนและค่านิยม "ความเป็นหญิง ยุคใหม่" ในนิตยสารคลีโอ ที่มีผลต่อทัศนคติของผู้อ่าน	ศศิกัญจน์ กสิวัฒน์	๒๕๕๐
๒๐๐.	แรงจูงใจ ค่านิยม ความเชื่อและการเปิดรับข้อมูล ข่าวสารเพื่อสร้างศรัทธาต่อวัตถุมงคลจตุคามรามเทพ	สุชิตา อยู่คงศักดิ์	๒๕๕๐
๒๐๑.	การศึกษาค่านิยมการใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียนใน ระดับช่วงชั้นที่ ๒ ในเขตกรุงเทพมหานคร	สุนทรี บุญประสิทธิ์ พันธ์	๒๕๕๐
๒๐๒.	รายงานการวิจัยเรื่องค่านิยมการรักษานวลสงวนตัวการมี ก๊กและการใช้ชีวิตคู่แบบอยู่ก่อนแต่งของนิสิตนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในจังหวัดสงขลา	อิสระ ทองสามสี	๒๕๕๐
๒๐๓.	ทัศนคติค่านิยมและการเห็นคุณค่าในตนเองที่สัมพันธ์ ต่อการไม่สูบบุหรี่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร ในระดับปริญญาตรีวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ และวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี	กุลนารี ธีระพิบูลย์	๒๕๕๑

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๒๐๔.	การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนัก	ดรัณภพ เพียรจัด	๒๕๕๑
๒๐๕	การนำเสนอค่านิยมในคอลัมน์ "สดจากเยาวชน" ในหนังสือพิมพ์ข่าวสด	ดวงรัตน์ คูหเจริญ	๒๕๕๑
๒๐๖.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงาน และคุณภาพชีวิตในการทำงาน กับการรับรู้ความสำเร็จ ในงานของลูกจ้างชั่วคราวครุฑรายเดือน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเชียงราย เขต ๑-๔	นาฏลดา ก่อเกิด	๒๕๕๑
๒๐๗.	การรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนดาราวิทยาลัย อำเภอเมืองเชียงใหม่	ปนัดดา ปัญญา	๒๕๕๑
๒๐๘.	ค่านิยมเชิงวัฒนธรรมในโฆษณาวิทยุสารสตรี	พรพิมล เลิศวงศ์วีระชัย	๒๕๕๑
๒๐๙.	การรับรู้ ทักษะคติ ค่านิยม และพฤติกรรมการซื้อขายสินค้าปลอมตรายี่ห้อระดับหราชอาณาจักรของผู้หญิงวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาสินค้ากระเป๋าสตรี	สุภัคคณิศร รุ่งเรือง	๒๕๕๑
๒๑๐.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงานและความผูกพันกับองค์กร	สุรพงษ์ มีทุน	๒๕๕๑
๒๑๑.	การวิเคราะห์และนำเสนอแนวทางพัฒนาค่านิยมทางภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น: การวิจัยแบบผสม	เยาวลักษณ์ หงษ์หิรัญเรือง	๒๕๕๓
๒๑๒.	ค่านิยมและพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยในกลุ่มเยาวชนที่มีภาวะเปราะบาง : แนวโน้มอันตรายในสังคม	วิภา ด้านธำรงกุล	๒๕๕๓
๒๑๓.	การศึกษาผลของความสอดคล้องระหว่างวัฒนธรรมองค์กรกับค่านิยม ที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานในบริษัท เพดเดอร์อัลเอ็กซ์เพรส (ประเทศไทย) จำกัด	เอกทัศน์ จันทรมล	๒๕๕๓

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๒๑๔.	ความสัมพันธ์ระหว่าง กลุ่มอาการ การจัดการตนเอง ค่านิยมด้านสุขภาพ ความ เข้มแข็งในการมองโลก และ คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคหลอดเลือด หัวใจตีบที่ได้รับการขยายหลอดเลือดหัวใจ	นิตญา ฤทธิไพเซอร์	๒๕๕๔
๒๑๕.	ความฉลาดทางอารมณ์ ค่านิยมในการทำงานและ ลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีผลต่อพฤติกรรม การทำงานบริการบนสายการบินไทย	ไพบุลย์ อินทิสันห์	๒๕๕๔

ประเภทที่ ๕ ด้านการเมือง ได้แก่ ความมั่นคง รักษาติ มีจำนวน ๒๔ เล่ม

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑.	ค่านิยมของนักศึกษาชั้นนำบางกลุ่มที่มีบทบาทในทาง การเมืองกับการพัฒนาทางการเมืองของไทย ภายหลังวันที่ ๑๔	อภิรัตน์ ธีญญสิริ	๒๕๑๘
๒.	ค่านิยมกับความมั่นคงแห่งชาติ	เจือ เกตุชูเกียรติ	๒๕๑๙
๓.	การปลูกฝังค่านิยมแบบประชาธิปไตยในชุมชนคลองจั่น และสลัมคลองเตย	สุดา รัตนมาโร	๒๕๒๒
๔.	ค่านิยมทางสังคมและทัศนคติทางการเมืองของสมาชิก รัฐสภาไทย	อมร ราชณรงค์	๒๕๒๓
๕.	ค่านิยมทางการเมืองของครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่	นเรศ ปิยะพันธุ์	๒๕๒๔
๖.	บทบาทของครูตามการรับรู้ของตนเองในการเสริมสร้าง ค่านิยมและบุคลิกภาพประชาธิปไตยให้นักเรียน ประถมศึกษา เขตการศึกษา ๖	ฉวีวรรณ กฤษสินชัย	๒๕๒๖
๗.	ค่านิยมของสังคมไทยที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างความ มั่นคงของชาติ	ยอด บุญยะชัย, ภณินท์ทิพย์ สาตรา ภัย, วิมลวรรณ บุญ ยะเวศ	๒๕๒๗
๘.	บทบาทของครูตามการรับรู้ของตนเองในการเสริมสร้าง ค่านิยม และบุคลิกภาพประชาธิปไตย ให้นักเรียน ประถมศึกษาเขตการศึกษา ๖	ฉวีวรรณ กฤษสินชัย	๒๕๒๙
๙.	ค่านิยมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร	สุภาพ สมณะ	๒๕๒๙
๑๐.	มิติใหม่ของการบริหารงานบุคคลในภาครัฐบาล : การเมือง ค่านิยมและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร	เชียวชาญ อาศุวัฒน์ นกุล	๒๕๓๐
๑๑.	ค่านิยมของนิสิตนักศึกษาไทยที่เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	ทรรศิน สุขโต, สนิท สมัครการ	๒๕๓๓
๑๒.	การเสริมสร้างค่านิยมทางการเมืองให้นักเรียน ตามการ รับรู้ของอาจารย์และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร	ภิญโญ คล้ายบวร	๒๕๓๓
๑๓.	การศึกษาค่านิยมประชาธิปไตย ของนักเรียนช่างฝีมือ ทหาร โรงเรียนช่างฝีมือทหาร	สัมฤทธิ์ ทองอินทร์	๒๕๓๓

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๔.	การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมพื้นฐานเรื่องความรักชาติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ในจังหวัด สมุทรปราการ	วิฑูรย์ บัวปลั่ง	๒๕๓๔
๑๕.	ค่านิยมในสังคมไทย : อุปสรรคต่อการปกครองในระบบ ประชาธิปไตย	สมพงษ์ ใหม่วิจิตร	๒๕๓๔
๑๖.	ค่านิยมในสังคมไทย:อุปสรรคต่อการปกครองในระบบ ประชาธิปไตย	สมพงษ์ ใหม่วิจิตร	๒๕๓๖
๑๗.	การเปรียบเทียบค่านิยมประชาธิปไตยของนักเรียน ใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนต่างสังกัด กรุงเทพมหานคร	บุญมาลี ตู๋หิรัญมณี	๒๕๓๗
๑๘.	การศึกษาค่านิยมประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญ ศึกษา ในจังหวัดนครสวรรค์	พงษ์ประพันธ์ ดี ยะสัณ	๒๕๓๘
๑๙.	กระบวนการปลูกฝังค่านิยมและวิถีชีวิตประชาธิปไตยใน สถาบันอุดมศึกษา	ดุชนี สุทธปรียาศรี, วรรณภา ปุณฺณโชติ	๒๕๓๙
๒๐.	รายงานการวิจัยกระบวนการปลูกฝังค่านิยมและวิถีชีวิต ประชาธิปไตยในสถาบันอุดมศึกษา	ดุชนี สุทธปรียาศรี ,วรรณภา ปุณฺณโชติ	๒๕๔๐
๒๑.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วม ทางการเมือง : กรณีพฤติกรรมการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน	ยุทธพงศ์ วงศ์วณิช	๒๕๔๐
๒๒.	ความรู้ความเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตยใน ระบบรัฐสภาและค่านิยมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยเขตกรุงเทพมหานคร	จารุวรรณ สกุลคู	๒๕๔๒
๒๓.	ค่านิยมทางสังคมเกี่ยวกับการตัดสินใจทางการเมืองของ ประชาชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราชและสุราษฎร์ธานี : กรณีศึกษา ความนิยมพรรคการเมืองไทย	อิงคยุทธ รัตนฉายา, วิโรจน์ พิทักษ์วงศ์, ศรีัญญา ประเสริฐด้า	๒๕๔๒
๒๔.	สื่ออเมริกันแสดงถึงค่านิยมเกี่ยวกับประชาธิปไตยหรือไม่ : กรณีจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย	ไบร์ท ซีแมน สแมดลี	๒๕๔๙

ประเภทที่ ๖ ด้านศาสนา ได้แก่ จริยธรรม คุณธรรม มีจำนวน ๕๗ เล่ม

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑.	การพัฒนาค่านิยมทางการบริหารราชการโดยอาศัยหลักการพุทธศาสนา	สมบุญ ไพรินทร์, บุญเย็น วอทอง	๒๕๑๑
๒.	ค่านิยมทางศาสนาของนักเรียนชาวเขาในจังหวัดเชียงราย น่านและตาก	รัตนาภรณ์ เทียงพิก	๒๕๑๗
๓.	มาเปลี่ยนค่านิยมต่ออิสลามกันเถิด	ปี, อัลบารุ	๒๕๑๘
๔.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	วิระวรรณ อามระดิษ	๒๕๒๒
๕.	ค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร	แพรวพรรณ เกิดโกคา	๒๕๒๕
๖.	การศึกษาพัฒนาการด้านการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมตามคุณลักษณะค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษา	ดุสิต จิระวัฒน์กิจ	๒๕๒๖
๗.	ค่านิยมแบบพุทธ	พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยุทธ์ ปยุตฺโต)	๒๕๒๗
๘.	ค่านิยมแบบพุทธ	พระราชวรมนูณี	๒๕๒๗
๙.	ค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร	แพรวพรรณ เกิดโกคา	๒๕๒๘
๑๐.	รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาคุณสมบัติของค่านิยมพื้นฐานทางจริยธรรมของคนไทย	ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล	๒๕๒๙
๑๑.	การศึกษาวិเคราะห์ค่านิยมทางศาสนาของหญิงโสเภณีในเขตกรุงเทพมหานคร	ชฎิล หมูประเสริฐ	๒๕๓๐
๑๒.	การศึกษาเชิงวิจารณ์ เรื่อง การพัฒนาค่านิยมทางศาสนาและจริยธรรมในเด็กก่อนวัยเรียน ศึกษาเฉพาะกรณี : โรงเรียนยุวพุทธพิทยา ยุวพุทธสิกสมาคม แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	ศิริศักดิ์ เขตตานุรักษ์	๒๕๓๐
๑๓.	รายงานการวิจัยค่านิยมเชิงจริยธรรมในอาชีพของหญิงค้าประเวณี	วงศกร เจียมเผ่า	๒๕๓๑
๑๔.	การศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับจริยธรรม ค่านิยมประเพณีและวัฒนธรรมของครอบครัวไทยที่มีผลต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตร : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตกรุงเทพมหานคร	สภาสังคมสงเคราะห์ แห่งประเทศไทย แห่งประเทศไทย	๒๕๓๑
๑๕.	ค่านิยมเชิงจริยธรรมในอาชีพ ของหญิงค้าประเวณี	วงศกร เจียมเผ่า, ขวัญวงศ์ เจริญวงศ์	๒๕๓๒

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๖.	ค่านิยมทางสังคมและศาสนาต่อการแสดงลิเกในล้านนา	อริญ ยูแบงค์	๒๕๓๒
๑๗.	ค่านิยม ปัจจัย และพฤติกรรมทางศาสนาคำเชื่อในการเสี่ยงโชค เฉพาะกรณีการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	เฉลิมขวัญ ทองจันทร์	๒๕๓๓
๑๘.	การศึกษาเชิงวิเคราะห์ค่านิยมแบบพุทธและแนวการดำเนินชีวิตของชาวพุทธในปัจจุบัน : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี	บุญน้อม มุ่งงาม	๒๕๓๓
๑๙.	แนวทางการพัฒนาค่านิยมและคุณธรรมของเยาวชนในปัจจุบัน	สมาคมครูสังคมศึกษาแห่งประเทศไทย	๒๕๓๓
๒๐.	การเปรียบเทียบค่านิยมทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการสอนจริยธรรมโดยวิธีการทำค่านิยมให้กระจ่าง กับการสอนโดยวิธีการสอนแบบปกติ: วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย	กนกวรรณ สุวรรณปฏิกรณ์	๒๕๓๔
๒๑.	การเปรียบเทียบค่านิยมทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการสอนจริยธรรม	กนกวรรณ สุวรรณปฏิกรณ์	๒๕๓๕
๒๒.	ความสัมพันธ์ระหว่างการให้เหตุผลทางจริยธรรม ในการปฏิบัติการพยาบาล ค่านิยมทางวิชาชีพ และภูมิหลังกับพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาล สังกัดก	นันทนา เมฆประสาท	๒๕๓๕
๒๓.	ผลของการให้การศึกษาด้วยวิธีกระบวนการแสวงหาค่านิยมที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจทางจริยธรรม	จารีรัตน์ ปรกแก้ว	๒๕๓๖
๒๔.	การพัฒนาแบบวัดค่านิยม เพื่อใช้กับพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนาของไทย	สุทิน พิทักษ์นรชน	๒๕๓๗
๒๕.	การทดลองใช้ทักษะกระบวนการในการสอนค่านิยมและจริยธรรม	ชัยพร วงศ์วรรณ, วสันต์ รังรองรัตน์, สิริลักษณ์ หาญวัฒนา นุกุล	๒๕๓๘
๒๖.	การศึกษาสภาพการประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา ๑๑	ทวี ศันสนีย์พันธุ์	๒๕๓๙
๒๗.	การดำเนินงานเกี่ยวกับงานพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามของโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา	โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา	๒๕๔๐

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๒๘.	ค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ตามทัศนะของครูผู้สอนจริยธรรม ในจังหวัด มหาสารคาม : รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์	สมบัติ มหารศ และ คนอื่น ๆ	๒๕๔๐
๒๙.	การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนา ค่านิยมทางพุทธศาสนาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา	ณัฐสุดา จตุราภากุล	๒๕๔๑
๓๐.	การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม : จากทฤษฎีสู่ การปฏิบัติ	ทีศนา แคมมณี	๒๕๔๒
๓๑.	การศึกษาเจตคติเกี่ยวกับจริยธรรม ค่านิยม ประเพณี และ วัฒนธรรมของครอบครัวที่มีผลต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตร : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตจังหวัดพิษณุโลกและสุโขทัย	ปรีชา สุกใส	๒๕๔๒
๓๒.	ค่านิยมทางจริยธรรมของเยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณี นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	วิโรจน์ นาคชาติตรี	๒๕๔๒
๓๓.	การศึกษาบทบาทของครูในการปลูกฝังค่านิยมเชิง จริยธรรมให้แก่นักเรียนโรงเรียนคาทอลิกใน กรุงเทพมหานคร	ธีระกุล สติรนาถ	๒๕๔๓
๓๔.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมทางวัตถุกับความพึงพอใจใน ชีวิต : การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผู้ปฏิบัติศาสนกิจตาม แนวสันตโตศก ผู้เป็นสมาชิกสโมสรโรตารี และพนักงาน ทั่วไปในองค์การขนาน	วัชรภรณ์ เพ็งจิตต์	๒๕๔๓
๓๕.	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงาน เหตุผลเชิง จริยธรรมและจริยธรรมในการทำงาน : กรณีศึกษา ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงาน ใหญ่	โชคดี จันทร์วงศ์	๒๕๔๔
๓๖.	อิทธิพลของค่านิยมทางจริยธรรม สิ่งจูงใจ การสนับสนุน ทางสังคม ต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จังหวัดระยอง	กนกทอง สุวรรณบุลย์	๒๕๔๕
๓๗.	การสอนพลศึกษากับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม : กรณีศึกษา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ประสพโชค โชค เหมาะ	๒๕๔๕
๓๘.	ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมตามโครงการเยาวชน คนดีศรีสุพรรณกับคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึง ประสงค์ของนักเรียน	ไพโรจน์ ศรีรุ่งเรือง	๒๕๔๕

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๓๙.	การศึกษาการดำเนินงานการใช้หลักสูตรตามแนว โครงการบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในการสอนอาชีวศึกษาของ สถานศึกษานำร่อง กรมอาชีวศึกษา	สุจิตรา โปร่งแสง	๒๕๔๕
๔๐.	๒๐ วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม การเรียนรู้โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	สุวิทย์ มูลคำ	๒๕๔๕
๔๑.	การเปรียบเทียบค่านิยมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาสาย พัฒนศึกษาระบบกับสายช่างอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล กรุงเทพมหานคร	เกษร เสวตรนิสากร	๒๕๔๖
๔๒.	การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา ค่านิยมทางพุทธศาสนา ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา	ณัฐสุดา จตุรภากุล	๒๕๔๖
๔๓.	การพัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึง ประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จังหวัดจันทบุรี	เทวินทร์ พิศวง	๒๕๔๗
๔๔.	งานของจิตตภาลบาลในโรงเรียนคาทอลิกที่ส่งผลต่อ คุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	นิตยา โจสรร์คณฺสนธิ์	๒๕๔๗
๔๕.	แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนหัวหิน วิทยาคม	ประสิทธิ์ นวลศรี	๒๕๔๗
๔๖.	การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ของนักเรียนโดยผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครองโรงเรียน มัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราษบุรี	วินัย พุ่มบุญทริก	๒๕๔๗
๔๗.	การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์ แก่ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร่างทอง	กำแหง จิตตะมาก	๒๕๔๘
๔๘.	การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการส่งเสริมการ จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ พึงประสงค์สำหรับนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาลพบุรี	บัวหลวง แสงสว่าง	๒๕๔๘
๔๙.	ค่านิยมทางจริยธรรมของนักศึกษาครูชั้นปีที่ ๒ (หลักสูตร ๕ ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	ปัญญา ประดิษฐ์ บาทุกา	๒๕๔๘
๕๐.	รูปแบบการสร้างค่านิยมสันติวิธีร่วมกับจริยธรรมในระบบ การสอน : บทสรุปสำหรับผู้บริหาร การวิจัยเรื่อง	นงเยาว์ แข่งเพ็ญแข	๒๕๔๙

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๕๑.	ความคิดเห็นและการปฏิบัติในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี	รัตนภรณ์ ยุทธภักดิ์	๒๕๔๙
๕๒.	การศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ สำหรับนักเรียนโรงเรียนวิถิพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี	อำไพ คำรอด	๒๕๔๙
๕๓.	๒๐ วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม การเรียนรู้โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	สุวิทย์ มูลคำ	๒๕๕๐
๕๔.	การศึกษานำค่านิยมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ใน ชีวิตประจำวันของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๓ กรุงเทพมหานคร	อาทิตย์ญา โพธิ์สวຍ	๒๕๕๐
๕๕.	การเปรียบเทียบค่านิยมทางจริยธรรม ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาชาวไทยกับชาวญี่ปุ่น	อิโต ยูโกะ	๒๕๕๒
๕๖.	การปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม	อาจริยพงษ์ คำตัน	๒๕๕๔
๕๗.	การศึกษาเปรียบเทียบจริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่ได้รับการปลูกฝังมาของเยาวชนที่เสพย์และไม่เสพย์สารเสพติด ในชุมชนแออัด : ศึกษาเฉพาะกรณี ชุมชนแออัดคลองเตย	โสภา [ชูพิกุลชัย] ชปีลมันน์...[และคนอื่นๆ]	๒๕๕๕

ประเภทที่ ๗ วิชาชีพหรือกลุ่มคน มีจำนวน ๑๑๑ เล่ม

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑.	ค่านิยมของนักเรียนวิทยาลัยครูในจังหวัดพระนครและธนบุรี	พจนีย์ มณีสุวรรณ	๒๕๑๔
๒.	ค่านิยมของบิดา-มารดานักเรียนวัยรุ่นจากครอบครัวต่างระดับฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ	เบญจมาศ ภูติพันธุ์	๒๕๑๕
๓.	ค่านิยมในระบบอาวุโสของผู้ว่าราชการจังหวัดและรองผู้ว่าราชการจังหวัดในประเทศไทย	อุทัย บุญประเสริฐ, สมพร แสงชัย	๒๕๑๖
๔.	หน่วยการสอนสังคมศึกษาเพื่อปลูกฝังค่านิยมแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น	ค้วน ขาวหนู	๒๕๑๖
๕.	ค่านิยมทางกิจการครอบครัวและหมู่บ้านของนักเรียนชาวเขาในจังหวัดตาก เชียงราย และน่าน	วิศิษฐศักดิ์ ไทยทอง	๒๕๑๗
๖.	ทัศนคติเกี่ยวกับค่านิยมทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ของนักศึกษาสังคมสงเคราะห์	จำเรียง ภิรมะสุวรรณ	๒๕๑๘
๗.	การสำรวจค่านิยมของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชาติและหญิง	สมยศ กองเงิน	๒๕๑๙
๘.	ค่านิยมทางการบริหารสำหรับพัฒนาองค์กรของไทย	มณูญ วงศ์นารี	๒๕๒๓
๙.	การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะเด่นของความสนใจที่มีต่อแบบแผนค่านิยมด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปีการศึกษา ๒๕๒๐	ชัยนารถ นาคบุปผา	๒๕๒๓
๑๐.	ค่านิยมของนักศึกษาวิทยาลัยครูและนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร	สนอง ทิพย์สังวาลย์	๒๕๒๓
๑๑.	ค่านิยมของนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนกลางเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ปราณี สุขรัตน์ไชยกุล	๒๕๒๓
๑๒.	การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมเฉพาะเรื่องในทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ระหว่างนักศึกษาทางสังคมสงเคราะห์กับนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ	เพ็ญพักตร์ ทองแท้	๒๕๒๓
๑๓.	ค่านิยมและความคาดหวังของเยาวชนไทย : รายงานผลการวิจัย	ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา	๒๕๒๓
๑๔.	การศึกษาความแตกต่างทางค่านิยมของชาวนาในท้องที่โครงการและนอกเขตโครงการชลประทานห้วยขวางอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี	ผดุง ชาวสำอางค์	๒๕๒๔

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๕.	การศึกษาค่านิยมทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในเขตกรุงเทพมหานคร	สุมานีการ์ จันทร์ บรรเจิด	๒๕๒๔
๑๖.	ครูในฐานะผู้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาค่านิยม	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	๒๕๒๔
๑๗.	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำกับค่านิยมทางวิทยาศาสตร์ของผู้นำเยาวชนภาคกลาง	เดชา พัวกาหลง	๒๕๒๔
๑๘.	ครูกับการใช้สื่อมวลชนเพื่อพัฒนาค่านิยม	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	๒๕๒๕
๑๙.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร	ชฎาพร พัชรชัยเยียร	๒๕๒๕
๒๐.	รายงานการวิจัยค่านิยมของอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	นืออน กลิ่นรัตน์	๒๕๒๕
๒๑.	รายงานการวิจัยเรื่องบทบาทของสื่อมวลชนในการเผยแพร่และปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ต่อเยาวชนไทย	บำรุง สุขพรรณ	๒๕๒๕
๒๒.	ค่านิยมของนักศึกษาวิทยาลัยครูและนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมที่มีต่อสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรในภาคตะวันตก	ปราณีต ทรง ประศาสน์	๒๕๒๕
๒๓.	ค่านิยมของนักหนังสือพิมพ์ไทยรายวันที่มีต่อการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	สมบัติ บัวศักดิ์	๒๕๒๕
๒๔.	ค่านิยมของข้าราชการไทยควรเป็นอย่างไร	สมพร เทพสิทธิธา	๒๕๒๕
๒๕.	ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับค่านิยม ที่มีอยู่ในหนังสือเรียนภาษาไทย วิชาบังคับ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	รัตนา รัตนาสิน	๒๕๒๖
๒๖.	ครูกับค่านิยม	สกุรัตน์ กมุทมาศ	๒๕๒๖
๒๗.	คู่มือปลูกฝังค่านิยม กลุ่มนักบริหาร กลุ่มสมาคมมูลนิธิ กลุ่มสื่อมวลชนกลุ่มพัฒนากำลังคน	สำนักงาน คณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ	๒๕๒๖
๒๘.	คู่มือปลูกฝังค่านิยม กลุ่มนักวิชาการ	สำนักงาน คณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ	๒๕๒๖

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๒๙.	การเทียบเปรียบค่านิยมทางวิชาชีพทางบริการและทางราชการของนักศึกษาพยาบาลที่มีระยะเวลาของประสบการณ์การปฏิบัติ	นิภา คิดประเสริฐ	๒๕๒๗
๓๐.	การรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานของนักศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา	บุญนศักดิ์ แววกักดี	๒๕๒๗
๓๑.	บทบาทของผู้ปกครองตามการรับรู้ของตนเอง ในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง	พงษ์เทพ มั่นตรง	๒๕๒๗
๓๒.	วิถีชีวิตและค่านิยมของชาวลานนาไทย	มณี พยอมยงค์	๒๕๒๗
๓๓.	รายงานการสัมมนาเรื่องการเสริมสร้างทัศนคติ ค่านิยม และจริยธรรมของข้าราชการ	สำนักงาน คณะกรรมการ ข้าราชการพลเรือน	๒๕๒๗
๓๔.	การรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนทหารตำรวจ	อัจฉรา ถนัด หัตถกรรม	๒๕๒๗
๓๕.	การเสริมสร้างทัศนคติ ค่านิยมและจริยธรรมของข้าราชการ		๒๕๒๗
๓๖.	การศึกษากิจกรรมในการสร้างค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ให้แก่นักศึกษาวิทยาลัยครูมหาสารคาม	สุมาลัย วงศ์เกษม	๒๕๒๘
๓๗.	การศึกษาค่านิยมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	จรรยา นวลนรินทร์	๒๕๒๙
๓๘.	การศึกษาค่านิยมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดบุรีรัมย์	ธนศักดิ์ อัครจุฬามณี	๒๕๒๙
๓๙.	บทบาทของครูตามการรับรู้ของตนเองในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา	นภวรรณ มายะการ	๒๕๒๙
๔๐.	กระบวนการเปลี่ยนแปลงการค่านิยมและทัศนคติของนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร	พงษ์สันต์ คงตรีแก้ว	๒๕๒๙
๔๑.	ค่านิยมของชาวชนบทไทย : ค่านิยมทางวัตถุกับค่านิยมทางประเพณี	เพ็ญแข ประจณปัจจ นีก	๒๕๒๙
๔๒.	การวัดค่านิยมของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	สุนทรียา แสงสรรพ	๒๕๒๙
๔๓.	ค่านิยมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครปฐม	อัมพา ชยธวัช	๒๕๒๙

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๔๔.	ค่านิยมที่ผิดพลาดของครูและชาวนา	มูลนิธิธรรมสันติ	๒๕๓๐
๔๕.	การปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์	ประสาน เจริญพิทยา	๒๕๓๐
๔๖.	ค่านิยมของชาวชนบทไทย:ค่านิยมทางวัตถุกับค่านิยมทาง ระเบียบประเพณี	เพ็ญแข ประจันปัจ นึก, อ้อมเดือน สดมณี	๒๕๓๐
๔๗.	ความสัมพันธ์ระหว่างระบบค่านิยมส่วนบุคคลทางการ บริหาร กับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลทั่วไปภาคเหนือ	รัจจา ศรีสุเทพ	๒๕๓๐
๔๘.	ค่านิยมที่ผิดพลาดของครูและชาวนา.	โรงพิมพ์มูลนิธิธรรม สันติ	๒๕๓๐
๔๙.	ความแตกต่างทางค่านิยมของชาวนาในเขตและนอกเขต โครงการชลประทาน	ศิริพร สิ้นธุศิริ	๒๕๓๐
๕๐.	การศึกษาระบบเปรียบเทียบระบบค่านิยมของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนปลายและนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ	สุรางค์ บัวพึ้ง	๒๕๓๐
๕๑.	การปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ของครู ภาษาไทย ตามการรับรู้ของตนเอง ผู้บริหาร และนักเรียน	สุรีย์รัตน์ ไทยโพธิ์ศรี	๒๕๓๑
๕๒.	การศึกษาค่านิยมมุ่งอนาคตของครูสังคมศึกษา	นาตยา ปิลันธนานนท์	๒๕๓๑
๕๓.	การศึกษาค่านิยมของนักเรียนในจังหวัดอุบลราชธานีที่มี ต่อผู้สูงอายุ	จงเจิน บุญวัง	๒๕๓๒
๕๔.	ค่านิยมทางประชากรของชนกลุ่มน้อย : ศึกษาเฉพาะกรณี ชาวมอญ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร	ปิยชาติ หอวัฒนกุล	๒๕๓๒
๕๕.	ค่านิยมของข้าราชการไทยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา ชนบท : สาเหตุและแนวทางการแก้ไข	วิรัช วิรัชนิภาวรรณ	๒๕๓๒
๕๖.	การวัดค่านิยมของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษาและสถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล จังหวัดขอนแก่น	อุษณี รัตนวราห	๒๕๓๒
๕๗.	ค่านิยมทางการพยาบาลของอาจารย์พยาบาลในประเทศไทย	ไชแสง ชวศิริ	๒๕๓๓

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๕๘.	การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการของครู ผู้ปกครอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น	พันคำ มีโพหนอง	๒๕๓๓
๕๙.	การศึกษาค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด	มยุรี เจริญทรัพย์	๒๕๓๓
๖๐.	การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของครูสังคมศึกษา กรุงเทพมหานคร	อุ้นจิต นาคนคร	๒๕๓๓
๖๑.	การศึกษเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีภูมิหลังต่างกัน	ผาสุขสันต์ ไหมทิพย์	๒๕๓๔
๖๒.	รายงานผลการวิจัยสมบูรณ์แบบโครงการศึกษาพฤติกรรม ค่านิยม และทัศนคติของกลุ่มบุคคลในช่วงอายุ ๒๐-๓๐ ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร	วัฒนา ณ ระนอง	๒๕๓๔
๖๓.	ค่านิยมและระบบค่านิยมของอาจารย์และนักศึกษาในมหาวิทยาลัย	นีออน กลิ่นรัตน์	๒๕๓๕
๖๔.	ปัจจัยภายในและภายนอกวิทยาลัยครูที่มีส่วนปลูกฝัง ค่านิยม ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นครูของนักศึกษาครูชาติพันธุ์ไทยเขมร	อัจฉรา ภาณุรัตน์	๒๕๓๖
๖๕.	วัฒนธรรมและค่านิยมของครอบครัวผู้ป่วยจิตเวชในภาคเหนือที่มีผลต่อการเลือกวิธีการบำบัดรักษา : ศึกษา เฉพาะกรณีโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่	กรองจิตต์ เมืองวุฒิ	๒๕๓๗
๖๖.	การศึกษาค่านิยมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในจังหวัดนครราชสีมา	จุรีภรณ์ เชาวน์มะเร็ง	๒๕๓๗
๖๗.	การพัฒนาแบบวัดค่านิยมเพื่อใช้กับข้าราชการครูในจังหวัดสระแก้ว	เพชรรัชฎ์ แก้วสุวรรณ	๒๕๓๗
๖๘.	การศึกษาค่านิยมของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลราชวิถี ที่มีต่อการบริการสุขภาพ ในสังคมไทยปัจจุบัน	จำนงค์ อังคนาวีศัลย์	๒๕๓๘
๖๙.	การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างค่านิยมแก่นักเรียนหญิงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย	สมยศ แม่นแย้ม	๒๕๓๙
๗๐.	ค่านิยมพื้นฐานด้านการพึ่งตนเองของนักศึกษา:กรณีศึกษา วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี	เสาวภาคย์ ขำรักษา, สุพรรณิ ไชยอำพร	๒๕๓๙

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๗๑.	การศึกษาวิจัยค่านิยมการใช้ชีวิตของวัยรุ่นยุคโลกาภิวัตน์	กิตติพันธ์ ธรรมประดิษฐ์	๒๕๔๐
๗๒.	การศึกษาเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีภูมิหลังต่างกัน	ผาสุขสันต์ ไหมทิพย์	๒๕๔๐
๗๓.	ค่านิยมของเกษตรกรที่ทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืน : เปรียบเทียบระหว่างเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานของรัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนในอำเภอเมืองจังหวัดสุรินทร์	ปิยะฉัตร มาลีถาวรกุล	๒๕๔๑
๗๔.	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ค่านิยมวิชาชีพและเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลกับการปฏิบัติกรพยาบาลในการศึกษาสิทธิประโยชน์ผู้ป่วย ของพยาบาลวิชาชีพ	พัชรีย์ ประเสริฐกิจ	๒๕๔๑
๗๕.	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านองค์กรและค่านิยมวิชาชีพกับการปฏิบัติกรพยาบาลในการรักษาสิทธิประโยชน์ผู้ป่วยของพยาบาลห้องผ่าตัด โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร	ภัทรภร สีตลวรารงค์	๒๕๔๑
๗๖.	ความแตกต่างระหว่างค่านิยมของคนไทยและคนญี่ปุ่น เข้าใจญี่ปุ่น โดยผ่านทางวัฒนธรรม ความคิด, ความเชื่อ และศาสนา	อารตี อภิวงค์งาม	๒๕๔๑
๗๗.	การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมค่านิยมความมีอาวุโสของข้าราชการไทย	เกียรติศักดิ์ วจิศิริ	๒๕๔๒
๗๘.	คุณค่าใหม่ของข้าราชการ: การปรับเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยม	จิระภา รัตนวิบูลย์	๒๕๔๒
๗๙.	ผลของการปลูกฝังค่านิยมวิชาชีพต่อความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล	ดุสนีย์ แก้วมณีย์	๒๕๔๒
๘๐.	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อค่านิยมพื้นฐานด้านการพึ่งตนเองของนักศึกษา:กรณีศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุข	วรรณิ นาคะโร,กรวีร์ ศรีกิจการ	๒๕๔๒
๘๑.	ความรู้สึกที่มีต่อค่านิยมของสังคมวัยรุ่นปัจจุบัน	สัญชัย สำเนียงล้ำ	๒๕๔๒
๘๒.	คุณค่าใหม่ของข้าราชการ : การปรับเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยม	สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	๒๕๔๒

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๘๓.	ค่านิยมจุดหมายปลายทางและความพึงพอใจในงานของข้าราชการตำรวจ กองตำรวจสันติบาล ๒	ณรงค์ ลักษณะวิมล	๒๕๔๓
๘๔.	การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของค่านิยมในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กร ในระหว่างผู้บริหารระดับกลางกับผู้ปฏิบัติงานใหม่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	ดำรง พานทอง	๒๕๔๓
๘๕.	พฤติกรรมของมนุษย์ต่อค่านิยมในสังคมเมือง	นาวิน เปี้ยดกลาง	๒๕๔๓
๘๖.	ความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมต่อค่านิยมการปฏิบัติงาน	สุวัฒน์ โอภาสานนท์, วิชัย รูปขำดี	๒๕๔๓
๘๗.	กระบวนการพัฒนาเจตคติและค่านิยมในการประกอบวิชาชีพการพยาบาล กรณีศึกษา: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	อวยพร ตันมุษยกุล... [และคนอื่นๆ]	๒๕๔๔
๘๘.	ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ความสามารถของตนเอง ค่านิยมในการทำงาน และการวางแผนอาชีพของพนักงานบริษัทจำหน่ายและให้บริการเครื่องใช้ไฟฟ้า	ดวงกมล หงส์รัตน์	๒๕๔๔
๘๙.	ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ ค่านิยมในวิถีปฏิบัติ และพฤติกรรมการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ในจังหวัดขอนแก่น	วุฒิสักดิ์ ร่องเมือง	๒๕๔๔
๙๐.	รายงานการวิจัยเรื่อง ค่านิยมและทัศนคติของคนรุ่นใหม่	อนันต์ชัย คงจันทร์	๒๕๔๔
๙๑.	ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่องาน ความคาดหวังในงานอาชีพ และการรับรู้ค่านิยมวิชาชีพกับความผูกพันต่อองค์กรของนักรังสีเทคนิค	เอนก สุวรรณบัณฑิต	๒๕๔๕
๙๒.	ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมของระบบราชการ (พ.ศ. ๒๕๔๖-พ.ศ.๒๕๕๐)	กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, ๒๕๔๖	๒๕๔๖
๙๓.	ความสัมพันธ์ของอัตมโนทัศน์ในการทำงาน และค่านิยมในการทำงานที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานคนไทยและคนญี่ปุ่น : ศึกษากรณีบริษัทร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น	พิมลรัตน์ สมบูรณ์ธนผล	๒๕๔๖
๙๔.	ค่านิยมของข้าราชการไทยในยุคปฏิรูประบบราชการไทย	วิรัช วิรัชนิภาวรรณ	๒๕๔๗
๙๕.	ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรมและค่านิยมของระบบราชการ	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	๒๕๔๗

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๙๖.	การวัดค่านิยมและลักษณะการยอมรับนวัตกรรมของวัยรุ่นไทย	ฐิติพร ตั้งไตรธรรม	๒๕๔๘
๙๗.	การศึกษาการปฏิบัติตามค่านิยม ที่จำเป็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต ๒	ธีระ อังคสุกร	๒๕๔๘
๙๘.	รายงานผลสำรวจภาพรวมกระบวนทัศน์ วัฒนธรรมและค่านิยมของข้าราชการไทยตามคุณสมบัติที่พึงประสงค์	พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต	๒๕๔๘
๙๙.	การศึกษาค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ ๓ โรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เขตการศึกษาที่ ๓	วิสิณี มณีประสิทธิ์	๒๕๔๘
๑๐๐.	การสื่อสารเพื่อเสริมสร้างค่านิยมหลัก"วิถีแห่งโตโยต้า (TOYOTA WAY)" : บริษัทโตโยต้ามอเตอร์	สุมาลี เกตรานูวัฒน์ , วิชัย อุตสาหจิต	๒๕๔๘
๑๐๑.	ค่านิยมกับพฤติกรรมของเยาวชนในปัจจุบัน	ชัชวาล พงษ์ภักดี	๒๕๔๙
๑๐๒.	การศึกษาค่านิยมของครู เกี่ยวกับการสอนคณิตศาสตร์ โดยใช้วิธีการแบบเปิด	ธัญญา กาศรุณ	๒๕๔๙
๑๐๓.	การศึกษาค่านิยมทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทย-เขมรเพื่อการพัฒนา:กรณีศึกษาชุมชนตำบลเทนมีย์ อำเภอมะเือง	พระเสรี อุปถัมภ์, สนิท สมัครการ	๒๕๔๙
๑๐๔.	โครงการ ค่านิยม ความคาดหวังของผู้สูงอายุและพหุวัย : รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์	วรรณลักษณ์ เมียนเกิด	๒๕๔๙
๑๐๕.	ค่านิยมของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณ	อมลวรรณ วีระธรรมโม, วิทวัฒน์ ชัตติยะมาน	๒๕๔๙
๑๐๖.	การปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในกรุงเทพมหานคร	พนิดา ทรัพย์สาร	๒๕๕๐
๑๐๗.	การปลูกฝังค่านิยมหลักขององค์กร:กรณีศึกษาบริษัทโตโยต้ามอเตอร์ประเทศไทยจำกัด	ภัทราวดี ศรีสมลักษณ์ , วิชัย อุตสาหจิต	๒๕๕๐
๑๐๘.	รายงานการวิจัยเรื่อง ค่านิยมการทำงานของคนไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ	๒๕๕๑
๑๐๙.	ความต้องการขั้นพื้นฐานและค่านิยมบริโภคของข้าราชการตำรวจ : สถานีตำรวจภูธรแห่งหนึ่งในจังหวัดยะลา	ธนสิทธิ์ มัทยาท	๒๕๕๓

	เอกสาร	ผู้แต่ง	ปี พ.ศ.
๑๑๐	ค่านิยมและทัศนคติของคนรุ่นใหม่ เจเนอเรชั่นแซต	สรสรเสริญ ปัญญาธิ วงศ์	๒๕๕๓
๑๑๑.	การวิเคราะห์ค่านิยมที่ปรากฏในคติพจน์ของบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวรที่เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๒	ศุภาภรณ์ โพธิ์กมล วงศ์	๒๕๕๕

ภาคผนวก ๔
บรรณนิทัศน์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค่านิยมไทย

ชื่อเรื่อง การศึกษาค่านิยมไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีต่อการเลือกประกอบอาชีพ
อิสระ

ชื่อผู้แต่ง วินิษรา บุญไพโรจน์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๖

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สรุป ศึกษาค่านิยมไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีต่อการเลือกประกอบอาชีพอิสระ และเปรียบเทียบค่านิยม โดยสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมินักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงจำนวน ๑๐๐๐ คน ใช้แบบสอบถามของผู้วิจัยในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติตามโปรแกรม SSPS

ชื่อเรื่อง การศึกษาค่านิยมของสังคมไทยจากบทเพลงลูกทุ่ง

ชื่อผู้แต่ง ประวิทย์ ศิริมงคล

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๘

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

สรุป

ศึกษาค่านิยมของสังคมไทยตั้งแต่ปี ๒๕๐๐-๒๕๔๘ จากบทเพลงลูกทุ่ง แนวโน้มของค่านิยมของสังคมไทยในอนาคต และศึกษาทัศนคติของผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการเพลงลูกทุ่งต่ออนาคตของเพลงลูกทุ่ง โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร การสัมภาษณ์เจาะลึก จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน ๑๒ ราย คือ นักประพันธ์เพลง นักร้องเพลงลูกทุ่ง สื่อมวลชน นักวิชาการ นักธุรกิจผลิตเพลง

ชื่อเรื่อง การศึกษาค่านิยมต่อการมีบุตรของสตรีชาวเขาเผ่าม้งและเผ่ากระเหรี่ยงในจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้แต่ง สมภาพ มณีเวช

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๓

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยมหิดล

สรุป ศึกษาค่านิยมต่อการมีบุตรของสตรีชาวเขาเผ่าม้งและเผ่ากระเหรี่ยง โดยศึกษาถึงปัจจัยด้านสังคม / เศรษฐกิจ / สภาพแวดล้อม / จิตใจต่อการตัดสินใจมีบุตร มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๑๐ คนคือ สตรีชาวเขาเผ่าม้ง ๑๐๖ คนและกระเหรี่ยง ๑๐๔ คน ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่แต่งงานแล้วอายุระหว่าง ๑๕-๔๙ ปี เก็บข้อมูลในรูปแบบสอบถามของผู้วิจัย และวิเคราะห์โดยข้อมูลทางสถิติ โดยพบว่า ค่านิยมต่อการมีลูกนั้นสูงแต่อัตราการเกิดนั้นกลับให้ผลที่แตกต่างออกไปทั้งที่น่าจะสูงตามหลักค่านิยม

ชื่อเรื่อง การศึกษาค่านิยมทางประชากรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่มีการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน ในเขตกรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้แต่ง ชัยวัฒน์ วัชรมัย

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๓

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยมหิดล

สรุป ศึกษาถึงค่านิยมที่แตกต่างกันไปของนักเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในเขตกรุงเทพมหานคร จากปัจจัยต่างๆ ที่แตกต่างกันด้านสภาพแวดล้อม การเลี้ยงดู เพศ การอพยพ เป็นต้น โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ๓๙๔ คน โดยการเก็บข้อมูลแบบสอบถามทั้งด้านสังคมและทัศนคติของผู้วิจัยตามกรอบทฤษฎีของ Fishbein & Ajzen วิเคราะห์โดยโปรแกรม SPSS/PC+

ชื่อเรื่อง การศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยเอกชน กรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้แต่ง ศักดา สามูล

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๕

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุป ศึกษาค่านิยมทางเพศ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และเปรียบเทียบค่านิยมทางเพศระหว่างนักศึกษาชายและหญิงในมหาวิทยาลัยเอกชน กรุงเทพมหานคร โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๕๐๐ คน ชาย ๒๕๐ คน และหญิง ๒๕๐ คน ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติ

ชื่อเรื่อง การศึกษาค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ชื่อผู้แต่ง มยุรี เจริญทรัพย์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๓

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สรุป ศึกษาเพื่อสืบหาและเปรียบเทียบค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด แบ่งเป็นด้านการพึ่งพาตนเอง - การทำงานหนัก - และความรับผิดชอบ / ด้านความสามารถในการอดออม / ด้านความมีระเบียบวินัย - ทำตามกฎเกณฑ์ / ด้านจริยธรรม ประชากรศึกษาจำนวน ๒๒๖ คน คือ ผู้อำนวยการ ๗๒ คนและบุคลากร ๑๕๔ คน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จากการสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบ Likert วิเคราะห์ทางสถิติ

ชื่อเรื่อง การศึกษาค่านิยมในการประหยัดพลังงาน ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เขตการศึกษา ๕

ชื่อผู้แต่ง ฉัตรชัย เจียมอมรรัตน์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๑

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยมหิดล

สรุป ศึกษาค่านิยมในการประหยัดพลังงาน ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เขตการศึกษา ๕ โดยเปรียบเทียบค่านิยมนั้นกับปัจจัยต่างๆ อาทิ เพศ รายได้ครอบครัว การศึกษาของผู้ปกครอง ระดับการศึกษา การอบรมเลี้ยงดู การรับข้อมูลข่าวสาร พฤติกรรมนอกห้องเรียน ความรู้และร่วมสมัยต่อพลังงาน โดยมีกลุ่มตัวอย่าง ๓๕๘ คน ผ่านการสุ่มตัวอย่าง ใช้แบบทดสอบและวัดค่านิยมโดยผู้วิจัยเป็นเครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ชื่อเรื่อง การศึกษาค่านิยมในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา อำเภอลำดวน จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อผู้แต่ง จันทร์เพ็ญ พลละคร

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๖

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สรุป ศึกษาค่านิยมในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา อำเภอลำดวน จังหวัดนครราชสีมา และทดสอบสมมติฐานตามปัจจัยที่แตกต่างกันออกไปของนักเรียน โดยประชากรที่ศึกษาคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา อำเภอลำดวน ๓๐๐ คน โดยการสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ชื่อเรื่อง การศึกษาค่านิยมประชาธิปไตย ของนักเรียนช่างฝีมือทหาร โรงเรียนช่างฝีมือทหาร

ชื่อผู้แต่ง สัมฤทธิ์ ทองอินทร์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๓

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สรุป ศึกษาค่านิยมประชาธิปไตยของนักเรียนช่างฝีมือทหาร โรงเรียนช่างฝีมือทหาร โดยเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนทหารปีที่ ๑ , ๒ และ ๓ ที่พำนักอยู่ในกรุงเทพฯ และเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนที่พ้อมืออาชีพเป็นทหารกับอาชีพอื่นๆ โดยแบ่งค่านิยมออกเป็น ๓ ประเภท คือ ค่านิยมทางการเมืองและรัฐบาล / ค่านิยมทางสังคม / ค่านิยมทางเศรษฐกิจ เพื่อศึกษาค่านิยมและความรับผิดชอบต่อค่านิยมนั้นจากกรอบแนวคิดของ David Krathwohl ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหารในปี ๑๙๘๙ จำนวน ๖๕๒ คน ใช้เครื่องมือแบบสอบถามเรื่องค่านิยม ๓๐ ข้อ และใช้สถิติในการวิเคราะห์

ชื่อเรื่อง การศึกษาค่านิยมค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ ๓ โรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เขตการศึกษาที่ ๓

ชื่อผู้แต่ง วิสิณี มณีประสิทธิ์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๘

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สรุป การศึกษาค่านิยมค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ ๓ โรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เขตการศึกษาที่ ๓ จำแนกตามเพศ อาชีพ / รายได้เฉลี่ยต่อเดือน วิธีการอบรมเลี้ยงดู / ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ จำนวน ๓๐๐ คน โดยใช้แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูและวัดค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในการเก็บข้อมูล

ชื่อเรื่อง การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ แก่ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาอ่างทอง

ชื่อผู้แต่ง กำแพง จิตตะมาก

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๘

สถานที่พิมพ์ พระนครศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

สรุป ศึกษาแนวทางการพัฒนา / ความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ แก่ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้วิธีการสังเคราะห์แนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และใช้กลุ่มตัวอย่างคือผู้เชี่ยวชาญ ๑๗ คน และผู้บริหารสถานศึกษา ๑๒๓ คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ใช้เครื่องมือทางสถิติในการประเมินและวิเคราะห์ผล

ชื่อเรื่อง การศึกษาบทบาทของครูในการปลูกฝังค่านิยมเชิงจริยธรรมให้แก่นักเรียนโรงเรียนคาทอลิกในกรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้แต่ง อีระกุล สติรนาถ

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๓

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สรุป ศึกษาบทบาทของครู / เปรียบเทียบสถานการณ์ในการปลูกฝังค่านิยมเชิงจริยธรรมให้แก่นักเรียนโรงเรียนคาทอลิก ในกรุงเทพฯ โดยกลุ่มประชากรคือ ครูโรงเรียนคาทอลิกภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๔๒ โดยสุ่มแบบแบ่งชั้นได้จำนวน ๓๖๔ คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ ท่าน โดยวิเคราะห์ข้อมูลผ่านโปรแกรม SPSS

ชื่อเรื่อง การศึกษาปัจจัยและค่านิยมความต้องการศึกษาต่อ ของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อสถาบันการศึกษา

ชื่อผู้แต่ง ไกรสิทธิ มานะศรีสุริยัน , ประสพ ศรีสมบุรณ์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๐

สถานที่พิมพ์ ศรีสะเกษ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตศรีสะเกษ

สรุป ศึกษาปัจจัยและค่านิยมความต้องการศึกษาต่อ ของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อสถาบันการพลศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๐ จำนวน ๖๒๘๐ คน ผ่านการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ใน ๕๑ จังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ๑๗ วิทยาเขตทั่วประเทศ จำนวน ๕๑ โรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ชื่อเรื่อง การศึกษาปัญหาสังคม และค่านิยมของเยาวชนไทยในรายการโทรทัศน์ “หลุมดำ”

ชื่อผู้แต่ง สุชาภรณ์ ตั้งจิตสาธุกิจ

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๙

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุป ศึกษาปัญหาสังคม และค่านิยมของเยาวชนไทยต่อรายการ “หลุมดำ” จำนวน ๓๒ ตอน สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา โดยพบว่าปัญหาทางสังคมที่ปรากฏมากที่สุด คือ ปัญหาครอบครัว การขาดการศึกษา และสิ่งเสพติด และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ โรคเอดส์ ภาษาวิบัติ และอันตรายจากยาลดความอ้วน และพบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ คือ พฤติกรรมเสรีทางการเพศ การตั้งครรภ์ การทำแท้งและการขายบริการ โดยส่วนของค่านิยมที่พบมากที่สุด คือ วัตถุนิยม การเปลี่ยนคู่นอน การตามเพื่อนและความต้องการ ยอมรับจากเพื่อน ส่วนค่านิยมที่ปรากฏน้อยที่สุด คือ กลัวความอ้วน การแก้แค้น การมีแฟน การแสดงความเป็นชาย และการลอกเลียนแบบดารา

หมายเลข ๑๓๗

ชื่อเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมในเรื่องเพศ ระหว่างทหารเกณฑ์และนักศึกษาชาย

ชื่อผู้แต่ง ศิริพจน์ ฤกษ์สภาพ

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๐

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยมหิดล

สรุป ศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมในเรื่องเพศ ระหว่างทหารเกณฑ์และนักศึกษาชาย ใน ๕ ด้าน คือ การอยู่ก่อนแต่ง ความพึงพอใจในการช่วยเหลือตัวเอง การใช้ถุงยางอนามัยระหว่างมีเพศสัมพันธ์ ความเชื่อในเรื่องพรหมจรรย์ต่อผู้หญิง การท้องก่อนวัยอันควรและการทำแท้ง โดยมีกลุ่มประชากรคือ ทหาร ๑๘๑ นายและรักศึกษาชาย ๑๔๗ คน ในจังหวัดลพบุรี เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

ชื่อเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ กับค่านิยมที่ปรากฏในสำนวนไทย

ชื่อผู้แต่ง จิราภรณ์ ภูเทศ

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๓

สถานที่พิมพ์ พิชญ์โลก มหาวิทยาลัยนเรศวร

สรุป

ศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ ๔ ชื่อฉบับ กับค่านิยมที่ปรากฏในสำนวนไทย ๒ ๓ เล่ม เพื่อวิเคราะห์ว่าคนไทยในปัจจุบันยังยึดถือกับค่านิยมที่ปรากฏสำนวนไทยหรือเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร พบว่าคนไทยมีค่านิยมที่ปรากฏขึ้นทั้งในสำนวนไทยและตามข่าวหนังสือพิมพ์ และยังมีค่านิยมที่ปรากฏแต่แค่ในสำนวนไทย

ชื่อเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการพัฒนาค่านิยมวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ที่เรียนด้วยการสอนโดยการทำค่านิยมให้กระจ่าง และโดยวิธีสอนตามคู่มือการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา

ชื่อผู้แต่ง อนัน ปันอินทร์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๒

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สรุป ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการพัฒนาค่านิยมวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ที่เรียนด้วยการสอนโดยการทำค่านิยมให้กระจ่าง และโดยวิธีสอนตามคู่มือการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียน ๙๐ ของโรงเรียนรัตนศาสตร์บำรุง จังหวัดราชบุรี โดยแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างละ ๔๕ คน โดยใช้การสุ่มแบบควบคุม Pretest - Posttest ในกลุ่มทดลอง โดยใช้การสอนเป็นเครื่องมือ และเก็บข้อมูลวิเคราะห์โดย t-test

ชื่อเรื่อง การศึกษาผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ที่มีต่อเจตคติ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมต่อการดำเนินชีวิตในสังคมของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ชื่อผู้แต่ง เขาว์ โรจนแสง , มนต์ผกา เกียรติภักติกุล , ญาดา มุมบ้านเช่า

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๒

สถานที่พิมพ์ ม.ป.ท. ม.ป.พ.

สรุป ศึกษาแนวทางการเสริมสร้าง / ผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ที่มีต่อเจตคติ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมต่อการดำเนินชีวิตในสังคมของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมทั้งแนวทางการนำประเทศไปสู่ภาวะเศรษฐกิจที่มั่นคง ศึกษาข้อมูลจากผลงานวิจัยและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจ และการดำเนินชีวิตในสังคม และกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของยามาเนที่ความเชื่อมั่น ๙๙% จำนวน ๒๕๐๐ คน คำนวณตามสัดส่วนประชากรจริง เป็นการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ชื่อเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยการสอน โดยกระบวนการของการทำค่านิยมให้กระจ่าง

ชื่อผู้แต่ง ปรีชา วิทยากุล

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๖

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สรุป ศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยการสอน โดยกระบวนการของการทำค่านิยมให้กระจ่าง กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียน ๘๐ คน ในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพฯ โดยแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างละ ๔๐ คน โดยใช้การสุ่มแบบควบคุม Pretest - Posttest ในกลุ่มทดลอง โดยใช้การสอนเป็นเครื่องมือ และเก็บข้อมูลวิเคราะห์โดย t-test

ชื่อเรื่อง การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์สำหรับนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี

ชื่อผู้แต่ง บัวหลวง แสงสว่าง

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๘

สถานที่พิมพ์ ลพบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สรุป ศึกษาและเปรียบเทียบสภาพ ปัญหา และแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์สำหรับนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลคือ ครูวิชาการในโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๔๘ จำนวน ๑๙๑ คน ใช้แบบสอบถามค่าความเชื่อมั่น ๐.๙ เป็นเครื่องมือ และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ชื่อเรื่อง การศึกษาสภาพครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อค่านิยมในการพัฒนาตนเองและสังคมของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง

ชื่อผู้แต่ง อารมณ์ อินทรสุขุม

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๖

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยมหิดล

สรุป ศึกษาสภาพครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อค่านิยมในการพัฒนาตนเองและสังคมของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กและเยาวชน ๓๐๙ คน โดยการสุ่มตัวอย่าง ใช้แบบสอบถามค่านิยมในการพัฒนาตนเองและสังคมที่พัฒนามาจากแบบสอบถามของจินตนา ส่งประเสริฐและอื่นๆ ในการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ชื่อเรื่อง การศึกษาสภาพบริบทของโรงเรียนและปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง
คุณธรรม และค่านิยมไทย

ชื่อผู้แต่ง วรกิต วัดเข้าหลาม

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๔

สถานที่พิมพ์ ขอนแก่น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สรุป ศึกษาสภาพบริบทเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมไทยและการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน ๑๐
คน ครูผู้สอนทั้งหมด ๓๐ คน และนักเรียนชั้นมัธยมปลาย ๘๑๑ คนจาก ๑๐ โรงเรียน เขตพื้นที่
การศึกษาขอนแก่นเขต ๑ และ ๔ จังหวัดขอนแก่น และเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เป็นวิจัยเชิง
สำรวจเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบบันทึกเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ชื่อเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ สำหรับโรงเรียนวิถิพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี

ชื่อผู้แต่ง อำไพ คำรอด

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๙

สถานที่พิมพ์ ลพบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สรุป ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม
และค่านิยมที่พึงประสงค์ สำหรับโรงเรียนวิถิพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จำนวน ๗๕
โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปและสถิติ

ชื่อเรื่อง การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยผู้ช่วยผู้บริหารฝ่าย
ปกครองโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี

ชื่อผู้แต่ง วินัย พุ่มบุญทริก

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๗

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สรุป ศึกษากระบวนการดำเนินงาน / ปัญหาและแนวทางส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึง
ประสงค์ของนักเรียน โดยผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครองโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาราชบุรี โดยการนำเอาแนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการประกันคุณภาพศึกษา ประชากรที่ใช้
ศึกษา คือ ผู้บริหาร / ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครอง / ครูหัวหน้างานจริยธรรม และครูหัวหน้าระดับชั้น
จำนวน ๕๖ ตัวอย่าง จาก ๑๔ โรงเรียนในเขตจังหวัด โดยใช้การวิเคราะห์ทางสถิติ

ชื่อเรื่อง การสร้างชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการสอนประชากรศึกษา ด้วย
กระบวนการกระจำค่านิยม สำหรับครูระดับประถมปีที่ ๕ และปีที่ ๖

ชื่อผู้แต่ง อีระพงษ์ ศรีโพธิ์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๐

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยมหิดล

สรุป ศึกษาเพื่อสร้างชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการสอนประชากรศึกษา ด้วยกระบวนการกระจายค่านิยม สำหรับครูระดับประถมปีที่ ๕ และปีที่ ๖ โดยแบ่งเป็น ๔ ขั้นตอน เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ครู ๖๐ คน แบ่งออกเป็นสองกลุ่มอย่างละ ๓๐ คน คือ กลุ่มทดลองในการอบรมทางไกล และกลุ่มควบคุม

ชื่อเรื่อง การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมเรื่องความรักชาติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ในจังหวัดสมุทรปราการ

ชื่อผู้แต่ง วิฑูรย์ บัวปลั่ง

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๔

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สรุป ศึกษาเพื่อการสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมเรื่องความรักชาติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ในจังหวัดสมุทรปราการ โดยศึกษาถึง ๓ ด้าน คือ ความไทย / ความสนใจในด้านความมั่นคงของประเทศ / ความภูมิใจในการปกป้องความเป็นไทย ใช้การสุ่มตัวอย่างได้นักเรียนจำนวน ๑๐๙๘ คน แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มเพื่อทำการทดสอบ

ชื่อเรื่อง การสร้างแบบวัดค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ สำหรับนักศึกษาศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ชื่อผู้แต่ง ศิริธร เวียนศิริ

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๘

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สรุป ศึกษาเพื่อการสร้างแบบวัดค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ สำหรับนักศึกษาศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ ๑/๒๕๔๖ ๕๑๔ คน ใช้แบบวัดค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการเป็นเครื่องมือการวิจัย และวิเคราะห์ทางสถิติตามโปรแกรม SPSS/FW

ชื่อเรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นจันทบุรี เพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนชลราษฎรดิษเกษก จังหวัดจันทบุรี

ชื่อผู้แต่ง พุดชา นุสติ

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๗

สถานที่พิมพ์ นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สรุป

สร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นจันทบุรี เพื่อพัฒนา / เปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐานด้าน การพึ่งตนเอง ด้านความขยันหมั่นเพียร และด้านความรับผิดชอบ พร้อมทั้งเปรียบเทียบความรู้ ระหว่างนักเรียนที่ศึกษาและไม่ได้ศึกษาหนังสือส่งเสริมการอ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนชลจรชตภาภิเชก จังหวัตจันทบุรี โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้น ป. ๖ จำนวน ๗๘ คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง ๔๐ คนและกลุ่มควบคุม ๓๘ คน ใช้หนังสือส่งเสริมการ อ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นจันทบุรีเป็นเครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ชื่อเรื่อง การสอนพลศึกษากับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม : กรศึกษา นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชื่อผู้แต่ง ประสบโชค โชคเหมาะ

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๕

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สรุป ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลการสอนพลศึกษากับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ใช้ เครื่องมือเป็นแบบทดสอบด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม และดำเนินการเรียนการสอนตามแบบ แผน โดยให้นักเรียนเขียนสรุปความรู้ โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยผลสรุปพบว่าการสอนวิชาพลศึกษาสามารถพัฒนา และปลูกฝังความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมได้

ชื่อเรื่อง การสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ ศึกษา จังหวัดภาคใต้

ชื่อผู้แต่ง ประยุทธ์ สุกก้อนทอง

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๖

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุป เพื่อสำรวจ / เปรียบเทียบค่านิยมเกี่ยวกับอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดภาคใต้ โดยมีเครื่องมือคือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น และเก็บข้อมูลจาก การตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๓๗๕ คน นำมาวิเคราะห์ทางสถิติ

ชื่อเรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมการพึ่งตนเองขององค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมสุขภาพใน ชุมชน

ชื่อผู้แต่ง จุฬารักษ์ โสตะ

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๕

สถานที่พิมพ์ ขอนแก่น : คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สรุป งานวิจัยแบบมีส่วนร่วม เพื่อการเสริมสร้างค่านิยมการพึ่งตนเองของสมาชิกองค์การบริหารส่วน ตำบลในการส่งเสริมสุขภาพในชุมชน ศึกษาข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ มีการศึกษาปัญหา

การร่วมวางแผนกับชุมชนผ่านกระบวนการ AIC และจัดกิจกรรมแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการของชุมชนโดยเน้นการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนผ่านกลุ่มแกนนำชุมชน วิเคราะห์ผ่านโปรแกรม SPSS

ชื่อเรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

ชื่อผู้แต่ง สุเมธ งามกนก

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๑

สถานที่พิมพ์ ชลบุรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา,

สรุป ศึกษาเพื่อการเสริมสร้างชุดการสอนเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ปีที่ ๖ และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้จากชุดการสอนก่อนและหลังเรียน รวมทั้ง เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน ป.๖ จำนวน ๘๑ คน จากการเลือกแบบเจาะจง โดยมีเครื่องมือคือชุดการสอนตามกลุ่มสาระวิชาในเรื่องการเรียนรู้ตนเอง เศรษฐกิจพอเพียง และการวางแผนการใช้จ่าย รวมทั้งแบบทดสอบสัมฤทธิ์ โดยใช้วิธีทางสถิติ วิเคราะห์

ชื่อเรื่อง การออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย สำหรับการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน

ชื่อผู้แต่ง สุชาติ วัฒนชัย , สุมาลี ชัยเจริญ , อิศรา ก้านจักร , จารุณี ซามาตย์ และพรสวรรค์ อินทร

ปีที่พิมพ์ ๒๕๒๔

สถานที่พิมพ์ ขอนแก่น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สรุป เพื่อการออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรมและค่านิยมไทย สำหรับการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนในช่วง ชั้นที่ ๒ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงพัฒนา ประกอบด้วย กระบวนการออกแบบ กระบวนการพัฒนา และกระบวนการประเมิน

ชื่อเรื่อง ความเข้ากันได้ของวัฒนธรรมองค์การเชิงค่านิยมกับวัฒนธรรมองค์การเชิงบรรทัดฐาน ของ พนักงานส่วนตำบล จังหวัดนนทบุรี

ชื่อผู้แต่ง แก่นเพชร ทรานนทวัฒน์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๐

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

สรุป ศึกษาความเข้ากันได้ของวัฒนธรรมองค์การเชิงค่านิยมกับวัฒนธรรมองค์การเชิงบรรทัดฐาน ของพนักงานส่วนตำบล จังหวัดนนทบุรี จำนวน ๒๒ แห่ง ๒๔๕๕ คน โดยผู้วิจัยทำการสุ่มได้ ตัวอย่างจำนวน ๓๒๒ คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ชื่อเรื่อง ความคิดเห็นของข้าราชการกรมที่ดินส่วนกลางต่อแผนการเปลี่ยนระบบบริหารบุคคล และแผนการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมและค่านิยม ตามแผนการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ

ชื่อผู้แต่ง สุรพล ศรีวิโรจน์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๕

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

สรุป ศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการกรมที่ดินส่วนกลางต่อแผนการปรับเปลี่ยนระบบบริหารบุคคล และแผนการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมและค่านิยม ตามแผนการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ โดยเปลี่ยน ๕ ด้าน ศึกษาเน้นไปยังระบบบริหารบุคคล และแผนการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมและค่านิยม เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกข้าราชการกรมที่ดินส่วนกลาง ๒๔ คน แยกเป็นกลุ่มผู้บริหารระดับสูง / กลาง / ต่ำ บันทึกคำสนทนาและเรียบเรียงใช้ในการวิเคราะห์ประกอบกับทฤษฎี

ชื่อเรื่อง ความคิดเห็นและการปฏิบัติในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี

ชื่อผู้แต่ง รัตนาภรณ์ ยุทธภักดิ์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๙

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สรุป ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นกับการปฏิบัติต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี และเปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนในด้านการบริหาร / การจัดสภาพสิ่งแวดล้อม / การจัดการเรียนการสอน / การจัดกิจกรรม / การประเมินผล โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือข้าราชการครู จำแนกเป็นตำแหน่งผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน ๓๘๕ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ

ชื่อเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์ ค่านิยมในการทำงานและลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานบริการบนสายการบินไทย

ชื่อผู้แต่ง ไพบูลย์ อินทิสันท์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๔

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สรุป ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานบริการของพนักงานที่มีความฉลาดทางอารมณ์ ค่านิยมในการทำงาน และลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน และศึกษาว่าปัจจัยดังกล่าวสามารถทำนายพฤติกรรมการทำงานบริการของพนักงานได้หรือไม่ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานต้อนรับบนเครื่องบินที่มีสัญชาติไทยและพำนักในกรุงเทพฯ จำนวน ๓๔๘ คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย และวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS

หมายเลข ๑๙๖

ชื่อเรื่อง ความแตกต่างด้านค่านิยมทางสังคมและเศรษฐกิจ ระหว่างสตรีที่มีอาชีพเป็นโสเภณี
ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ชื่อผู้แต่ง จีรวัดน์ แนวจำปา

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๑

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สรุป ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะทั่วไปของค่านิยมทางสังคม / เศรษฐกิจของสตรีภาคเหนือและ
ตะวันออกเฉียงเหนือที่ประกอบอาชีพโสเภณี และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภูมิหลังและปัจจัย
แสดงสถานภาพกับค่านิยมทางสังคม / เศรษฐกิจ

ชื่อเรื่อง ความรุนแรงในเด็กและค่านิยมลูกผู้ชาย กรณีศึกษานักเรียนชายที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้แต่ง ปัทมา ชูติมา

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๘

สถานที่พิมพ์ นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สรุป งานวิจัยนี้ศึกษาถึงพฤติกรรมความรุนแรง / ค่านิยมลูกผู้ชาย / ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม
ความรุนแรงกับค่านิยมลูกผู้ชาย ในเด็กนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัด
กรุงเทพฯ ประชากรที่ใช้ศึกษาคือนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพฯ
๓๗๐ คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ใช้การเก็บข้อมูลแบบสอบถามของผู้วิจัย วิเคราะห์
โดยวิธีการทางสถิติ

ชื่อเรื่อง ความรู้ เจตคติ ค่านิยม ความเชื่อและการรับรู้ กับพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนใน
ชุมชนแออัด เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้แต่ง ปิยวรรณ คำพันธ์ุ

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๓

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุป งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาแบบตัดขวาง ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพและความสัมพันธ์
ระหว่างคุณลักษณะด้านประชากร และปัจจัยด้านความรู้/การรับรู้/พฤติกรรมสุขภาพของประชาชน
ในชุมชนแออัด เขตบางรัก กรุงเทพฯ จากกรอบแนวคิดของ PRECEDE-PROCEED Model ของกรีน
และกรูเธอร์ เลือกแบบสุ่มตัวอย่างประชากรแบบเป็นระบบจำนวน ๔๐๐ คนจากชุมชนแออัด ๕
ชุมชน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และวิเคราะห์เชิงสถิติ

ชื่อเรื่อง ความสัมพันธ์ของอัตมโนทัศน์ในการทำงาน และค่านิยมในการทำงานที่มีผลต่อความผูกพัน
ต่อองค์กร ของพนักงานคนไทยและของญี่ปุ่น : ศึกษากรณีบริษัทร่วมทุนไทย - ญี่ปุ่น

ชื่อผู้แต่ง พิมลรัตน์ สมบูรณ์ธนผล

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๖

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สรุป งานวิจัยนี้ศึกษาเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ / ค่านิยมในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานคนไทยและญี่ปุ่น ศึกษาปัจจัยที่สามารถทำนายความผูกพันต่อองค์กร โดยมีพนักงานคนไทยในบริษัทไทย ยามาฮ่า มอเตอร์ จำกัด ประเทศไทยและพนักงานญี่ปุ่นในบริษัท ยามาฮ่า มอเตอร์ จำกัด ประเทศญี่ปุ่น จำนวน ๗๔๐ คนเป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้แบบสอบถามลักษณะส่วนบุคคล แบบสอบถามความผูกพันต่อองค์กรเป็นเครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์ พบว่าอัตมโนทัศน์/ค่านิยมการทำงานของคนไทยและญี่ปุ่นต่างกัน โดยไทยสูงกว่าที่ระดับ ๐.๕ โดยความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานญี่ปุ่นต่ำกว่าของไทย โดยเชื้อชาติเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายความผูกพัน

ชื่อเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพ ค่านิยมทางสุขภาพ กับพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของพนักงานบริการในสถานเริงรมย์ ในเขตจังหวัดราชบุรี

ชื่อผู้แต่ง รุ่งศรี ยิ่งทอง

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๗

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยมหิดล

สรุป งานวิจัยนี้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อ/ค่านิยมด้านสุขภาพ และพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของพนักงานบริการในสถานบันเทิงจังหวัดราชบุรี รวมถึงการคาดการณ์ถึงปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อ โดยเป็นการสำรวจเชิงความสัมพันธ์ มีกลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานในสถานบันเทิง ๔๓๒ คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือและวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่าพนักงาน ๔๔.๒% มีพฤติกรรมการป้องกันโรคระดับต่ำ โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อพฤติกรรมการป้องกันโรค คือเพศสัมพันธ์ อายุ รายได้ การรับรู้ถึงข้อดีและข้อเสีย สัญญาณ และค่านิยมเนสุขภาพ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อพฤติกรรม คือ การศึกษา และการรับรู้ถึงข้อสงสัย

ชื่อเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมตามโครงการเยาวชนคนดีศรีสุพรรณกับคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน

ชื่อผู้แต่ง ไพโรจน์ ศรีรุ่งเรือง

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๕

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สรุป งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาถึงระดับการจัดกิจกรรมตามโครงการเยาวชนคนดีศรีสุพรรณ ระดับคุณภาพนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ รวมไปถึงความสัมพันธ์ของกิจกรรมกับระดับคุณภาพนักเรียนในด้านต่างๆ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีจำนวน ๒๐๑ แห่ง

เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูวิชาการอย่างละ ๒๐๑ คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ และวิเคราะห์ตามสถิติ พบว่าการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง คุณภาพของนักเรียนทั้งภาพรวมและตัวบ่งชี้อยู่ระดับปานกลาง โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ชื่อเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณภาพชีวิตการทำงาน ค่านิยมการสร้างสรรค้ในการทำงาน และพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การภายใต้การปฏิรูประบบราชการไทย กรณีศึกษา : ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๙ (จังหวัดสงขลา)

ชื่อผู้แต่ง วชิรินทร์ หมูสมตน

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๗

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สรุป งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและเชิงคุณภาพ โดยศึกษาระดับ / ความเห็น / ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ ค่านิยมสร้างสรรค้ในการทำงาน และคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๙ (สงขลา) จำนวน ๕๗ คน ใช้แบบสอบถามลักษณะส่วนบุคคล แบบสอบถามการรับรู้คุณภาพชีวิตการทำงาน และแบบวัดค่านิยมสร้างสรรค้ในการทำงาน แบบสอบถามพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ และการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือวิเคราะห์โดยใช้สถิติ

ชื่อเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน ค่านิยมในการทำงานและความผูกพันต่อองค์การของพนักงานควบคุมงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่

ชื่อผู้แต่ง ภัทรรุช สิริธิสาสตร์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๗

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สรุป งานวิจัยนี้ศึกษาถึงระดับ ความสัมพันธ์ และพยากรณ์ร่วมกันถึงการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน ค่านิยมในการทำงาน ระดับความผูกพันต่อองค์กร โดยมีพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ที่มีหน้าที่ควบคุมปฏิบัติงานภายในสำนักงานใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และใช้แบบสอบถามลักษณะส่วนบุคคลเป็นเครื่องมืออาศัยสถิติในการวิเคราะห์ พบว่าพนักงานมีระดับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานอยู่ระดับปานกลาง และระดับค่านิยมในการทำงานและระดับความผูกพันต่อองค์กรอยู่ระดับสูง และการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กร ค่านิยมในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กร

ชื่อเรื่อง กระบวนการพัฒนาเจตคติและค่านิยมในการประกอบวิชาชีพการพยาบาล กรณีศึกษา: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อผู้แต่ง อวยพร ตันมุขยกุล...[และคนอื่นๆ]

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๔

สถานที่พิมพ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สรุป เจตคติและค่านิยมต่อวิชาชีพพยาบาลที่สำรวจจากแบบสอบถามและเจตคติ และคำถามอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบลึกในกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๘๑-๑๐๕ คน และค่านิยมในการประกอบวิชาชีพพยาบาล ในกลุ่มที่ศึกษาปลายปี ๑-๓ ได้แก่ หางานง่าย เกิดประโยชน์ต่อครอบครัว และเป็นประโยชน์ต่อสังคม และผลการประเมินคะแนนเฉลี่ย และเมื่อสำรวจจากกลุ่มที่ศึกษาสัปดาห์สุดท้ายของชั้นปีที่ ๔ อันดับแรก คือ ต้องมีความรับผิดชอบสูง มีประสิทธิภาพเมื่อทำงานเป็นทีม และได้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และแม่แบบในการแต่งกายสุภาพ สะอาด และหลักสูตรพัฒนามนุษย์สัมพันธ์มากกว่าความคิดสติปัญญา

ชื่อเรื่อง กระบวนการสร้างค่านิยม เรื่องสัมมาวาจาเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการใช้วาจาที่เหมาะสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง จังหวัดราชบุรี

ชื่อผู้แต่ง จิตรา ใจทัศน์กุล

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๖

สถานที่พิมพ์ นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช :

สรุป จากการสร้างและทดลองแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน ๔ แผนในเวลา ๔ สัปดาห์ โดยแผนการจัดการเรียนรู้ ๔ แผน ซึ่งพัฒนาตามกระบวนการสร้างค่านิยม ๕ ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นสังเกต ขั้นประเมินด้วยเหตุผล ขั้นการกำหนดค่านิยม และขั้นการวางแผนปฏิบัติ และขั้นฝึกปฏิบัติด้วยความชื่นชม มีประสิทธิภาพโดยรวมได้แก่ ๘๔.๘๓/๘๙.๓๔ และนักเรียนมีพฤติกรรมการใช้วาจาที่เหมาะสมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๕

ชื่อเรื่อง การคุ้มครองค่านิยมในเครื่องหมายการค้า

ชื่อผู้แต่ง ดวงพร เลิศวงศ์ชัชวาล

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๘

สถานที่พิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

สรุป แนวคิดการคุ้มครองค่านิยมในเครื่องหมายการค้าอัน ได้แก่ แนวคิดเรื่องการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมในทางการค้า การแสวงหาผลประโยชน์จากค่านิยมในเครื่องหมายการค้าและการเสื่อมทอนของเครื่องหมายการค้า เป็นแนวคิดที่สามารถใช้เพื่อความคุ้มครองแก่ค่านิยมในเครื่องหมายการค้าได้เป็นอย่างดี โดยแนวคิดเรื่องการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมในทางการค้าจะป้องกันมิให้มีการใช้เครื่องหมายการค้า อันก่อให้เกิดความสับสนหลงผิด การเข้าใจผิด และการลดความน่าเชื่อถือของคู่แข่งฝ่ายตรงข้าม ส่วนความคิดเรื่องการแสวงหาผลประโยชน์จากเครื่องหมายการค้าป้องกันมิให้มีการนำเครื่องหมายการค้าไปใช้อย่างไม่เหมาะสมอัน เป็นการแสวงหาผลประโยชน์จากค่านิยมและชื่อเสียงในเครื่องหมายการค้า ของบุคคลอื่น ส่วนแนวคิดในเรื่องการเสื่อมทอนของเครื่องหมายการค้าจะป้องกันมิให้มีการนำเครื่องหมายการค้าไปใช้ อันจะทำให้เครื่องหมายการค้า เกิดการเสื่อมทอนในคุณค่าการเสื่อมเสียชื่อเสียงหรือการสูญเสียลักษณะบ่งเฉพาะและกลายเป็นคำ หาก ได้มีการนำเอาแนวคิดการคุ้มครอง

ค่านิยมในเครื่องหมายการค้าของต่างประเทศมาปรับใช้ได้ด้วยการตีความกฎหมาย โดยไม่ขัดและสามารถให้ความคุ้มครองแก่ค่านิยมในเครื่องหมายการค้าตามกฎหมายไทยได้ดีและเหมาะสมยิ่งขึ้นกับหลักกฎหมายที่มีอยู่

ชื่อเรื่อง การนำเสนอค่านิยมในคอลัมน์ "สดจากเยาวชน" ในหนังสือพิมพ์ข่าวสด

ชื่อผู้แต่ง ตวงรัตน์ คูหเจริญ

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๑

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ

สรุป กลวิธีการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ข่าวสด ส่วนมากจะตั้งชื่อด้วยการสรุปสาระสำคัญ นำเข้าสู่เรื่องด้วยเหตุการณ์ เสนอเรื่องด้วยการบรรยายกิจกรรมประกอบการสัมภาษณ์เยาวชน และสรุปเรื่องด้วยการชักชวน การใช้ภาษามีลักษณะเด่นคือ ใช้โวจนาภาษาเพื่อสร้างความดึงดูดใจ โดยใช้ตัวอักษร สี ภาพ และเครื่องหมายวรรคตอน โดยเฉพาะชื่อเรื่องที่ใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่และมีสีสันสดใส และการเสนอเรื่องที่ใช้ภาพสีประกอบเป็นจำนวนมาก มีการใช้โวจนาภาษาที่เรียบง่าย และกระชับในลักษณะของการเล่าเรื่อง มีการใช้คำแสลง ภาษาปากอ้า เพื่อสร้างความเป็นกันเองกับผู้อ่าน และสร้างบรรยากาศของเรื่อง

ชื่อเรื่อง การนำเสนอเนื้อหาด้านส่งเสริมความรู้ความคิดสร้างสรรค์ และปลูกฝังค่านิยมทางสังคม ในนิตยสารสำหรับเด็กและเยาวชน

ชื่อผู้แต่ง จิตตราพร เรืองจรัส

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๑

สถานที่พิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย

สรุป ๑. นิตยสารสำหรับเด็ก และนิตยสารสำหรับเยาวชนทั้ง ๒ ชื่อฉบับ นำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของบทความมากที่สุด ๒. นิตยสารสำหรับเด็ก และนิตยสารสำหรับเยาวชน ๕ ชื่อฉบับ ได้แก่เสียงเด็ก ไดโนเสาร์ โกลีเเนียส อัปเดต และมติชนวิทยาศาสตร์ นำเสนอประเภทเนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ ความคิดสร้างสรรค์มากกว่าเนื้อหา ด้านปลูกฝังค่านิยมทางสังคม ยกเว้น นิตยสารสารคดี ที่นำเสนอประเภทเนื้อหาที่ปลูกฝังค่านิยมมากกว่าด้านส่งเสริมความรู้ความคิดสร้างสรรค์ โดยทั้ง ดังกล่าวเน้นการนำเสนอเนื้อหาส่งเสริมความรู้ความคิดสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์และด้านภาษาจะนำเสนอเนื้อหา ด้านการมีระเบียบวินัยมากที่สุด ๓. ผู้บริหารของนิตยสารสำหรับเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ มีนโยบายชัดเจนในการส่งเสริมความรู้ความคิดสร้างสรรค์มากกว่าการปลูกฝังค่านิยม ๔. นิตยสารสำหรับเด็กและเยาวชนดังกล่าว มีนโยบายในการดำเนินธุรกิจเพื่อต้องการผลิตสื่อที่มีคุณภาพให้แก่เด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง

ชื่อเรื่อง การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาค่านิยมทางพุทธศาสนาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ชื่อผู้แต่ง ญัฐสุดา จตุราภากุล

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๑

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุป เนื้อหาสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๔๔ ที่เหมาะสมสำหรับนำมาใช้ในการพัฒนาค่านิยม ๙ ประการได้แก่การให้ทาน บุญกิริยา๑๐ พุทธศาสนสุภาสิต ,ด้านความกรุณา สวตมมัตต์ แม่เมตตา,ความไม่ประมาท,ความสันโดษ,การพึ่งพาตน,การใช้ปัญญา,ด้านการฝึกฝน,ด้านเห็นคุณค่าชีวิต,ด้านความเป็นอิสระไม่ยึดติด และวิธีการจัดการการสอนที่เหมาะสมสำหรับนำมาใช้ในการพัฒนาได้แก่ เน้นทั้งทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และ ทักษะพิสัย รวมทั้งบรรยากาศการสอน ควรเอื้อต่อหลักสูตรคือสงบ กาวัดผลควรสามารถนำมาใช้ได้ในชีวิตจริง

ชื่อเรื่อง การนำเสนอแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาค่านิยม สำหรับนิสิตนักศึกษาไทยมุสลิม ในสถาบันอุดมศึกษาจำกัดรับสมบูรณ์แบบ

ชื่อผู้แต่ง อะห์มัด ยี่สุนทรง

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๖

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ

สรุป ค่านิยมไทยมุสลิมโดยทั่วไป ประกอบด้วย ๖ ประเภท ได้แก่ อาชีพ เงิน ร่างกาย ครอบครัว อารมณ์ และจิตวิญญาณ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงระดับค่านิยมของกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ระดับค่านิยมสถานที่ตั้งของสถาบัน เพศ ชั้นปี และกลุ่มสาขาวิชา ทั้งนี้กระบวนการวิเคราะห์สังคมประภคิตของค่านิยม นิสิตนักศึกษาไทยมุสลิมในสถาบันอุดมศึกษาพบว่ากระบวนการให้เกิดสังคมประภคิต คือการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการวิเคราะห์ภายในตัวเอง และการบูรณาการวิชาการทางสังคม

ชื่อเรื่อง การนำเสนอภาพตัวแทนและค่านิยม "ความเป็นหญิงยุคใหม่" ในนิตยสารคลีโอ ที่มีผลต่อทัศนคติของผู้อ่าน

ชื่อผู้แต่ง ศศิกัญจน์ กสิวัฒน์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๐

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ

สรุป ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า ลักษณะในการเสนอภาพตัวแทนมีการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา จะมีการผสมผสานอุดมคติ การวางบุคลิกของนิตยสารเปรียบเสมือนความร่าเริงสดใสของผู้หญิง และสอดคล้องกับความจริงที่เกิดขึ้น ค่านิยมที่สะท้อนผ่านนิตยสารคือความเป็นผู้หญิงยุคใหม่ มองโลกในแง่ดี เปิดรับสิ่งใหม่ๆและมีอิสระทางความคิด ทั้งนี้ผู้อ่านมีทัศนคติต่อนิตยสาร ว่ามีความเป็นผู้หญิงยุคใหม่ในรูปแบบตัวแทน และผู้อ่านเห็นว่ามีเหมาะสมกับสังคมไทย เพราะผสมผสานลักษณะของคนไทยเข้าไป ทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้น มองโลกกว้าง ทันทเหตุการณ์ แต่ไม่ได้ปฏิบัติตามทั้งหมด แต่จะเลือกรับส่วนที่เหมาะสมกับตนเองเท่านั้น

ชื่อเรื่อง การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี

ชื่อผู้แต่ง วราภรณ์ เทียงสุข

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๒

สถานที่พิมพ์ ลพบุรี

สรุป การปฏิบัติตนตามค่านิยมเมื่อเปรียบเทียบกับค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ของนักเรียนจากกลุ่มตัวอย่าง(นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา)อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปน้อยคือ ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์,การปฏิบัติตามศาสนา,มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย รับผิดชอบ ชยันและประหยัดอดออม

ชื่อเรื่อง การปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลใน กรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้แต่ง พนิดา ทรัพย์สาร

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๐

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ

สรุป การวิจัยพบว่านักศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในกรุงเทพมหานคร มีการปฏิบัติตามหลักของพระพุทธศาสนามากที่สุด และประหยัดอดอมน้อยที่สุด ส่วนการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการพบว่าบอ่ยแต่ไม่สม่ำเสมอ มีความต่างเมื่อสรุปผลระหว่างเพศที่ต่าง แต่ช่วงอายุที่ต่างกันพบว่าไม่ต่าง และไม่ต่างในการการศึกษาที่ต่างกัน

ชื่อเรื่อง การประเมินหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบการเรียนเชิงถ่ายทอดค่านิยมเกี่ยวกับ บทบาทชายหญิง

ชื่อผู้แต่ง นิสิตา ชูโต..[และคนอื่นๆ]

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๘

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ

สรุป เพื่อศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทของชายและหญิง ที่ปรากฏในหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบการเรียน เพื่อชี้ถึงค่านิยมเกี่ยวกับบทบาทหญิงชายที่ได้รับการถ่ายทอด ผ่านหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบการเรียน และเพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดอดีตทางเพศ และการพัฒนาค่านิยมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับเพศ

ชื่อเรื่อง การปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ และทัศนคติที่มีต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา

ชื่อผู้แต่ง สุชินทร์ ปรีดาสุริยชัย

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๓

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ

สรุป การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของค่านิยมและความเชื่อที่มีผลต่อการส่งเสริมการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาเพื่อศึกษากระบวนการถ่ายทอด ค่านิยม การปลูกฝังทัศนคติในระบบการดูแลน้องใหม่ที่มีผลต่อการส่งเสริมการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาเพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการหามาตรการในการลดความขัดแย้งของนักเรียนอาชีวศึกษา ข้อมูลในการศึกษาถูกเก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน ๒๐๐ ชุดและสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนักเรียนอาชีวศึกษาชายที่เคยร่วมในเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทมาแล้วจำนวน ๑๐ ราย

ชื่อเรื่อง การปลูกฝังค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยใช้กระบวนการตามแนวคิดของบลูมและแรทส์

ชื่อผู้แต่ง เทพวณี วินิจำธร

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๘

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ

สรุป การศึกษาการปลูกฝังค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่วิธีการที่สอดคล้องกับจิตวิทยา ความอดทน ความเพียร ปลอดภัยของนักเรียนป.๕ หลังจากร่วมกิจกรรมมีคะแนนสูงกว่าก่อนร่วมกิจกรรม ปลูกฝังค่านิยม ทั้งคะแนนความรู้ เจตคติ พฤติกรรมการปฏิบัติ และจากการบรรยายของนักเรียนถึงสิ่งที่ได้รู้รวมทั้งการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันพบว่า คือสามารถบอกและแสดงพฤติกรรมที่ตนเองปฏิบัติ และมีความสนใจ สนุกสนานเพลิดเพลิน ชอบกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งสามารถทำงานประดิษฐ์ร่วมกัน กล้าแสดงออก การร่วมมือและสร้างฝังความคิดเพิ่มขึ้น

ชื่อเรื่อง การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของค่านิยมในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กร ในระหว่างผู้บริหารระดับกลางกับผู้ปฏิบัติงานใหม่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ชื่อผู้แต่ง ดำรง พานทอง

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๓

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ :

สรุป ลักษณะค่านิยมการทำงานความผูกพันขององค์กร โดยใช้ผู้บริหารระดับกลางและผู้ปฏิบัติงานใหม่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้เครื่องมือการวิจัยด้วยการตอบคำถาม ผลคือผู้บริหารระดับกลางมีค่านิยมในการทำงานคือมีการกระตุ้นให้ใช้ปัญญาบริหารสังคม มีความผูกพันกับองค์กรอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกับผู้ปฏิบัติงานใหม่ ส่วนค่านิยมและความผูกพันต่อองค์กรมีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยสรุปได้ว่าผู้บริหารระดับกลางมีความผูกพันต่อองค์กรสูงกว่า แต่ผู้ปฏิบัติงานใหม่มีค่านิยมในการปฏิบัติงานสูงกว่าผู้บริหารระดับกลาง

ชื่อเรื่อง การเปรียบเทียบค่านิยมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาสายพัฒนศึกษาระดับปริญญาตรีกับสายช่างอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้แต่ง เกษร เสวตรนิสากร

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๖

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ

สรุป นักศึกษาหญิงและนักศึกษาชายของมีค่านิยมเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับสูง แต่เพศหญิงจะให้ความสำคัญมากกว่าชาย ส่วนการเปรียบเทียบค่านิยมเชิงวัฒนธรรมในแต่ละวิทยาเขต พบว่าค่านิยมดังกล่าวอยู่ในระดับสูงวิทยาเขต ค่านิยมดังกล่าวของนักศึกษาในกลุ่มเก่งอยู่ในระดับสูง และนักศึกษากลุ่มอ่อนอยู่ในระดับกลาง

ชื่อเรื่อง การเปรียบเทียบค่านิยมทางจริยธรรม ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาชาวไทยกับชาวญี่ปุ่น

ชื่อผู้แต่ง อีโต ยูโกะ

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๒

สถานที่พิมพ์ เชียงใหม่ :

สรุป ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาชาวไทยและชาวญี่ปุ่น รวมทั้งเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาชาวไทยและชาวญี่ปุ่น ค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชาวไทย เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน รองลงมาคือความสามารถในการปรับตัวให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่วนค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชาวไทยและชาวญี่ปุ่น ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ชื่อเรื่อง การเปรียบเทียบค่านิยมในการใช้สินค้าไทยกับสินค้าต่างประเทศ ในทัศนะของกลุ่มคนทำงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ชื่อผู้แต่ง สุพิร์ ลิ้มไทย...[และคนอื่นๆ]

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๔

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ

สรุป ผู้หญิงมีค่านิยมการใช้สินค้าที่บ่งบอกถึงสถานภาพด้านสังคม ความสะดวกในการซื้อหาซื้อง่ายมากกว่าเพศชาย รวมทั้งกลุ่มคนทำงานที่มีสถานภาพที่แตกต่างกันยังมีค่านิยมการใช้สินค้าไทยเพื่อส่งเสริมในเรื่องภาพลักษณ์ความคุ้มค่าของผลิตภัณฑ์ และในเรื่องของความภูมิใจ โดยผู้ที่แต่งงานแล้วมีระดับค่านิยมการใช้สินค้าไทยในด้านความภูมิใจและคุณภาพและประโยชน์มากกว่าผู้ที่เป็นโสด รวมทั้งค่านิยมของการใช้สินค้ายังมีการเพื่อปัจจัยในเรื่องการชีวิตสถานภาพด้านสังคม ส่วนเรื่องอายุอาชีพ เพศ รายได้ ที่แตกต่างกันก็มีผลต่อการใช้สินค้าที่แตกต่างกัน

ชื่อเรื่อง การเปรียบเทียบค่านิยมประชาธิปไตย ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนต่างสังกัด กรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้แต่ง บุญมาลี ตูห์ริณมณี

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๗

สถานที่พิมพ์

สรุป ค่านิยมประชาธิปไตยของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากกลุ่มตัวอย่างในด้านทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนมนุษย์ ปัจเจกชนนิยมหรือความเคารพในปัจเจกชน ความยึดมั่นในหลักเหตุผลและรักความเป็นธรรมความรับผิดชอบต่อตัวเองและสังคม การคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสิ่งสำคัญ ความอดกลั้น ความมีระเบียบวินัยและความใฝ่สันติ ความเชื่อมั่นในความเสมอภาคและความสามารถของมนุษย์ อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต่างสังกัด และต่างกันในด้านสิ่งแวดล้อมจะมีระดับค่านิยมประชาธิปไตยที่ต่างกัน

ชื่อเรื่อง การเปรียบเทียบค่านิยมและความคาดหวังของผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัด ที่ได้รับการปรับปรุงและที่ไม่ได้รับการปรับปรุง เขตกรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้แต่ง ททัยรัตน์ นอบน้อม

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๐

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ :

สรุป ความคาดหวังของผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัดที่ไม่ได้รับการปรับปรุงนั้นขึ้นอยู่กับความแตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างเช่นเรื่องอายุ ซึ่งสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างต้องการให้แก้ปัญหาได้แก่ ความยากจน การขาดการศึกษา ความขัดแย้ง แยกแยกในครอบครัว

ชื่อเรื่อง การพัฒนาค่านิยมที่มีต่อวัฒนธรรมไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง "วัฒนธรรมไทย" สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ กรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้แต่ง จารุวรรณ บุณยรัตพันธุ์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๗

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สรุป หลังจากทีนักเรียนจากกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนตัวอย่างที่ได้ทำแบบฝึกทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ในเรื่องวัฒนธรรมไทย ก็ได้มีค่านิยมที่มีต่อวัฒนธรรมไทยสูงขึ้นกว่าก่อนที่จะทำแบบฝึกหัด

ชื่อเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนด้วยการทำค่านิยมให้กระจ่างและการบันทึกพฤติกรรมการเรียนของตนเองในโรงเรียนเสียมทองพิทยาคม

ชื่อผู้แต่ง สินสมุทร บุตรภักดี

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๓

สถานที่พิมพ์ อุบลราชธานี:

สรุป เป้าหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียน ด้วยชุดฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อความรู้และความรับผิดชอบในการเรียน และให้วิเคราะห์พฤติกรรมความรับผิดชอบของตนเอง และขั้นตอนจะมีการเลือกพฤติกรรมที่ต้องการพัฒนาด้วยตนเอง และผลจากการทดสอบหลังจากผ่านกรอบแล้วพบว่าความรับผิดชอบของกลุ่มที่ผ่านการอบรมมีเจตคติที่ดีขึ้น และผลการทดสอบสูงขึ้น

ชื่อเรื่อง การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ ๕ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ชื่อผู้แต่ง แวมณี บุตรเรืองศักดิ์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๙

สถานที่พิมพ์ นนทบุรี

สรุป เครื่องมือวัดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของกลุ่มตัวอย่าง โดยการสังเกต
พฤติกรรมโดยครู,แบบประเมินตนเองของนักเรียน และประเมินนักเรียนโดยผู้ปกครองและอื่นๆในการ
วัดค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในวัยประถมศึกษา

ชื่อเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนว ตามกระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่าง เพื่อพัฒนาการ
ประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนอรุณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๐

สถานที่พิมพ์ นนทบุรี

สรุป มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพฤติกรรมการประหยัดให้นักเรียน โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบก่อนและหลัง
ชุดกิจกรรมแนะแนว ได้ผลปรากฏว่าได้ชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยพัฒนา ขึ้นตามกระบวนการค่านิยม ให้
กระจ่างมีประสิทธิภาพ มีความตรงตามโครงสร้างและตรงตามเนื้อหา และชุดการทดลองได้ผลว่า
หลังจากที่ผู้วิจัยผ่านกระบวนการทดสอบแล้ว มีค่านิยมการประหยัดเพิ่มขึ้นภายหลังการทดลอง

ชื่อเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมค่านิยมความมีอาวุโสของข้าราชการไทย

ชื่อผู้แต่ง เกียรติศักดิ์ วจิศิริ

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๒

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ

สรุป วิจัยเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้รวมค่านิยมความมีอาวุโสของข้าราชการไทยและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความ
เชื่อเกี่ยวกับค่านิยมความมีอาวุโสของข้าราชการไทย ซึ่งตัวบ่งชี้รวมมี ๓ ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย
ได้แก่ ด้านคุณสมบัติ ความมีอาวุโสทางด้านภูมิหลัง ทางเศรษฐกิจและสังคม และด้านคุณลักษณะ
ทั้งนี้ระยะเวลาทางอายุราชการ และระดับก็มีผลต่อค่านิยมของข้าราชการไทย

ชื่อเรื่อง การพัฒนาแนวคิดและแนวปฏิบัติของครูผู้สอนเกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการ
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรมและค่านิยมไทย สำหรับการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน

ชื่อผู้แต่ง ทับทิม สุริยสุภาพงศ์...[และคนอื่นๆ]

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๔

สถานที่พิมพ์ ขอนแก่น

สรุป วิจัยขึ้นเพื่อสร้างฐานความรู้ความเข้าใจของอาชีพครู และการพัฒนาอาชีพครู โดยใช้วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติ ส่วนการวิจัยพบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการการเรียนรู้ที่บูรณาการหลังเศรษฐกิจพอเพียง ละครคุณธรรมค่านิยมไทย สำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้แก่ การสร้างพื้นฐานความคิด ประสบการณ์ในอาชีพและความมั่นใจ ส่วนการอบรมในการวิจัยพบว่า ผู้อบรมได้รับความและเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ วิธีจัดการเรียนรู้และการบูรณาการ และมั่นใจว่าจะนำไปใช้ในชั้นเรียนได้จริง ส่วนคุณธรรม การคิด ค่านิยม คือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกลุ่มตัวอย่าง

ชื่อเรื่อง การพัฒนาแบบวัดค่านิยมของตำรวจนครบาล

ชื่อผู้แต่ง ศิริพงษ์ เสาภายน

ปีที่พิมพ์ ๒๕๒๖

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ

สรุป ค่านิยมของตำรวจนครบาลผลสำรวจที่ได้คือ มักจะมีค่านิยมต่อผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนักเรียนนายร้อยโดยเฉพาะและทั้งนี้ ผู้ที่ประจำการอยู่ในภูมิภาคที่ต่างกันก็มีระดับค่านิยมที่ต่างกัน

ชื่อเรื่อง การพัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จังหวัดจันทบุรี

ชื่อผู้แต่ง เทวินทร์ พิศวง

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๗

สถานที่พิมพ์ นนทบุรี

สรุป วัดอุปประสงค์เพื่อ พัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของกลุ่มนักเรียนม.๓ ซึ่งจะกำหนดเอาแบบวัดที่พึงประสงค์ไว้ ๖๐ ข้อ วัดคุณลักษณะ ๖ ด้าน ด้านล ๑๐ ข้อ ได้แก่ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความซื่อสัตย์ ความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความประหยัด

ชื่อเรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมด้านความมีน้ำใจ โดยใช้กระบวนการสร้างค่านิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านดอนกลาง จังหวัดสุพรรณบุรี

ชื่อผู้แต่ง เกียรติศักดิ์ โกลากุล

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๗

สถานที่พิมพ์ นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สรุป การสร้างแผนการพัฒนา พฤติกรรมด้านความมีน้ำใจ โดยใช้กระบวนการการสร้างค่านิยม พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมด้านการมีน้ำใจ โดยใช้กระบวนการการสร้างค่านิยม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสม มากที่สุด ค่าเฉลี่ยหลังจากการวิจัยพบว่าได้ผล เพราะความมีน้ำใจเพิ่มมากขึ้น หรือสูงกว่าก่อนทดลอง ผลการพัฒนาความประพฤติในแต่ละด้าน ของนักเรียนทุกคน นักเรียนทุกคนระหว่างการทดลองสูงขึ้น

ชื่อเรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบโดยใช้กระบวนการสร้างค่านิยมสำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนวัดบ้านทึง จังหวัดสุพรรณบุรี

ชื่อผู้แต่ง ปราณี อยู่ประสิทธิ์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๖

สถานที่พิมพ์ นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สรุป การสร้างแผนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบ โดยใช้กระบวนการสร้าง
ค่านิยม และใช้วิธีการเปรียบเทียบพัฒนาค่านิยม แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา พฤติกรรมด้านการ
รับผิดชอบ โดยใช้กระบวนการการสร้างค่านิยม ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย
ร้อยละของคะแนนพฤติกรรม ด้านความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังการทดสอบสูงกว่า
ก่อนทดสอบ

ชื่อเรื่อง การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของค่านิยมความมีอาวุโสของข้าราชการไทย

ชื่อผู้แต่ง พเยาว์ ฤทธิแพทย์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๒

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ

สรุป เป็นการวิจัยเพื่อสาเหตุของค่านิยมความมีอาวุโสของข้าราชการไทย ซึ่งค่านิยมที่มีต่อผู้มีอาวุโสที่
ทำงานข้าราชการนั้น ขึ้นอยู่กับ ระดับการศึกษาเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ ระดับอายุ ระดับชี
และการมีบิดามารดาเป็นข้าราชการตามลำดับ

ชื่อเรื่อง การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของค่านิยมและพฤติกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ
นักเรียนมัธยมศึกษา

ชื่อผู้แต่ง วรางคนาง ชูแก้ว

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๐

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุป ผลคือนักเรียนมีค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงค่อนข้างสูง ผลคือเพศหญิงจะมีระดับ
ค่านิยมดังกล่าวสูงกว่าเพศชาย ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมสูงสุดคือคือ
สภาพแวดล้อมของทางโรงเรียน และลักษณะส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อมทางครอบครัว ให้มี
ค่านิยมดังกล่าวต่างกัน

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการ การเรียนรู้นอกห้องเรียนและการกระจำ
ค่านิยม เพื่อเสริมสร้างความรู้และการปฏิบัติเพื่อสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนประถมศึกษา

กรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้แต่ง นันทพัทธนันท์ เชื้อแก้ว

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๐

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ

สรุป จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการบูรณาการการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน ผลคือรูปแบบการเรียนบนการสอนที่เกิดขึ้น มีกิจกรรมในห้องเรียนหลากหลาย จัด ประสบการณ์จริง ส่วนการพัฒนาค่านิยมต้องทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่พฤติกรรม และเสริมสร้าง การเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมให้ผู้เรียน ซึ่งเทคนิคสำคัญจากผลการวิจัยได้แก่ การถามให้กระจ่าง รวมทั้ง การบันทึกค่านิยม บทบาทสมมุติ การทำโครงการ ลงคะแนน และอธิบายเพื่อความกระจ่าง กลุ่ม ทดลองมีคะแนนความรู้เกี่ยวกับปัญหาและสิ่งแวดล้อมสูงขึ้น

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บ วิชาสังคมศึกษาด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ เพื่อสร้าง ค่านิยมด้านความพอประมาณตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ชื่อผู้แต่ง ศิริวิมล สุรสันติวรการ

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๑

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ

สรุป ผลของการวิจัยพบว่าการนำเข้าสู่บทเรียนควรใช้การตั้งคำถาม ควรมีการผูกเรื่อง แทรกค่านิยม ด้านความพอประมาณ การสอนให้ผู้เรียนเกิดค่านิยมควรใช้วิธีการคิดวิเคราะห์พอประมาณ

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทย ด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกัน และการ เรียนรู้ด้วยกรณีศึกษา เพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผล ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ชื่อผู้แต่ง ดร.ณภาพ เพียรจัด

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๑

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์ :มหาวิทยาลัย

สรุป วัตถุประสงค์เพื่อค้นหาการเรียนการสอนบนเว็บภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ กรณีศึกษาการสร้าง ค่านิยมด้านการมีเหตุผล ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนส่วนมาก รู้เรื่องปรัชญา แต่ไม่สามารถตอบนิยาม และเงื่อนไขได้อย่างถูกต้อง ควรสอนโดยตรงแก่นักเรียน รวมทั้งสอดแทรกเนื้อหาวิชาที่สอน

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาวิทยาศาสตร์ ด้วยการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อ สร้างค่านิยมด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๔

ชื่อผู้แต่ง วิไลลักษณ์ ชาติวิเชียร

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๑

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ:

สรุป เป็นการศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนรวมไปถึงผู้เชี่ยวชาญและนำเสนอรูปแบบการสอน เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการการสอนบอกเว็บไซต์ และการสร้างค่านิยมภูมิคุ้มกันเกี่ยวกับปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียงในตัวที่ดี ผลคือครูผู้สอนเสนอแนะการทำกระดานสนทนามาเป็นเครื่องมือแลกเปลี่ยนความรู้ ส่วนผู้เชี่ยวชาญแนะนำว่าเพื่อให้มีความเข้าใจในเนื้อหาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้แก่การตั้งคำถามในบทเรียน และสอดแทรกเนื้อหาดังกล่าวไปในวิชาวิทยาศาสตร์ ผลที่ได้คือหลังการทดลองวิธีดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนค่านิยมด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าก่อนเข้าทดสอบ

ชื่อเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อปลูกฝังค่านิยม ด้านสิ่งแวดล้อม แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนท่ามะกาปัญญสิริวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี

ชื่อผู้แต่ง ผ่องศรี หมั่นจำเริญ

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๕

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ

สรุป การแก้ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมคือควรปลูกฝังค่านิยม ความคิด และเป็นตัวอย่างให้กับเด็กในเรื่องของความสำคัญของสิ่งแวดล้อม โดยการใส่เอาเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมลงในหลักสูตรการเรียนการสอน ส่วนผลที่ได้ นักเรียนชั้น ม.๒มีแนวโน้ม นักเรียนจะมีค่านิยมกับสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้นกว่าก่อนเข้ารับการทดลองโดยชุดทดลองที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัย ส่วนนักเรียนที่เรียนในหลักสูตรที่มีการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีค่านิยมต่อสิ่งแวดล้อมที่ดีกว่านักเรียนที่เรียนในหลักสูตรที่ปราศจากการสอดแทรกเนื้อหาดังกล่าวลงไป

ชื่อเรื่อง การรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนดาราวิทยาลัย อำเภอเมืองเชียงใหม่

ชื่อผู้แต่ง ปนัดดา ปัญญา

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๑

สถานที่พิมพ์ เชียงใหม่

สรุป เป็นการศึกษาการรับรู้ค่านิยมพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผลการศึกษาพบว่านักเรียนโดยรวมมีพฤติกรรมในการรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการโดยปฏิบัติบ่อยๆ เมื่อพิจารณาพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมในการรับรู้ค่านิยมด้านการมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และปฏิบัติเป็นประจำ ส่วนพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ปฏิบัติบ่อยๆ คือด้านการประหยัดอดออม ปฏิบัติตามคุณธรรม ทางศาสนา ความมีระเบียบวินัยเคารพกฎหมาย ฟังตนเอง ชยันและรับผิดชอบ

ชื่อเรื่อง การวิเคราะห์ค่านิยมที่ปรากฏในคติพจน์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๒

ชื่อผู้แต่ง ศุภภรณ์ โพธิ์กลมวงศ์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๕

สถานที่พิมพ์ พิษณุโลก

สรุป เป็นการวิเคราะห์ค่านิยมที่อยู่ในคตินิยมของบัณฑิตมหาวิทยาลัยนเรศวรก่อนเข้ารับปริญญา ซึ่งได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถามซึ่งผลที่ได้ ค่านิยมที่ปรากฏมากที่สุด คือค่านิยมการพึ่งพาตัวเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ รองลงมาคือการปฏิบัติตามศาสนา และความไม่ประมาท รักชาติ ศาสนา กษัตริย์ เห็นความสำคัญของการพูด ความสงบสุขทางใจ ประหยัดอดออม และน้อยที่สุดคือความรักพวกพ้อง ใจนักเลง

ชื่อเรื่อง การวิเคราะห์ละครโทรทัศน์ "คู่กรรม" ในการถ่ายทอดความเชื่อ และค่านิยมในสังคมไทย

ชื่อผู้แต่ง อภิญญา ศรีรัตนสมบูรณ์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๔

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ

สรุป ค่านิยมที่ค้นพบจากบทเรื่อคู่กรรมคือเรื่องความรัก และความรับผิดชอบต่อครอบครัว และหนทางในการอยู่รอด และความเชื่อทางศาสนา ซึ่งค่านิยมต่างๆถูกถ่ายทอดออกมาผ่านการสนทนาในเรื่อง และบุคลิกภาพของตัวละครในเรื่อง ซึ่งถูกกำหนดโดยผู้แต่งคือ ทมยันตี ซึ่งมีเนื้อหาของเรื่องเป็นหนังสือชีวิตอิงกับความจริงที่เกิดขึ้นในยุคสมัยนั้นๆ

ชื่อเรื่อง การวิเคราะห์และจัดประเภทของเนื้อหาด้านการปลูกฝังค่านิยม ในนิตยสารภาษาไทยที่เยาวชนชอบอ่าน

ชื่อผู้แต่ง นันทนา เรียนดี

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๕

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ :

สรุป ความมุ่งหมายของการวิจัยนี้เพื่อวิเคราะห์และจัดประเภท ของเนื้อหาด้านการปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยมของนิตยสารภาษาไทย ที่เยาวชนชอบอ่านนิตยสารที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน ๑๐ ชื่อเรื่อง ได้แก่ เธอกับฉัน ทราญ อิมเมจ ดิฉัน แพรว แพรวสุดสัปดาห์ ขวัญเรือน วิทยุเรือน วิทยุน่ารัก และสตรีสาร ตามลำดับ โดยผู้วิจัยนำนิตยสาร ทั้ง ๑๐ ชื่อเรื่อง ในช่วงเดือนมกราคม-ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๔ จำนวนทั้งสิ้น ๒๕๒ ฉบับ มาวิเคราะห์และจัดประเภทของเนื้อหา ด้านการปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยม เครื่องมือที่ใช้ คือตาราง วิเคราะห์และจัดประเภทของเนื้อหาด้านการปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยม

ชื่อเรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างเสริมค่านิยมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ให้นักเรียนและชุมชนด้วยโครงการอาชีพ

ชื่อผู้แต่ง ชัยรินทร์ ชัยวิสิทธิ์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๕

สถานที่พิมพ์ เชียงใหม่

สรุป มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติแบบมีส่วนร่วมในเชิงพัฒนา และติดตามการสร้างเสริมค่านิยมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ให้นักเรียนทำโครงการอาชีพที่ชุมชน มีส่วนร่วมและศึกษาความคิดเห็น ของนักเรียนและชุมชนในการดำเนินโครงการอาชีพ ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ผลคือนักเรียนยังมีการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างสิ้นเปลืองไม่คุ้มค่า แต่เมื่อหลังจากเข้าเรียนรู้เรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว มีการใช้จ่ายในโครงการที่ประหยัดมากยิ่งขึ้น

ชื่อเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานการใช้หลักสูตรตามแนวโครงการบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการสอนอาชีพศึกษาของสถานศึกษานำร่อง กรมอาชีวศึกษา
ชื่อผู้แต่ง สุจิตรา โปรงแสง

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๕

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุป มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานการใช้หลักสูตร ตามแนวทางการดำเนินการคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในการสอบอาชีพของสถานศึกษานำร่อง กรมอาชีวศึกษา ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหาร และครูผู้สอนในสถานศึกษานำร่อง

ชื่อเรื่อง การศึกษาการนำค่านิยมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๓ กรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้แต่ง อาทิตย์ญา โพธิ์สวย

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๐

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ

สรุป มีวัตถุประสงค์เปรียบเทียบการนำค่านิยมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในชีวิตประจำวันของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ โดยการศึกษาจะศึกษาภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันกล่าวคือ สังคมภูมิหลังและฐานะทางเศรษฐกิจที่ต่างกัน การวิจัยพบว่านักเรียนนำค่านิยมพระพุทธศาสนาด้านการให้ทาน การฝึกตนพึ่งตน ไปใช้ในชีวิตประจำวันไปใช้มาก มีการนำเอาหลักความเมตตา กรุณา ความไม่ประมาท การใช้ปัญญา คุณค่าของชีวิตไปใช้มากเช่นกัน

ชื่อเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติตามค่านิยม ที่จำเป็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต ๒

ชื่อผู้แต่ง ชีระ อังคสุกร

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๘

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ

สรุป การศึกษาการปฏิบัติตามค่านิยมที่จำเป็นของกลุ่มตัวอย่าง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติและเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมที่จำเป็นของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างปฏิบัติตามค่านิยมที่จำเป็นอยู่ในระดับมาก แต่จะปฏิบัติแตกต่างกันในเรื่องค่านิยมที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

ชื่อเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นต้นแบบบริโณคณยม ของพ่อแม่และค่านิยมบริโณคณยมของวัยรุ่น

ชื่อผู้แต่ง จิรภัทร ขำญาติ

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๙

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สรุป วัยรุ่นส่วนใหญ่มีพ่อแม่เป็นต้นแบบบริโณคณยมในระดับน้อย และมีค่านิยมบริโณคณยมในระดับน้อย ส่วนวัยรุ่นที่มีพ่อแม่เป็นต้นแบบบริโณคณยมต่างกัน กลุ่มสูงจะมีกาบริโณคณยมมากกว่ากลุ่มต่ำ และวัยรุ่นที่มีแม่เป็นต้นแบบในการบริโณคณยมกลุ่มสูงมากกว่ากลุ่มต่ำและมีความสัมพันธ์ทางบวกกับค่านิยมบริโณคณยมของวัยรุ่น

ชื่อเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมวิถีปฏิบัติและค่านิยมจุดหมายปลายทาง ของโรงพยาบาลราชวิถีกับการยอมรับการพัฒนา และรับรองคุณภาพโรงพยาบาล

ชื่อผู้แต่ง ปานจิต รัตนศิลป์กุลชาญ

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๙

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ

สรุป เป็นการศึกษาค่านิยมวิถีปฏิบัติ ค่านิยมจุดหมายปลายทางของทางโรงพยาบาลราชวิถีและการยอมรับการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลและศึกษาระหว่างค่านิยมวิถีปฏิบัติ ค่านิยมจุดหมายปลายทางกับการยอมรับการพัฒนา และรับรองคุณภาพโรงพยาบาล ส่วนการศึกษาพบว่า พยาบาลมีระดับค่านิยมวิถีปฏิบัติโดยรวมในระดับปานกลาง และเมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า ค่านิยมที่มีวิถีปฏิบัติค่าสูง

ชื่อเรื่อง การศึกษาค่านิยมการใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ ๒ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้แต่ง สุนทรี บุญประสิทธิพันธ์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๐

สถานที่พิมพ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

สรุป ผลการวิจัยพบว่าการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับกลางทุกด้าน โดยที่ใช้ค่านิยมการใช้คอมพิวเตอร์ต่อการศึกษามากที่สุด และใช้เพื่อความบันเทิงน้อยที่สุด ส่วนค่านิยมการใช้เทคโนโลยีของเด็กที่ศึกษาในโรงเรียนเอกชนและรัฐบาลมีความแตกต่างกัน ส่วนการใช้ในการสนทนาออนไลน์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนระดับการศึกษามีค่านิยมการใช้คอมพิวเตอร์ต่อการศึกษาด้านความบันเทิงและด้านเกมส์มีนัยสำคัญทางสถิติ

ชื่อเรื่อง การศึกษาค่านิยมการใช้เทคโนโลยี ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ชื่อผู้แต่ง จิราพร ชูเชิด

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๐

สถานที่พิมพ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

สรุป ผลการวิจัยพบว่าการใช้เทคโนโลยีของกลุ่มตัวอย่าง มีการใช้อินเตอร์เน็ตสูงสุด การใช้เทคโนโลยี ทั้ง๔ประเภทถ้าเทียบกันในกรุงเทพและต่างจังหวัดไม่ต่างกัน และเพศหญิงมีค่านิยมการใช้เทคโนโลยี ด้วยโทรศัพท์มากกว่าเพศชาย และผลการเปรียบเทียบค่านิยมพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นมีค่านิยม การใช้เทคโนโลยีด้านสังคม ด้านการเรียนรู้และพฤติกรรมทางเพศในระดับปานกลาง โดยค่านิยมใช้ เทคโนโลยีประเภทโทรศัพท์และอินเตอร์เน็ตมีผลด้านสังคมในระดับสูง

ชื่อเรื่อง การศึกษาค่านิยมของครู เกี่ยวกับการสอนคณิตศาสตร์ โดยใช้วิธีการแบบเปิด

ชื่อผู้แต่ง ธัญญา กาสรุณ

ปีที่พิมพ์ ๒๕๔๙

สถานที่พิมพ์ มหบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สรุป ผลการวิจัยทั้ง ๒ ระยะ พบว่าครูมีทั้งค่านิยมทั่วไป ค่านิยมทางคณิตศาสตร์ และค่านิยมทางคณิต ศาสตร์ศึกษา และมีค่านิยมทั้งในเชิงบวก เช่น การให้ความสำคัญกับการยอมรับความคิดเห็นของคน อื่น การร่วมมือกันทำงาน และค่านิยมในเชิงลบเช่น การให้ความสำคัญกับผลลัพธ์มากกว่า กระบวนการ การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น การให้ความสำคัญ กับอำนาจและความสามารถของครูในการชี้แนะ ชี้นำนักเรียน แต่อย่างไรก็ตามผลจากการใช้วิธีการ แบบเปิดทำให้ครูให้ความสำคัญกับการส่งเสริมกระบวนการคิด การเน้นความแตกต่างหลากหลายของ วิธีคิด การเปิดโอกาสและให้เวลากับนักเรียนในการทำงานและการคิดอย่างเป็นอิสระ

ชื่อเรื่อง การศึกษาค่านิยมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในจังหวัดนครราชสีมา

ชื่อผู้แต่ง จุรีภรณ์ เขาวังมะเริง

ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๗

สถานที่พิมพ์ ขอนแก่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น :

สรุป การศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับเรื่องของค่านิยมและเพศ บทบาทและอาชีพของพ่อและแม่ที่ ส่งผลต่อค่านิยมของลูก

คณะผู้วิจัย

	รายนามนักวิจัย	สังกัด
๑.	ดร. ชญานิศวรร กุศลรัตนมณีพร	ภาควิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๒.	ดร. ดลฤดี สุวรรณศิริ	
๓.	ดร.ไพรัช บวรสมพงษ์	
๔.	อาจารย์ชัยณรงค์ ศรีพงษ์	สำนักบัณฑิตศึกษาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
๕.	อาจารย์มสารค์ม์ ตันติดีเลิศ	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
๖.	นายรักษพล สนิทยา	วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
๗.	นายอิวิวัฒน์ เพ็อมเสมอ	(ผู้ช่วยนักวิจัย)
๘.	นายภูวิทย์ อุดมดี	(ผู้ช่วยนักวิจัย)